

ПАТРИША ХАЙСМИТ НЕПОЗНАТИ ВЪВ ВЛАКА

Превод от английски: Екатерина Михайлова, 1988

chitanka.info

1

Влакът сърдито и неравномерно се носеше напред. Често се налагаше да спира на малки гарички, където нетърпеливо изчакваше секунда-две, и после отново щурмуваше прерията. Ала напредваше едва-едва. Прерията само се гънеше подобно на огромно, нехайно тръскано възрозово покривало. Колкото по-бързо вървеше влакът, толкова по-дръзко и предизвикателно се издигаха нейните възвишения.

Гай отмести поглед от прозореца и отново се отпусна на седалката.

В най-добрия случай Мириам щеше да отложи развода. Но можеше да не поиска развод, а само пари. Дали изобщо ще му остави възможност да се разведе с нея?

Даде си сметка, че ненавистта бе започнала да сковава мисълта му и да превръща в задънени улички пътищата, които логиката му бе посочила в Ню Йорк. Усещаше Мириам пред себе си, вече немного далеч, порозовяла и с лунички, излъчваща някаква нездрава горещина също както прерията отвън. Намусена и безмилостна.

Машинално посегна да извади цигара, сети се за десети път, че в пулманов вагон не се пуши, и все пак измъкна една. Чукна я два пъти по циферблата на ръчния си часовник, погледна колко е часът — 5,12, — сякаш това имаше някакво значение в този ден, нагласи цигарата в ъгълчето на устата си, преди да поднесе затуленото с шепи огънче към лицето си. Цигарата замести клечката кибрит в шепата му и той запуши, като всмукваше бавно и отмерено. Кафявите му очи постоянно се впиваха в непокорната, омагьосваща земя навън. Пластмасовият банел, който държеше изправена яката на трикотажната му риза, бе тръгнал да се измъква. В отражението му, което залезът бе започнал да вае върху прозореца, повдигнатият край на бялата яка, открояващ се върху челюстта му, напомняше моден силует от миналия век, както и черната му коса, оставена да расте волно нагоре, ала ниско подстригана на тила. Бухналата коса и кривата на носа му придаваха подчертано целенасочен вид и някаква стремителност, докато гъстите

хоризонтални вежди и устата издаваха кротост и сдържаност. Носеше панталон от каша, доста поомачкан, тъмно сако, което висеше върху слабото му тяло, и там, където светлината го осветяваше, едва прозираше мораво. Връзката му бе доматеночервена, вълнена, небрежно завързана.

Не смяташе, че Мириам ще се реши да има дете, ако не го иска. От което следваше, че любовникът възнамерява да се ожени за нея. Ала защо го бе повикала? Не й бе нужен, за да получи развод. И защо сега отново прехвърляше в ума си същите досадни доводи, които бе премислил още преди четири дни, когато получи писмото й. Пет-шест реда с нейния закръглен почерк съобщаваха единствено, че ще има дете и че иска да го види. Това, че е бременна, заключи той, гарантираше развода, тогава откъде тази нервност у него? Подозрението, че някъде недостижимо дълбоко в себе си би могъл да изпитва ревност, понеже тя щеше да носи дете от друг, а бе абортирала неговото, го измъчваше най-много. Не, рече си наум, единственото, което го измъчваше, бе чувството на срам, срам, че някога бе обичал жена като Мириам. Смачка цигарата си върху решетката на парното. Фасът се търкулна в краката му и той го изрита обратно под парното.

Сега му предстояха толкова много неща. Разводът, работата във Флорида — бе почти сигурно, че Управителният съвет ще одобри проектите му — тази седмица щеше да се разбере, — освен това Ан. Двамата с Ан вече можеха да мислят за бъдещето. Повече от година се бе измъчвал, очаквал бе нещо — това — да се случи, за да бъде свободен. Усети приятен прилив на щастие и се отпусна в ъгъла върху плюшената седалка. Всъщност цели три години, откакто чакаше това да се случи. Би могъл, разбира се, да си купи развод, ала никога не бе успял да събере толкова излишни пари. Не му бе лесно като начеващ архитект без облагите от постоянната работа към някоя фирма. Така бе и досега. Мириам не бе поискала издръжка, но му вадеше душата с други средства — разправяше ги едни такива из Меткалф, сякаш те двамата са в отлични отношения, а той е в Ню Йорк, за да се утвърди там, и рано или късно ще я повика при себе си. От време на време му искаше пари — дребни суми, които въпреки досадата си той й пращаше, тъй като би било толкова лесно, толкова естествено за нея да почне да злослови по негов адрес, а майка му живееше в Меткалф.

Висок рус младеж в ръждивочервен костюм се отпусна на свободното място срещу Гай и усмихвайки се някак вяло, но дружелюбно, се намести в ъгъла. Гай погледна дребното, лишено от руменина лице. Точно по средата на челото се открояваше огромна пъпка. Гай отново извърна поглед към прозореца.

Младежът сякаш се колебаеше дали да подхване разговор, или да подремне. Лакътят му постоянно се изхлузваше от перваза на прозореца и всеки път, когато правите къси мигли се повдигаха, сивите кръвясали очи изпитателно се вглеждаха, а благата усмивка отново се появяваше. Изглежда, си беше пийнал.

Гай разтвори книгата, ала само след половин страница мисълта му се зарея. Вдигна поглед към разположените в редица флуоресцентни лампи, мигащи от тавана, очите му неволно съзряха незапалената пура, която нечия кокалеста ръка продължаваше оживено да размахва, после забелязаха монограма, поклацащ се върху тънка златна верижка напърно на вратовръзката, която младежът носеше. Върху монограма се виждаха инициалите Ч А Б, а връзката бе зелена, копринена, с отвратителни, ръчно нарисувани оранжеви палми. Дългнестото ръждивокафяво тяло се бе изтегнало беззащитно, с отметната глава, така че едрата пъпка или цирей на челото биеше на очи като изригнал връх на вулкан. Лицето бе интересно, макар че Гай не можеше да каже защо. Не бе лице на младеж, нито на старец, не бе интелигентно, но не и напълно глупашко. Между изпъкналото възтъсно чело и издадената напред брадичка лицето изглеждаше хлътнала, изродено, вдълбано там, където бе разположена фината извивка на устата, най-изкорубено в сините хралупи, в които се вместиаха окръглените раковинки на клепачите. Кожата бе гладка като на момиче, дори восъчно чиста, сякаш всички нечистотии бяха изсмукани, за да се подхрани набъбналата пъпка.

Гай отново се зачете. Думите стигнаха до съзнанието и започнаха да разсейват безпокойството му. Но с какво ще ти помогне Платон пред Мириам, попита го някакъв вътрешен глас. Същия въпрос му бе отправил и в Ню Йорк и все пак той взе книгата — задължително четиво от гимназиалния курс по философия; позволи си това дребно удоволствие вероятно като обезщетение за принудителното отиване при Мириам. Отмести поглед към прозореца, видя се в стъклото и нагласи изскочилата яка. Обикновено все Ан му я оправяше. Изведнъж

се почувствува безпомощен без нея. Поразмърда се и без да ще, докосна протегнатия крак на заспалия младеж, а после загледа като хипнотизиран миглите, които трепнаха и се отвориха. Сякаш кръвясалите очи през цялото време го бяха следили през клепачите.

— Извинете — промърмори Гай.

— Няма за кво — отвърна другият. Изпъна тяло и рязко тръсна глава. — Къде сме?

— Влизаме в Тексас.

Русият младеж измъкна от вътрешния джоб плоска позлатена бутилчица, отвори я и любезно му я подаде.

— Не, благодаря — отвърна Гай. Направи му впечатление, че жената от другата страна на пътеката, която не бе вдигнала очи от плетката си още от Сейнт Луис, като чу металическия звук от надигнатата бутилка, погледна насам.

— Закъде пътувате? — Усмивката сега бе сърповиден, влажен полумесец.

— Меткалф — отвърна Гай.

— О, Меткалф. Приятно градче. По работа ли? — Премигна вежливо с възпалените си очи.

— Да.

— По каква работа?

Гай неохотно вдигна поглед от книгата си.

— Архитект съм.

— О! — възкликна младежът с тъжно любопитство. — Строите къщи и тям подобни?

— Да.

— Май не съм се представил. — Поизправи се. — Бруно. Чарлс Антъни Бруно.

Гай набързо се ръкува.

— Гай Хейнс.

— Приятно ми е. В Ню Йорк ли живеете? — Дрезгавият му баритон звучеше някак пресилено, сякаш приказваше, за да се събуди.

— Да.

— А аз — в Лонг Айланд. Отивам за малко до Санта Фе на почивка. Ходили ли сте там?

Гай поклати глава.

— Чудесно градче за отмора. — Усмихна се: показаха се развалени зъби. — Май там архитектурата е повече индианска.

На пътеката се появи кондуктор, който проверяваше билетите.

— Това ли е вашето място? — обърна се той към Бруно.

Бруно се облегна назад като собственик.

— Имам луксозно купе в другия вагон.

— Номер три?

— Навярно. Точно така.

Кондукторът продължи нататък.

— Ех, какви хора! — измърмори Бруно. Наведе се напред и се загледа развеселен през прозореца.

Гай отново заби поглед в книгата, но натрапливото отегчение на спътника му, усещането, че в следващата секунда се кани да изрече нещо, му пречеше да се съсредоточи. Искаше му се да отиде във вагон-ресторанта, ала остана седнал, без да знае защо. Влакът отново намали ход. Гай се изправи в момента, в който му се стори, че Бруно ще заговори. Измъкна се към другия вагон и без да изчака окончателното спиране на влака, рипна долу върху скрипящия чакъл.

По-свежият нощен въздух навън го блъсна внезапно, сякаш го захлупи. Носеше се мирис на пращен чакъл, сгрян от слънцето, на нефт и на горещ метал. Беше огладнял и тръгна покрай влака към вагон-ресторанта. Крачеше бавно, с ръце в джобовете, като вдишваше дълбоко, макар че не му бе приятно. Съзвездие от червени, зелени и бели светлини оживено мигаше в южния край на небето. Хрумна му, че вчера, на път за Мексико, Ан може да е минала по този маршрут. Можеше да е с нея. Тя искаше той да пътува с нея до Меткалф. Можеше да я покани да остане един ден и да я запознае с майка си — ако не беше Мириам. Впрочем дори и това нямаше да е от значение, ако той самият беше друг човек, ако можеше просто да не обръща внимание. Бе казал на Ан за Мириам, бе й разказал почти всичко, ала не можеше да понесе мисълта двете да се срещнат. Предпочете да пътува сам, за да размисли. И какво бе измислил досега? Каква полза имаше от мислене и логика — нима някога бе имало, — когато се отнасяше до Мириам?

Кондукторът се провикна предупредително, ала Гай не престана да крачи до последния момент, след което се метна във вагона зад вагон-ресторанта.

Сервитьорът тъкмо му бе взел поръчката, и на вратата, клатушкайки се, се появи русият младеж, лапнал къса цигара. Изглеждаше малко нацупен. Гай съвсем го бе забравил и сега дългнестата ръждивокафява фигура му подействува като неприятен спомен. Младежът се усмихна, щом го съгледа.

— Реших, че може да сте изпуснали влака — бодро избъбра Бруно и придърпа един стол.

— Ако нямате нищо против, мистър Бруно, ще ми се за малко да остана сам. Имам да обмислям някои работи.

Бруно загаси фаса, който пареше пръстите му, и го погледна безизразно. Беше още по-пиян. Лицето му изглеждаше някак мърляво, с размазани очертания.

— Може да отидем в моето купе. Може да похапнем там. Необезпокоявани. Какво ще кажете?

— Благодаря, предпочитам да остана тук.

— О, но аз държа, непременно. Келнер! — Бруно плесна с ръце. — Бихте ли донесли поръчката на господина в купе номер три — а за себе си искам пържола, немного препечена, с пържени картопки и ябълков пай. Освен това моментално две уискита със сода! — Той погледна Гай и се усмихна с предишната блага, тъжна усмивка. — Ясно ли е?

Гай поразмисли, после стана и тръгна с него. В края на краищата имаше ли някакво значение? А и нима не бе отвратен до краен предел от себе си?

Оказа се, че уискито е излишно — чашите и ледът биха били достатъчни. Четири бутилки скоч с жълти етикети стояха изправени една до друга върху куфара от крокодилска кожа — единствените подредени предмети в малкото помещение. Освен по една тясна криволичеща пролука в средата не можеше да се мине от куфари и сандъци. Върху тях бяха нахвърляни спортни облекла и екипировки, ракети за тенис, сак със стикове за голф, два фотоапарата, кошница с плодове и вино, положени в гнезда от морава хартия. Върху седалката до прозореца бяха пръснати списания, комикси, романи, както и кутия бонбони, привързана с червена панделка.

— При мен е малко спортно — каза Бруно с неочаквано извинителен тон.

— Добре е. — Гай вяло се усмихна. Помещението го развесели и го изпълни с така желаното усещане за уединеност. Усмихна се и веждите му загубиха начумерения си израз, от което цялото му лице се промени. Очите му вече искряха. Той чевръсто си проправи път между куфарите, оглеждайки предметите като любопитен котарак.

— Нови-новенички са. Не съм пипвал топка през живота си — осведоми го Бруно, подавайки му една ракета. — Майка ми ме кара да взимам всичко това с надеждата да ме предпази от кръчмите. Поне ако закъсам, ще ми свършат работа, като ги занеса в някоя заложна къща. Обичам да си пийвам, когато съм на път. Усещам нещата по-добре, не е ли така?

Донесоха поръчаното уиски и Бруно доля чашите от една от собствените си бутилки.

— Седнете. Свалете си палтото.

Ала и двамата нито седнаха, нито си свалиха палтата. Постояха няколко минути в неловко мълчание, без да има какво да си кажат. Гай отпи глътка уиски, което все едно, че не бе разреждано, после сведе поглед към осеяния с боклуци под. Направи му впечатление, че има нещо странно в ходилата на Бруно или може би в обувките му. Малки, светлокафеникави, с удължен гладък връх като издадената му напред брадичка. Стояха някак старомодно. А и Бруно не беше толкова слаб, колкото му се бе сторило. Дългите му крака бяха яки, а тялото — закръглено.

— Надявам се, че идването ми във вагон-ресторанта не ви е подразнило — предпазливо изрече Бруно.

— Не, никак.

— Чувствах се самотен. Нали разбирате.

Гай заразправя, че човек е самотен, когато пътува сам в луксозно купе, и точно тогава едва не се препъна в нещо: ремъка на фотоапарат „Ролифлекс“. Отстрани върху кожения калъф, чак до долния ръб, се белееше прясна драскотина. Усети, че Бруно плахо го наблюдава. Разбира се, че щеше да му доскучае. За какво ли беше дошъл тук? Тази мисъл го жегна, прииска му се да се върне във вагон-ресторанта. В това време пристигна сервитьорът с металносив поднос и разгъна масата. Миризмата на месо, печено на открита скара, пооправи настроението му. Бруно толкова настояваше да плати сметката, че Гай

отстъпи. За Бруно имаше голяма пържола, цялата покрита с гъби, а за Гай — кюфтета.

— Какво строите в Меткалф?

— Нищо — отвърна Гай, — майка ми живее там.

— Така значи — каза Бруно заинтригуван. — На гости ли? Тамошен ли сте?

— Да, там съм роден.

— Не приличате много на тексасец.

Бруно обилно поля пържолата и картофките с кетчуп, после внимателно издърпа стръкчето магданоз. Държейки го в ръка, попита:

— Откога не сте си ходили у дома?

— Има две години.

— И баща ви ли е там?

— Той е покойник.

— Така значи. Добре ли се разбирате с майка си?

Гай кимна. Макар че не си падаше особено по уиски, вкусът на питието му бе приятен — напомняше му за Ан. Ан предпочиташе уиски. Питието приличаше на нея — златисто, лъчезарно, създадено с грижовно умение.

— Къде живеете в Лонг Айланд?

— В Грейт Нек.

Ан живееше доста по-нататък.

— В къща — викам й Кучкарника — продължи той. — Наоколо е пълно с кучешки дрян, а и всички, които живеят в нея — чак до шофьора, — водят кучешки живот. — Неочаквано Бруно се разсмя с нескрито удоволствие и отново се наведе над яденето.

Като го гледаше, единственото, което се набиваше в очите на Гай в този момент, бе връхната част на дългнестия череп, покрит с оредяла косица, и издулата се пъпка. Откакто я забеляза, докато Бруно спеше, Гай не бе обръщал внимание на пъпката, но сега тя отново му се стори чудовищна, отблъскваща — виждаше само нея.

— Защо? — попита Гай.

— Заради баща ми. Мошеник. И аз се разбирам с майка си. Тя ще дойде в Санта Фе след няколко дни.

— Много хубаво.

— Наистина — отвърна Бруно, сякаш не бе съгласен с него. — Прекарваме доста добре заедно — шляем се, играем голф. Даже ходим

заедно на гости. — Той се разсмя, полузасрамен, полугорд, изведнъж неуверен и незрял. — Смешно ли ви се струва?

— Не — отвърна Гай.

— Как ми се иска да си имам лично мои мангизи. Видите ли, трябваше да почна да получавам рента от тази година, само че баща ми не ми я дава. Отклонява я към собствената си банкова сметка. Може да не вярвате, но сега парите ми не са повече от времето, когато ходех на училище и нямах никакви разноски. Сега трябва да моля за стотина долара, и то от майка си. — Той се усмихна предизвикателно.

— Да бяхте ме оставили аз да платя сметката.

— Ами, хайде сега! — възпротиви се Бруно. — Искрах просто да кажа, че е страхотна свинщина, когато собственият ти баща те ограбва. Та тия пари дори не са негови — тия пари са на рода на майка ми.

Изчака Гай да реагира.

— Майка ви няма ли право на глас?

— Баща ми ги записал на свое име още като съм бил дете! — дрезгаво се провикна Бруно.

— Виж ти! — Гай се питаше с колко ли хора Бруно се бе запознавал по същия начин, беше им плащал обяда, след което им бе разправял за баща си.

— Защо е постъпил така?

Бруно унило повдигна рамене и разпери ръце, след което бързо ги мушна в джобовете.

— Нали ти казах, че е мошеник? Граби където може. Сега разправя, че няма да ми дава пари, понеже не искам да работя, но това е лъжа. Според него двамата с майка ми прекалено весело си прекарваме времето. Непрестанно измисля ходове как да ни се натрапи.

Гай си ги представяше двамата с майка му — младееща жена от висшето общество в Лонг Айланд, която прекалено изобилно маже миглите си с аркансил и от време на време, както прави и синът ѝ, обича да се шляе със съмнителни компании.

— Къде си следвал?

— В Харвард. Отпаднах още втората година. Заради пиянство и комар. — Той сви тесните си рамене и се сгърчи. — Не като теб, а? Така е, лентяй съм си — и какво от това?

Доля чашите с уиски.

— Кой е казал такава нещo?

— Баща ми. Да му се беше паднал такъв симпатичен син като тебе, всички щяха да са доволни.

— Защо смяташ, че съм симпатичен и кротък?

— Искam да кажа, че си сериозен и си избрал професия. Ето, архитектура. А на мен не ми се работи. Няма нужда да работя, разбираш ли? Не съм ни писател, ни художник, ни музикант. Има ли смисъл човек да работи, ако няма нужда. Предпочитам да хвана язва по по-лека начин. Баща ми има язва. Ха! Той все храни надежди, че ще почна работа в железарския му бизнес. Обяснявам му, че неговият, пък и всеки друг бизнес й узаконен пладнешки обир, тъй както бракът е узаконен разврат. Прав ли съм?

Гай кисело го погледна и поръси със сол пърженото картофче, което бе боднал. Ядеше, без да бърза, наслаждаваше се на храната и дори на Бруно — някак неопределено, все едно, че гледаше представление на отдалечена сцена. В действителност мислеше за Ан. Сегиз-тогиз смътните му несекващи мечти по нея му се струваха по-реални от окръжаващия го свят, който стигаше до него единствено като ярко открояващи се фрагменти, подобни на драскотината върху калъфа на фотоапарата, дългата цигара, която Бруно бе забучил в парчето масло, разтрошеното стъкло от портрета на баща му, който — в момента разказваше за това — веднъж запратил в стената. Току-що му бе хрумнало, че вероятно ще има време да се види с Ан в Мексико, в промеждутъка между срещата с Мириам и пътуването до Флорида. Ако бързо приключеше с Мириам, би могъл да вземе самолета за Мексико и оттам да излети за Палм Бийч. Това не му бе идвало наум по-рано, понеже нямаше достатъчно средства. Ала в случай, че договорът в Палм Бийч се уредеше, можеше да си го позволи.

— Представяш ли си по-обидно нещo? Да заключи гаража, в който се намира собствената ми кола?

Гласът на Бруно пресипна и задраци пискливо.

— Защо? — попита Гай.

— Ами защото знаеше, че колата страшно ми трябваше онази вечер! Накрая приятели дойдоха и ме взеха, тъй че каква му е авантата от тая работа?

Гай се чудеше какво да отговори.

— Той ли държи ключовете?

— Той взе моите ключове! Измъкна ги от моята стая! Затова го беше страх от мене. Онази вечер не спа у дома — такъв страх го гонеше.

Бруно се бе извъртял върху стола си, дишаше тежко и си гризеше нокътя. Няколко кичура коса, овлажнели до кафяво от пот, се поклащаха като антени върху челото му.

— Майка ми не беше у дома, иначе това нямаше да се случи, разбира се.

— Разбира се — повтори Гай, без да иска. Реши, че целият им разговор е бил насочен към тази история, а той я бе изслушал само до половина. Още една история на омраза и несправедливост, спотаена зад кръвясалите очи, които го следяха в пулмановия вагон, спотаена зад тъжната усмивка.

— Значи запрати портрета му в стената, а? — запита глуповато Гай.

— Изхвърлих го от стаята на майка ми — уточни Бруно, като натърти на последните три думи. — Баща ми го бе поставил в стаята на майка ми. А Капитана ѝ е толкова мил, колкото и на мене. Капитана! Никога не го наричам другояче, братле!

— А той защо ти има зъб?

— Той е против мен и против майка ми! Различен е не само от нас, но и от всяко друго човешко същество! На него никой не му е мил. Нищо не му е мило, само парите. Доста народ му е минал под ножа, та се е сдобил с толкова пари, ето това е! Бива си го, няма що! Само че сега съвестта му вече го яде отвътре! Затуй му се ще да заработя в неговия бизнес, та и аз да стана същия главорез и да се чувствавам гадно като него! — Вдървената му ръка се затвори, после устата, накрая и очите му.

Гай си помисли, че Бруно може да се разплаче, но в същия момент подпухналите клепачи се повдигнаха и плахата усмивка отново се появи.

— Досадно, нали? Та разправях ти защо побързах да се махна от града, без да изчакам майка си. А всъщност нямаш представа какъв веселяк съм, истината ти казвам! Честна дума!

— Не можеш ли, ако пожелаеш, да се махнеш от къщи?

Отначало Бруно май не схвана какво го питат, но после спокойно отвърна:

— Разбира се, само че ми е приятно да бъда с майка си.
А вероятно майка му не се маха заради парите, реши Гай.

— Ще запалиш ли?

Бруно усмихнато посегна към цигарите.

— Та оная вечер се изпари от къщи — за първи път от десетина години. Не мога да си представя къде, по дяволите, се бе омел. Така ми беше накипяло тогава, че можех да го убия и той си го знаеше. Някога да си искал да убиеш човек?

— Никога.

— А аз — да. Сигурен съм, че понякога съм в състояние да убия баща си. — Пиянски усмихнат, Бруно заби поглед в чинията си. — Знаеш ли какво е хобито на баща ми? Отгатни.

Гай не желаше да отгатва. Испита внезапно отегчение и му се прииска да остане сам.

— Колекционира формички за изрязване на курабийки! — избухна Бруно, цвилейки от смях. — Формички за курабийки, честна дума! Има ги какви ли не — холандски от Пенсилвания, баварски, английски, френски, сума ти унгарски — пръснати из цялата стая. Формички за курабийки, наподобяващи животни, наредени върху бюрото му — от ония курабийки, които децата обичат да хрупат. Писа на генералния директор на компанията и му пратиха цял комплект. Във века на техниката! — Бруно се разсмя и бързо наведе глава.

Гай се вторачи в него. Самият Бруно беше по-смешен от онова, което разправяше.

— Използва ли ги изобщо?

— Кво?

— Прави ли с тях курабийки?

Бруно нададе вой. Сгърчи тяло, свали сакото си и го метна връз един куфар. Изглеждаше твърде възбуден и в първия момент не можа да отговори, но миг след това отбеляза неочаквано спокойно:

— Открай време мама все му повтаря да си гледа формичките и да не се бърка в чужди работи.

Върху гладкото му лице бе избила пот и го покриваше цялото като тънка мазна ципа. Наведе се през масата и умилкващо му се усмихна:

— Хареса ли ти обядът?

— Много ми хареса — охотно отвърна Гай.

— Да си чувал за преобразователната компания „Бруно“ от Лонг Айланд? Дето произвежда най-различни приспособления за преобразуване на прав и променлив ток?

— Не, струва ми се.

— И откъде-накъде ще си чувал? Доста мангизи падат оттам обаче. Интересува ли те как да изкараш повече пари?

— Не особено.

— Извинявай, но на колко години си?

— На двайсет и девет.

— Така ли? Бих ти дал повече. А колко ми даваш на мен?

Гай вежливо го огледа.

— Около двайсет и четири-пет — отвърна той с намерение да го поласкае, тъй като Бруно изглеждаше по-млад.

— Да, точно така. Двайсет и пет. Искаш да кажеш, че изглеждам на двайсет и пет с това — с това нещо точно по средата на главата ми?

— Бруно прехапа долната си устна. Погледът му стана плах и той ненадейно захлупи шепа върху челото си, покрусен от срам. Скочи и се приближи към прозореца. — Смятах да залепя нещо отгоре.

Гай каза нещо успокоително, ала Бруно не преставаше да се самоизмъчва, въртейки се пред огледалото.

— Това не би могло да е пъпка — произнесе носово той. — Това е цирей. Всичко, което ненавиждам, кипи и се надига отвътре. Същинска напаст!

— Е, чак пък толкоз! — засмя се Гай.

— Започна да набъбва в понеделник вечерта след свадата. И става все по-зле. Сигурно ще ми остане белег.

— Не, няма.

— Ще остане. Ще пристигна в Санта Фе добре разкрасен, няма що! — Бруно се бе разположил на стола си, стиснал юмруци, протегнал възгруб крак в поза на умислен трагик.

Гай се приближи към седалката до прозореца и отгърна една от книгите. Беше криминален роман. Останалите също. Помъчи се да прочете два-три реда, ала буквите заиграха пред очите му и той затвори книгата. Май доста пи. Но тази вечер всъщност му беше все едно.

— В Санта Фе — продължи Бруно — желая абсолютно всичко: вино, жени и песни! Ха!

— Какво желаеш?

— Нещо. Устата на Бруно увисна в грозна гримаса на безразличие. — Всичко. Според моята теория, преди да умре, човек трябва да изпита всичко възможно и може би, умирайки, да се опита да извърши действително невъзможното.

Нещо у Гай трескаво откликна, после боязливо се сви. Той тихо попита:

— Например?

— Например да отиде с ракета до Луната. Да постави рекорд по скоростно каране на кола със завързани очи. Веднъж опитах. Не поставих рекорд, вдигнах обаче до сто и шейсет.

— Със завързани очи?

— Веднъж извърших обир. — Бруно вторачи неподвижен поглед в Гай. — Излезе сполучлив. В един апартамент.

Устните на Гай понечиха да се разтегнат в недоверчива усмивка, макар че в действителност му повярва. Бруно би могъл да извърши насилие. И дори да изгуби разсъдък. По-скоро да загуби надежда, поправи се Гай, отколкото разсъдък. Безнадеждното отегчение на заможните, за което често говореха с Ан. Кое по-скоро руши, отколкото съгражда. И би могло да доведе до престъпление с такава леснина, както и мизерията.

— Не за да отмъкна нещо — продължи Бруно. — Нямах желание да притежавам онова, което откраднах. Нарочно взех неща, които нямах желание да притежавам.

— И какво отмъкна?

Бруно сви рамене:

— Запалка. Настолна. И една статуя над камината. От цветно стъкло. И още нещо. — Отново сви рамене. — Ти си единственият, на когото го казвам. Не съм от приказливите. Макар че сигурно мислиш обратното. — Усмихна се.

Гай дръпна от цигарата.

— Как го подготви?

— Наблюдавах една жилищна сграда в Астория, докато установих кое време е най-подходящо, а после просто прекрачих през прозореца. И се смъкнах по аварийното стълбище. Бе лесна работа. Едно от нещата, които зачеркнах в моя списък, повтаряйки си: „Сполай ти, господи.“

— Защо „Сполай ти, господи“?

Бруно се ухили срамежливо:

— Не знам защо го казах.

Той отново си наля догоре, после наля и на Гай.

Гай погледна непохватните треперещи ръце, които бяха ограбили, изгризаните до кръв нокти. Ръцете несръчно въртяха картонче от кибритена кутия и го изпуснаха върху засипаната с пепел пържола, сякаш бяха ръце на пеленаче. Наистина колко отегчително нещо е престъплението, помисли си Гай. Често просто безсмислено. Към престъпления се насочват определен тип хора. И кой би могъл да предположи, че Бруно е откраднал — с тия негови ръце, с луксозното купе, с противната му тъжна физиономия? Гай отново се отпусна на стола си.

— Разправи ми за себе си — любезно го подкани Бруно.

— Няма нищо за разправяне. — Гай измъкна лула от джоба на самото си, чукна я о тока на обувката, погледна пепелта върху килима, но миг по-късно престана да ѝ обръща внимание. Усещаше как алкохолът все повече се всмуква в тялото му. Мина му през ум, че ако договорът в Палм Бийч се уреди, двете седмици преди започване на работа ще се изнижат неусетно. За един развод не трябва кой знае колко време. В главата му, без да се мъчи да си ги представя, с най-големи подробности заплуваха ниските бели сгради върху зелена морава в неговия вече завършен проект. Почувствува се дискретно поласкан, ненадейно усети невероятна сигурност и блаженство.

— Какви къщи строиш?

— О, това, на което се казва съвременно строителство. Досега съм проектирал няколко магазина и малка административна сграда. — Гай се усмихна без притеснението, без лекото раздражение, което обикновено изпитваше, когато го питаха за работата му.

— Женен ли си?

— Не. Всъщност, да. Разделени сме.

— Аа. Защо?

— Несходство на характерите — отвърна Гай.

— Откога сте така?

— От три години.

— Не искаш ли да се разведеш?

Гай се поколеба, понамръщи се.

— И тя ли живее в Тексас?

— Да.

— При нея ли отиваш?

— Да. Ще уреждаме развода. — Стисна зъби. Защо се издаде?

Бруно се подсмихна.

— Какви са момичетата по вашия край, та се жените за тях?

— Хващат око — отвърна Гай. — Някои, не всички.

— Ама повечето са глупачки, а?

— Има и такива. — Гай вътрешно се усмихна. Мириам беше този тип южнячка, за който говореше Бруно.

— Жена ти каква е?

— Доста лови окото — предпазливо каза Гай. — Червенокоса. Леко закръглена.

— Как се казва?

— Мириам. Мириам Джойс.

— Мм. Сече ли й пипето, или е тъпа?

— Не е интелектуалка. Не исках да се женя за интелектуалка.

— И беше адски влюбен в нея, нали?

Защо? Нима си личеше? Бруно не откъсваше очи от него, без да изпуска нищо, без да мига, сякаш изтощеният му поглед бе отвъд прага, когато сънят е наложителен. Гай имаше усещането, че сивите очи са го изучавали часове наред.

— Защо говориш така?

— Защото си симпатяга. Всичко вземаш на сериозно. Жените също, нали?

— Какво значи на сериозно? — отвърна Гай. Но усети изблик на топлота към Бруно, понеже Бруно гласно бе изказал онова, което мислеше за него. А Гай бе наясно, че повечето хора не изказваха гласно онова, което мислеха за него.

Бруно размаха заоблени длани, после въздъхна.

— Какво значи на сериозно? — повтори Гай.

— С цялото си сърце и с големи надежди. След което те ритват по мутрата, нали така?

— Не съвсем. — Ала тръпка на самосъжаление прониза тялото му. Изправи се и взе чашата си. Тук човек нямаше къде да се раздвижи. Влакът се клатушкаше и бе трудно дори да стоиш.

А Бруно неотклонно го следеше с очи — праметнал нозе, поклащайки крак в старомодна обувка — и постоянно тръскаше цигарата в чинията пред себе си. Непрекъснато сипецата се пепел постепенно покриваше недоядената розово-черна пържола. Стори му се, че Бруно вече не изглежда така приятелски настроен, след като бе научил, че е женен. Но пък бе станал по-любопитен.

— Какво стана с жена ти? Взе да спи с тоя-оня?

И това също го подразни — точните му догадки.

— Не. Впрочем всичко вече е минало.

— Ама ти си все още женен за нея. Не можа ли да се разведеш по-рано?

Ненадейно Гай изпита срам.

— Мисълта за развода не ме е занимавала особено.

— А сега?

— Тя реши, че иска да се развежда. Доколкото разбрах, ще има дете.

— Охо. Ама как е улучила момента да се реши, а? От три години спи с тоя-оня и накрая е успяла да върже някого?

Тъкмо това бе станало, разбира се, и работата се бе уредила чрез бебето. Но как се досети той? Гай си каза, че Бруно вероятно познава друга жена, която ненавижда, и сега прехвърля всичко върху Мириам. Извърна се към прозореца. Там не зърна нищо друго освен собственото си отражение. Ударите на сърцето разтърсваха тялото му, и то по-силно от вибрациите на влака. Мина му през ума, че сърцето му бие учестено вероятно защото никога досега не бе разказвал за Мириам пред чужд човек. Дори Ан не знаеше толкова, колкото Бруно. Макар че в началото Мириам бе друга — мила, вярна, самотна; копнееше за него така, както копнееше да се отърве от семейството си. Утре щеше да я види, щеше да се докосне до нея, протягайки ръка за поздрав. Непоносима му бе мисълта, че ще докосне въз меката ѝ плът, която бе обичал. Изневиделица го обзе чувството за пълен провал.

— Какво стана с брака ти? — тихо попита Бруно току зад гърба му. — Наистина ме интересува, като приятел. На колко години беше тя?

— На осемнайсет.

— И още веднага взе да спи с тоя-оня?

Гай неволно се извърна, сякаш за да поеме вината на Мириам.

— Жените не се занимават само с това.

— Ама тя го правеше, нали?

Гай отмести поглед встрани, раздражен и в същото време хипнотизиран.

— Да.

Колко отвратително прозвуча кратката думичка, направо изкълтя в ушите му!

— Знам ги тия червенокоси южнячки — отсече Бруно, боцвайки с вилица ябълковия пай.

Гай отново усети парещ и абсолютно ненужен срам. Ненужен, тъй като нищо от онова, което Мириам бе извършила или казала, не би смутило или изненадало Бруно. Той сякаш не бе способен да се изненадва — само интересът му се изостряше.

Бруно се загледа в чинията си с престорена веселост. Очите му се поотвориха, заблестяха, доколкото бе възможно, както бяха кръвясали и със сини кръгове отдолу.

— Женитба! — въздъхна Бруно.

Думата остана да звучи в ушите на Гай. Това бе тържествена дума за него. Притежаваше изначалната тържественост на понятия като *святост*, *любов*, *грях*. Той си представи кръглите, с цвят на теракота устни на Мириам да произнасят: „Защо да се съсипвам по тебе?“, представи си очите на Ан, когато отмяташе коси назад и вдигаше поглед към него пред дома си, на моравата, където садеше минзухари. Представи си как Мириам се извъръща от високия тесен прозорец в стаята в Чикаго, тиква луничавата си щитообразна физиономия право пред лицето му, както правеше всеки път, преди да изрече някаква лъжа, представи си дългнестата глава на тъмнокосия Стив и безочливата му усмивка. Искаше му се да протегне ръце и да прогони нахлуващите спомени. Стаята в Чикаго, където се бе случило всичко това... Усещаше миризмите в стаята, парфюма на Мириам, топлината от боядисаните радиатори. Но не помръдна за първи път от много време не изтика грубо образа и, превръщайки го в размазано розово петно. Как ще му подеждува нейният образ сега, ако допуснеше отново да го обсеби? Ще увеличи ли съпротивителните му сили, или ще ги подкопае?

— Питам те сериозно — гласът на Бруно идеше отдалеч, — какво се случи? Нали нямаш нищо против да ми разправиш?

Интересува ме.

Случи се Стив. Гай вдигна чаша. Представи си онзи следобед в Чикаго. Стив в рамката на вратата — образът сега беше в бяло и черно като на снимка. Следобедът, когато ги бе изненадал в апартамента, не приличаше на никой друг следобед — с особен цвят, вкус и звук, със собствен свят — подобно на ужасяващо миниатюрно художествено изделие. Или събитие от историята, застинало във времето. А може би бе тъкмо обратното — може би то непрекъснато го съпровождаше? Ето и този път бе ясно и осезаемо както винаги. Ала най-лошото бе, че отвътре нещо го подтикваше да разкаже всичко на Бруно — непознатия във влака, който щеше да го изслуша, да прояви съчувствие и да забрави. Мисълта да разкаже на Бруно му подеждва успокоително. Та нали Бруно съвсем не бе обикновен пътник във влака. Жесток и покварен, той бе в състояние да оцени по достойнство история като тази — историята на първата му любов. Освен това Стив бе само изненадващ завършек, от който всичко случило се дотогава заставаше на мястото си. Стив не бе първият, с когото Мириам му изневеряваше. Само че през онзи наметен следобед тогавашната му двадесет и шест годишна гордост просто бе смазана пред очите му. Хиляди пъти си бе преповтарял историята — класическа история, изпълнена с драматизъм независимо от глупашкото му поведение. Глупашкото му поведение само я бе направило забавна.

— Очаквах прекалено много от нея — нехайно вметна Гай, — без да имам правото да го искам. Тя е от хората, които обичат да им се обръща внимание. Навярно ще флиртува през целия си живот без разлика с кого.

— Е, да, вечната гимназистка. — Бруно махна с ръка. — Не е в състояние поне веднъж да се престори, че е свързана само с един.

Гай го погледна. В началото Мириам му бе вярна, това бе сигурно.

Обзет от срам, че почти се бе разприказвал пред Бруно, той внезапно се отказа от намерението си. Впрочем на Бруно в момента наистина му бе все едно дали Гай ще му разкаже историята си. Седеше отпуснат и чертаеше с кибритена клечка по соса в чинията си. Погледната в профил, изтеглената надолу половинка от устата му беше хлътнала между носа и брадичката като устата на старец. Каквато и

история да му предложат, сякаш казваше тази уста, тя не заслужава дори презрението му.

— Такива жени привличат мъжете — промърмори Бруно, — налитат им като мухи на смет.

2

Думите на Бруно го разтърсиха и го откъснаха от мислите му.

— Вероятно и ти си имал ядове с жени — отбеляза Гай. Макар че бе трудно да си го представи.

— Аа, баща ми си имаше една такава. И тя червенокоса, казваше се Карлота. — Бруно вдигна очи — омразата към баща му проби неговата отпуснатост като шип. — Чудесно, кво ще кажеш? Такива жени виреят покрай мъже като баща ми.

Карлота. Вече му стана ясно защо Бруно ненавиждаше Мириам. Това обясняваше цялата му личност, омразата към баща му, късния му пубертет.

— Има два вида мъже! — гръмко заяви Бруно и млъкна.

Гай зърна отражението си в едно тясно огледало върху ламперията. Реши, че очите му гледат уплашено, а устните му са сурово стиснати, и с усилие на волята се отпусна. Някакъв стик за голф го убиваше по гърба. Той прекара пръсти по хладната лакирана повърхност. Инкрустираният метал в черното дърво съживи спомена за рубката върху платноходката на Ан.

— И само един вид жени! — продължи Бруно. — Лъжкини. Хем лъжат, хем са курви! Както ти харесва!

— А жени като майка ти?

— Не съм срещал жена като майка ми — заяви Бруно. — Не съм срещал жена, която да понася толкова, освен това е я хубава, има много приятели, ама не хойка с тях насам-натам.

Мълчание.

Гай очука нова цигара върху ръчния си часовник и забеляза, че беше станало десет и половина. Трябваше да си върви.

— Как разбра за жена ти? — Бруно вторачено го наблюдаваше.

Гай палеше цигарата си, без да бърза.

— С колко души бе имала това-онова?

— С доста. Преди да науча... — И в момента, когато си каза, че изпитва пълно безразличие към признанието, което правеше, вътре в

него затрептя нещо подобно на слаб водовъртеж и го смути. Слаб, но някак по-реален от спомените му, защото го бе изказал гласно. Гордост? Омраза? Или изпитваше раздразнение към себе си, тъй като всичко, което чувствуваше в момента, бе толкова безсмислено. Отклони разговора. — Каж ми, какво още искаш да направиш, преди да умреш?

— Да умра? Кой ти говори за умирање? Обмислил съм няколко сигурни удара. Някой ден може да почна в Чикаго или в Ню Йорк, или пък просто ще си предложа идеите срещу заплащане. А имам запас от идеи за идеални убийства.

Бруно пак го загледа с предизвикателна настойчивост.

— Поканата да бъда твой гост в момента не е включена в някой от плановете ти, надявам се. — Гай приседна.

— Божичко мили, ти си ми *симпатичен*, Гай! Истината ти казвам!

Тъжната физиономия умоляваше Гай да каже, че той също му е симпатичен. С колко самота бяха изпълнени тия измъчени оченца! Гай сведе поглед и неловко се втренчи в ръцете си.

— Всичките ти идеи ли се свеждат до някакво престъпление?

— Разбира се, че не! Просто има неща, които искам да направя — да кажем, някой ден ми се ще да дам хиляда долара на някой човек. На просяк. Това е първото, което ще направя, когато си имам собствени мангизи. Ама на теб никога ли не ти се е щяло да откраднеш нещо? Или да убиеш някого? Сигурно да. На всеки му се ще. Как мислиш, нима на някои не им прави страшен кеф да убиват хора на война?

— Не — отвърна Гай.

Бруно се поколеба.

— О, разбира се, никога не биха си признали — страхуват се! Ама в живота ти е имало такива, които би желал да махнеш от пътя си, нали така?

— Не, не е имало. — Изневиделица се сети — Стив. Веднъж дори намисли да го убие.

Бруно навири глава.

— Сигурно има. Личи ти. Защо не си признаеш?

— Може и да ме е споходила такава мисъл, но никога не съм предприемал нищо повече. Не съм такъв човек.

— Точно тук бъркаш. Всеки е способен на убийство. Просто въпрос на обстоятелства — няма нищо общо с темперамента! Хората стигат до ръба — необходимо е само леко да ги побутнеш, за да скочат в пропастта. Всички, без изключение. Дори и собствената ти баба. Убеден съм.

— Само че аз не споделям това мнение — отсече Гай.

— Мъничко е оставало да убия баща си поне хиляда пъти, казвам ти! Кого ти се е искало да убиеш? Ония типове около жена ти?

— Един от тях — измърмори Гай.

— И докъде стигна?

— Изобщо доникъде. Само ми мина през ума. — Сети се за безсънните нощи — стотици и стотици, за обзелото го отчаяние, че никога няма да се успокои, ако не си отмъсти. Дали тогава нещо би могло да го побутне, та да прескочи ръба? Чу Бруно да мънка.

— Бил си адски близо — много по-близо, отколкото си представяш, според мен.

Гай го погледна с недоумение. Фигурата му имаше болнав, недоспал вид на крупие — прегърбен, по риза, подпрял ръце върху масата, отпуснал дългнестата си глава.

— Изчел си доста криминални истории — подхвърли Гай и още щом го каза, се учуди откъде му дойдоха тези приказки.

— Добро четиво са. Показват, че всеки човек е в състояние да убие.

— Винаги съм смятал, че именно затова са лошо четиво.

— Пак бъркаш! — възкликна Бруно с възмущение. — Известно ли ти е какъв процент от убийствата се изнася в печата?

— Не, и не ме интересува.

— Една дванайсета. Една дванайсета! Представи си само! И кои според теб са останалите единайсет дванайсети? Все разни дребни невзрачни хорица. Тези, които ченгетата никога няма да пипнат.

Той взе да сипва уиски, разбра, че бутилката е празна, и понечи да се изправи. От джоба на панталоните му проблесна златно ножче, окачено на тънка като струна златна верижка. Изящният му вид се понрави на Гай — хареса го като красиво бижу. Докато наблюдаваше как Бруно обрязва металната капачка на бутилката, изведнъж си представи как някой ден Бруно би могъл да убие човек с това ножче и вероятно няма да го хванат — просто защото ще му е все едно.

Бруно се извърна ухилен, с пълна бутилка уиски.

— Ела с мен в Санта Фе, а? Да си починеш малко.

— Благодаря, не мога.

— Имам достатъчно мангизи. Ще си ми гост, а? — Той разля уиски върху масата.

— Благодаря — отвърна Гай. Съдейки вероятно по дрехите му, Бруно смяташе, че не разполага с много пари. Той носеше любимия си сив панталон от каша. Щеше да бъде с него в Меткалф, а и в Палм Бийч, ако не беше много горещо. Облегна се на седалката, пхна ръце в джобовете на панталона и напипа дупка в дъното на десния джоб.

— Защо не? — Бруно му подаде чашата. — Много си ми симпатичен, Гай.

— Защо?

— Защото си свестен. Честен по-точно. Познавам сума народ — истината ти казвам, — ама такива като тебе се броят на пръсти. Възхищавам ти се — изтърси той и завря устна в чашата.

— И ти си ми симпатичен — заяви Гай.

— Ела с мен, а? Нямам нищо предвид за следващите два-три дни, докато пристигне майка ми. Ще си прекараме екстра.

— Потърси си друг.

— По дяволите, Гай, кво си въобразяваш, че си търся компания по влаковете? Каня те да дойдеш с мен, щото си ми симпатичен. Поне за един ден. От Меткалф потеглям направо — дори няма да отида до Ел Пасо. По план трябваше да видя Големия каньон.

— Благодаря, но ми предстои една работа веднага щом приключа в Меткалф.

— Тъй значи. — Отново тъжната, изпълнена с възхищение усмивка. — Ще строиш нещо?

— Да, един клуб извън града. — Продължаваше да му звучи чуждо, не му прилягаше — това бе последното, с което само допреди два месеца би му хрумнало да се залови. — Новият клуб „Палмира“ в Палм Бийч.

— Сериозно?

Естествено, Бруно беше чувал за клуба „Палмира“. Най-големият клуб в Палм Бийч. Бе чул и новината, че ще строят нов клуб. Няколко пъти бе ходил в стария.

— Ти ли го проектира? — Очите на Бруно бяха изпълнени с момчешко обожание. — Можеш ли да ми го нарисуваш?

Гай набързо надраска скица на сградите върху последната страничка от тефтерчето му и по настояване на Бруно се подписа. Захвана да обяснява, че ще има подвижна стена и долният етаж ще се превръща в голяма бална зала, отворена към терасата; надяваше се, че ще получи разрешение да остави вентилационни отвори, така че климатичната инсталация да отпадне. Говоренето го изпълни с щастие и макар че се стараяше да прикрие възбудата си, очите му се навлажниха. Как можеше да разговаря така задушевно с Бруно, да му разкрива най-съкровени мисли? Бруно, който би разбрал по-малко от всеки друг?

— Звучи страхотно — заяви Бруно. — Значи ти им казваш кое как ще изглежда?

— Не. Човек трябва да се съобразява с желанията на доста хора. — Гай внезапно отметна глава и се разсмя.

— Значи ще се прославиш, а? Май че вече си известен.

Щяха да се отпечатат снимки по вестниците, може би щеше да се появи нещичко в новините. Не биваше да забрави, че все още не бяха одобрили проектите му, но беше толкова сигурен, че ще стане! Майърс, неговият съдружник от архитектурното бюро в Ню Йорк, беше убеден в това. Ан също. Така мислеше и мистър Брилхарт. Най-значителната поръчка в живота му.

— Може би оттук нататък ще стана известен. На подобни неща се прави голяма реклама.

Бруно надълго и нашироко му заразправя за живота си в колежа — как щял да се захване с фотография, ако по някое време не се било случило нещо с баща му. Гай не го слушаше. Отпиваше разсеяно и си представяше какви поръчки щеше да получава след Палм Бийч. Не след дълго административната сграда в Ню Йорк може би. Имаше една идея за административна сграда в Ню Йорк и жадуваше да я види осъществена. Гай Даниъл Хайнс. Знаменитост. Край на тягостното, не напълно изживяно чувство, че разполага с по-малко средства от Ан.

— Няма ли да е така, Гай? — повтори Бруно.

— Кое?

Бруно пое дълбоко дъх.

— Ако жена ти вземе да ти прави въртели с развода. Да речем, че се захване, докато си в Палм Бийч, и ги накара да те уволнят — това няма ли да е достатъчен мотив за убийство?

— На Мириам?

— Разбира се.

— Не — отвърна Гай. Ала въпросът го смути. Опасяваше се, че Мириам е чула за предстоящата работа от майка му и ще се помъчи да му напакости единствено заради удоволствието да му причини болка.

— Не ти ли се е приисквало да я убиеш, когато те мамеше?

— Не. Не можеш ли да говориш за друго? — За миг пред очите му застанаха двете половини от живота му — семейството и кариерата, една до друга — виждаше ги както никога досега. Главата му се завъртя и му премалая от усилието да проумее как е могъл да бъде толкова глупав и безпомощен в единия случай и така способен в другия. Хвърли поглед към Бруно, който не сваляше очи от него, и усещайки се леко замаян, остави чашата и я побутна напред.

— Сигурно ти се е искало в някой момент — промълви Бруно с кротко, пиянско упорство.

— Не. — Доця му се да излезе да се поразходи, ала влакът се движеше право напред, сякаш никога нямаше да спре. Ами ако работата пропаднеше заради Мириам? Няколко месеца щеше да живее в Палм Бийч и това, естествено, предполагаше да общува като равен с директорите. Бруно много добре ги разбираше тези работи. Гай прокара ръка по влажното си чело. Трудността идеше оттам, че преди да я види, не можеше да узнае какво си е наумила Мириам. Беше уморен, а когато беше уморен, Мириам умееше да го завладява като войска. През двете години, които му бяха необходими, за да се отърси от любовта си към нея, това се бе случвало много често. Ето и този път. Почувствува, че Бруно му е дошъл до гуша. Бруно се усмихваше.

— Да ти разкажа ли за един от моите планове да убия баща си?

— Не — отвърна Гай и закри с ръка чашата, която Бруно се готвеше да напълни.

— Какво предпочиташ — разбитата фасунга в банята или гаража с въглероден двуокис?

— Направи го и престани да приказваш за това!

— Ще го направя — недей да смяташ, че няма! И знаеш ли какво ще направя някой ден? Ако ми се прииска, ще се самоубия, но ще го

наглася така, че да изглежда, сякаш ме е убил най-върлият ми враг.

Гай го погледна с погнуса. Бруно бе почнал да губи очертанията си — като че ли се втечняваше. Сякаш бе само глас и дух — духът на злото. Мина му през ума, че Бруно олицетворяваше всичко онова, което той презираше. Бруно беше или щеше да стане всичко онова, което той не би искал да бъде.

— Искаш ли да ти изработя план за убийство на жена ти? Може да ти се доще да го приложиш някой път. — Бруно се сви притеснено под осъдителния поглед на Гай.

Гай се изправи.

— Искам да се поразходя.

Бруно плесна с ръце.

— Хей! По дяволите, каква идея! Всеки от нас убива вместо другия, нали разбираш! Аз убивам жена ти, ти убиваш баща ми! Запознаваме се във влака, нали разбираш, и никой не знае, че се познаваме! Желязно алиби и за двамата! Загряваш ли?

Стената насреща му пулсираше ритмично, сякаш щеше да се разпадне. *Убийство*. Призля му, ужаси се от самата дума. Искаше му се да избяга от Бруно, да се измъкне от това купе, ала някаква кошмарна тежест го притискаше. Помъчи се да запази равновесие, като подпре стената, като проумее какво говори Бруно, тъй като усещаше, че там някъде съществува логика — подобно на задача или загадка, които очакват своето решение:

Пожълтелите от тютюна ръце на Бруно се тресяха и подскачаха върху коленете му.

— Алибита бетон! — изкрещя той. — Най-страхотната идея в живота ми! Не можеш ли да разбереш? Мога да свърша работата, когато те няма в града, а ти — когато мене ме няма.

Гай разбра. Невъзможно беше някой някога да ги разкрие.

— Ще ми достави голямо удоволствие да прекъсна живот като нейния и да допринеса за живот като твоя. — Бруно се разхили. — Не смяташ ли, че някой би трябвало да възпре Мириам, преди да погуби доста хора? Седни, Гай!

Гай искаше да му напомни, че Мириам не го е погубила, ала Бруно не го остави да се изкаже.

— Само си представи такава ситуация. Ще можеш ли да го извършиш? Ще ми разправиш всичко — къде живее, разбираш ли, —

аз също ще ти разправа кое къде е — все едно, че живееш у нас. Може навсякъде да оставим отпечатъци от пръсти, та да побъркаме ченгетата! — изкиска се. — С промеждутък от месеци, разбира се, и абсолютно никаква връзка. Божичко, няма грешка!

Бруно понечи да се изправи и посягайки към чашата, едва не се стовари на пода. После произнесе със смазваща самоувереност, право в лицето му:

— Ще можеш да го извършиш, нали, Гай? Няма да има никакви пречки, кълна ти се. Всичко ще уредя, кълна ти се. Гай.

Гай го тласна встрани по-силно, отколкото искаше. Бруно покорно се надигна от мястото до прозореца. Гай се огледа — не му достигаше въздух, — ала в стените нямаше пролука. Купето се бе превърнало в малък ад. Какво правеше тук? Как и кога се бе напил така?

— Убеден съм, че ще можеш! — Бруно се намръщи.

На Гай му се доця да изкрещи — вместо това обаче се чу да шепне:

— Млъкни с твоите проклети идеи. До гуша ми дойде.

Гай забеляза как тясното лице на Бруно странно се изкриви в гримаса на изненада и придоби зловещо, многозначително и противно изражение. После Бруно помирително повдигна рамене.

— Добре. Продължавам да твърдя, че хрумването ми си го бива и че разполагаме с идеална ситуация. Ще се възползувам от идеята. С някой друг, разбира се. Къде отиваш?

Гай най-после се бе сетил за вратата. Излезе и отвори вратата на вагона. По-хладният въздух отвън го удари в лицето, сякаш за да го порицае, а тракането на влака се превърна в укорителен тътен. Той заруга себе си и ругатните му полетяха с вятъра и с влака; силно му се прищя да повърне.

— Гай?

Обърна се и видя как Бруно се провира през тежката врата.

— Извинявай, Гай.

— Няма за какво — изрече Гай начаса, шокиран от вида му. В самоунижението си Бруно бе придобил кучешко изражение.

— Благодаря ти, Гай.

Бруно наведе глава и в този миг тракането на колелетата взе да затихва, та Гай трябваше да се задържи да не падне.

Спирането на влака го изпълни с неимоверно облекчение. Тупна Бруно по рамото.

— Хайде да слезем да подишаме малко въздух!

Посрещна ги мълчание и пълен мрак.

— Каква е тая работа, по дяволите? — изкрещя Бруно. — Няма осветление!

Гай погледна нагоре. Нямаше и луна. От студа тялото му се скова и напрегна. Някъде с привичен шум хлопна дворна врата. Някаква светлинка отпред се превърна във фенер — един мъж тичаше с него към опашката на влака; от вратата на товарен вагон струеше светлина. Гай бавно закрачи към светлината и Бруно го последва.

Далече в мрака на прерията протяжно изсвири локомотив, отново и отново, отдалечавайки се. Помнеше този звук от детството си — красив, непорочен и самотен. Като див жребец, отърсващ се от белокожия си ездач. В пристъп на дружелюбност Гай хвана Бруно под ръка.

— Не ща да вървя! — изрева Бруно, изскубна се и спря. Съвсем бе отмалял от чистия въздух.

Влакът потегляше. Гай набута отпуснатото му туловище във вагона.

— Една чашка преди лягане? — унило промълви Бруно, макар че имаше вид на човек, който ще се строполи от умора.

— Благодаря, повече не искам.

Шепотът им потъна в зелените завеси.

— Да не забравиш да ми се обадиш утре сутринта. Няма да заключвам. Ако не те чуя, влизаш направо, нали?

Залитайки между зелените завеси по стените, Гай се отправи към спалното купе.

Лягайки си, по навик се сети за книгата. Беше я забравил в купето на Бруно. Своя Платон. Никак не му допадна това, че книгата оставаше при Бруно тази нощ, че Бруно щеше да я пипа и да я разгръща.

3

Щом пристигна, Гай се обади на Мириам и тя му определи среща пред гимназията, която се намираще между домовете им.

Застана да я чака на ъгъла до асфалтовото игрище. Щеше да закъснее, естествено. Питаше се защо ли бе избрала гимназията. Защото беше нейна територия? Обичал я бе по времето, когато я чакаше тук.

Небето над него бе яркосиньо. Слънцето не беше жълто, а безцветно, сякаш избеляло от собствената си горещина — лъчите му разтапяха. Зад дърветата се мярна червеникавият покрив на малка постройка, която не бе виждал — беше изникнала след последното му идване тук преди две години. Извърна се. Наоколо не се виждаше жива душа, сякаш училището и дори домовете наоколо се бяха обезлюдили поради горещината. Отправи поглед към широките сиви стъпала, които се спускаха от мрачната арка на външния вход. Все още помнеше разръфаните краища на учебника ѝ по алгебра — изцапани с мастило и леко намирисващи на пот. Все още виждаше МИРИАМ, надраскано с молив в крайчеца на страниците, и момичето с накъдрени на маша коси, нарисувано на празната страница отпред, когато отваряше учебника, за да решава задачите ѝ. Защо си бе въобразил, че Мириам се различава от останалите?

Гай мина през широката врата на двора, опасан с мрежеста ограда, и отново огледа Колидж Авеню. Съзря я под жълто-зелените дървета покрай тротоара. Сърцето му заби учестено, ала нарочно притвори нехайно очи. Мириам крачеше, без да бърза, с обичайната си флегматична походка. Вече ясно се открояваше главата ѝ, увенчана със светла шапка с широка периферия. По тялото ѝ безразборно играеха слънчеви петна и сенки. Тя му помахна небрежно и Гай измъкна ръка от джоба си и отвърна на поздрава ѝ, а после закрачи обратно към игрището, напрегнат и притеснен като ученик. Мина му през ума, че Мириам, непознатата девойка, която вървеше под дърветата, знае за поръчката в Палм Бийч. Научил го бе от майка си преди половин час

— съобщила го на Мириам последния път, когато Мириам ѝ телефонираше.

— Здравсти, Гай! — Тя се усмихна и бързешком притвори големите си оранжево-розови устни. Заради раздалечените предни зъби, спомни си Гай.

— Как си, Мириам? — Гай неволно спря поглед върху фигурата ѝ — закръглена, но не като на бременна — и внезапно му хрумна, че може и да го е излъгала. Беше облечена в ярка пола на цветя и бяла блуза с къси ръкави. Носеше голяма бяла лачена чанта-плик, плетена на ивици.

Превзето седна на единствената каменна пейка, върху която падаше сянка, и досадно взе да го разпитва как е пътувал; Кръглото ѝ лице се бе окръглило още повече в долната част на бузите, от което брадичката ѝ се бе изострила. Гай забеляза дребните бръчици, появили се под очите ѝ. Дълго бе живяла — цели двадесет и две години.

— През януари — безизразно му отвърна тя. — Очаквам да се роди през януари.

Значи беше бременна от два месеца.

— Предполагам, че искаш да се омъжиш за него.

Тя леко извърна глава и сведе поглед. На слънчевата светлина изпъкваха най-едрите лунички на бузата ѝ, които Гай добре помнеше, макар да не се бе сещал за тях от времето, когато бяха женени. Колко сигурен бе тогава, че тя му принадлежи заедно с най-скритите си помисли! Изведнъж всяка любов взе да му се струва мъчение, едно ужасно полупознание. Сега нямаше и най-малка представа за нейния нов душевен мир. Възможно ли бе да се случи същото и с Ан?

— Нали искаш, Мириам? — настоя той.

— Не *точно* сега. Има известни затруднения.

— Като например?

— Май няма да можем да се оженим веднага, както ние бихме искали.

— Аха.

Ние. Знаеше как изглежда другият — висок, мургав, с продълговата физиономия — като Стив. Мириам открай време си падаше по такъв тип мъже. Само от такъв би родила дете. А че наистина желаше това дете, бе съвсем сигурно. Случило се бе нещо, което може би нямаше връзка с мъжа, нещо, заради което тя искаше

дете. Забелязваше го в превзетия и скован начин, по който седеше на пейката, в онзи всеотдаен унес, който бе виждал или си бе въобразявал, че вижда по лицата на бременните.

— Смятам обаче, че няма причини да се отлага разводът.

— Е, и аз смятах така — допреди два-три дни. Смятах, че Оуен този месец вече ще бъде свободен.

— Аха. Сега женен ли е?

— Даа, женен е — отвърна тя с лека въздишка и едва-едва се усмихна.

Чувствайки се неловко, Гай сведе очи и бавно запристъпва по асфалта. Убеден беше, че онзи ще е женен. И освен това, че няма да има намерение да се ожени за нея, освен ако не бъде принуден.

— Къде живее? Тук ли?

— Живее в Хюстън — отвърна тя. — Не искаш ли да поседнеш?

— Не.

— Никога не си обичал да седиш.

Той не каза нищо.

— Ти май още си носиш пръстена?

— Даа.

Колежанският му пръстен от Чикаго, който Мириам харесваше открай време, защото удостоверяваше, че е учил в колеж. Беше вперила поглед в пръстена с неловка усмивка. Той напъха ръце в джобовете.

— Бих искал да приключим с тази работа, докато съм тук. Можем ли да я свършим тази седмица?

— Искам да се махна оттук, Гай.

— За развода ли?

Тя уморено и двусмислено разпери късичките си пръсти и Гай внезапно се сети за ръцете на Бруно. Бе забравил напълно за него още щом слезе от влака тази сутрин. Както и за книгата.

— Май че ми омръзна да стоя тук — произнесе Мириам.

— Можем да се разведем в Далас, ако искаш. — Тукашните ѝ приятели знаеха, мина му през ума, това бе всичко.

— Искам да изчакам, Гай. Имаш ли нещо против? Само за известно време?

— Според мен ти би трябвало да си против. Той възнамерява ли да се ожени за теб, или не?

— Може да се ожени за мен през септември. Тогава ще бъде свободен, обаче...

— Какво обаче? — По мълчанието ѝ, по детинския маниер, с който облиза с език горната си устна, Гай усети в какъв капан се беше напъхала. Така ѝ се искаше да роди това дете, че щеше да се принесе в жертва, щеше да остане в Меткалф и да изчака четири месеца до раждането на детето, за да се омъжи за бащата. Без да иска, Гай изпита съжаление към нея.

— Искам да се махна, Гай. С теб.

Помъчи се да го изрече искрено, и то дотам, че Гай почти забрави за какво и защо го моли.

— Какво точно искаш, Мириам? Пари, за да заминеш някъде?

Замечтаният израз в сиво-зелените ѝ очи се изпаряваше като мъгла.

— Майка ти каза, че заминаваш за Палм Бийч.

— Може би ще замина. На работа. — Помисли си за предстоящата поръчка и предусети опасност. Тя вече се изплъзваше от ръцете му.

— Вземи ме със себе си, Гай! Това е последното, което ще искам от теб. Ако мога да остана при теб до декември и после да се разведем...

— Аа, това ли било? — промълви той, ала нещо задумка в гърдите му, сякаш сърцето му се пръскаше. Отведнъж го обзе отвращение — към нея и хората около нея, които тя познаваше и привличаше. Дете от друг мъж. Да замине с нея, да ѝ бъде съпруг, докато роди дете от друг мъж.

— И да не ме вземеш, пак ще дойда.

— Мириам, сега мога да се разведа. Не е необходимо да изчакам да се роди детето. По закон е така. — Гласът му трепереше.

— Не можеш да ми скроиш такъв номер — отвърна Мириам с онази смесица от заплаха и молба, която събуждаше и гнева, и любовта му, когато я обичаше, и го объркваше.

Ето и този път ставаше същото. Освен това тя имаше право. Сега нямаше да се разведе с нея. И не защото продължаваше да я обича, не защото тя продължаваше да бъде негова съпруга и следователно той имаше задължението да я закриля, а защото я съжеляваше и продължаваше да помни някогашната си любов към нея. Сега проумя,

че дори тогава, в Ню Йорк, бе изпитвал съжаление даже когато му искаше пари.

— Няма да приема поръчката, ако ти дойдеш там. Ще стане безсмислено да се заемам с нея — произнесе той с равен глас, ала с поръчката бе свършено, рече си наум, така че защо да говорят за това?

— Не вярвам, че ще откажеш такава поръчка — предизвикателно заяви тя.

Отвърна лице от изкривената ѝ победоносна усмивка. Ето къде ѝ бе грешката, помисли си Гай, но не каза нищо. Пристъпи две крачки по хрущящия асфалт и отново се обърна, вирнал глава. Запази спокойствие, каза си той. Каква полза да се гневиш? Понеже обичаше разправиите на висок глас, Мириам го ненавиждаше, когато реагираше по този начин. Би се разправяла с охота дори и тази сутрин. Ненавиждаше го, когато реагираше по този начин, докато най-сетне разбра, че именно тези реакции в последна сметка му причиняваха по-голяма болка. Сега той знаеше, че налива вода в нейната мелница, но усещаше, че не може да реагира другояче.

— Та аз дори не съм получил тази поръчка, разбираш ли. Просто ще съобщя с телеграма, че се отказвам. — Зад върховете на дърветата отново му се мярна новата червеникава постройка, която бе забелязал, преди тя да дойде.

— И какво после?

— Какво ли не. Но за това ти няма да узнаеш.

— Бягаш, а? — присмя му се тя. — Така е най-лесно.

Той отново закричи, след това се обърна. Имаше Ан. С Ан можеше да понесе това, можеше да понесе всичко. И наистина изпитваше странно примирение. Защото в този миг бе с Мириам, символа на похабената му младост? Той прехапа върха на езика си. Вътре в него, невидим за окото като пукнатина в скъпоценен камък, се бе загнездил страх, предчувствие за несполука, което никога не бе успял да преодолее. Сегиз-тогиз опасността от несполука го омагьосваше — както едно време, в гимназията или в колежа, когато си позволяваше да пропадне на изпити, които би могъл да вземе, както и когато се ожени за Мириам против волята и на двете семейства, и на всичките им приятели. Не беше ли наясно, че няма да се получи? А ето че сега се бе отказал от най-крупната си поръчка, без да гъкне. Щеше да замине за Мексико, за да прекара няколко дни с Ан. Това щеше да

гльтне всичките му пари, но защо пък не? Нима можеше да си представи, че ще се върне в Ню Йорк и ще заработи, без да е видял Ан?

— Има ли нещо друго? — попита той.

— Вече го казах — процеди тя през редките си предни зъби.

4

Гай бавно пое към дома си и за да стигне Амброуз Стрийт, където живееше, мина през сенчестата и тиха Травис Стрийт. На ъгъла между Травис и Делейнси Стрийт, точно върху нечий преден двор, като изрязано от детска книжка, се мъдреше магазинче за плодове и зеленчуци. От голямата сграда на химическото чистене, която затваряше западния край на Амброуз Стрийт, се изливаше бърбърив поток от девойки и жени в бели униформи, подранили за обяд. Беше доволен, че не срещна някого, с когото да трябва да размени приказка. Чувствуваше се отпуснат, кротък, примирен, дори радостен. Странно колко далечна — може би чужда — му изглеждаше Мириам само пет минути, след като бяха разговаряли, колко незначително му се струваше всичко. Вече се срамуваше от тревогите си във влака.

— Не беше зле, мамо — усмихнато заяви той, когато се прибра.

Майка му го бе посрещнала с тревожно вдигнати вежди.

— Радвам се да го чуя. — Дръпна един люлеещ се стол и седна, готова да слуша. Беше дребничка, със светлокестеняви коси, с красив, запазен, подчертано изящен профил с прав нос и с енергичност, която сякаш проблясваше като искри във вече сребреещата и коса. Бе почти неизменно в добро настроение. Това бе главното, което го бе накарало да смята, че са доста различни. То го бе отчуждило малко от нея още от времето, когато Мириам го измъчваше. Гай обичаше да се вглежда в болките си, подробно да ги изучава, докато майка му го съветваше да не им обръща внимание.

— Какво каза тя? Действително не се забави много. Смятах, че може да обядват заедно.

— Не, мамо — въздъхна той и се отпусна върху брокатения диван. — Всичко е наред, само че вероятно няма да се заема с поръчката за „Палмира“.

— О, Гай! Защо не? Да не би тя?... Вярно ли е, че ще има дете?

Мина му през ума, че майка му е разочарована, но като се има предвид истинската значимост на поръчката, разочарованието ѝ беше

извънредно слабо. Доволен бе, че тя не си даваше сметка за истинската значимост на поръчката.

— Вярно е — отвърна той и отпусна назад глава, докато вратът му се допря до хладната рамка на дивана. Замисли се за пропастта, която делеше неговия живот от живота на майка му. Бе ѝ разказвал твърде малко за съвместното им съжителство с Мириам. И нима майка му, която бе отраснала край Мисисипи в уют и доволство, а сега се бе посветила изцяло на просторния си дом с градина и своите мили верни приятели в Меткалф — нима тя би могла да проумее всепоглъщащата ненавист на Мириам? Или пък да проумее, че само заради една-две свои скромни идеи в професията той бе готов да се обрече на бедняшко съществуване в Ню Йорк?

— Та каква е връзката между Палм Бийч и Мириам? — попита накрая тя.

— Мириам иска да дойде с мен там. Да бъде под закрила за известно време. Е, не бих могъл да го понеса. — Гай стисна юмруци. Изведнъж си представи Мириам в Палм Бийч, как Мириам се запознава с управителя на „Палмира“ Кларънс Брилхарт. Би било непоносимо не заради потресения Брилхарт, външно спокоен и неизменно любезен, а просто поради собственото му отвращение. Изобщо не би могъл да понесе Мириам да е наблизо, когато работи върху подобна задача. — Не бих могъл да го понеса — повтори той.

— Аха — само възкликна тя, но последвалото мълчание този път бе изпълнено с разбиране. Прибавеше ли някаква забележка, реши той, неизбежно щеше да му напомни, че открай време не е одобрявала женитбата му. Но сега тя предпочиташе да не му го напомня. — Не би могъл да го понесеш — повтори тя, — колкото и да продължи.

— Не бих могъл да го понеса. — Изправи се и допря с длани нежното ѝ лице. — Изобщо не ме интересува, мамо — заяви той и я целуна по челото. — Пукната пара не давам, наистина.

— Сигурно не те интересува. А защо?

Той се отправи към пианиното, прекосявайки стаята.

— Защото отивам да се видя с Ан в Мексико.

— А, така ли? — усмихна се тя, възвърнала си празничното настроение от първата им сутрин заедно у дома. — Ама че хаймана!

— Искаш ли да дойдеш в Мексико? — Той ѝ се усмихна през рамо. Засвири една сарабанда, която бе научил като дете.

— Мексико! — с престорена уплаха възкликна майка му. — Никаква земна сила не е в състояние да ме закара там. Навярно на връщане ще можеш да доведеш Ан да ме види.

— Навярно.

Тя прекоси стаята и свенливо положи ръце върху раменете му.

— Имам чувството, Гай, че понякога отново си щастлив. В най-невероятни моменти.

5

Какво се е случило? Пиши незабавно. Или по-добре се обади по телефона за моя сметка. Оставаме още две седмици в хотел „Риц“. Така ми липсваше по време на полета — жалко, че не пътувахме заедно, но ти влизам в положението. Скъпи мой, дано през цялото време ти се случват само добри неща. Сигурно това бързо ще приключи и ще го забравим. Каквото и да стане, съобщи ми, та заедно да го посрещнем. Често си мисля, че не го правиш, в смисъл, че не посрещаш, смело фактите.

Толкова близко си — глупаво е да не се отбиеш за ден-два. Вярвам, че ще ти дойде настроение. Вярвам, че ще намериш време. Ще се радвам, ако дойдеш — мама и татко също, знаеш това. Скъпи мой, проектите ти са чудесни и толкова много се гордея с теб, че дори мога да понеса мисълта да си далеч от мен през следващите месеци, докато ги изпълняваш. И татко смята, че са чудесни. Непрекъснато говорим за теб.

С много любов и с всичко, което свързваме с
любовта.

Бъди щастлив, скъпи мой.

А.

Гай изпрати телеграма до Кларънс Брилхарт, управителя на „Палмира“: „Невъзможно да приема поръчката поради стечение на обстоятелствата. Дълбоко съжалявам и благодаря за поддръжката и съдействието. Следва писмо.“

Внезапно се сети за скиците, които щяха да използват вместо неговите — имитация на Франк Лойд Райт от „Уилиам Харкнес и сие“. По-лошо дори, мина му през ума, докато диктуваше телеграмата по телефона, че Управителният съвет навярно щеше да се обърне с молба

към Харкнес да заимствува някои от идеите му. И, не ще и дума, Харкнес щеше да го направи.

Телеграфира на Ан, че ще вземе самолета в понеделник и ще бъде свободен няколко дни. И тъй като съществуваше Ан, не си даде труд да се запита след колко месеца или навярно години щеше да се добере до такава крупна поръчка като клуба „Палмира“.

6

Тази вечер Чарлс Антъни Бруно се бе изтегнал по гръб в една хотелска стая в Ел Пасо; мъчеше се да задържи златна писалка в хоризонтално положение върху твърде малкия си, твърде сплескан нос. Беше прекалено неспокоен, за да си легне, а не му стигаха сили да отиде в някой бар наблизко, за да поогледа. Беше обикалял цял следобед и според него Ел Пасо не беше кой знае какво. Както и Големият каньон. Много повече го занимаваше мисълта, която го беше спходила по-предната вечер във влака. Жалко, че Гай не го бе събудил на следващата сутрин. Макар че с него не можеше да се обмисли план за убийство, Гай му допаднаше като личност. Заслужаваше си човек да го познава. Нещо повече, Гай си беше забравил книгата и той би могъл да му я върне.

Вентилаторът отгоре бръмчеше неравномерно, понеже една от четирите му перки беше паднала. Каза си, че ако си беше на мястото, щеше да му е малко по-хладно. Едно от кранчетата в клозета беше повредено, щипката на нощната лампа над леглото висеше счупена и по цялата врата на гардероба личаха отпечатъци от пръсти. А пък разправяха, че това бил най-реномираният хотел в града! Защо във всяка хотелска стая, в която попадаше, все нещо куцаше, та макар и едно-единствено? Някой ден щеше да открие идеалната хотелска стая и щеше да я купи, ако ще да е в Южна Африка.

Приповдигна се да седне на ръба на кревата и посегна към слушалката.

— Искам междуградски разговор. — Впери безизразен поглед в петното от червеникава кал, лепнато от обувката му върху белия юрган. — Грейт Нек 166... Грейт Нек, да. — Изчака малко. — Лонг Айланд... В Ню Йорк, тъпако, да си го чувал?

Не мина и минута и майка му се обади.

— Да, пристигнах. Тръгваш в неделя, остава си същото, нали? Дано... Та значи яздох муле. За малко да ме довърши... Да, видях

каньона... Е, да, само дето цветовете са поизбледнели... Както и да е, при теб как вървят работите?

Бруно се разсмя. Събу се и заливайки се от смях, се претърколи по гръб върху леглото, без да изпуска телефона. Тя му разправяше как се прибрала вкъщи и заварила Капитана да прави компания на двама нейни приятели — запознала се с тях предната вечер; отбили се за малко и решавайки, че Капитана ѝ е баща, оттук нататък съвсем объркали конците.

7

Подпрял се на лакът в леглото, Гай се взираше в написалото с молив писмо, което бе получил.

— Сега само още веднъж ще имам възможност да те събудя, а после толкова дълго няма да те има — каза майка му.

Гай взе писмото от Палм Бийч.

— Май няма да е толкова за дълго, мамо.

— Кога тръгва самолетът?

— В един и двацет.

Тя се наведе и подпъкна без нужда завивката при краката му.

— Дали ще успееш да се отбиеш при Етъл?

— Непременно ще мина, мамо.

Етъл Питърсън беше една от най-старите ѝ приятелки. Първата му учителка по пиано.

Писмото от Палм Бийч беше от мистър Брилхарт. Бяха му възложили поръчката. Мистър Брилхарт беше убедил съвета да приеме и идеята за вентилационните отвори.

— Направила съм силно кафе тази заран — съобщи майка му от прага. — Искаш ли да закусиш в леглото?

Той ѝ се усмихна.

— И още как!

Внимателно препрочете писмото на мистър Брилхарт, пъхна го обратно в плика и бавно го накъса. След това отвори другото писмо. Една надраскана с молив странична. Подписът с помпозната заврънкулка отдолу го накара отново да се усмихне: Чарлс Антъни Бруно.

Драги Гай,

Пише ти твоят приятел от влака, помниш ли? Оная вечер, като си забрави книжката, вътре намерих записан адрес от Тексас — надявам се, че е верен. Пращам ти

книжката по пощата. Препрочетох нещичко, не знаех, че Платон е казал толкова много.

Беше ми много приятно да вечерям с тебе и се надявам, че вече сме приятели. Би било чудесно, ако дойдеш в Санта Фе — в случай, че решиш, адресът поне още две седмици е: хотел „Ла Фонда“, Санта Фе, Ню Мексико.

Идеята, която ни хрумна тогава за двете убийства, продължава да ми се върти в главата. Изпълнима е, уверен съм. Не можеш да си представиш колко съм убеден! Макар че темата не те интересува, знам това. Какво ѝ е толкова интересното на жена ти? Моля те, прати ми бърз отговор. Освен дето си загубих портфейла в Ел Пасо (свиха ми го пред очите в един бар), нищо особено не се е случило. Да ме извиняваш, обаче Ел Пасо не ми хареса.

Чакам бърз отговор. Твой приятел

Чарлс Антъни Бруно

П.П. Много жалко, че оная сутрин се успах и не се видяхме.

Ч. А. Б.

Писмото го зарадва донякъде. Беше му приятно, че Бруно е толкова непосредствен.

— Овесена каша! — радостно се обърна към майка си. — На Север никога не мога да хапна каша с пържени яйца.

Загърна се с любимия стар халат, който не беше за това топло време, и се облегна полуседнал в леглото с „Меткалф Стар“ и с клатушкащата се табла със закуската.

Малко след това взе душ и се облече, сякаш трябваше да свърши нещо през деня, ала не беше така. Предния ден вече беше гостувал на Картрайтови. Би могъл да се види с Питър Ригс, приятел от детинство, но Питър в момента работеше в Ню Орлийнс. Какво ли правеше Мириам? Навярно си пилеше ноктите на задната веранда или играеше на дама с някое съседско момиченце, което я боготвори и иска да стане

същата като нея. Мириам не беше от хората, които се разстройват, когато нещо се обърка. Гай запали цигара.

Защо не беше потеглил за Мексико още днес? През следващите двадесет и четири часа щеше да се чувства зле, знаеше това. Довечера пак щяха да довтасат чичо му и още неколцина приятели на майка му. Всички искаха да го видят. След предишното му идване в „Меткалф Стар“ бяха публикували една колонка за него и за работата му, изброявайки стипендиите му. Римската награда, която не може да му послужи заради войната, магазина в Питсбърг, който беше проектирал, и малката амбулаторна пристройка към болницата в Чикаго. Написаното във вестника звучеше извънредно внушително. Спомни си, че се бе почувствувал почти като знаменитост онзи самотен ден в Ню Йорк, когато пристигна писмото от майка му с изрезката.

Ненадейно му се прииска да напише писмо на Бруно, седна на работната си маса и хвана писалката, но си даде сметка, че няма за какво да му пише. Представи си го как запъхтяно се катери по някакъв безводен хълм в Санта Фе — с ръждивочервения костюм, праметнал фотоапарата през рамо, как се хили на нещо с развалените си зъби, как несигурно насочва обектива и щраква. Бруно с хиляда лесно спечелени долара в джоба, разположил се в бара да чака майка си. За какво можеше да му пише? Завинти капачката на писалката и я хвърли обратно на масата.

— Мамо? — провикна се той и изтича по стълбите. — Да идем на кино следобед, а?

Майка му отвърна, че вече е ходила два пъти на кино тази седмица.

— Пък и ти нали не обичаш да ходиш на кино — смъмри го тя.

— Мамо, непременно искам да отида — усмихна ѝ се той.

8

Към единадесет вечерта звънна телефонът. Майка му се обади и дойде да го извика от всекидневната, където Гай седеше заедно с чичо си и леля си и с двамата си братовчеди Ричи и Гай.

— Междуградски разговор — съобщи майка му.

Гай кимна. Сигурно беше Брилхарт, който щеше да настоява за по-подробни обяснения — днес беше отговорил на писмото му.

— Здравей, Гай — чу по телефона. — Чарли е.

— Кой Чарли?

— Чарли Бруно.

— Аа! Как си? Благодаря за книгата.

— Още не съм ти я пратил, ама ще ти я пратя — провикна се Бруно с пиянска бодрост както във влака. — Идваш ли в Санта Фе?

— Боя се, че не.

— Ами Палм Бийч? Мога ли да дойда там след две-три седмици? Ще ми се да видя как изглежда.

— Съжالياвам, но всичко това отпада.

— Отпада? Защо?

— Поради затруднения. Промених плановете си.

— Заради жена ти?

— Нне. — Гай усети смътно раздражение.

— Искан да останеш с нея?

— Да. Нещо такова.

— Мириам иска да дойде с теб в Палм Бийч?

Остана изненадан, че Бруно помнеше името ѝ.

— Значи не можа да си уредиш развода, а?

— Уреждам го — кратко отвърна Гай.

— Да, разговорът е за моя сметка! — изкрещя той на някого. После добави с възмущение: — Вървете по дяволите!... И ти какво, остави работата да пропадне заради нея, а?

— Не съвсем. Няма значение. Въпросът е приключен.

— Трябва да чакаш с развода, докато се роди детето ли?

Гай не отговори.

— Май другият не иска да се ожени за нея, а?

— Ами да, той е...

— Значи да? — прекъсна го цинично Бруно.

— Не мога да разговарям повече. Имаме гости. Желая ти приятно пътуване, Чарли.

— Кога можем да поговорим? Утре?

— Утре няма да бъде тук.

— О! — Гласът му прозвуча отчаяно и Гай реши, че Бруно най-сетне е загубил надежда. Ала ето че той отново заговори с упорита натрапчивост. — Виж какво, Гай, ако искаш да се предприеме нещо, трябва само да дадеш знак.

Гай се намръщи. В съзнанието му изплува въпрос, но той начаса се сети какъв е отговорът. Спомни си идеята на Бруно за убийство.

— Какво искаш, Гай?

— Нищо. Много съм доволен. Ясно ли е? — Ала му мина през ума, че това, Бруновото, си беше пиянско перчене. Защо трябваше да го взема на сериозно?

— Сериозно ти казвам, Гай. — Говорът му стана неясен, още по-пиянски.

— Довиждане, Чарли — каза Гай и изчака Бруно да затвори.

— Нещата май не са наред, така изглежда — заяви предизвикателно Бруно.

— Не виждам какво ти влиза в работата.

— Гай! — сълзливо простена Бруно.

Гай отвори уста да каже нещо, ала телефонът щракна и връзката прекъсна. Отведнъж му се прииска да помоли телефонистката да провери откъде са му се обадили. После пак си каза, че е пиянско перчене. И скука. Ядоса се, че Бруно е научил адреса му. Гневно прокара пръсти през косата си и се върна във всекидневната.

9

Всичко, което току-що ѝ бе разказал за Мириам, реши Гай, беше по-маловажно от факта, че двамата с Ан стояха заедно на покритата с чакъл алея. Докато се разхождаха, Гай я хвана за ръка и заразглежда околността, където всичко му беше чуждо — широка заравнена алея с гигантски дървета от двете страни като на Шанз-Елизе, постаменти със статуи на военни, а зад тях — непознати сгради. Ел Пасо Де Ла Реформа. Ан вървеше до него, без да вдигне глава, с почти същата бавна крачка. Раменете им се докоснаха и той я погледна, за да види дали се готви да заговори, да му каже, че е постъпил правилно, ала лицето ѝ си оставаше умислено. Светлорусата коса, прихваната със сребърна шнола на тила, лениво се поклащаше на вятъра. Второ лято я виждаше в момент, когато лицето ѝ едва-едва бе хванало слънчев загар, та пигментът на кожата почти се сливаше с цвета на косата ѝ. Лицето ѝ в скоро време щеше да стане по-тъмно от косата, ала Гай много-много я харесваше в сегашния ѝ вид — като фигура от бяло злато.

Усетила, че я наблюдава, Ан се извърна към него с едва доловима неловка усмивка.

— Не би могъл да го понесеш, нали, Гай?

— Не. Не ме питай защо. Не бих могъл. — Забеляза, че усмивката ѝ си остана някак озадачена, а може би и раздразнена.

— Но да откажеш толкова голяма поръчка...

Това вече го ядоса. Стига вече с тази работа.

— Просто я мразя — произнесе спокойно той.

— А не бива.

Той махна нервно с ръка.

— Мразя я, понеже ти го разказах, докато се разхождахме тук двамата!

— Хайде сега и ти, Гай!

— Тя е въплъщение на всичко, което мразя — продължи той, вперил поглед пред себе си. — От време на време ми се струва, че

мразя целия свят. Никакво благородство, никаква съвест. Именно такива като нея имат предвид хората, когато твърдят, че Америка е незряла, че Америка възнаграждава безчестието. Тя е от ония, които гледат пошло кино, играят в пошли филми, четат списанията с любовни истории, живеят в едноетажни къщички и принуждават мъжете си да изкарват всяка година все повече и повече пари, та да купуват на изплащане, от ония, които развалят семействата на съседите си...

— Престани, Гай! Същинско дете си! — Тя се отдръпна от него.

— И като си помисля, че съм я обичал — добави Гай, — обичал съм я без резерви — лошо ми става.

И двамата спряха, вперили очи един в друг. Трябваше да ѝ го каже незабавно, и то тук — най-грозното, което би могъл да каже. Искаше му се да изпита и нейното неодобрение, може би да види как му обръща гръб и го оставя да довърши разходката сам. Веднъж-дваж, когато бе проявявал неблагоприятно поведение, се бе случвало да го изостави. С несвойствен студен и безизразен глас, който го ужасяваше, понеже чувствуваше, че тя може да го напусне и повече да не се върне, Ан каза:

— Понякога съм склонна да мисля, че все още си влюбен в нея.

Той се усмихна и тя омекна.

— Прощавай — промълви той.

— О, Гай! — Тя отново протегна ръка, сякаш го молеше за нещо, и той я пое. — Само да можеше да се отърсиш от незрелостта си!

— Някъде четох, че емоционално хората не се променят.

— Не ме интересува какво си чел. Хората съзряват. Ще ти го докажа, ако ще това да е последното, което ще направя в живота си.

Отведнъж се почувствува уверен.

— И за какво друго мога да си мисля в момента? — навири глава той, снишавайки глас.

— Че никога досега не си бил по-близо до мисълта да се освободиш от нея, Гай. За какво друго би трябвало да мислиш според теб?

Той още повече навири глава. Върху една сграда с големи розови букви бе написано: ТОМ ХХ, и тутакси му се прииска да узнае какво значи това, да попита Ан. Прииска му се да я попита защо, когато беше с нея, всичко беше много по-лесно и просто, ала от гордост не го

стори, а и въпросът бездруго бе риторичен — за Ан би било невъзможно да отвърне с думи, понеже отговорът беше просто Ан. Така беше от деня, в който я срещна в тъмния сутерен на Института по изкуствата в Ню Йорк; онзи дъждовен ден, когато, лутайки се вътре, се обърна към единственото живо същество наоколо — китайския червен дъждобран с качулка. Червеният дъждобран с качулка се извърна с думите: „До 9^A се стига от първия етаж. Напразно сте били път чак дотук.“ Последва живият ѝ весел смях, от който гневът му като по чудо се изпари начаса. Постепенно се научи да се усмихва — отначало се плашеше от нея, изпитваше мъничко презрение към новата ѝ спортна тъмнозелена кола „С кола е по-практично — заяви Ан, — когато живееш в Лонг Айланд.“ В ония дни изпитваше презрение към всичко и курсовете, които посещаваше тук и там, му служеха само за да се увери, че знае всичко, което му преподаваха, или за да установи колко бързо може да го научи и да се махне. „Как влизат хората според теб, ако не с връзки? Има време да те изхвърлят, ако не те одобрят.“ В последна сметка възприе нейната гледна точка — правилната гледна точка — и изкара една година в труднодостъпната Академия по архитектура „Диймс“ в Бруклин благодарение на това, че баща ѝ се познаваше с човек от Управителния съвет.

— Носиш я у себе си, Гай, знам — внезапно наруши мълчанието Ан. — Дарбата да си страшно щастлив.

Гай кимна начаса, макар че Ан не го гледаше. Почувствува се някак засрамен. Ан имаше дарбата да бъде щастлива. Беше щастлива сега, била е щастлива, преди да го срещне, и сякаш единствено той и проблемите му за миг помрачаваха щастието ѝ. И той щеше да е щастлив, когато заживееше с Ан. Беше ѝ го казвал, но сега не намираще сили да ѝ го повтори.

— Това какво е? — попита Гай.

Пред очите им сред дърветата на парка Чапулттепек изникна голяма кръгла стъклена сграда.

— Ботаническата градина — отвърна Ан.

В сградата нямаше жива душа, дори пазач. Миришеше на топла, прясно изкопана пръст. Повървяха из градината, разчитайки имена на растения, които не можеха да се изрекат, сякаш бяха пренесени от друга планета. Ан си имаше свое любимо растение. Три години го

наблюдавала как расте, обясни тя — нали три лета поред идваха тук с баща ѝ.

— Само че дори не мога да си спомня как го наричат — оплака се тя.

— Защо ти трябва да помниш?

Обядваха заедно с майката на Ан в ресторанта към магазина „Сънборн“, след това обиколиха магазина, докато не стана време мисис Фокнър да се оттегли за следобедната си почивка. Мисис Фокнър беше слаба, нервна и енергична жена, на ръст колкото Ан и също толкова привлекателна за годините си. Гай се бе привързал към нея, понеже тя проявяваше привързаност към него. Отначало си бе въобразил, че ще си има неприятности със заможните родители на Ан, но тъй като не се случи нищо подобно, постепенно си го избви от главата. Същата вечер четиримата слушаха концерт в „Белас Артеc“ след концерта отидоха да вечерят в ресторант „Лейди Болтимор“ срещу хотел „Риц“.

Фокнърови съжеляваха, че няма да може да прекара лятото с тях в Акапулко. Бащата на Ан, който бе търговец, възнамеряваше да строи склад на местното пристанище.

— Не можем да събудим интереса му към един склад при положение, че ще строи цял клуб — заяви мисис Фокнър.

Гай не отвърна нищо. Не бе в състояние да погледне Ан. Беше я помолил, докато той не замине, да не казва на родителите си за Палм Бийч. Къде ще бъде идната седмица? Би могъл да замине за Чикаго, за да поучи два-три месеца. Беше прибрал имуществото си в Ню Йорк и хазайката му очакваше да ѝ се обади, за да ѝ съобщи дали да даде апартамента му под наем. Ако заминеше за Чикаго, имаше шанс да срещне великия Сааринен в Евънстън, както и Тим О'Флеърти, начеващ, още непризнат архитект, в когото Гай вярваше. В Чикаго можеше да изникне някоя и друга поръчка. А без Ан Ню Йорк предлагаше твърде безрадостна перспектива.

Мисис Фокнър сложи ръката си върху неговата и се разсмя:

— Не би се усмихнал дори да му възложат да застрои отново Ню Йорк, нали, Гай?

Беше престанал да слуша разговора. Искаше да се разходят с Ан след това, ала тя държеше той да се качи до апартамента им в „Риц“, за

да му покаже копирения халат, който бе купила за братовчед си Теди, преди да му го изпрати. И, естествено, стана твърде късно за разходка.

Гай бе наел стая в хотел. „Монтекарло“ на около десетина пресечки от хотел „Риц“ — грамадно запуснато здание, което приличаше на бивша генералска резиденция. Влизаше се през широка алея на бели и черни плочки като в баня. Алеята водеше към огромно тъмно преддверие, също така покрито с плочки. Барът наподобяваше пещера, а ресторантът бе почти винаги празен. От вътрешния двор нагоре се виеше мръсно мраморно стълбище и вчера, докато вървеше след пиколото, през отворените врати и прозорци Гай видя японска двойка, която играеше на карти, жена, коленичила за молитва, хора, които пишеха писма на маси или просто стояха прави, сякаш омагьосани. Навсякъде цареше потискащо сдържана мрачна атмосфера и неуловимо предчувствие за нещо свръхестествено, което веднага му допадна, макар че и Фокнъррови, и Ан го взела на подбив заради избора му.

Евтината му ъглова стаичка в задната част беше натъпкана с боядисани в розово и кафяво мебели, с легло като спаднал кейк и с баня в дъното на коридора. Някъде долу, във вътрешния двор, непрекъснато капеше, а от време на време шумът от шуртяща вода в тоалетните нахлуваше като порой.

След като се прибра от „Риц“, Гай постави ръчния си часовник, подарък от Ан, върху розовата масичка до леглото, а портфейла и ключовете — върху издрасканото кафяво бюро, както би направил вкъщи. Много му беше приятно да си легне с мексиканския вестник и с една книга за английската архитектура, на която бе попаднал следобеда в книжарница „Аламеда“. След повторен опит да се потопи в испанския той облегна глава на възглавницата и впери поглед в отвратителната стая, заслушан в отсечените, подобни на мише трополене звуци от човешка шетня, които проникваха отвсякъде. Въпросът бе какво му харесваше тук. Да поживее живот грозен, неудобен и унизителен, та да събере нови сили за борба в работата си? Или пък така си мислеше, че се скрива от Мириам? Тук би било потрудно да го открие, отколкото в „Риц“.

Сутринта му позвъни Ан, за да му съобщи, че е получена телеграма за него.

— Случайно чух, като те търсеха по име. Още малко да се откажат.

— Би ли ми я прочела, Ан?

Ан зачете:

— „Мириам претърпя спонтанен аборт вчера. Разстроена е и иска да те види. Можеш ли да дойдеш? Мама“ — О, Гай!

Призля му — от съобщението, от всичко.

— Нарочно го е направила — промърмори той.

— Не знаеш, Гай.

— Знам.

— Не смяташ ли, че би било по-добре, ако отидеш?

Гай стисна по-здраво телефонната слушалка.

— Във всеки случай ще се захвана с „Палмира“ — заяви той. — На коя дата е изпратена телеграмата?

— На девети. Вторник в четири следобед.

Той изпрати телеграма до мистър Брилхарт — молеше го да му възложат отново поръчката, ако е възможно. Щяха да се съгласят без съмнение, ала ще решат, че се държи като същинско магаре, мина му през ума. И всичко заради Мириам. Написа ѝ следното:

Това, разбира се, променя плановете и на двама ни. Независимо от твоите намерения аз вече смятам да приключа с развода. След няколко дни ще бъда в Тексас. Вярвам, че ще се справиш дотогава, но ако не си се оправила, ще направя сам необходимото.

Още веднъж ти пожелавам бързо да се възстановиш.

Гай

P.S. До неделя ще бъда на същия адрес.

Прати го с въздушна поща експрес.

След това позвъни на Ан. Искаше да я заведе в най-добрия ресторант в града тази вечер. Искаше да започнат с целия набор от най-екзотични коктейли в бара на „Риц“.

— Наистина ли си щастлив? — попита развеселено Ан, сякаш не можеше напълно да му повярва.

— Щастлив и... особен. Muy extranjero^[1].

— Защо?

— Защото не смятах, че е предопределено. Не смятах, че ми е писано да се случи. Имам предвид „Палмира“.

— А аз да.

— Така ли?

— Защо ти се ядосах толкова вчера, как мислиш?

Не очакваше Мириам да му отговори, ала в петък сутринта, когато бяха в Кочимилко с Ан, нещо го накара да се обади в хотела си да провери дали не е пристигнало известие за него. Имаше телеграма. Каза, че ще я прибере след няколко минути, но щом се върнаха в Мексико Сити, не можа да се стърпи и наново телефонира от една закусвалня в Сокало. Служителят от „Монтекарло“ му я прочете: „Първо трябва да говоря с теб. Моля те, ела бързо. С обич Мириам.“

— Ще вдигне малко врява — заяви Гай, след като повтори токущо чуто пред Ан. — Убеден съм, че оня, другият, не иска да се ожени за нея. Та той е женен.

— О, така ли?

Както си вървяха, обърна глава към нея с намерението някак да ѝ благодари за търпението, проявено към него, към Мириам, към цялата история. Но после се усмихна, каза само:

— Хайде стига с това. — И ускори крачка.

— Веднага ли искаш да заминеш?

— Определено не! Може би в понеделник или вторник. Искам да прекарам тези няколко дни с теб. Има още една седмица, докато замина за Флорида. Ако се придържат към първоначалните планове, разбира се.

— Мириам ще тръгне ли подир теб сега, как мислиш?

— По това време идната седмица — заяви Гай — няма да имам никакви задължения към нея.

---

[1] Много особен (исп.). — Б.пр. ↑

10

Седнала пред тоалетката си в хотел „Ла Фонда“ в Санта Фе, Елси Бруно изтриваше с памуче нощния крем за суха кожа от лицето си. Сегиз-тогиз се навеждаше към огледалото и големите ѝ сини очи разсеяно оглеждаха плетеницата от бръчици под клепачите и около устата. Макар че брадичката ѝ не беше добре изразена, долната част на лицето ѝ бе издадена напред, което подчертаваше чувствените ѝ устни — макар че чертите бяха същите, нейното лице изобщо не напомняше лицето на Бруно. Каза си, че Санта Фе е единственото място, където можеше да забележи бръчките около устата, когато изучаваше лицето си пред огледалото.

— Това осветление тук... сякаш те снимат на рентген — каза тя, обръщайки се към сина си.

Отпуснал се в един кожен стол, по пижама, Бруно бе обърнал подпухнали очи към прозореца. Прекомерно бе изтощен, за да стане да дръпне завесата.

— Добре изглеждаш, мамче — дрезгаво се обади той. Наведе се, стиснал устни, към чашата с вода, която се крепеше върху неокосмените му гърди, и умислено сбърчи чело.

Подобно на гигантски орех в немощни треперливи катеричи лапи, от няколко дни една идея се въртеше в главата му — по-важна и по-натрапчива от всичко, което му бе хрумвало досега. Щом майка му заминеше, възнамеряваше сериозно да обмисли нещата. Идеята му беше да издебне Мириам и да ѝ види сметката. Моментът беше назрял, сега му беше времето. Гай имаше нужда от това сега. След няколко дни, дори седмица вече нямаше да има нужда — можеше да се окаже твърде късно за работата в Палм Бийч.

Лицето ѝ е затлъстяло през последните няколко дни в Санта Фе, реши Елси. Личеше по бузите, закръглени в сравнение със стегнатото триъгълно носле. Разтегна устни в усмивка, за да прикрие бръчките около тях, наклони къдравата си руса глава и примигна.

— Чарли, дали да не мина днес сутринта да купя онзи сребърен колан? — обади се тя, сякаш говореше на себе си. Коланът струваше около двеста и петдесет долара, ала Сам щеше да им изпрати още хиляда в Калифорния. Коланът беше чудесен — в Ню Йорк такъв колан не можеше да се намери. Та Санта Фе ставаше ли за друго, освен човек да си накупи сребро?

— Та той става ли за друго? — промърмори Бруно.

Елси посегна към гумената шапчица и се извърна към него с неизменната си непринудена широка усмивка.

— Миличък... — галено подхвана тя.

— Хmmm?

— Няма да правиш нищо нередно, докато ме няма, нали?

— Няма, мамче.

Без да намества гумената шапчица, кацнала на темето ѝ, тя огледа един от дългите си червени нокти и посегна да вземе парче пемза. Фред Уайли бездруго щеше да бъде извънредно доволен да ѝ купи сребърния колан — така и така вероятно щеше да се появи на гарата с нещо отвратително и двойно по-скъпо, — ала не ѝ се щеше Фред да ѝ досажда и в Калифорния. А при най-малкото поощрение той щеше да тръгне с нея за Калифорния. По-добре да ѝ се закълне във вечна любов на гарата, да поплаче малко и да си върви право вкъщи при жена си.

— Трябва да си призная, че все пак беше забавно — продължи Елси. — Фред първи го забеляза. — Разсмя се и парчето пемза шеметно се стрелна във въздуха.

— Нямах нищо общо с тази работа — съдържано се обади Бруно.

— Разбира се, миличък, ти нямаше нищо общо с тази история!

Бруно изкриви уста. Майка му, изпаднала в истерия, го беше събудила в четири сутринта, за да му съобщи, че на площада има умрял бик. Седнал на пейка бик, с шапка и палто, чете вестник. Една от колежанските лудории на Уилсън. Бруно знаеше, че Уилсън цял ден ще приказва за това, с нови и нови подробности, докато не му дойде наум нещо още по-тъпо. Снощи, в бара на хотел „Ла Пласита“, той беше обмислял убийство — докато Уилсън е стъкмявал един умрял бик. Въпреки небивалиците, които разправяше за военната си служба, Уилсън никога не бе твърдял, че е убил човек, бил той и японец. Бруно със задоволство притвори очи при спомена за снощната вечер. Около

десет Фред Уайли заедно с тълпа плешивци, леко пийнали, се бяха изсипали в „Ла Пласита“ като мъжки хор от музикална комедия, за да заведат майка му на някакво празненство. И той беше поканен, ала каза на майка си, че има среща с Уилсън, понеже му трябваше време за размисъл. И снощи реши — ще го направи. Всъщност размишляваше сериозно още откакто говори с Гай в събота, а ето че отново дойде събота и въпросът сега бе — утре, докато майка му е в Калифорния, или никога. Беше му омръзнало да се пита дали ще успее. Откога си задаваше този въпрос? Толкова отдавна, че вече не си спомняше. Имаше чувството, че ще успее. Нещо му подсказваше, че никога нямаше да има по-подходящ момент, обстоятелства, причина. Чисто убийство, никакви лични подбуди! Не смяташе, че възможността Гай да убие баща му е подбуда, понеже не разчиташе на това. Може би щеше да убеди Гай, а може би не. Важното бе, че бе настъпил моментът да се действа, защото обстановката бе идеална. Снощи отново бе телефонира в дома на Гай, за да е сигурен, че Гай още не се е върнал от Мексико — майка му съобщи, че е там от неделя.

Имаше усещането, сякаш притискат с палец гърлото му в долната част, и посегна да разтвори яката, ала пижамата му бе разкопчана додолу. Бруно машинално се залови да я закопчава.

— Значи няма да промениш плановете си и да дойдеш с мен? — попита майка му, като стана. — Иначе бих отишла чак до Рино. И Хелън, и Джордж Кенеди сега са там.

— Само заради едно нещо бих желал да се видим в Рино, мамче.

— Чарли... — Тя наклони глава встрани, но веднага я изправи. — Имай търпение! Ако не беше Сам, нямаше да сме тук, нали?

— Напротив, щяхме да сме тук.

Тя въздъхна.

— Значи няма да си промениш плановете?

— Тук се забавлявам чудесно — простена той.

Елси отново загледа ноктите си.

— Непрестанно те слушам да повтаряш колко ти е дотегнало.

— Когато съм с Уилсън. Повече няма да се виждам с него.

— И няма да побегнеш обратно към Ню Йорк?

— Какво да правя в Ню Йорк?

— Ако тази година паднеш пак, на баба ти ще й стане много мъчно.

— Някога да съм падал? — Бруно направи слаб опит да се пошегува, но отведнъж така му прилоша, сякаш береше душа — не можеше дори да повърне. Усещането му беше познато, траеше минутка, не повече, но, божичко, мина му през ума, нека няма време за закуска преди влака, не ѝ давай да изрече думата „закуска“. Седеше застинал, като истукан, разтворил устни, едва дишаше. Притворил очи, той я наблюдаваше как идва към него, наметната с бледосин копринен пеньоар, с ръка на ханша, как го гледа с най-лукавия си поглед, който съвсем не беше лукав. И отгоре на всичко се усмихваше.

— Какво сте наумили с Уилсън?

— С това нищожество?

Тя приседна на облегалката на стола му.

— Само защото обира лаврите, които ти заслужаваш — отбеляза тя и леко го разтърси. — Да не направиш някоя страшна пакост, миличък, защото тъкмо в момента не мога да пръскам пари, за да те измъквам от кашите, които забъркваш.

— Притисни го да даде още. Измъкни хиляда и за мен.

— Миличък! — Тя допря прохладните си пръсти до челото му.
— Ще ми липсваш.

— Сигурно ще дойда вдругиден.

— Хайде да се позабавляваме в Калифорния!

— Разбира се.

— Защо си толкова сериозен тази сутрин?

— Не съм, мамче.

Тя подръпна провисналия кичур рядка косица над челото му и влезе в банята.

Бруно скочи и се провикна, надвивайки шума от шуртящата вода:

— Мамче, имам пари да си платя хотела!

— Какво, ангелчето ми?

Той отиде по-близо и го повтори, след което се свлече на стола, останал без сили. Не искаше майка му да узнае за междуградските разговори с Меткалф. Ако не научеше, всичко щеше да бъде наред. Не настоя той непременно да замине с нея, дори не се помъчи да го убеди. Дали нямаха среща във влака с оная мижитурка Фред? Почувствува как постепенно се озлобява срещу Фред. С труд се надигна от мястото си. Прииска му се да разкаже на майка си, че остава заради най-страхотното преживяване в живота си. Ако знаеше намеренията му —

само частица от тях, — нямаше да пуска водата в банята както сега, без да му обръща внимание. Искаше му се да ѝ каже: „Мамче, животът скоро ще стане по-добър и за двама ни; скоро ще се отървем от Капитана — с това се слага началото.“ Независимо дали Гай щеше да изпълни, или не своята част от договора, ако той се справеше успешно с Мириам, щеше да е доказал своето. Идеално убийство. Някой ден щеше да се появи друг, когото Бруно още не познаваше, и с него биха могли да се споразумеят. Изведнъж го обзе остра мъка и той отпусна брадичка върху гърдите си. Как би могъл да сподели с майка си? Убийство и майка му — двете думи бяха несъвместими. „Колко ужасно!“ — щеше да възкликне тя. Загледа вратата на банята с обиден, разсеян поглед. Стана му ясно, че никога пред никого не би могъл да се разкрие. Освен пред Гай. Отново седна.

— Сънливко!

Той премигна, когато Елси плесна с ръце. После се усмихна. Вяло, с тъжното прозрение, че ще се случат много неща, преди отново да я види, Бруно се загледа в краката ѝ, докато тя изпъваше чорапите. Грациозните им извивки открай време повишаваха настроението му, изпълваха го с гордост. Майка му имаше най-красивите крака, които бе виждал, независимо от възрастта си. Прочутият Зигфелд^[1] я бе харесал, а нима той не си разбираше от занаята? Тя обаче се бе омъжила, обричайки се на същото онова съществуване, от което бе избягала. В скоро време щеше да я освободи, ала тя още не го знаеше.

— Не забравяй да изпратиш това по пощата — напомни майка му.

Бруно трепна при вида на двете гърмящи змии, които наклониха глави към него. Бяха купили тази закачалка за вратовръзки за Капитана — беше измайсторена от преплетени волски рога, отгоре с две препарирани змийчета, които се плезеха едно срещу друго над едно огледало. Капитанът мразеше закачалки, мразеше змии, кучета, котки, птици... Всъщност какво ли не мразеше? Щеше да намрази старомодната закачалка за вратовръзки и тъкмо затова Бруно предума майка си да му я купи. Нежно се усмихна на закачалката. Не му беше трудно да я предума.

---

[1] Флорес Зигфелд (1867–1932) — продуцент на бродуейски мюзикъли. — Б.пр. ↑

Препъна се върху проклетата каменна настилка, после високомерно се изправи и се помъчи да напъха ризата си в панталоните. Добре, че не припадна на оживена улица, инак полицаите можеха да го приберат и щеше да изпусне влака. Спря се и затършува за портфейла си, затършува по-трескаво отпреди. Ръцете му така се тресяха, че едва можа да разчете върху билета кога тръгва влакът — 10,20. Часът беше 8,10 — така показваха няколко часовника. Ако днес бе неделя. Разбира се, че бе неделя — всички индианци носеха чисти ризи. Бруно се заозърта за Уилсън, макар че вчерта изобщо не го бе виждал, а сега беше малко вероятно вече да не е излязъл. Не искаше Уилсън да узнае, че напуска града.

Внезапно площадът се ширна пред погледа му, изпълнен с пилци и деца и неизменните старци, които чоплеха семена от шишарки за закуска. Застана неподвижно и се залови да преброи колоните пред двореца на губернатора, за да провери ще стигне ли до седемнадесет, и успя. Но колоните вече не бяха сигурен показател. Като капак на лошия махмурлук, сега тялото го болеше от спането върху проклетите камъни. Защо бе пил толкова, запита се едва ли не през сълзи, но пък нали беше съвсем сам, а когато беше сам, открай време пиеше повече. Впрочем така ли беше? А и кого го беше грижа? Спомни си онази великолепна поразителна мисъл, която му бе хрумнала снощи, докато гледаше билиард по телевизията: светът се вижда най-добре, когато си пиян. Всичко на този свят бе създадено, за да го гледаш пиян. Разбира се, не и така — щом извърнеш поглед, главата му се пръскаше. Вчера му се бе приискало да отпразнува последната си вечер в Санта Фе. Днес щеше да бъде в Меткалф и трябваше да си отваря очите. Имаше ли случай обаче да не се е оправял от препиване, след като гаврътне няколко чашки? Реши, че махмурлукът дори би могъл да помогне! Когато беше махмурлия, правеше всичко бавно и предпазливо. От друга страна, още нищо не беше обмислил. Но можеше да го обмисли и във влака.

— Има ли писма? — попита машинално той на рецепцията, ала нямаше нищо.

Бавно се окъпа и си поръча горещ чай и сурово яйце с подправки, след това се запъти към гардероба и дълго време стоя отпред, неспособен да реши какво да облече. Спря се на ръждивокафявия костюм в чест на Гай. А и не биеше особено на очи — забеляза това, когато го облече, и му стана приятно, като си помисли, че вероятно го е избрал подсъзнателно точно по тази причина. Изгълта яйцето на един дъх и не повърна, разкърши се, ала най-неочаквано почувствува, че вече не понася индианския декор в стаята, идиотските тенекиени лампи и лентите, провесени по стените. Отново затрепери и трескаво заприбира нещата си. Какви неща? Всъщност нямаше нужда от нищо. Единствено листчето, на което бе записал наученото за Мириам. Извади го от страничния джоб на куфара и го напъха във вътрешния джоб на сакото си. От този жест се почувствува като бизнесмен. Сложи си бяла кърпичка в горното джобче, после излезе и заключи стаята. Каза си, че може би ще се върне утре вечер, та и по-рано, ако успее някак да свърши работата довечера и да вземе спален вагон на връщане.

Довечера!

Направо не му се вярваше, докато вървеше към автостанцията, откъдето тръгваше автобусът за Лами, началната гара. Представял си бе, че ще е извънредно щастлив и възбуден, а бе тъкмо обратното. Изведнъж се намръщи, при което изпитото му лице със сенки под очите силно подмладя. Дали все пак нещо нямаше да му развали удоволствието? Какво щеше да му го развали? Открай време обаче си оставаше с пръст в уста всякога когато се надяваше да се позабавлява. Този път нямаше да го позволи. Усмихна се насила. Навярно опасенията му идеха от снощното преливане. Влезе в един бар, плати за литър на бармана, който му бе познат, напълни си шишето и помоли за празна половинлитрова бутилка, в която да налее останалото. Барманът се поогледа, но не намери.

В Лами отиде право на гарата — не носеше нищо друго, никакво оръжие, освен книжна торбичка с полупразната бутилка. Непрекъснато си повтаряше наум, че още не е обмислил операцията, ала многото мислене невинаги гарантираше успеха на едно убийство. Доказателство за това бе...

— Хей, Чарли! Закъде си тръгнал?

Видя Уилсън с група приятели. Наложил си да тръгне към тях, поклащайки отегчено глава. Май току-що бяха слезли от влака. Изглеждаха смазани от умора. Обърна се към Уилсън:

— Къде бяхте тия два дни?

— В Лас Вегас. Не знаех, че съм там, докато не се озовах там, иначе щях да те поканя. Запознай се с Джо Хановер.

— Здравсти, Джо.

— Кво се влачиш като пребит? — попита Уилсън, побутвайки го дружелюбно.

— О, Чарли е препил авер! — изписка едно от момичетата право в ухото му с глас като звънец на велосипед.

— Чарли Авер, запознай се с Джо Хановер! — продума Джо Хановер, тресейки се от смях.

— Ха, ха. — Бруно внимателно измъкна ръка, освобождавайки се от едно момиче с наниз от цветя около шията. — По дяволите, трябва да хвана тоя влак. — Влакът му чакаше.

— Закъде си тръгнал пък ти? — попита Уилсън, сбърчвайки чело, при което черните му вежди се съединиха.

— Трябваше да се видя с един човек в Тулса — смутолеви Бруно със съзнанието, че бърка времената, но обладан от мисълта, че трябва незабавно да се измъкне. Беше готов да се заплаче от безсилие, да се нахвърли с юмруци срещу мръсната червена риза на Уилсън.

Уилсън махна с ръка, сякаш се канеше да изтрие Бруно като тебеширена черта върху черна дъска.

— Тулса!

Бруно също махна с ръка и се извърна бавно, с някакво подобие на усмивка. Пое към влака, очаквайки да тръгнат подире му, но те останаха. Пред вагона обърна глава и зърна групата — търкалящо се кълбо, което се изтегляше от слънчевата светлина към сянката на перона. Загледа ги начумерено, усещаше нещо заговорническо в близостта им. Дали не подозираха нещо? Дали не го одумваха шепнешком? Качи се нехайно на влака и той потегли още преди да е намерил мястото си.

Светът изглеждаше доста променен, когато се разбуди от дрямката си. Влакът меко се носеше през прохладна синкава планинска местност. Мрачните зелени долини бяха изпълнени със

сенки. Небето сивееше. Вагонът с климатична инсталация и прохладата отвън му подействаха освежително като леден компрес. Освен това беше огладнял. Във вагон-ресторанта си поръча агнешки котлети, пържени картопки и салата, пай с праскови и две уискита със сода и след превъзходния обяд се запъти обратно към купето си, чувствайки се като цар.

Необичайното и сладко усещане, че има цел, неудържимо го теглеше напред. Дори само като гледаше през прозореца, изпитваше непозната съгласуваност между зрение и ум. Взе да осъзнава какво възнамеряваше да направи. Бе тръгнал да извърши убийство и така не само щеше да удовлетвори дълго лелеяно желание, но щеше да помогне на приятел. Бруно бе много щастлив, когато можеше да обслужи на приятелите си. Освен това жертвата заслужаваше такава съдба. Като си помисли само колко добри момчета винаги щеше да избави от познанство с нея! Съзнанието за собствената му значимост го зашемети и дълго време се чувствуваше абсолютно и блажено пиан. Енергията му, разпилявана досега, плисна като придошла река из неописуемо равната и отегчителна местност Лапо Естакадо, която пресичаха сега, сякаш се събираше във водовъртеж, чийто център бе устремен към Меткалф подобно на войнствено понеслия се влак. Приседна на ръба на седалката и му се прииска Гай отново да е насреща. Гай обаче щеше да се опита да го спре, знаеше си; Гай не би проумял колко силно му се искаше да го направи, нито колко е лесно. Но трябваше да проумее колко е полезно, за бога! Бруно разтри с длан гладкия си, як, сякаш гумен юмрук — дощя му се влакът да ускори ход. Мускулчетата по цялото му тяло играеха и вибрираха.

Измъкна листчето с данните, сложи го на седалката пред себе си и внимателно го заразглежда. *Мириам Джойс Хейнс, приблизително на двадесет и две* — саморъчно бе изписал буквите като мъниста, понеже го бе преписвал три пъти. — *Доста хубавичка. Червенокоса. Малко закръглена, немного висока. Бременна, би могло да се познае вероятно от месец. Шумна, от общителните. Вероятно крещящо облечена. Може би къса коса на букли, може би дълга, накъдрена на студено.* Не беше много, ала това бе всичко, което знаеше. Добре, че поне бе червенокоса. Запита се дали все пак би могъл да свърши работата довечера. Зависеше дали ще я намери начаса. Може би щеше да се наложи да прегледа указателя с всичките Джойс и Хейнс.

Предполагаше, че живее у родителите си. Беше убеден, че ще я познае, щом я види. Кучка такава! Вече я мразеше. Представи си мига, в който щеше да я види и да я познае, и краката му нетърпеливо се отлепиха от пода. Хора се качваха и слизаха, ала Бруно не вдигаше поглед от вестника.

Чака дете — чу гласа на Гай. Мръсница такава! Вбесяваха го жени, които кръшкаха с тоя-оня, приляваше му от тях — като от любовниците на баща му, които превръщаха в кошмар всичките му училищни ваканции, защото не беше наясно дали майка му знаеше и само се правеше на щастлива, или пък изобщо не се досещаше. Припомни си, доколкото може, разговора с Гай във влака, дума по дума. Така почувствува Гай по-близо до себе си. Досега не беше срещал по-свестен мъж от Гай. Беше спечелил поръчката в Палм Бийч и заслужаваше да не я изпуска. Прииска му се той да бъде човекът, който да съобщи на Гай, че ще продължи да работи по проекта.

Когато най-сетне отново пъкна листчето в джоба си и се облегна назад, удобно праметнал крак връз крак, скръстил ръце върху коляното, Бруно вече приличаше на волеви млад мъж на отговорна работа с многообещаващо бъдеще. Не че изглеждаше в цветущо здраве, дума да не става, ала лицето му както никога преди излъчваше рядко срещана самоувереност и вътрешна хармония. Досега бе водил безцелно съществуване в търсенията му липсваше посока, а в онова, което откриваше, нямаше нищо значимо. Кризи имаше — той обичаше кризи и сегиз-тогиз ги предизвикваше сред познатите си, както и между майка си и баща си, ала винаги навреме се отдръпваше, за да не се замеси. Този факт, както и неспособността му да проявява съчувствие често дори когато баща му обиждаше собствената му майка, бе изградило у нея убеждението, че у Бруно има нещо жестоко, а баща му и мнозина други го смятаха за безсърдечен. Въпреки това, ако си въобразеше, че някой непознат проявява студенина към него, или пък ако се обадеше на приятел в някоя самотна привечер, а приятелят не можеше или не искаше да прекарат заедно вечерта, Бруно можеше да изпадне в мрачно, смазващо го униение. Ала това го знаеше само майка му. Той бягаше от кризите и понеже му доставяше удоволствие да си пести вълненията. Толкова време го беше мъчила неудовлетворената жажда да открие смисъл в живота си, както и неясното желание да извърши нещо, което да му придаде смисъл, че се

бе примирил с участи си досущ като пренебрегнат любовник и бе започнал да предпочита разочарованията. Никога нямаше да усети сладостта от изпълненото желание. Открай време му бе липсвало мъжеството да се опита да подири посока и надежда. И все пак винаги бе намирал сили да посрещне новия ден. Макар че смъртта изобщо не го изпълваше с ужас. Смъртта бе нова, неизживяна авантюра. А доведеше ли го до нея някакво опасно начинание, толкова по-добре. Такъв момент изживя, когато подкара състезателна кола със завързани очи по право шосе, с крак върху педала за газта. Изобщо не чу изстрела на приятеля си, който възвестяваше края на състезанието, понеже лежеше в безсъзнание, със счупена тазобедрена кост, в една канавка. Безмерната скука, която го обземаше понякога, го изпълваше с размисли за самоубийството като един вид драматичен завършек. Никога не му бе идвало наум, че се изисква храброст, за да посрещнеш без страх смъртта, че той се отнася към смъртта с примирението на индуски аскет. Не му бе идвало наум, че самоубийството предполага особено състояние на дръзка безнадеждност. Той непрекъснато бе в това състояние. В действителност малко се срамуваше, че изобщо се бе замислял за подобен изход, понеже в самоубийството всичко е толкова явно и безинтересно.

Сега, във влака за Меткалф, животът му имаше посока. За последен път се бе чувствувал така жив, така истински, досущ като останалите хора, когато като дете ходи в Канада с майка си и баща си. Беше си представял Квебек осеян със замъци, които ще му позволят да разгледа, ала нямаше и един-единствен замък, дори нямаше време да ги потърсят, понеже баба му, майката на баща му, бе на смъртно легло — това бе едничкият повод, заради който бяха дошли. Оттогава насам не бе изпитвал безрезервна убеденост в целта на което и да е пътуване. В целта на сегашното пътуване обаче бе абсолютно убеден.

В Меткалф тутакси се отправи към една телефонна будка, за да провери всичките Хейнс. Адресът на Гай само му се мярна пред погледа, докато напрегнато се вираше. Мириам Хейнс нямаше, а и не се бе надявал да има. Имаше седмина с името Джойс. Бруно ги надраска на едно листче. Всички имаха един и същ адрес: Магнолия Стрийт 1235; сред тях имаше и една мисис М. Дж. Джойс. Бруно замислено опря върха на езика върху горната си устна. Ето ти добро попадение. Навярно и майка ѝ се казваше Мириам. Щеше да си изясни

много неща от квартала. Не допускаше Мириам да живее в някой изискан квартал. Бързо се запъти към едно паркирано до тротоара жълто такси.

12

Беше почти девет. Нощният мрак плавно се спускаше след дългата привечер и в повечето сякаш надве-натри изградени дървени къщички все още не бяха запалили лампите — светеше само тук-там на някоя веранда, където хората се бяха разположили на люлки или по стъпалата.

— Спри тука, слизам — обърна се Бруно към шофьора. Бяха стигнали Магнолия Стрийт и Колидж Авеню номер хиляда. Нататък пое пеша.

Едно момиченце стоеше на тротоара и го гледаше, без да мигне.

— Здравсти — нервно рече Бруно, сякаш ѝ заповядваше да се махне от пътя му.

— Здравей — поздрави момиченцето.

Бруно се загледа към осветената веранда — един дебеланко си вееше с ръка, а две жени седяха в люлката. Или беше по-пиян, отколкото си мислеше, или щеше да му провърви — имаше някакво предчувствие за номер 1235. Не би могъл да си представи по-подходящ квартал за Мириам. Ако се бе заблудил, щеше да обиколи другите адреси. Списъкът беше в джоба му. Вентилаторът на верандата го подсети за горещината, а отгоре на това той целият гореше още от следобед като при треска. Спря и запали цигара — зарадва се, че ръцете му изобщо не трепереха. Махмурлукът му бе минал с помощта на половинлитровата бутилка; от алкохола се бе поуспокоил и отпуснал. Наоколо цвъртяха щурци. Беше толкова тихо, че Бруно чу как през две пресечки някакъв шофьор превключи скоростите. Иззад ъгъла се появи младежи и сърцето му трепна от уплаха да ме би Гай да е сред тях, но го нямаше.

— Дърто магаре такова! — обади се един от младежите.

— Аха! Казах ѝ, че няма да се будалкам с човек, който върти мръсни номера на брат си...

Бруно ги изгледа отвисоко. Сякаш дърдореха на друг език. Изобщо не говореха като Гай.

Не можеше да открие номерата на някои къщи. Ами ако не успееше да открие и номер 1235? Ала когато стигна до къщата, металните цифри лъснаха пред очите му, четливо изписани над верандата. При вида на къщата усети как постепенно го обзема приятна възбуда. Навярно Гай честичко бе припкал по тези стълби, мина му през ум, и това бе единственото, което я отличаваше от другите къщи. Инак беше малка, досущ като останалите, само светлокафявата дъсчена облицовка беше по-олющена. Отстрани имаше алея за колите, моравата отпред бе зле поддържана, а до тротоара бе паркиран стар шевролет. Един от прозорците на долния етаж светеше; светеше и един от ъгловите прозорци в задната част на горния етаж — вероятно на нейната стая. Защо обаче не беше *сигурен*? Може би Гай действително не му бе разказал достатъчно!

Бруно припряно прекоси улицата и се върна малко назад. Спря и като хапеше устни, се обърна, вперил поглед в къщата. Нямаше жива душа, нито една веранда не светеше освен една-единствена чак на ъгъла. У Мириам или у съседите им едва-едва се чуваше радио, ала не можеше да прецени точно откъде. На долния етаж у съседите светеха два прозореца. Навярно по алеята за колите би могъл да отиде и да надзърне от задната страна на номер 1235.

На съседната веранда светна лампа и Бруно моментално погледна нататък. Появиха се мъж и жена, жената се отпусна върху люлката, а мъжът пое по пътеката. Бруно се отдръпна заднишком в нишата на един гараж с козирка отпред.

— С ядки, ако нямат с праскови, Дон — провикна се жената.

— За мен ванилов — измърмори Бруно и отпи от бутилката.

Огледа скептично светлокафявата къща, опря крак на стената и усети нещо твърдо до бедрото си: ножа, който бе купил на гарата в Биг Спрингс — ловен нож с петнадесетсантиметрово острие в калъфка. Не искаше да използва нож, стига да можеше да го избегне. Кой знае защо, от ножовете му се повдигаше. А пистолетът вдигаше шум. Как щеше да го извърши? Щеше да му хрумне, след като я види. Или нямаше да му хрумне? Бе решил, че ще му хрумне нещо, като види къщата, и все още имаше усещането, че къщата е тъкмо тази, но нищо не му хрумваше. Това би ли могло да означава, че къщата не е тази? Ами ако го пипнеха, че дебне наоколо, и го изгонеха, преди да се е уверил? Гай не му беше разказал достатъчно — бе пределно ясно!

Бързешком отпи от бутилката. Не бива да започва да се притеснява, това ще провали всичко. Коляното му поддаде. Прокара изпотени длани по бедрата си и облиза устни с треперещ език. От вътрешния си джоб измъкна листчето с адресите на всички Джойс и го обърна към уличната лампа. Въпреки това не успя да разчете написаното. Дали да не потърси друг адрес, а да се върне тук по-късно?

Щеше да изчака петнадесет минути, може и половин час.

Докато пътуваше, в ума му се бе загнездило убеждението, че е по-добре да я нападне на открито, така че във всичките му кроежи първоначално той тръгваше към нея. Тази улица например бе почти достатъчно тъмна, под дърветата цареше пълен мрак. Предпочиташе да си служи с голи ръце или да я удари с нещо по главата. Не съзнаваше колко е възбуден, докато не почувствува как тялото му физически се напруга при мисълта, че ще скочи надясно или наляво, както би станало, когато я нападне. От време на време го спохождаше мисълта колко щастлив ще е Гай, след като всичко приключи. Мириам се бе превърнала в предмет — дребен и твърд.

Чу мъжки глас, после смях — сигурен бе, че идеше от стаята, в която светеше, на горния етаж на номер 1235, а после се обади глас на засмяно момиче: „Престани!... Чуваш ли? Чууваш ли?“ Мириам навярно. Звучеше глезено и провлачено, но се чувствуваше и някаква сила, като от метална струна.

Светлината трепна и угасна, ала погледът му не се отместваше от тъмния прозорец. В този момент запалиха лампата на верандата и двама мъже и една девойка — *Мириам* — се показаха. Бруно затаи дъх и стъпи здраво на земята. Ясно се виждаше червеникавата и коса. И по-едрият от мъжете беше червенкос — брат ѝ навярно. Очите му забелязаха едновременно десетки подробности — ниската ѝ набита фигура, обувките без токчета, непринудеността, с която се врътна и вдигна очи към един от мъжете.

— Смяташ ли, че трябва да ѝ се обадим, Дик? — попита тя с тъничкия си гласец. — Доста късничко е.

На предния прозорец се повдигна крайчецът на пердето.

— Не закъснявай много-много, мила.

— Добре, мамо.

Запътиха се към колата до тротоара. Никакви изгледи за такси в тоя скапан град! Затича се. От месеци не беше тичал, но се

чувствуваше в спортна форма.

— Такси! — Дори не го беше забелязал, но после го видя и се втурна към него.

Накара шофьора да обърне и да влезе в Магнолия Стрийт, в посоката на паркирания шевролет. Шевролета го нямаше. Цареше пълен мрак. После в далечината под дърветата забеляза мигащото червено ма задните светлини.

— Карай!

Светна червен светофар и светлините пред тях се заковаха на място, таксито се поприблужи и Бруно с облекчение се облегна на седалката, като разпозна шевролета.

— Къде искате да отидете? — попита шофьорът.

— Карай! — А после, когато шевролетът зави по един голям булевард: — Завий надясно!

Седеше изправен на ръба на седалката. Изви глава към тротоара, зърна табелката „Булевард Крокет“ и се усмихна. Беше чувал за булевард Крокет — най-широката и най-дълга улица в Меткалф.

— На кой адрес искате да отидете? — попита шофьорът. — Може да познавам хората.

— Минутка, минутка само — отвърна Бруно и несъзнателно, преструвайки се, захвана да рови из хартиите, които измъкна от вътрешния си джоб. Намери листчето за Мириам. Изведнъж се захили — силно развеселен и спокоен. Сега вече се правеше на пришълец от друг град, на глупака, който дори не помни къде е забутал адреса на хората, при които иска да отиде. Наведе глава, та шофьорът да не забележи, че се смее, и машинално посегна за бутилката.

— Искате ли да светна?

— Не, не, благодаря.

Жадно отпи. В този момент шевролетът свърна по булеварда и Бруно нареди на шофьора да кара нататък.

— Закъде?

— Карай и без много-много приказки! — изкряска Бруно. От напрежение гласът му бе изтънял до фалцет.

Шофьорът поклати глава и цъкна с език. Бруно беснееше, ала шевролетът бе пред очите им. Сякаш никога нямаше да спрат, а и този булевард Крокет май пресичаше целия Тексас. На два пъти колата се загуби и отново се появи пред погледа му. Минаха покрай пазари и

открити кина, после и от двете страни се спусна завесата на мрака. Взе да го обхваща безпокойство. Не би могъл да ги следва извън града или по някой селски път. В този момент над пътното платно се появи голяма светлинна арка. ДОБРЕ ДОШЛИ В ЦАРСТВОТО НА ЗАБАВЛЕНИЯТА ПРИ ЕЗЕРОТО МЕТКАЛФ, прочете Бруно. Шевролетът мина отдолу и се насочи към паркинга. Гората бе осеяна със светлини, чуваше се панаирджийска музика. Увеселителен парк! Бруно бе във възторг.

— Четири долара — кисело произнесе шофьорът и Бруно му подаде петачка през предния прозорец. Изчака Мириам с двамата мъже и другата девойка, която бяха взели, да минат през въртящата се преграда на входа и тръгна подире им. Широко отвори очи, за да огледа хубавичко Мириам на светло. Приличаше на закръглена гимназистка и хващаше око, ала определено бе второ качество. Късите червени чорапки и червените сандали го вбесиха. Как бе могъл Гай да бе ожени за такова нещо? В този миг краката му се вдървиха и той се закова на място: тя не беше бременна! Присви очи в пълно недоумение. Защо не беше забелязал още в началото? Може би бе още рано, за да ѝ проличи. Впи зъби в долната си устна. При нейната пълнота кръстът ѝ изглеждаше дори по-прибран, отколкото трябваше. Може би беше сестра на Мириам. Или пък е направила аборт. Или е пометнала. Госпожица Метна! Приятно ми е. Метни го, сестрице! Под опънатата сива пола личаха тлъстите ѝ къси бедра. Продължи подире им, като намагнетизиран ги следваше на определено разстояние. Дали Гай го беше заблудил за бременността ѝ? Ала Гай не би постъпил така. Душата му се раздираше от противоречия. Вирна глава и впи очи в Мириам. В този миг нещо в ума му щракна още преди да осъзнае, че търси именно това: ако с детето се бе случило нещо, той имаше още по-сериозни основания да я премахне, тъй като Гай не би могъл да получи развод. Ако, да кажем, е направила аборт, тя би могла да се разхожда в момента.

Бе застанала пред една странична шатра, където циганка пускаше разни неща в голям кръгъл съд. Другата девойка се разсмя, плътно притискайки се към червенокосия.

— Мириам!

Бруно подскочи, едва се удържа на краката си.

— Ооо, идвам! — Мириам се запъти към павилиона с кремове.

Всички си купиха замразен крем. Бруно зачака с отегчена усмивка, поглеждайки към светлинната арка на виенското колело и клатушкащите се в тъмното небе кабинки с човечета. В далечината между дърветата зърна мигащи светлилки върху водата. Парка си го биваше. Прииска му се да се повози на виенското колело. Чувствуваше се чудесно. Не бързаше, не се вълнуваше. От въртележката се чуваше „Кейси ще танцува валс с червенокосата“. Ухили се и хвърли поглед към червената коса на Мириам — очите им се срещнаха, ала той бе убеден, че погледът ѝ го отмина, без да се задържи върху него, макар че повече не биваше да си позволява такава волност. Изкиска се от внезапно обзелото го безпокойство. Според него Мириам изобщо не беше хубавица и това също го развесели. Можеше да си представи защо Гай я ненавиждаше. И той я ненавиждаше от цялото си сърце. Вероятно лъжеше Гай, че е бременна. И със своята безкрайна честност Гай ѝ вярваше. Мръсница!

Изчака ги да се отдалечат, пусна лястовичката, която въртеше в ръце, в будката за балони, после се извърна и купи една яркожълта птичка. Почувствува се дете като едно време; размахваше рязко пръчицата с птичката и опашката и запищяваше *пииии!*

Мина момченце с родителите си и протегна ръчичка — Бруно понечи да му я даде, ала се отказа.

Мириам и приятелите ѝ влязоха в обширно осветено пространство, където бе виенското колело и разни други увеселителни площадки. Влакчето над главите им трещеше като автомат *та-та-та-тат*. Нещо издрънча, чу се рев — някой така бе запратил тежкия чук, че червената стрелка на силомера бе отскочила до края. Не би имал нищо против да убие Мириам с чук. Впи изпитателен поглед в Мириам и останалите, за да провери дали някой не го е забелязал, но беше сигурен, че не са. Ако не приключи с работата тази вечер, не бива да допусне някой от тях да го забележи. Кой знае защо обаче, беше уверен, че ще приключи тази вечер. Нещо щеше да се случи, за да го улесни. Това бе неговата нощ. По-хладният нощен въздух го обгърна отвсякъде. Стана му весело и няколко пъти завъртя птицата в широк кръг около себе си. Тексас му харесваше — щатът на Гай! Всички изглеждаха щастливи и пълни с енергия. Остави тълпата да погълне дружинката на Мириам, а сам надигна бутилката. После се втурна подире им.

Наблюдаваха виенското колело и той потръпна в очакване да се качат. Тук, в Тексас, наистина действуваха с размах, реши той, оглеждайки колелото с възхищение. Досега не бе виждал такова голямо колело. В центъра му имаше петолъчка от сини светлинки.

— Ралф, кво ще кажеш? — изквича Мириам, набутвайки с длан остатъка от фунийката с крем в устата си.

— Аа, не струва. Кво ще кажете за въртележката?

Поеха нататък. Въртележката приличаше на осветен град в тъмния лес, гора от никелирани пръти с накачулени зебри, коне, жирафи, бикове и камили, които се стрелваха ту нагоре, ту надолу — с изпънати напред шии, застинали в скок или в галоп, сякаш нетърпеливо чакаха някой да ги яхне. Бруно спря като омагьосан, безсилен да откъсне поглед дори за да наблюдава Мириам. Ритмичната музика разпалваше кръвта му. Сякаш всеки миг щеше наново да изпита някогашната приятна тръпка от детството, която кухият звук на хармониума, пронизителният шум на латерната и трясъкът на барабаните и цимбалите щедро обещаваха.

Хората се заоглеждаха на какво да се качат. А Мириам и компанията ѝ отново дъвчеха. Мириам бъркаше в кесийка с пуканки, която Дик държеше. Прасета! И Бруно огладня. Купи си кренвирш, огледа се и ги видя да се качват на въртележката. Затършува за монети и хукна. Качи се на коня, който му харесваше — царствено син, с вирната глава и отворена уста. И ето ти късмет — Мириам и компанията ѝ идваха право към него, провирайки се между прътите. Мириам и Дик яхнаха жирафа и коня точно отпред. Тази вечер наистина му вървеше! Тази вечер би трябвало да играе комар!

*Тъкмо тъй се пей — тра-ла-ла
В оня стар рефрен — тра-ла-ла
Ще хукне — БУМ! — сама — БУМ!*

И Бруно, и майка му харесваха песента. Ритъмът го накара да прибере корем и да се изпъне върху коня, сякаш бе глътнал бастун. Весело заклати крака в стремената. Нещо го перна по тила и той наежено се извърна, ала видя, че някакви момчетии просто се боричкат помежду си.

Отначало потеглиха бавно и тържествено под звуците на марш. Нагоре, нагоре, нагоре се носеше той, надолу, надолу, надолу пропадеше Мириам върху жирафа си. Светът наоколо се превърна в размазани ивици светлина. Бруно придържаше юздите с една ръка, както го бяха учили на уроците по поло, а с другата ядеше кренвирша.

— Иииихуууу! — провикна се червенокосият.

— Иииихуууу! — провикна се Бруно в отговор. — Аз съм тексасец!

— Кейти? — Мириам се опря върху шията на жирафа и сивата ѝ пола се опъна и изду. — Виждаш ли го оня с карираната риза?

Бруно погледна. Видя оня с карираната риза. Помисли си, че малко прилича на Гай, и мислейки за това, не чу какво каза Мириам. На яркото осветление забеляза, че лицето ѝ е луничаво. Изглеждаше му все по-отвратителна, взе да му се отщява дори да докосне меката ѝ лепкава и топла плът. Е, нали ножът беше у него. Чиста работа.

— Чиста работа! — тържествуващо извика той, тъй като нямаше как да го чуят. Конят му беше от външната страна, а кабинката до него с две места във вид на лебеди бе празна. Той се изплю вътре. Хвърли остатъка от кренвирша и изтри горчицата по пръстите си о гривата на коня.

— *Кейси ще танцува валс с червенокосата, а оркестърът ще свири до безкрай!* — Приятелят на Мириам крещеше колкото му глас държи. Компанията запя, запя и Бруно. Цялата въртележка пееше. Ах, да имаха и нещо за пиене! На всеки по чаша!

— *Акълът му нагрят се, без малко да се пръсне* — Бруно се дереше с цяло гърло, — *тъй бедното девойче смутил той, без да мисли.*

— Здравсти, Кейси! — изгука Мириам, отваряйки уста, за да лапне пуканката, която Дик ѝ хвърляше.

— Паа, паа! — изкряка Бруно.

Така с отворена уста Мириам изглеждаше грозна и глупава, сякаш я душеха — цялата зачервена и подпухнала. Повече не издържаше да я гледа и извърна очи, но не престана да се хили. Въртележката постепенно спираше. Надяваше се, че ще се повъртят още веднъж, ала те слязоха, хванати под ръка, и поеха към блещукащата повърхност на езерото.

Бруно поспря под дърветата, за да си сръбне от почти празната бутилка.

Щяха да наемат лодка с гребла. Идеята да гребе на хлад го изпълни с възторг. И той взе лодка. Езерото изглеждаше голямо и черно, водата само тук-там проблясваше, беше пълно с лодки с влюбени двойки. Бруно се приближи до лодката на Мириам и зърна червенокосия, който гребеше, а отзад Мириам и Дик се натискаха и кикотеха. След три яки загребвания лодката му ги подмина и той остави греблата.

— Да идем ли на острова, или искате да пообиколим езерото? — предложи червенокосият.

Бруно раздражено се обърна на хълбок върху седалката — изчакваше ги да вземат решение. От затулените местенца по брега, сякаш от тъмни стаички, долиташе шепот, приглушени транзистори, смях. Надигна шишето и го пресуши. Какво щеше да стане, ако се провикнеше „Гай“? Какво щеше да си помисли Гай, ако го видеше в момента? Навярно Гай и Мириам си бяха правили срещите на това езеро, може би в лодката, в която сега седеше той. От алкохола ръцете и краката му ниско долу приятно се затоплиха. Ако в този миг Мириам бе с него в лодката, с удоволствие би й подържал главата под водата. Тук в тъмното. Тъмно като в рог, без луна. Водата подплисваше, сякаш близваше лодката. Бруно се разкърши, станал изведнъж нетърпелив. От лодката на Мириам долетя шум от страстна целувка и Бруно им я върна, придружена с любовно стенание. *Мяс, мяс!* Май го чуха, защото избухнаха в смях.

Изчака ги да минат покрай неговата лодка и бавно ги последва. Черната маса насреща му се приближаваше, тук-там лумваха припламващи огънчета от драснат кибрит. Островът. Мечтаният рай за влюбените. Бруно се закиска, като си помисли, че навярно и тази вечер Мириам би се позабавлявала.

Постоя, докато слязат от лодката, плъзна се няколко метра по-нататък и се покатери на брега, като издърпа носа на лодката върху едно пънче, за да може лесно да я различи сред останалите. Отново, както във влака, го изпълни усещането за ясна цел — този път по-силно и по-определено. В Меткалф бе само от два часа, а ето го с нея на един остров! Напипа ножа и го притисна с ръка. Ако можеше да я издебне самичка и да й запуши устата с длан — дали щеше да хапе?

Потръпна от отвращение, представяйки си как притиска лигавата ѝ уста.

Вървяха бавно и той бавно тръгна подире им по склона към гъстата гора.

— Не се седи тууука, влааажно е — проточи другата, Кейти.

— Седни на мооойто палто, ако искаш — отвърна мъжки глас.

„Божичко как идиотски провлачено приказват тия южняци“, помисли си Бруно.

— *През медения месец, когато вървиме със мойта любима нататък...* — пееше някой из храстите.

Шепот в нощта. Буболечки. Щурци. И комар в ухото му. Бруно го фрасна с юмрук и ухото му запищя влудяващо и заглуши гласовете.

— ... изчезвай.

— Защо не можем да намерим къде да поседнем? — изджавка Мириам.

— Места нямама, освен това внимавайте, внимавайте къде стъпвате!

— Внимавайте да не си настъпите гащите, момичета! — разсмя се червенокосият.

Какво, по дяволите, смятаха да правят? Каква досада! От въртележката, сякаш от много далеч, едва-едва долиташе музика — чуваха се само високите тонове. В този момент компанията се обърна и тръгна право към него и той трябваше да кривне встрани, сякаш се беше запътил за някъде. Омота се в ниския трънак и се заизмъква от бодлите, докато те минаха покрай него. След тава тръгна подире им. Стори му се, че усеща парфюма на Мириам, но може би беше парфюмът на другата — противно сладникав като парна баня.

„... в този момент — съобщаваха по радиото — приближавайки се много предпазливо... Лийн... Лийн... нанася страхотен удар право в лицето на Бейб и *чуйте публиката!*“ Рев.

Бруно съзря мъж и момиче да се въргалят из храстите, сякаш и те се бореха.

Мириам бе застанала върху една издатина — нямаше и три метра разстояние, а другите се смъкнаха по склона надолу. Бруно се примъкна по-близо. Светлините очертаваха главата и раменете ѝ върху водната повърхност. Никога не се бе озовавал толкова близо до нея.

— Хей! — прошепна Бруно и я видя как се обръща. — Кажи, не се ли казваш Мириам?

Гледаше право към него, ала едва ли би могла да го види.

— Да. А ти кой си?

Той пристъпи напред.

— Не се ли познаваме отнякъде? — обърна се цинично към нея и усети същия парфюм. Приличаше му на топло, грозно черно петно. Хвърли се така стремително, че китките на протегнатите му ръце се допряха.

— Ама какво ис...?

Ръцете му сграбчиха гърлото ѝ на последната сричка и прекършиха в зародиш надигащата се изненада. Раздруса я. Тялото му се втвърди като камък, чу зъбите си да тракат. От гърлото ѝ излезе стържещ звук, но той така яко я стискаше, че тя не можа да изписка. Подложил крак зад нея, той я тласна назад и двамата безшумно се строполиха на земята — изшумяха само някакви листа. Впи още по-силно пръсти, усещаше противните гърчове на тялото ѝ, което се силеше да повдигне и двамата, но той здраво я притискаше. Шията ѝ се сгорещи и набъбна. „Спри! Спри! Спри!“ — заповядваше ѝ той. И главата спря да се върти. Сигурен бе, че я е стискал достатъчно дълго, ала не преставаше. Хвърли поглед назад — никой не се приближаваше. Когато отпусна пръсти, шията ѝ бе на дълбоки резки като тесто. В този миг тя издаде звук, сякаш се прокашля. Обзе го ужас — все едно, че виждаше да се съживява труп, и отново се хвърли отгоре ѝ, опря се на колене и я застиска с такава сила, сякаш щеше да си счупи палците. Цялата му сила се изливаше през ръцете му. А ако тя не бе достатъчна? Чу се как скимти. Сега вече тя бе неподвижна и безжизнена.

— Мириам? — чу да я вика приятелката ѝ.

Бруно рипна и препъвайки се, пое направо към средата на острова, след това свърна наляво, за да се добере до лодката. Неволно бе измъкнал носната си кърпа, за да изтрие ръцете си. От слюнката на Мириам. Хвърли кърпата, но отново я вдигна, защото беше с монограм. Той разсъждаваше! Чувствуваше се чудесно! Беше успял!

— Ми-ри-ам! — повтори гласът лениво-нетърпеливо.

Ами ако не я беше довършил, ако бе успяла да се надигне, ако вече говореше? При тази мисъл скочи като ужилен и едва не се претърколи надолу към брега. Чак при водата усети какъв силен вятър

духаше. Отначало не видя своята лодка. Понечи да се качи на друга, разколеба се, после я откри само на няколко метра по-нататък, подпряна върху пънчето.

— Хей, припаднала е!

Бруно отблъсна лодката от брега — бързичко, но без паника.

— Помощ, помогнете! — полузадъхано, полупискливо изрече момичето.

— Боооже! *По-моооц!*

Паниката в гласа го изплаши. Рязко загреба, после отведнъж престана да гребе и остави лодката да се клатушка по тъмната повърхност. Защо, за бога, трябваше да се плаши? Абсолютно никой не го преследваме.

— Хей!

— Божичко мили, тя е *мъртва!* Изпикайте за помощ!

Женският писък се изви като широка дъга в тишината и сякаш оповести безвъзвратността на случилото се. Чудесен писък, каза си той и изпита странен, тих възторг. Спокойно приближи до пристана зад една друга лодка. Бавно, безкрайно бавно плати на пазача.

— На острова! — съобщи изтръпнал от възбуда глас от една от лодките. — Казват, момичето било мъртво!

— Мъртво?

— Обадете се в полицията!

По дървения пристан зад него се разтичаха.

Бруно бавно пое към изхода на парка. Добре, че от напрежението или от алкохола — или кой знае от какво, можеше да върви така бавно! Като минаваше през въртящата се преграда на входа, го разтърси непреодолим ужас, но бързо премина. Дори не го поглеждаха. Взе да мисли само, че трябва да пийне, за да дойде на себе си. Нататък по шосето се виждаше нещо прилично на бар, с червени лампи, и той забърза право към него.

— Уиски — каза на бармана.

— Отде си, синко?

Бруно го погледна. Двама отдясно също го гледаха.

— Искам уиски.

— Тук не се сервира концентрат, момко.

— Защо, да не сте към парка? — Гласът му пресекна досущ като онзи писък.

— В щата Тексас не се продава концентрат по заведенията.

— Дай ми от това! — Бруно посочи бутилката с уиски, която двамата пиеха на барчето до него.

— Заповядай. Щом си толкоз жаден. — Единият от мъжете му наля в една чаша и я побутна.

Беше местно производство, парна го, когато отпи, ала после му се услади. Бруно поиска да плати, ала онзи отказа.

Все по-ясно се чуваха приближаващи полицейски сирени.

На вратата застана някакъв човек.

— Какво се е случило? Злополука ли? — попита го някой.

— Нищо не видях! — отвърна безучастно новодошлият.

„Благодаря, приятелю“ — каза си Бруно, ала не вървеше да иде при него да си поговорят.

Чувствуваше се великолепно. Тъй като онзи непрекъснато настояваше да пийне още едно, Бруно изпи три чашки една след друга. Като надигаше чашката, забеляза нещо изцапано на ръката между палеца и показалеца, измъкна носната си кърпа и спокойно го изтри. Беше се размазало малко от оранжевото червило на Мириам. Едва личеше на това осветление. Поблагодари на човека за уискито и без да бърза, пое в нощта, по дясната страна на платното, като се озърташе за такси. Не изпитваше желание отново да погледне осветения парк. Улови се, че дори не мисли за случилото се. Мина трамвай и той се затича да го хване. Стана му приятно, че вътре е ярко осветен, и изчете всички афиши. На седалката отсреща едно момченце непрекъснато се въртеше на мястото си и Бруно го заприказва. На няколко пъти му мина през ума да позвъни на Гай и да се видят, но нали Гай не беше тук. Искаше му се да отпразнува случилото се. Би могъл отново да телефонира на майката на Гай, ей така, без повод, ала като премисли, реши, че няма да е благоразумно. Единствено този факт нарушаваше днешната хармония — не можеше да се види с Гай, дори доста дълго нямаше да може да си поприказват, не можеше да му пише. Естествено, Гай щяха да го поразпитат. Той обаче вече бе свободен! Бе свършено, свършено, свършено! Разчорли косата на момченцето в изблик на доволство.

Отначало детето се стресна, след това се усмихна, като видя приятелски ухилената физиономия на Бруно.

На гарата си купи билет за спален вагон, горно легло, във влака по линията Ачисън — Топика — Санта Фе. Влакът тръгваше в 1,30 след полунощ, така че му оставаше да убие час и половина. Всичко се нареждаше като по ноти и той бе страхотно щастлив. От една дрогерия близо до гарата си купи половинка уиски, за да си напълни бутилчицата. Хрумна му да мине покрай дома на Гай, за да го види как изглежда, внимателно премисли и реши, че може. Тъкмо се канеше да се обърне към един мъж, застанал до вратата, да го упъти — убеден бе, че не бива да отива дотам с такси, — когато усети, че има нужда от жена. Имаше нужда от жена, и то повече от когато и да било — и това го изпълни с огромно задоволство. Не бе изпитвал такива желаниа, откакто пристигна в Санта Фе, макар че Уилсън на два пъти го забърква в подобни истории. Вече стоеше лице срещу лице с човека, когато рязко се обърна и тръгна в друга посока, убеден, че ще е по-добре да запита някой от шофьорите навън. Толкова му се искаше, че целият се тресеше! Това бе друга треска, не като при пиенето.

— Хич не знам — отвърна с празен поглед луничавият шофьор, опрял се на калника.

— Как така не знаеш?

— Не знам, и толкоз.

Бруно възмутено се отдалечи.

Друг шофьор по-нататък край тротоара се оказа по-услужлив. Надраска един адрес и няколко имена отзад на визитната картичка на таксиметровата компания, макар че беше толкова близко, та нямаше смисъл да го вози дотам.

Облегнат на стената до леглото си в „Монтекарло“, Гай наблюдаваше Ан, която разгръщаше страниците на семейния албум — донесъл го бе от Меткалф. Последните два дни, които прекара с Ан, бяха чудесни. Утре тръгваше за Меткалф. После за Флорида. В пристигналата преди три дни телеграма мистър Брилхарт му съобщаваше, че не са възложили поръчката на друг. Предстояха му шест месеца работа, а през декември се захващаше със собствения си дом. Вече разполагаше с необходимите пари. Имаше и пари за развода.

— Знаеш ли какво — спокойно подхвана го, — ако нямаш поръчката от Палм Бийч, ако утре трябваше да се върна в Ню Йорк, бих могъл и щях да приема всякаква работа. — Ала щом го произнесе, осъзна, че поръчката от Палм Бийч го бе окуражила, бе му дала сили, воля — все едно как ще го нарече; без нея през тези дни с Ан щеше да изпитва само чувство на вина.

— Не е необходимо — категорично отсече Ан. Сведе глава над албума.

Усмихна се. Бе убеден, че едва ли го е чула. Всъщност, както тя добре знаеше, това, което той бе казал, нямаше значение. Приведе се към нея, за да разглеждат заедно; обясняваше и кои са хората в албума, развеселен я наблюдаваше как обръща двойните страници с подредените от майка му негови снимки — от бебе, та чак до двадесет години. Навсякъде се усмихваше — сред непокорната гъста черна коса лицето му изглеждаше по-упорито, по-безгрижно от сега.

— Изглеждам ли истински щастлив на снимките? — попита той. Тя му смигна.

— И много привлекателен. Има ли снимки на Мириам? — Останалите страници от албума се хлъзнаха между пръстите ѝ и тя не ги задържа.

— Не — отвърна Гай.

— Страшно се радвам на албума.

— Майка ми би ми извила врата, ако знаеше, че е в Мексико. — Сложи албума обратно в куфара, за да не би случайно да го забрави. — Най-човешкият начин семействата да се опознаят е именно този.

— Гай, много ли те измъчих?

Плачливият ѝ глас го накара да се усмихне.

— Не! Ама никак! — Седна и я притегли към себе си на леглото. Беше се запознал с всичките ѝ роднини — по двама, по трима, на цели дузини — на неделните вечери и събиранията у Фокнърови. Непрекъснато се шегуваха помежду си колко много са Фокнъровците, Уедълвците и Морисъновците — и всички живееха в щата Ню Йорк или в Лонг Айланд. Кой знае защо, му бе приятно, че тя има толкова много роднини. Миналогодишната Коледа у Фокнърови бе най-щастливата в живота му. Целуна я по бузите, после по устата. Отпусна глава и зърна скиците на Ан върху юргана, на бланки за писма от хотела, и лениво ги занарежда на купчинка. Дизайнерски идеи, които ѝ бяха хрумнали след посещението им в Музею Насионале следобед. Рисуният беше с черни, категорични щрихи, досущ като собствените му груби скици.

— Мисля си за къщата, Ан.

— Искаш да е голяма.

Усмихна се.

— Да.

— Добре. Съгласна съм. — Отпусна се в прегръдките му. Въздъгнаха едновременно, сякаш бяха един човек, и тя се позасмя. Гай я прегърна още по-силно.

За първи път се съгласяваше къщата да е толкова голяма. Щеше да бъде във формата на буква „у“ и въпросът бе дали не могат да минат без едната чертичка. Но идеята му харесваше единствено с двете чертички. Щеше да струва много, много повече от двадесет хиляди, но той смяташе, че покрай Палм Бийч ще потекат частни поръчки, които ще му отнемат малко време и ще му донесат добри пари. Ан бе споменала, че баща ѝ ще бъде извънредно доволен, ако те приемат предното крило като сватбен подарък, ала това му се струваше толкова неприемливо, колкото и премахването на крилото. Представи си белотата на къщата, блеснала на фона на кафявото бюро отсреща. Къщата израстваше от една бяла скала, която бе видял близо до град

Олтън в Кънетикът. Продълговата ниска постройка с плосък покрив — сякаш създадена от алхимик, родена от скалата, като кристал.

— Бих я нарекъл „Кристалът“ — промълви той.

Ан впери замислен поглед в тавана.

— Не си падам особено по именуването на къщи, по къщи с имена. „Кристал“ някак не ми се нрави.

Гай се почувствува леко засегнат.

— Много по-хубаво е от „Олтън“, което е възможно най-блудкавото! Съвсем типично за Нова Англия. Докато, да речем, в Тексас...

— Дадено, за теб да е Тексас, а за мен остава Нова Англия — усмихна се Ан, прекратявайки спора, понеже всъщност Тексас ѝ харесваше, а Гай харесваше Нова Англия.

Гай погледна към телефона — имаше странното предчувствие, че ще звънне. Бе доста замаян, сякаш бе поел лек наркотик. Ан твърдеше, че хората се чувствували така в Мексико Сити поради надморската височина.

— Мисля си, че ако тази вечер можех да телефонирам на Мириам и да поговорим, всичко би се наредило — бавно произнесе Гай. — Бих ѝ казал точно онова, което трябва.

— Ето телефона — предложи абсолютно сериозно Ан.

Минаха няколко секунди, а после я чу, че въздъхна.

— Колко е часът? — попита тя и седна в леглото. — Казах на мама, че до дванайсет ще се прибера.

— Единайсет и седем минути.

— Не си ли малко гладен?

Поръчаха си нещо за хапване от ресторанта в хотела. Не можеше да се каже, че странното яркочервено ястие в чинията е шунка с яйца, но решиха, че е доста вкусно.

— Радвам се, че дойде — подхвана Ан. — За мен Мексико е нещо, което познавам чудесно, а ти изобщо никак, затова исках да го опознаеш. Само че Мексико Сити не е като останалата част — продължи тя, хранейки се, без да бърза. — Пропито е с носталгия, също като Париж или Виена, и ти се иска да се върнеш независимо какво ти се е случило тук.

Гай се намръщи. Едно лято бе ходил в Париж и Виена с Робърт Трийчър, канадския инженер — нито той, нито Трийчър имаха пари.

Не бяха онези Париж и Виена, които Ан познаваше. Погледна намазаната с масло сладка кифла, която му подаваше. Сегиз-тогиз му се приискваше на всяка цена да усети аромата на всичко, което тя е преживяла, всичко, което е изпитала през всеки час от детството си.

— В какъв смисъл независимо какво ми се е случило тук?

— В смисъл, ако си бил болен. Или са те обрала. — Тя вдигна очи към него и се усмихна. Ала светлината от лампата се отразяваше в сивосините ѝ очи, отразяваше се като сияние в по-тъмните им ъгълчета и придаваше тайнствена печал на лицето ѝ. — Според мен резките противоположности му придават очарование. Като хора, невероятно противоположни един на друг — заключи тя.

Гай впи поглед в нея, промушил пръст през дръжката на чашата кафе. Настроението ѝ, или навярно онова, което разказваше, кой знае защо, го изпълни с чувство за малоценност.

— Съжалявам, но не притежавам никакви невероятни противоположности.

— Хо-хо-хо! — И избухна в смях, обичайния ѝ весел смях, който го очароваше дори когато му се присмиваше, при това без да му обясни защо.

Той скочи и извика:

— Кой иска кейк? Аз съм магьосник и сега ще има кейк. Приказен кейк! — Извади тенекиената кутия от ъгълчето на куфара. Досега не се бе сетил за кейка. Майка му го бе приготвила със сладкото от боровинки, което толкова бе хвалил на закуска.

Ан телефонира в бара на партера и поръча някакъв много специален ликьор. Цветът му бе наситенопурпурен като цвета на кейка, бе в чаши с високи столчета, с отвор, не по-широк от пръст. Келнерът току-що си бе тръгнал и те бяха вдигнали чашите, когато телефонът иззвъня нервно, после, отново и отново.

— Сигурно е мама — предположи Ан.

Гай вдигна слушалката. Чу далечен глас, който говореше с телефонистката. После гласът се усили, креслив и тревожен — обаждаше се майка му:

— Ало?

— Здравей, мамо.

— Гай, случи се беда.

— Какво е станало?

— С Мириам.

— Какво по-точно? — Гай прилепи слушалката до ухото си. Извърна се към Ан и видя как лицето ѝ се промени, докато го гледаше.

— Убили са я, Гай. Снощи... — Гласът ѝ пресекна.

— Кого, Мириам?

— Снощи е станало. — Говореше кресливо и насечено — само веднъж или дважд я бе чувал да говори така. — Гай, била е убита.

— Убита!

— Гай, какво... — подхвана Ан и се изправи.

— Снощи, край езерото. Нищо не знаят.

— Ти...

— Можеш ли да се прибереш у дома, Гай?

— Да, мамо... Как? — попита глупаво, стиснал телефона, сякаш можеше да изцеди сведения от старомодната слушалка. — Как?

— Удушена. — Една-единствена дума, после мълчание.

— И?... — подзе той. — Теб?...

— Гай, какво е станало? — Ан се бе вкопчила в ръката му.

— Незабавно ще дойда, мамо. Тръгвам още тази вечер. Не се тревожи. Много скоро ще се видим. — Той бавно постави слушалката и се обърна към Ан: — Мириам. Убили са я.

— Убита... ли каза? — прошепна Ан.

Гай кимна, ала му хрумна, че може да е станало грешка. Ако е било само съобщение...

— Кога?

... Не. Случило се е. Снощи.

— Снощи, така каза тя.

— Знаят ли кой е?

— Не. Тази вечер трябва да тръгна.

— Божичко!

Погледна я — стоеше като вкаменена пред него.

— Тази вечер трябва да тръгна — повтори той замаяно. После се обърна и се запъти към телефона, за да си запази място в самолета, Ан обаче уреди всичко, обяснявайки припряно на испански.

Той се зае с багажа. Прибирането на малкото неща в куфара му отне сякаш часове. Гледаше втренчено кафявото бюро и не помнеше проверил ли е дали чекмеджетата са празни. Точно тогава на мястото на бялата къща се появи друго видение — смеещо се лице, отначало

устата, извита като полумесец, после лицето... лицето на Бруно. Езикът се бе извъртял похотливо върху горната устна, а после лицето се сгърчи в беззвучен смях, от който фитилите коса върху челото се разтърсиха. Гай погледна начумерено Ан.

— Какво има, Гай?

— Нищо — отвърна той. Как ли изглеждаше сега?

Ами ако Бруно го е извършил? Не би могъл, разбира се, ала ако все пак е бил той? Бяха ли го хванали? Беше ли им казал, че заедно са обмислили убийството? Лесно би могъл да си представи Бруно да загуби самоконтрол, да говори какво ли не. Никой не можеше да предвиди какво би съобщил невротичен хлапак като Бруно. Гай се порови из смътните си спомени за разговорите им във влака и се помъчи да се сети дали бе казал нещо — на шега, от гняв или под въздействието на алкохола, което би могло да се приеме като одобрение на налудничавата му идея. Нямаше такова нещо. Отговорът бе отрицателен, ала той отново премисли писмото на Бруно, което си спомняше дума по дума: *Идеята, която ни хрумна тогава за две убийства, продължава да ми се върти в главата. Изпълнима е, уверен съм. Не можеш да си представиш как съм убеден...*

От прозорчето на самолета Гай видя плътно стелещия се мрак навън. Защо не бе по-разтревожен? Някъде напред в търбуха на самолета просветна нечия цигара. Ароматът на мексиканския тютюн бе едва доловим, горчив и противен. Погледна часовника си: 4,25.

Заспа призори, предаде се на тресящия рев на моторите, сякаш решени да разкъсат самолета, да разкъсат мозъка му и да разнесат парчетата из небесата. Когато отвори очи, посрещна го сиво и облачно утро и една нова идея: Мириам е била убита от любовника си. Беше толкова очевидно, толкова близко до ума. Карали са се и той я е убил. Толкова често разказваха подобни истории по вестниците, толкова често жертвите бяха жени като Мириам. От летището си бе купил жълтото вестниче „Ел Графико“ — не беше успял да се снабди с американски вестник, макар че, докато търсеше, едва не изпусна самолета. На първата страница се съобщаваше с подробности за убийството на някакво момиче — освен това имаше снимка на ухиления мексиканец, неин любовник, хванал ножа, с който я беше убил. Гай се напрегна да го изчете, но го обхвана досада още на втория параграф.

На летището в Меткалф го посрещна цивилен агент и го попита дали би имал нещо против да отговори на няколко въпроса. Качиха се заедно в едно такси.

— Намерили ли са убиеца? — попита Гай.

— Не.

Цивилният агент имаше уморен вид, сякаш не бе спал цяла нощ — така изглеждаха и останалите в старата сграда на съда на Норт Сайд — журналисти, чиновници, полицаи. Гай огледа обширната стая с дървена ламперия — без да се усети, потърси с поглед Бруно. Щом запали цигара, съседът му го попита какви пуши и прие цигарата, която Гай му предложи. Беше Анината кутия „Белмонт“, която бе пъхнал в джоба си, докато си прибираще багажа.

— Гай Даниъл Хейнс, Амброуз Стрийт 717, Меткалф... Кога напуснахте Меткалф?... И кога пристигнахте в Мексико Сити?

Проскърцаха столове. После безшумно задумка пишеща машина.

Приблужи се друг цивилен агент със значка, с разкопчано сако и с издадено шкембе.

— Защо заминахте за Мексико?

— На гости при приятели.

— Имената?

— Фокнърови. Алекс Фокнър от Ню Йорк.

— Защо не сте съобщили на майка си къде заминавате?

— Съобщих й.

— Тя не знаеше, че ще останете в Мексико Сити — иронично уточни цивилният и запрелиства бележките си. — Изпратили сте писмо на жена си в неделя, предложили сте развод. Какво ви писа тя?

— Че иска да поговорим.

— Вие обаче не сте искали да разговаряте повече с нея, така ли?
— отчетливо се обади някакъв тенор.

Гай погледна младия полицаи, без да каже нищо.

— Ваше ли бе детето й?

Понечи да отговори, но го прекъснаха.

— Защо дойдохте в Тексас миналата седмица, за да се видите с жена си?

— Не ви ли беше доста нужен този развод, мистър Хейнс?

— Влюбен ли сте в Ан Фокнър?

Смях.

— Известно ви е, че жена ви си е имала любовник, мистър Хейнс. Ревнувахте ли?

— Разчитахте детето да помогне да получите развод, нали?

— Това е всичко! — каза някой.

Тикнаха му някаква снимка пред носа и както се бе ядосал, образът се разля пред погледа му, после се избистри — дългнеста черна глава, красиви, но безизразни очи, изрязана, мъжествена брадичка — лице като на киноактьор. Нямаше нужда да му казват, че това бе любовникът ѝ, понеже точно такъв тип бе харесала преди три години.

— Не съм — отвърна Гай.

— Не сте ли се срещали с него да си поговорите?

— Това е всичко!

В крайчеца на устата му се появи горчива усмивка, макар да имаше чувството, че би се разплакал като дете. Махна на едно такси пред съда. По пътя за дома прочете двете колонки на първата страница в „Меткалф Стар“:

УБИЕЦЪТ НА МОМИЧЕТО ВСЕ ОЩЕ СЕ ТЪРСИ

12 юни. Все още се търси убиецът на Мириам Джойс Хейнс, местна жителка, жертва на неизвестен удушвач, нападната в неделя вечер на остров Меткалф.

Днес пристигат двама съдебни експерти, които ще се опитат да установят чии са отпечатъците от пръсти върху няколко гребла и лодки, собственост на притежателите на езерния пристан. Полицията и детективите се опасяват обаче, че снетите отпечатъци са неясни. Вчера следобед властите изразиха становището, че престъплението може би е извършено от психопат. Освен съмнителните отпечатъци от пръсти и няколко следи от стъпки около мястото на покушението полицията не е открила никакви важни улики.

Предполага се, че най-важният свидетел на следствието ще бъде Оуен Маркман, тридесетгодишен, докер от Хюстън и близък приятел на убитата.

Погребението ще се състои днес на гробището Ремингтън. Кортежът тръгва от дома на покойниците „Хауъл“ на Колидж Авеню днес следобед в два часа.

Гай припали цигара от предишната. Ръцете му продължаваха да треперят, ала се чувствуваше малко по-добре. Не му беше идвало наум за психопат. Така всичко би се свело до ужасен нещастен случай.

Майка му седеше в люлеещия се стол в хола, притиснала слепоочието си с носна кърпа — чакаше го, макар че не стана, когато той влезе. Гай я прегърна и я целуна по бузата с облекчение, като видя, че не плаче.

— Целия, ден вчера прекарах с мисис Джойс, но не съм в състояние да ида на погребението — продума тя.

— Няма нужда, мамо. — Погледна часовника си и видя, че минава два. За миг го обзе чувството, че може би Мириам е жива, че тя ще се пробуди и яростно ще се разкрещи. Извърна се и прокара ръка по челото си.

— Мисис Джойс — меко продължи майка му — ме попита дали не знаеш нещо.

Гай отново я погледна. Знаеше, че мисис Джойс не го обича. Самият той я мразеше заради онова, което би могла да каже на майка му вчера.

— Не ходи повече у тях, мамо. Не е нужно, нали?

— Не е.

— Все пак благодаря ти, че си се отбила.

Върху бюрото му лежаха три писма и малко квадратно пакетче с името на магазин от Санта Фе. В пакетчето имаше тесен плетен колан от кожа на гуцер със сребърна катарاما във форма на Х. В приложената бележка пишеше:

Загубих твоя Платон по пътя за пощата. Дано това да компенсира загубата.

Чарли

Гай взе надписания с молив плик от хотела в Санта Фе. Вътре се мъдреше една картичка. На обратната страна бе написано на машина:

ХУБАВ ГРАД Е МЕТКАЛФ

Обърна я от другата страна и машинално прочете:

НЕЗАВИСИМО ОТ ВРЕМЕТО ТАКСИМЕТРОВИ
ДЕНОНОЩНИ УСЛУГИ „ДОНОВАН“ НА ТЕЛЕФОН 2–
3333 СИГУРНО БЪРЗО ЛЮБЕЗНО

След написаното на обратната страна нещо бе изтрито. Гай погледна картичката срещу светлината и прочете думата „Джини“. Картичката беше на таксиметрова компания от Меткалф, но беше пусната в Санта Фе. Каза си, че това нищо не значи, нищо не доказва. Ала смачка картичката, плика и кутията на колана и ги хвърли в кошчето за боклук. Осъзна, че ненавижда Бруно. После отвори кутията в кошчето и пъкна вътре и колана. Беше хубав колан, но той не понасяше кожа от гуцери и от змии.

Вечерта Ан му позвъни от Мексико Сити. Искаше да научи всичко, което се е случило, и той ѝ разказа каквото знаеше.

— Не подозират ли някого? — попита тя.

— Май не.

— Гласът ти не ми звучи добре, Гай. Успя ли да си починеш?

— Още не. — Сега не можеше да ѝ разкаже за Бруно. Майка му го бе уведомила, че някакъв човек звънял два пъти, искал да говори с него, и Гай не се съмняваше кой е бил. Ала не можеше да каже на Ан, докато не се увери. Не знаеше как да започне.

— Току-що изпратихме клетвените декларации, скъпи. Че си бил с нас, нали разбираш?

Бе ѝ ги поискал с телеграма след разговор с един от следователите.

— Всичко ще бъде наред, като мине следствието — успокои я той.

Ала фактът, че бе премълчал пред Ан за Бруно, не му даде мира цяла нощ. Не ужаса искаше да ѝ спести, а някакво чувство за лична вина, което сам не можеше да понесе.

Носеше се слух, че след загубата на детето Оуен Маркман вече не искал да се ожени за Мириам и тя завела срещу него дело за нарушаване на обещание за женитба. Мириам действително загубила детето по една случайност, увери го майка му. Мисис Джойс ѝ казала, че Мириам се препънала в една черна копринена нощница, която Оуен ѝ подарил и която тя страшно обичала, и паднала надолу по стълбите. Гай повярва безусловно на казаното. Обзе го неизпитвано досега състрадание и разкаianie пред Мириам. Сега му се струваше, че тя е била белязана от безмилостно жестоката съдба без всякаква вина.

— Не повече от седем и не по-малко от пет метра — заяви сериозният самоуверен младеж от свидетелската скамейка. — Не, никого не видях.

— На около пет метра — отвърна ококорената млада Катрин Смит; изглеждаше уплашена, сякаш току-що се бе случило. — Или малко повече — тихо добави тя.

— На около десет метра. Първи стигнах при лодката — заяви Ралф Джойс, братът на Мириам. Беше червенокос като нея, със същите сиво-зелени очи, ала масивната му квадратна челюст заличаваше приликата. — Не бих казал, че има врагове. Не дотам, та да направят нещо такова.

— Изобщо нищо не чух — каза Катрин Смит със сериозен тон и поклати глава.

Ралф Джойс също каза, че нищо не е чул, а с категоричното изявление на Ричард Шуйлър въпросът бе изчерпан:

— Не се чу никакъв шум.

Повтаряни и преповтаряни, фактите загубиха ужасяващи си облик и дори драматичността. Изглежда му като приглушени удари от чук, който завинаги вбиваше случилото се в главата му. Не беше за вярване колко близо са били другите трима. Гай вече не се съмняваше, че единствено психопат би се осмелил да се приближи толкова.

— Вие ли бяхте баща на детето, което загуби мисис Хейнс?

— Аз. — Оуен Маркман се сгърби, преплел пръсти. Видът му на самоуверен хубавец от снимката бе помрачен от навъсеното му гузно държане. Беше обут в груби обувки от сиво шевро, сякаш току-що се бе прибрал от работата си в Хюстън. Днес Мириам не би се гордяла с него, помисли си Гай.

— Да знаете някой, който би желал мисис Хейнс да умре?

— Да. — Маркман посочи Гай. — Този.

Хората се обърнаха да го видят. Гай седеше като истукан, вперил начумерен поглед в Маркман, и за първи път истински го заподозря.

— Защо?

Оуен Маркман дълго се колеба, нещо измърмори, след това избълва думата:

— Ревност.

Маркман не можа да посочи никаква правдоподобна причина за ревност, но после обвиненията в ревност се посипаха отвсякъде. Дори Катрин Смит заяви:

— Да, така смятам.

Адвокатът на Гай захихика. Имаше пред себе си клетвените декларации от Фокнърови. Хихикането на адвоката го изпълни с отвращение. Открай време съдебните игри го изпълваха с отвращение. Струваха му се като ожесточено надиграване, при което целта сякаш не е да се разкрие истината, а единият адвокат да вземе на прицел другия я да го срази чрез някаква дребна подробност.

— Отказали сте важна поръчка... — подхвана следователя.

— Не съм отказал — заяви Гай. — Още преди да я получа, им писах, че не я искам.

— Телеграфирали сте. Защото не сте искали жена ви да дойде там при вас. Но когато сте научили в Мексико, че жена ви е загубила детето, сте изпратили нова телеграма, че държите на поръчката. Защо?

— Защото не допусках, че при това положение тя пак ще ме последва там. Подозирах, че би желала да протака с развода до безкрай. Смятах да се видим... тази седмица, за да поговорим по развода. — Гай изтри потта от челото си и видя как адвокатът му разочаровано присви устни. Адвокатът му не искаше той да споменава развода във връзка с промяната на плановете си относно поръчката. Но Гай не го беше грижа. Такава беше истината — пък те да мислят каквото щат.

— Според вас, мисис Джойс, способен ли бе съпругът на дъщеря ви да подготви подобно убийство?

— Да — отвърна мисис Джойс и едва доловимо потръпна, високо вдигнала глава. Хитрите тъмночервени клепащи бяха притворени, така че човек никога не можеше да каже накъде е насочен погледът ѝ — тя много често гледаше така. — Той искаше развод.

Адвокатът на Гай възрази, че само преди няколко минути мисис Джойс е твърдяла, че дъщеря ѝ е искала развод, а Гай Хейнс не е, понеже продължавал да я обича.

— Ако и двамата са искали развод, а вече се доказва, че мистър Хейнс е искал да се разведе, защо не са се развели?

Съдът се развесели. Експертите не бяха единодушни относно отпечатъците. Продавачът на кухненски принадлежности, в чийто магазин Мириам бе влизала в деня преди смъртта си, се оплете в отговора си на въпроса дали с нея е бил мъж или жена и избухналият отново смях прикри факта, че са му наредили да каже — с мъж. Адвокатът на Гай говори надълго и нашироко за географски подробности, за противоречията в показанията на семейството Джойс, за клетвените декларации, които държеше в ръка, ала Гай бе убеден, че единствено собствената му прямота го бе извадила от всякакво подозрение.

В заключителното си слово следователят изрази мнение, че най-вероятно убийството е било извършено от психопат, непознат на жертвата и на останалите. Бе произнесена присъда срещу „неизвестно лице или лица“ и делото бе прехвърлено на полицията.

Гай тъкмо напускаше дома си, когато пристигна телеграма:

НАЙ-ДОБРИ ПОЖЕЛАНИЯ ОТ ЗЛАТНИЯ ЗАПАД БЕЗ ПОДПИС

— От Фокнърови е — побърза да съобщи на майка си.

Тя се усмихна.

— Предай на Ан да се грижи добре за момчето ми. — Придърпа го нежно за ухото и го целуна по бузата.

Все още държеше в шепата си телеграмата от Бруно, когато стигна до летището. Накъса я на парченца и ги хвърли в телената кофа в края на пистата. Парченцата излетяха през дупките и затанцуваха над асфалта като празнични конфети във ветровития слънчев ден.

Гай се помъчи да си даде ясна сметка — Бруно ли е бил, или не? — но после се отказа. Вероятността той да го е извършил бе твърде неправдоподобна. Какво значение имаше картичката от таксиметровата компания в Меткалф? Нямаше да се казва Бруно — да намери такава картичка в Санта Фе и да не му я прати. Ако не го бе извършил някой психопат, както смяташе следователят, пък и всички други, не беше ли много по-вероятно да го е организирил Оуен Маркман?

Прогони от мислите си Меткалф, Мириам и Бруно и се съсредоточи върху поръчката за Палм Бийч, където — разбра го още от първия ден щяха да са необходими всичките му качества на дипломат, технически познания и цялата му физическа издръжливост. Освен Ан прогони от мислите си своето минало, което независимо от идеалистичните цели и усилията му да ги постигне, както и от незначителните му успехи, изглеждаше жалко и мизерно в сравнение с величествената централна сграда на клуба. Пък и колкото повече задълбаваше в работата, толкова по-силно усещаше как сам той става по-различен, но и по-съвършен.

По вестниците и списанията се появиха снимки на централната сграда, басейна, баните и терасирането в началния етап на строителството. Членове на клуба идваха да проверят как върви работата и се снимаха на обекта, а Гай знаеше, че под всяка снимка ще бъде отбелязано паричното дарение за каузата на царствените наслади. Сегиз-тогиз се чудеше дали ентузиазмът му отчасти не се дължи на съзнанието за средствата, вложени в проекта, за щедро отпуснатата площ и материали, за богатите ласкатели, които непрекъснато го канеха по домовете си. Гай никога не приемаше поканите им. Знаеше, че така навярно изпуска дребните поръчки, от които щеше да има нужда следващата зима, ала знаеше също, че никога не би могъл да привикне със светските ангажименти — нещо обикновено за повечето архитекти. Когато не искаше да остава сам вечер, отиваше с автобуса

на гости у Кларънс Брилхарт, който живееше на няколко мили, и заедно вечеряха, слушаха грамофон, приказваха. Кларънс Брилхарт, управителят на клуба, бе пенсиониран борсов посредник, висок, възрастен господин с бели коси и Гай често си мислеше, че би искал да има такъв баща. Най-силно му допадаше, че Брилхарт никога не бързаше, бе еднакво спокоен и на обекта, с шума и трескавото му оживление, и у дома си. Гай се надяваше да прилича на него, като остарее. Ала открай време бе твърде припрян. А припряността неминуемо издава липса на достойнство.

Вечер Гай обикновено четеше, пишеше дълги писма до Ан или просто си лягаше, понеже до пет винаги беше на крак и често цял ден работеше с горелка, хоросан и мистрия. Познаваше почти всички работници по име. Обичаше да преценява темперамента на всеки и дали се вписва, или не в духа на неговите сгради. „Сякаш дирижираш симфония“ — писа на Ан. Привечер, когато сядаше в гъстия храсталак край игрището за голф, за да погледа отвисоко четирите бели постройки, подръпвайки от лулата си, предчувствуваше, че „Палмира“ ще бъде един съвършен проект. Усети го, когато видя да полагат напречните връзки между отстоящите на равни разстояния колони пред централната сграда. Магазинът в Питсбърг стана на нищо поради това, че клиентът в последния момент промени плановете си и не одобри разположението на прозорците. Болничната пристройка в Чикаго бе съсипана според Гай, понеже корнизът бе от по-тъмен камък. Брилхарт обаче не допускаше да му се месят — „Палмира“ щеше да отговаря напълно на първоначалния замисъл, а никога досега Гай не бе създавал нещо, за което да е убеден, че ще е съвършено.

През август замина на север да се види с Ан. Тя работеше в отдела по дизайн към една текстилна компания в Манхатън. Беше се запознала с някаква друга специалистка по дизайн и през есента възнамеряваха заедно да открият бюро. Никой от двамата не спомена Мириам до последния, четвърти ден от престоя му. Стояха край потока зад дома ѝ — оставаха им още няколко минути, преди Ан да го откара на летището.

— Смяташ ли, че е Маркман, Гай? — внезапно пророни Ан. А когато Гай кимна, добави: — Ужасно е, ала все си мисля, че е той.

А после една вечер, когато се върна от дома на Брилхарт в своята мебелирана стая, завари писма от Бруно и от Ан. Първото писмо бе от

Лос Анжелес, майка му го бе препратила от Меткалф. Поздравяваше го за работата му в Палм Бийч, пожелаваше му успех и го молеше да му драсне един ред. В послеслова пишеше:

Надявам се, че писмото ми не те притеснява. Писах ти много писма, ала все не ги изпращах. Обадих се на майка ти да разбере къде живееш сега, но тя не пожела да ми каже. Гай, честно казано, няма за какво да се тревожиш, инак не бих ти писал. Не ти ли идва наум, че аз би трябвало да внимавам най-много? Може скоро да замина за Хаити. Оставам твой приятел и почитател.

Ч. А. Б.

Краката му изтръпнаха от тъпа болка. Не би могъл да остане сам в тази стая. Отиде в един бар и преди да си даде сметка какво върши, изгълта две уискита, та и трето. Зърна загорялото си лице в огледалото зад себе си и потрепера, като видя очите си — нечестни и лукави. *Бруно го е извършил.* Тази мисъл го притисна като бreme, което не оставяше вече никакво място за съмнение, като катаклизъм, който само безумец би могъл да не забележи досега. Огледа се, сякаш очакваше стените на барчето да се срутят връз него. *Бруно го е извършил.* Нямаше никакво съмнение, че Бруно изпитва нескрита гордост от извоюваната за Гай свобода. Ами послесловът? Или дори заминаването за Хаити. Но какво искаше да му намекне Бруно? Гай навъсено изгледа лицето в огледалото, сведе поглед към ръцете си, огледа сакото си от туид, панталоните от каша и изведнъж му хрумна, че сутринта се бе облякъл в тези дрехи като един човек, а довечера щеше да ги свали като друг — и отсега нататък щеше да бъде другият. Вече *знаеше*. Това трая миг — не можа съвсем точно да определи какво става, ала почувствува, че оттук нататък целият му живот ще се промени, трябва да се промени.

Ако е убеден, че Бруно го е извършил, защо не отива да го предаде? Какво друго освен омраза и отвращение изпитва към него? Страхува ли се? Не беше съвсем наясно.

Удържа се да не телефонира начаса на Ан, докато не стана твърде късно, но накрая, в три след полунощ, не издържа повече.

Изтегнат на леглото си в мрака, взе да ѝ говори за най-обикновени неща, дори се засмя по едно време. Дори тя не забеляза, че нещо не е в ред, мина му през ума, когато затвори. Почувствува се някак обиден и, кой знае защо, обезпокоен.

Майка му писа, че човекът, който се обаждал, докато Гай бил в Мексико, ѝ съобщил, че се казва Фил, и отново звъннал да пита как би могъл да се свърже с него. Беше разтревожена, че обаждането би могло да е във връзка с Мириам, и питаше дали да уведоми полицията.

Гай ѝ отговори: „Открих кой те е безпокоил по телефона. Фил Джонсън, един познат от Чикаго.“

— Чарли, какви са тези изрезки?

— За един мой приятел, мамче! — провикна се Бруно през вратата на банята. Пусна водата по-силно и се наведе над умивалника, вперил поглед в блестящата никелирана запушалка. После посегна да измъкне бутилката уиски, скрита под кърпите в коша за дрехи. Не трепереше толкова, с чашата разрежено уиски в ръка, и заоглежда сребърното ширитче върху ръкава на новия пъстър домашен халат. Толкова му харесваше, та го носеше и като хавлия. От огледалото го гледаше млад рентиер — кръглите ревери подчертаваха впечатлението за безразсъден и тайнствен авантюрист, надарен с хумор и прозрение, силен и благ (обърнете внимание на изтънчено хванатата чаша — само с палец и показалец, вдигната с царствен жест) — един младеж с двойствен живот. Отпи за свое здраве.

— Чарли?

— Момент, мамо!

Трескаво огледа банята. Прозорец нямаше. Напоследък му се случваше по два пъти седмично. Около половин час след ставане имаше усещането, че някой е коленичил върху гърдите му и го души. Притвори очи и взе припряно да вдишва и да издишва. След това алкохолът действа. Успокои подскачащите му нерви, сякаш гальовна ръка го помилва. Изправи се и отвори вратата.

— Бръснеш се — съобщи той.

Майка му беше по фланелка и панталонки за тенис. Беше се навела над неоправеното му легло с разпръснатите изрезки.

— А тази коя е?

— Жена на един, с когото се запознах във влака от Ню Йорк. Гай Хейнс. — Бруно се усмихна. Обичаше да произнася името на Гай. — Интересно, нали? Още не са хванали убиеца.

— Навярно някой психопат — въздъхна тя.

Лицето му стана сериозно.

— А, съмнявам се. Обстоятелствата са доста усложнени.

Елси се изправи и пъкна палец в колана си. Издутината точно под колана изчезна и за секунда тя изглеждаше така, както Бруно бе свикнал да я вижда до миналата година — тип-топ чак до тънките глезени, като двадесетгодишна.

— Хубаво лице има твойт приятел Гай.

— Не си виждала по-хубав човек. Срам и позор, че е въввлечен в тази история. Във влака ми разправи, че няколко години не се е виждал с жена си. Той е толкова убиец, колкото и аз! — Бруно се усмихна на случайно изпуснатата шега и за да я замаже, добави: — И без това жена му беше една флърца...

— Миличък! — Тя го хвана за обшитите с шнурчета ревери. — Няма ли да внимаваш какви думи употребяваш поне за известно време? Знаем как се стряска баба ти понякога.

— Баба не би се сетила какво значи флърца — дрезгаво отвърна Бруно.

Елси отметна глава и изписка.

— Мамче, слънцето ти идва много. Не те харесвам с толкова почерняло лице.

— Аз пък не те харесвам толкова блед.

Бруно се намръщи. Кожата на челото ѝ беше като гъон и това болезнено го дразнеше. Неочаквано я целуна по бузата.

— Във всеки случай обещавай ми, че днес ще поседиш половин час на слънце. Хората изминават хиляди мили, за да дойдат в Калифорния, а ти стоиш вътре!

Бруно сбърчи нос.

— Мамче, не проявяваш интерес към приятеля ми.

— О, да, проявявам интерес към твой приятел. Но ти не си ми разказал кой знае колко за него.

Бруно се усмихна стеснително. Наистина го бе изработил много добре. За първи път днес остави на показ в стаята си тези изрезки, понеже бе сигурен, че двамата с Гай са вече в безопасност. Дори да говори сега петнадесет минути за Гай, майка му вероятно ще го забрави. Ако изобщо се налагаше да го забрави.

— Изчете ли тези неща? — Той кимна към леглото.

— Не, не всичките. Колко изпи от сутринта?

— Една чашка.

— Мирише ми на две.

— Добре де, две.

— Миличък, защо не внимаваши със сутрешното пиене? Сутрешното пиене е краят. Виждала съм не един и двама алкохолици...

— Думата „алкохолик“ звучи отвратително. — Бруно бавно закрачи из стаята. — Като пийна повечко, ми става по-добре, мамче. Ти самата каза, че ставам по-весел, а апетитът ми се повишава. Уискито е много чиста напитка. На някои им понася.

— Снощи пи прекалено и баба ти го видя. Недей да смяташ, че не забелязва.

— Не ме питай за снощи. — Бруно се ухили и махна с ръка.

Тази сутрин ще дойде Сами. Защо не се облечеш и не слезеш да ни броиш точките?

— Само ми вдига кръвното.

Тя весело се запъти към вратата, сякаш не го бе чула.

— Обещай ми все пак, че днес малко ще постоиш на слънце.

Той кимна и облиза изпръхналите си устни. Не отвърна на усмивката ѝ, когато затваряше вратата — сякаш някакъв черен похлупак внезапно го бе захлупил, сякаш трябваше да се отърве от нещо, преди да е станало твърде късно. Трябваше да види *Гай*, преди да е станало твърде късно! Трябваше да се освободи от баща си, преди да е станало много късно! Трябваше да действа! Не искаше да остава повече в къщата на баба си, с мебели в стил Луи XV, точно като в собствения му дом, този неизменен Луи XV! Ала не знаеше къде би желал да отиде. Та нали не можеше да бъде щастлив, ако за дълго се отделеше от майка си? Прехапа устни и се навъси, макар че сивите му очички останаха почти безизразни. Защо му каза, че няма нужда да си пийва сутрин? Именно сутрин изпитваше най-голяма нужда. Той бавно разкърши рамене. Защо да се чувства потиснат? Изрезките бяха наблизко, върху леглото. Седмиците се нижеха, а тъпите полицаи не бяха узнали нищо за него, нищичко — с изключение на отпечатъците от обувки, а той отдавна бе изхвърлил обувките! Празненството с Уилсън предната седмица в хотела в Сан Франциско не можеше да се сравни с онова, което би организирал, ако можеше да празнува с Гай. Идеално убийство! Колцина биха могли да извършат идеално убийство на остров с неколкостотин посетители?

Не беше като тъпаците по вестниците, извършили убийство, „за да проверят какво значи“, на които никога не им идваше наум да

споменат нещо повече освен една-единствена отвратителна фраза: „Не беше това, което очаквах.“ Ако вземеха интервю от него, щеше да каже: „Беше страхотно! Нищо друго не може да се сравни с това!“ — „Бихте ли опитали отново, мистър Бруно?“ — „Ами да, бих опитал“ — би отговорил, без да се обвързва, предпазливо и замислено, подобно на арктически изследовател, когато го питат дали отново ще зимува на север идната година. „Можете ли да ни разкажете малко по-подробно какви чувства изпитвахте?“ Щеше да наклони микрофона към репортера, щеше да вдигне очи и да се замисли, докато светът чакаше първата му дума. Какво бе почувствувал? Та значи *това* нещо е несравнимо, друго такова няма. Онази и без туй беше боклук, нали разбирате. Сякаш убиваш топлокръвно мишле, само че тя беше жена и следователно деянието се превръщаше в убийство. Отвратително бе дори това, че бе топла, спомни си как тогава помисли, че преди да отдръпне пръсти, топлината вече няма да приижда, и че след като я пусне, тя ще изстине и с ужасния си вид ще заприлича на самата себе си. „Ужасен, мистър Бруно?“ Да, ужасен. „Смятате ли, че един труп е ужасен?“ Бруно се навъси. Не, определено не смяташе, че всеки труп е ужасен. Ако жертвата беше зла като Мириам, хората би трябвало да са доста радостни, като видят трупа, нали така? „Сила, мистър Бруно?“ Че как, почувствувал се бе страшно силен! Това бе истината. Бе отнел един живот. Е, никой не познаваше живота, макар всички да го защищаваха — най-скъпото нещо на света, ала той бе отнел един живот. През онази нощ бе преживял опасността, болката в ръцете, страха тя да не издаде звук, ала в мига, в който усети, че животът я е напуснал, всичко друго се изпари — единственото, което остана, бе тайнството на извършеното от него, тайнството и чудото на прекъснатия живот. Хората говореха за тайнството на раждането, за появата на живота, ала колко обяснимо бе това! Съединяваха се две живи клетки! Ами тайнството на прекъснатия живот? Трябваше ли тя да престане да живее само защото той се бе вкопчил така здраво в гърлото ѝ? Какво все пак бе животът? Как се бе чувствувала Мириам, след като той бе отдръпнал ръцете си? Къде беше тя сега? Не, той не вярваше в задгробния живот. Беше прекратил съществуването ѝ, в това именно бе чудото. Да, би могъл да разкаже много неща, докато го интервюират! „Какво значение имаше за вас фактът, че жертвата беше жена?“ Откъде дойде този въпрос? Бруно се поколеба, но бързо се

окопоти. Ами това, че беше жена, бе усилило удоволствието му. Кое то според него не означаваше, че в удоволствието му е имало сексуален елемент. Не че мразеше жените, не. Съвсем не! Знае се, че омразата и любовта вървят ръка за ръка. Това пък кой го е казал? Не го вярваше ни на йота. Не, единственото, което би могъл да каже, бе, че не би изпитал толкова голямо удоволствие ако бе убил мъж. Освен ако не беше баща му.

Телефонът...

Бруно бе впил поглед в него. Щом видеше телефон, и се сецаше за Гай. Би могъл да се свърже с него още сега, само с две обаждания, но може би щеше да го разстрои. Може би Гай още не се бе успокоил. Щеше да изчака той да му пише. Отговорът би трябвало да пристигне всеки момент, понеже Гай вероятно е получил писмото му в края на миналата седмица. Единственото, което му трябваше, за да бъде щастие то му пълно, бе гласът на Гай, една негова дума — че е щастлив. Двата ги свързваше нещо по-силно от братство. Колко братя се обичаха така, както той обичаше Гай?

Бруно прехвърли крак над перваза на прозореца и се изправи до железния парапет на балкона. Утринното слънце го сгря приятно. Моравата бе обширна и гладка като игрище за голф и се простираше чак до океана. В този момент зърна ухиления Сами Франклин, облечен в бял екип за тенис, с ракети под мишница, да се приближава към майка му. Беше едър и отпуснат, приличаше на бивш боксьор. Напомняше му за един второразреден холивудски актьор, който се въртеше около майка му преди три години, когато пак бяха тук. Александър Фипс. Защо изобщо помнеше превзетите им имена? Чу как Сами захихика, когато подаде ръка на майка му, при което го жегна позабравена враждебност, но начаса се разсея. Merde^[1]. Презрително отмести поглед от широкия му задник, обут в бели панталонки, и огледа околността. Двойка пеликани тромаво прелетяха над една ограда и тупнаха тежко на тревата. Далеч на хоризонта съзря платноходка върху белезникавата вода. Преди три години беше молил баба си да купи платноходка, а сега, когато платноходката беше налице, изобщо не изпитваше желание да я използва.

Топките за тенис затупаха зад обточения със светлокафяв корниз ъгъл на къщата. Отдолу долетяха мелодичните удари на часовник и Бруно се прибра в стаята си, за да не го чува. Обичаше случайно да

погледне часовник в късния следобед и да установи, че е по-късно, отколкото е предполагал. Ако с обедната поща не пристигне писмо от Гай, би могъл да хване някой влак за Сан Франциско. Доколкото си спомняше обаче, последния път в Сан Франциско не прекара приятно. Тогава Уилсън домъкна двама италианци в хотела и Бруно плати вечерята на всички, както и няколкото бутилки уиски. После те говориха с Чикаго от неговата стая. В сметката му бяха включени и два разговора с Меткалф, а той изобщо не можеше да си спомни за втория. Последния ден се оказа, че не му стигат двадесет долара да се заплати. Нямаше чекова книжка и затова хотелът — най-реномираният в града — задържа куфара му, докато майка му не изпрати парите. Не, няма да ходи в Сан Франциско.

— Чарли? — проехтя звънкият ласкав глас на баба му.

Извитата дръжка на вратата се наклони надолу и той неволно се втурна към изрезките върху леглото, но спря и се върна обратно в банята. Изжабури се с паста за зъби. Баба му можеше да надушва алкохол като инспектор по времето на сухия режим в Клондайк.

— Готов ли си да закусиш с мен? — попита тя.

Бруно излезе от банята, като се сресваше.

— Ах, как си се издокарала!

Тя неуверено се завъртя пред него като дребничък манекен и Бруно се усмихна. Хареса му черната дантелена рокля и прозирацията отдолу розов сатен.

— Същинска кукла си!

— Благодаря ти, Чарли. Ще ходя в града по-късно тази сутрин. Не би ли желал да дойдеш с мен?

— Може. Да, с удоволствие, бабо — добродушно отвърна той.

— Значи ти си изрязвал вестника ми! А аз смятах, че е някой от прислугата. Сигурно ставаш страшно рано напоследък.

— Да — приветливо се съгласи Бруно.

— Когато бях млада, изрязвахме стихотворения от вестниците и ги лепяхме в спомениците си. В тези споменици слагяхме какво ли не. А на теб за какво са ти тези изрезки?

— Ами... за спомен.

— Да не попълваш споменици?

— Не. — Гледаше го, а на Бруно му се искаше тя да погледне изрезките.

— О, какво дете си още! — Тя го щипна по бузата. — Имаш още мъх около устата! Не знам защо майка ти се тревожи за теб...

— Тя не се тревожи.

— ... а всъщност просто ти трябва време да пораснеш. Хайде да закусим. Да, както си по пижама.

Бруно ѝ помогна да слезе по стълбите.

— Имам да пазарувам съвсем малко — каза баба му, наливайки му кафе. — А след това можем да се позабавляваме. С някой хубав филм например — филм с убийство, или пък в увеселителния парк. Не си спомням откога не съм ходил в такъв парк!

Бруно ококори очи.

— Какво, предпочиташ? Можем да видим програмата за филмите, като пристигнем в града.

— Предпочитам увеселителния парк, бабо.

Бруно прекара деня чудесно — подкрепяше баба си, когато излизаше от колата, развеждаше я насам-натам из парка, макар че тя не можеше нито да яде, нито да се забавлява кой знае колко. Все пак се качиха на виенското колело. Бруно ѝ разказа за голямото виенско колело в Меткалф, но тя не го попита кога е ходил там.

Сами Франклин все още беше у тях, когато се върнаха; щеше да остане за обяд. Бруно сбърчи вежди, щом го зърна. Баба му също никак не харесваше Сами и при тази мисъл тя изведнъж му домиля — приемаше Сами така търпеливо, както приемаше и всички смахнати, които майка му влачеше у дома. Какво бяха правили двамата с майка, му целия ден? Ходили на кино, така казаха, на един от филмите на Сами. Освен това горе в стаята Бруно го чакало писмо.

Бруно се втурна по стълбите. Писмото беше от Флорида. Разкъса плика — ръцете му се тресяха като след десет тежки пиянства. Никога не беше чакал писмо с такова настървение, дори и на летен лагер не чакаше така писмата от майка си.

Драги Чарлс,

Не разбирам за какво става дума в писмото ти, нито пък големия ти интерес към мен. Познавам те съвсем бегло, но достатъчно, за да съм убеден, че няма нищо, което да ни сближава и да послужи за основа на едно

приятелство. Затова настоятелно те моля повече да не телефонираш на майка ми и да не ме търсиш.

Благодаря за желанието ти да ми върнеш книгата. Загубата ѝ няма никакво значение.

6-и септември

Гай Хейнс

Бруно вдигна писмото към лицето си и го препрочете — не вярваше на очите си, спираше се на отделни думи. Изтегли език над горната си устна, после внезапно го прибра. Краката му се подкосиха. Обзе го някаква мъка, като смърт. Даже по-лошо! Огледа стаята, омразната обстановка, омразните си вещи. След това болката се вклини в гърдите му и той избухна в плач.

След вечерята заспориха със Сами за вермути. Сами твърдеше, че колкото вермутът е по-сух, толкова по-голямо количество трябва да се налее, когато се приготвя мартини, макар да признаваше, че не пие мартини. Бруно отвърна, че и той не пие мартини, ала е по-добре осведомен. Спорът им продължи дори след като баба му каза „лека нощ“ и се оттегли. Бяха се разположили на горната тераса на тъмно, майка му върху люлката, а той и Сами, опрени на парапета. Бруно се втурна в бара на долния етаж да донесе отделните съставки за доказателство. И двамата си приготвиха по едно мартини и го опитаха и макар да бе очевидно, че Бруно е прав, Сами продължи да държи на своето и в същото време хихикаше, сякаш не говореше съвсем сериозно, а това вбеси Бруно.

— Иди в Ню Йорк да понаучиш това-онова! — извика Бруно. Майка му току-що бе влязла вътре.

— Ти всъщност знаеш ли за какво става дума? — подигравателно отвърна Сами. На лунната светлина дебелията му ухилена физиономия изглеждаше синкаво-зелена и жълта, като синьо сирене. — По цял ден си фиркан. Ти...

Бруно го сграбчи за ризата отпред и го надвеси през парапета. Сами заблъска с крака по плочите. Ризата му се раздра. Когато най-сетне се изскубна и застана на безопасно разстояние, синьото се бе отдръпнало от лицето му и бе останало само жълто-бялото.

— Кааакво ти става, по дяволите? — изрева Сами. — Щеше да ме избутах долу, нали?

— Не, нямаше! — още по-силно изкрещя Бруно. Изведнъж усети, че не може да си поеме дъх, като в сутрешните часове. Смъква вдървените си потни ръце от лицето си. Вече беше извършил убийство, нали? Защо му бе още едно? Ала въпреки това бе видял как Сами се гърчи долу върху шиповете на желязната ограда и бе пожелал наистина да е там. Чу го как припряно разбърква уиски със сода. Препъна се в релсата на двойната остъклена врата за терасата.

— И гледай да не ми паднеш! — извика Сами след него.

Сгърчи се от страх, като чу треперещия му от ярост глас.

Мина безмълвно покрай майка си в преддверието. Заслиза по стълбището, опирайки се с две ръце на перилата — проклинаше бученето, болката, безсилието да се справи с хаоса в главата си, проклинаше мартинито, което бе изпил със Сами. Залитайки, влезе във всекидневната.

— Чарли, какво му направи на Сами? — Майка му вървеше подире му.

— Ааа, кво му направих на Сами! — Бруно отблъсна с ръка размазаната ѝ фигура и се стовари на дивана.

— Чарли... върни се да се извиниш. — Размазаното петно на дългата ѝ бяла рокля се приближи, почернялата ѝ ръка се протегна към него.

— Спиш ли с тоя тип? Спиш ли с тоя тип? — Знаеше, че само да се изтегне върху дивана, и моментално ще изпадне в несвяст — изтегна се и изобщо не усети ръката ѝ.

---

[1] По дяволите (фр.). — Б.пр. ↑

Откакто се бе върнал в Ню Йорк преди месец, Гай не можеше да си намери място; все бе недоволен от себе си, от работата си, от Ан — и постепенно стигна до заключението, че причината за всичко е Бруно. Тъкмо Бруно бе виновен, че вече не можеше да понася снимките на „Палмира“. Всъщност Бруно бе в основата на неговото безпокойство, което той приписваше на оскъдицата от поръчки след пътуването му до Палм Бийч. Именно Бруно го накара да влезе в този така безсмислен спор с Ан предната вечер, че не е необходимо да се мести в по-представителна кантора, нито да купува ново обзавеждане и килим за сегашната. Бруно го подтикна да каже на Ан, че се смята за неудачник, че „Палмира“ не значи нищо. Бруно принуди Ан да му обърне гръб същата вечер и безмълвно да си тръгне; той го застави да изчака, докато вратата на асансьора не се затвори, и чак тогава да хукне по стълбището осем етажа надолу да моли Ан да му прости.

Освен това, кой знае — може би тъкмо Бруно му пречеше да получава поръчки сега. Създаването на една сграда бе духовна дейност. А съзнанието за вината на Бруно, което таеше у себе си, в известен смисъл го развърщаваше. Бе убеден, че такова нещо не може да не остави следи. Бе решил да не се меси в залавянето на Бруно — това бе задача на полицията. Ала седмиците минаваха, Бруно бе на свобода и Гай се измъчваше при мисълта, че трябва да предприеме нещо. Възпираше го както нежеланието да обвини някого в убийство, така и безсмисленото, но упорито съмнение във вината на Бруно. Сегиз-тогиз мисълта, че Бруно е извършил престъплението, му се струваше толкова нелепа, че цялата му предишна убеденост тутакси се изпаряваше. Понякога имаше чувството, че дори ако Бруно му пратеше писмено признание, пак би се съмнявал. Ала пред себе си трябваше да признае, че Бруно го е извършил. Сигурен беше. Убеждението му се засилваше от факта, че седмиците се нижеха, без полицията да се добере до нещо съществено. А и както твърдеше Бруно, нима биха могли, като нямаше подбуди? С онова писмо през септември бе

затворил устата на Бруно, ала тъкмо преди да отпътува от Флорида, Бруно с няколко съдържани реда му бе съобщил, че през декември се връща в Ню Йорк и се надява, че ще могат да си поговорят. Гай твърдо бе решил да няма никакво вземане-даване с него.

Въпреки това всичко, включително и дреболии, го дразнеше, ала най-вече работата. Ан го увещаваше да има търпение. Напомняше му, че във Флорида вече е доказал какво може. Обгради го с още по-голяма нежност и вяра в собствените му сили, от които така се нуждаеше, макар че в миговете на най-дълбоко отчаяние и безсмислено упорство невинаги бе и състояние да ги приеме.

Една сутрин в средата на декември, както си седеше и лениво разглеждаше скиците си за къщата в Кънетикът, телефонът иззвъня.

— Здравей, Гай, аз съм, Чарли.

Гай позна гласа и мускулите му се напрегнаха в очакване. Ала Майърс бе наблизил и можеше да го чуе.

— Как си? — весело и дружелюбие попита Бруно. — Честита Коледа.

Гай бавно затвори телефона.

Погледна към Майърс, колегата, с когото работеха заедно и обширното помещение. Стоеше все така приведен над чертожната си дъска. Под зелените щори гълъбите неспирно кълвяха зрънцата, които им бяха хвърлили преди малко с Майърс, и подскачаха по перваза.

Телефонът отново иззвъня.

— Бих искал да се видим, Гай.

Гай се изправи.

— Съжалявам. Изобщо не искам да те виждам.

— Защо така? — Бруно се засмя пресилено. — Притеснен ли си, Гай?

— Изобщо не искам да те виждам, и толкоз.

— Е, добре — изрече Бруно с дрезгав от обида глас.

Гай изчака, решен да не отстъпи, и накрая Бруно първи затвори.

Гърлото му бе пресъхнало и той отиде да пийне вода от чешмата в ъгъла. Зад чешмата висеше голямата снимка на почти довършените четири сгради на „Палмира“, заснети отгоре. Слънцето прорязваше снимката по диагонал. Гай се извърна. Както Ан щеше да му напомни, от факултета по архитектура в Чикаго, където бе следвал, го бяха поканили да произнесе реч. Трябваше да пише статия за едно

авторитетно списание. Ала що се отнасяше до поръчките, клубът „Палмира“ бе все едно призив за открит бойкот срещу него. И защо не? Не дължеше ли „Палмира“ на Бруно? Или, с други думи, на един убиец?

Една вечер няколко дни след това с Ан излязоха от неговия апартамент на Петдесет и трета улица и заслизаха по стълбището от тъмнокафяв пясъчник. Валеше сняг, но Гай съзря на тротоара висок гологлав мъж, който ги наблюдаваше. Полазиха го тръпки и несъзнателно стисна по-здраво ръката на Ан.

— Добър вечер — поздрави Бруно с тих нажален глас. В сумрака лицето му едва се виждаше.

— Добър вечер — отвърна Гай, сякаш срещаше непознат, и отмина.

— Гай!

Двамата с Ан се обърнаха едновременно. Бруно се приближи, пъхнал ръце в джобовете на палтото си.

— Какво има? — попита Гай.

— Просто исках да ти се обадя. Да попитам как си. — Гледаше вторачено Ан със смутена, сърдита усмивка.

— Добре съм — тихо отвърна Гай. Обърна се и дръпна Ан да вървят.

— Кой е този? — прошепна тя.

Гай едва се сдържаше да не се извърне. Сигурен бе, че Бруно не е мръднал от мястото си, че продължава да гледа подире им — и навярно да плаче.

— Идва да търси работа миналата седмица.

— Не можеш ли да му помогнеш?

— Не. Алкохолик е.

Нарочно заговори за къщата им, понеже чувствуваше, че няма друго, за което да е способен да говори с естествен тон. Беше платил парцела, основите бяха положени. След празниците щеше да замине за няколко дни в Олтън. Докато гледаха филма, обмисляше начини да се отърве от Бруно — така да го сплаши, та да не посмее повече да го безпокои.

Какво искаше от него Бруно? Седеше в салона, стиснал юмруци. Следващия път щеше да го заплаши, че ще го издаде на полицията. И

щеше наистина да се заеме с тази работа. Какво чак толкова лошо
имаше в това да им подхвърли идеята да се занимаят с Бруно?

Какво обаче искаше от него Бруно?

Бруно не гореше от желание да иде в Хаити, ала бягството бе някакъв изход. И Ню Йорк, и Флорида — което и да е кътче из континента Америка бе мъчение за Бруно, защото тук бе и Гай, а не желаше да се видят. Докато беше у дома си в Грейт Нек, пиеше много, за да притъпи болката и депресията си; за да запълва времето си, се зае да измери колко крачки са къщата и градината, измери и стаята на баща си с шивашки метър — движеше се неуморно и методично, навеждаше се, мереше и премерваше досуц като автомат, който само сегиз-тогиз се отклонява от зададената програма, от което проличаваше, че е пиан, а не побъркан. Така прекара десетте дни след срещата си с Гай, докато майка му и приятелката ѝ Алис Лефингуел се приготвят, за да заминат всички заедно за Хаити.

На моменти усещаше цялото си същество подложено на все още неразгадан метаморфозен процес. Когато бе сам в къщата, в стаята си, усещаше деянието, което бе извършил, като корона върху главата си, ала короната бе невидима за останалите. За щяло и нещяло бе готов да избухне в плач. Веднъж му се прииска сандвич с черен хайвер за обяд, понеже заслужаваше най-великолепния едрозърнест черен хайвер, а когато се оказа, че в къщата има само червен, изпрати Хърбърт да купи черен. Изгълта четвъртинка от препечения сандвич, сръбвайки си уиски със сода, след което едва не заспа, загледан вторачено в триъгълното парче хляб, което бе почнало да се извива от единия край. Гледа го, докато сандвичът престана да бъде сандвич, чашата с уиски престана да бъде чаша — единствено златистата течност вътре бе частица от него и той я изгълта до дъно. Празната чаша и извиващият се сандвич оживяха, подиграваха му се и оспорваха правото му да ги ползува. Тъкмо в този момент от алеята пред къщата потегли камионът на месаря и Бруно се начумери, понеже внезапно всички предмети оживяха и бягаха, за да се отърват от него — камионът, сандвичът и чашата, дърветата, които не можеха да побягнат, ала го презираха, както и къщата, която го държеше в плен. Блъсна едновременно и с

двата си юмука по стената, след това сграбчи сандвича, отчупи нахалната му триъгълна муцуна и го изгори, късче по късче, в изгладнялата камина. Зрънцата хайвер пукаха и умираха като човечета: всяко зрънце — един живот.

Алис Лефингуел, майка му и той заедно с четирима души екипаж, двама от тях порториканци, отплуваха с моторната яхта „Приказният принц“ — цялата есен и зима Алис се бе борила да я изтръгне от ръцете на бившия си съпруг. Още преди няколко месеца ги бе поканила на това морско пътешествие, за да отпразнуват третия ѝ развод. През първите дни на пътуването Бруно си надяна маска на безразличие и досада, старайки се да прикрие обзелото го въодушевление. Никой не му обърна внимание. Алис и майка му бърбеха безспирно в каютата по цял следобед и вечер, а сутрин спяха. За да оправдае пред себе си своето задоволство въпреки скучната перспектива да се обрече на едномесечно усамотено съжителство с такава стара дрипа като Алис, Бруно си внуши, че доста се е преуморил, пазейки се да не би полицията да попадне на негова следа, и че има нужда спокойно и подробно да обмисли евентуалното премахване на баща си. Освен това си каза, че с времето се увеличава и вероятността Гай да промени становището си.

На кораба разработи два-три принципни сценария за убийството на баща си, като евентуалните допълнения на място щяха да бъдат само варианти на замисленото. Много се гордееше със сценариите си — единият предвиждаше да се използва пистолет в спалнята на баща му, вторият — нож и два варианта за бягство, третият — пистолет или нож, или задушаване в гаража, където баща му вкарваше колата си вечер в 6,30. Недостатък на последния сценарий бе, че трябваше да бъде осъществен на светло, но, от друга страна, бе сравнително елементарен. Сякаш чуваше с ушите си последното *щрак-щрак*, което щеше да увенчае успеха на плановете му. Въпреки това се чувствуваше длъжен, за да избегне всякаква опасност, да скъсва грижливо изработените скици. Все нещо чертаеше, а после късаше листчетата. Когато „Приказният принц“ заобиколи нос Майси на път за Порт-о-Пренс, морето от Бар Харбър до най-южната точка на Виргинските острови вече бе осеяно с раздробените зрънца от идеите му.

— Приказно пристанище за моя „Приказен принц“! — възкликна безгрижно Алис в една от паузите на разговора си с майка му.

Застанал на сянка встрани от тях, Бруно смачка листа, върху който чертаеше, и вдигна глава. Вляво на хоризонта се бе показала суша като сива, неясна черта. Хаити. Сега мястото му изглеждаше подалечно и чуждо, отколкото преди да го види. Все повече и повече се отдалечаваше от Гай. Надигна се от шезлонга и застана до парапета. Щяха да останат дни наред в Хаити, преди отново да отплават, и то още по на юг. Стоеше като истукан, изгаряше го вътрешно безсилие, както тропическото слънце изгаряше белите му крака. С рязък жест накъса листа на парченца, разтвори ръце над парапета и ги пусна. Своенравният вятър ги понесе напред.

Не по-маловажно от сценариите, разбира се, бе да намери подходящ изпълнител. И сам би се заел, ако не беше Джерард, частният детектив на баща му, който щеше да го пипне дори да подготвеше най-внимателно всичко. От друга страна, искаше още веднъж да провери своята теория за убийство без подбуди. Мат Левайн или Карлос — бедата бе, че ги познаваше. А беше опасно да се опитва да преговаря, без да е сигурен, че човекът ще се съгласи. На няколко пъти се среща с Мат, ала не успя да подхване разговора по въпроса.

А после в Порт-о-Пренс се случи нещо, което Бруно никога нямаше да забрави. Втория следобед, когато се връщаше към яхтата, се изтърси от мостчето.

Влагата и горещината го бяха замаяли, а от рома му бе станало още по-зле, още по-горещо. От хотел „Ла Ситадел“ бе тръгнал обратно към кораба, за да вземе официалните обувки на майка си, и по пътя се отби в някакъв крайбрежен бар да изпие чаша уиски с лед. В бара завари един от екипажа, порториканеца, който му бе станал неприятен от първия момент на пътуването. Беше мъртвопиян, ревеше така, сякаш бе собственик на града, на „Приказният принц“ и на цяла Латинска Америка. Нарече Бруно „бял негодник“ и разни други работи, които Бруно не разбра, ала всички се разсмяха. Бруно излезе с достойнство от бара, прекалено уморен и отвратен, за да се нахвърли да го бие, ала твърдо решен да каже на Алис да го уволни, така че вече да не може да си намери работа. Порториканецът го настигна една пресечка преди кораба и продължи да приказва. Бруно тръгна по мостчето, залитна към въжетото и се плъосна в мръсната вода. Не можеше да каже, че порториканецът го е бутнал, понеже не беше вярно. Порториканецът и един друг моряк — и двамата се смееха — го

измъкнаха и довлякоха до леглото му. Бруно изпълзя от леглото и взе бутилката с ром. Отпи направо, след което се стовари върху леглото и заспа както си беше с мокри долни дрехи.

По едно време влязоха майка му и Алис и го разтърсиха да се събуди.

— Какво се случи? — настоятелно питаха и така се кикотеха, че едва се разбираше какво казват. — Какво се случи, Чарли?

Не виждаше ясно фигурите им, ала смехът им го пронизваше. Бруно настръхна, когато Алис го докосна по рамото. Не можеше да го изрече, но знаеше какво му се иска да им каже. Какво правеха в стаята му, щом не му носеха вести от Гай?

— Какво? Какъв Гай? — попита майка му.

— Излизай! — кресна Бруно и към двете.

— О, не е на себе си — нажалено промълви майка му, сякаш бе до леглото на умиращ. — Горкото момче. Горкото, горкото момче!

Бруно взе да върти глава наляво-надясно, за да не му сложат студения мокър компрес. Мразеше ги, мразеше и Гай! Заради него бе убил, подвел бе полицията, беше си мълчал, когато Гай го бе помолил, паднал бе във вонящата вода заради него, а Гай дори не искаше да го види! Прекарваше си времето с някакво момиче! Не беше уплашен или нещастен, просто нямаше време за него! Три пъти я бе виждал около къщата на Гай в Ню Йорк! Ако му паднеше подръка, щеше да я убие също като Мириам!

— Чарли, Чарли, тихо!

Гай щеше да се ожени отново и никога нямаше да има време за него. Да видим кой ще му помогне, когато и тази девойка започне да го мами с някакъв мухльо! Беше отишъл в Мексико заради нея, не просто на гости при приятели. Нищо чудно, дето не е искал Мириам да му пречи! А дори не бе споменал за Ан Фокнър във влака! Гай го беше използвал. Навярно би убил баща му независимо дали иска, или не. Всеки бе способен на убийство. Ала си спомни, че Гай не мислеше така.

20

— Ела да пийнем по едно — каза Бруно. Сякаш изскочи изпод земята, точно наред тротоара.

— Не искам да те виждам. Не ти задавам въпроси. Просто не искам да те виждам.

— Не ме интересува дали ще задаваш въпроси — с колеблива усмивка продума Бруно. Очите му шареха. — Да идем отсреща. Десет минути.

Гай се огледа. Ето пред теб е, помисли си той. Извикай полиция. Скочи отгоре му; събори го на тротоара. Ала стоеше като закован. Бруно беше мушнал ръце в джобовете, може би държеше там револвер.

— Десет минути — повтори Бруно със същата приканваща усмивка.

Бруно не му се бе обаждал седмици наред. Гай се помъчи да си възвърне гнева от онази последна заснежена вечер, твърдото си намерение да предаде Бруно в полицията. Настъпил бе решаващият момент. Тръгна с него. Влязоха в някакъв бар на Шесто Авеню и се настаниха в едно сепаре отзад.

Бруно се усмихна по-широко.

— От какво се страхуваш, Гай?

— Абсолютно от нищо.

— Щастлив ли си?

Гай седеше неестествено изправен на ръба на стола. Седеше срещу убиец, мина му през ума. Тези ръце бяха прекършили врата на Мириам.

— Виж какво, Гай, защо не ми каза за Ан?

— Какво за Ан?

— Да беше ме предупредил, че съществува, само това. Тогава де, във влака.

— Виждаме се за последен път, Бруно.

— Защо? Само искам да бъдем приятели, Гай.

— Смятам да те предам в полицията.

— Защо не ме предаде в Меткалф? — попита Бруно с едва доловим розов блясък в очите, както само той би могъл — безучастно, жално и въпреки това тържествуващо. Странна работа — Гай се сети как вътрешният му глас бе задал същия въпрос по същия начин.

— Защото не бях съвсем сигурен.

— Какво очакваш да направя — да дам писмени показания?

— Все пак мога да им подсказва да те поразпитат.

— Не, не можеш. Имат повече основания да подозират теб. — Бруно сви рамене.

— Какви ги приказваш?

— А мен за какво да ме подозират? Няма за какво.

— Бих могъл да им кажа! — Обзе го внезапна ярост.

— Ако, да речем, им съобщя, че си ми платил — Бруно сбърчи самодоволно чело, — всичко ще си дойде на мястото.

— Изобщо не ме интересува.

— Теб може би не, ала законът се интересува.

— И какво ще си дойде на мястото?

— Онова твое писмо до Мириам — бавно подхвана Бруно, — хитро скроената история с отказа от поръчката. Нагласеното пътуване до Мексико.

— Ти си ненормален!

— Приеми фактите, Гай! Безсмислено е това, което говориш! — истерично надигна глас Бруно, за да надвика джубокса, който загърмя наблизко. Протегна към него изпъната длан, после сви ръка в юмрук. — Кълна се, ти си ми симпатичен, Гай. Не бива да разговаряме по този начин!

Гай не помръдна. Ръбът на стола се бе врязал в краката му.

— Не искам да съм ти симпатичен.

— Гай, ако кажеш нещо в полицията, и двамата отиваме в затвора. Не ти ли е ясно?

Гай и преди бе размишлявал за това. Ако Бруно продължи да поддържа лъжите си, делото щеше да се проточи и случаят би могъл изобщо да не се изясни, освен ако Бруно не получише нервен срив, а това нямаше да стане. Ясно личеше от маниакалната напрегнатост, с която го наблюдаваше в момента. Не му обръщай внимание, помисли

си Гай. Стой настрана. Нека полицията го хване. Толкова е ненормален, че ако предприемеш нещо, ще те убие.

— Не събщи за мен в Меткалф, понеже и ти ме харесваш, Гай. В известен смисъл ме харесваш.

— Изобщо не те харесвам.

— Но няма да събщиш за мен в полицията, нали?

— Не — процеди през зъби Гай. Спокойствието на Бруно го удиви. Бруно никак не се страхуваше от него. — Не поръчвай за мен друга чашка. Тръгвам.

— Минутка само. — Бруно извади пари от портфейла си и ги даде на сервитьора.

Гай остана седнал; имаше усещането, че не всичко е казано.

— Хубав костюм. — Бруно усмихнато вдигна очи към гърдите му.

Новият му костюм от сива каша на бели райета. Купен с парите от „Палмира“, както и новите му обувки, и новото куфарче от крокодилска кожа до него.

— Къде ще ходиш?

— В центъра. — В седем часа имаше среща с представител на свой бъдещ клиент в хотела на Пето Авеню. Загледа се в умислените студени очи на Бруно Убеден бе, че според него сега е тръгнал на среща с Ан. — Какво кроиш, Бруно?

— Ти знаеш — спокойно изрече той. — Говорихме за това във влака. Размяна на жертви. Ти ще убиеш баща ми.

Гай презрително подсмъркна. Знаеше го още преди да го чуе. Предположи го още след смъртта на Мириам. Впери поглед в застиналите умислени очи, парализиран от хладното им безумие. Някога, като дете, по същия начин бе гледал някакъв идиот в един трамвай — неспособен да откъсне очи, с безсрамно любопитство. С любопитство и страх.

— Казах ти, че мога да подготвя всичко в детайли. — Бруно се усмихна с крайчеца на устата, развеселено, извинително. — Ще бъде много просто.

Мрази ме, внезапно помисли Гай. Би желал да убие и мен.

— Знаеш какво ще направя, ако откажеш. — Сякаш понечи да щракне с пръсти, ала ръката му си остана небрежно отпусната върху масата. — Просто ще съобщя за теб в полицията.

Не му обръщай внимание, не му обръщай внимание, повтори си Гай.

— Никак не ме плашиш. Най-лесната работа би било да те освидетелствуват, че си ненормален.

— Не съм по-ненормален от тебе!

Миг след това Бруно прекрати разговора. Каза, че имал среща с майка си в седем.

Гай осъзна, че е загубил и следващата, много по-кратка среща, макар първоначално да смяташе, че я е спечелил. Бруно се опита да го пресрещне един петъчен следобед, когато излизаше от кантората на път за Лонг Айланд, за да се види с Ан. Гай се стрелна край него и се мушна в едно такси. Въпреки това чувството, че е побягнал, го изпълни със срам и взе да подкопава до този миг ненакърненото му достойнство. Поне да бе казал нещо на Бруно. Да беше го погледнал смело в очите поне за миг.

През следващите дни почти не минаваше вечер на излизане от кантората да не види Бруно на отсрещния тротоар. Или ако не там, на тротоара срещу квартирата си, сякаш знаеше кога ще се прибере право вкъщи. Вече нямаше нито дума, нито знак — единствено високата фигура с ръце в джобовете на дългия като шинел балтон, плътно прилепнал като кюнец. Макар да не се обръщаше, докато не бе извън полезрението му, Гай чувствуваше, че Бруно го следи с поглед. И така цели две седмици. След това дойде първото писмо.

Два листа: първият бе карта на дома на Бруно, на градината и достъпа до нея, както и на маршрута, по който Гай щеше да се придвижи, старателно очертан с пунктирани и плътни линии, а вторият — гъсто написано на машина ясно изложение на сценария за убийството на бащата на Бруно. Гай скъса писмото и моментално съжали. Трябваше да го запази като доказателство срещу Бруно. Прибра парченцата.

Оказа се, че е било излишно да ги пази. Получаваше по едно такова писмо на всеки два-три дни. Пощенското клеймо беше от Грейт Нек, сякаш сега Бруно се криеше там — не се бе появявал, откакто заваляха писмата. Навярно ги пишеше на бащината си пишеща машина и положително всяко му отнемаше два-три часа. Понякога ги пишеше пиян. Личеше от машинописните грешки и от емоционалните излияния в края. Ако беше трезвен, последният параграф бе изпълнен с топлина и увереност, че убийството няма да затрудни Гай. Ако беше пиян, или му се кълнеше в братска любов накрая, или го заплашваше, че цял живот ще го преследва като зъл дух, ще съсипе кариерата му и „любовната му връзка“ и му припомняше, че той е в по-силна позиция. Цялата важна информация се повтаряше във всяко едно от писмата, сякаш Бруно се опасяваше, че Гай може да ги къса, без да ги отваря. Ала въпреки твърдото си решение да скъса следващото, когато писмото пристигаше, той го отваряше, любопитен да узнае какво е написано този път в последния параграф. Макар че всяко писмо му

предоставяше правото да избере един от трите варианта, Бруно най-често се спираше на сценария с пистолета и използването на черния вход.

Писмата изкривяваха психиката му. След шока от първото следващите няколко почти не го разтревожиха. Ала с появата на десетото, после на дванадесетото, на петнадесетото в кутията, почувствува как непрестанно бомбардират съзнанието и нервите му по начин, които не можеше точно да определи. Сам в стаята си дълго се мъчеше да анализира и отстрани това пагубно въздействие. Повтаряше си, че безпокойството му е неоснователно, освен ако Бруно не го нападнеше, за да го убие. Но не му се вярваше. Бруно никога не го бе заплашвал с това. Ала логиката нито го успокояваше, нито намаляваше безпокойството му.

В двадесет и първото писмо Бруно за пръв път спомена Ан.

Не би искал Ан да научи за участието ги в убийството на Мириам, нали? Кое момиче би се омъжило за убиец? Не и Ан, това е сигурно. Вече не остана време. Крайният срок е първите две седмици на март. Дотогава ще е лесно.

После дойде пистолетът. Даде му го хазайката — голям, увит в кафява хартия пакет. Гай рязко се изсмя, когато черният пистолет се изхлузи на земята. Беше голям лъскав лугер, съвсем като нов — само на едно място гравираната дръжка бе нацърбена.

Гай несъзнателно измъкна собствения си малък пистолет от дъното на горното чекмедже и го вдигна над леглото, където лежеше лугерът. Неговият пистолет бе с красива, обсипана с бисери дръжка. Усмихна се на неволното си движение, приближи тексаското пистолетче до очите си и го заразглежда. Беше го зърнал на отрупаната витрина в една заложна къща в долния край на главната улица в Меткалф, когато беше на петнадесетина години. Бе го закупил с парите от разнасянето на вестници и не защото бе пистолет, а заради красотата му. Един очарователен предмет — компактен, с възкъса цев. Колкото повече научаваше за дизайна в механиката, толкова по-доволен бе от пистолета си. От петнадесет години го държеше по

разни чекмеджета. Отвори пълнителя и измъкна трите куршума, превъртя барабана с шест натискания на спусъка, любувайки се на плътното прещракване на съвършения механизъм. После върна куршумите обратно, напъха оръжието в светлолилавата му платнена торбичка и я сложи в чекмеджето.

Как да се отърве от лугера? Да го пусне в реката? Или в някоя кофа за смет? Да го изхвърли с боклука? Всичко му се струваше или подозрително, или мелодраматично. Реши да го мушне в едно долно чекмедже, между чорапите и бельото си, докато му хрумне нещо по-добро. Изведнъж си помисли за Самюъл Бруно — за първи път като за конкретна личност. Наличието на лугера го накара мислено да свърже този човек с евентуалната му гибел. Тук, в тази стая, според Бруно се намираше завършената картина на човека и неговия живот, сценарият за неговата смърт — намереното тази сутрин ново писмо в пощенската кутия лежеше неразпечатано на леглото му, — както и оръжието, с което вероятно той щеше да го убие. Гай извади едно от последните писма на Бруно от най-долното чекмедже.

Самюъл Бруно (Бруно рядко го наричаше „моят баща“) е най-добрият образец на най-лошото, което Америка създава. Родителите му са бедни селянци, живели са почти скотски. С присъщата му ненаситност си взема жена от добро семейство, и то веднага щом спечелва достатъчно, за да си я осигури. Оттогава насам майка ми стоически понася изневерите му, тъй като е запазила уважение към светостта на брачните задължения. Сега е вече стар и се мъчи да се прави на добродетелен, преди да е станало много късно, но вече е много късно. Бих желал аз да се заема с убийството му, ала както ти обясних, това е невъзможно поради Джерард, частния му детектив. Ако ти се бе случило да имаш вземане-даване с него, и за тебе щеше да се превърне в личен враг. Той е от ония, според които твоето убеждение, че архитектурата е красота и че са нужни жилища за всички, е нещо идиотско и не му пука каква е фабриката му, стига покривът да не тече, та да не се повреждат машините. Може би ще е интересно да научиш,

че в момента неговите работници стачкуват. Вж. „Ню Йорк Таймс“ от миналия четв., стр. 31, долу вляво. Стачкуват за минимална заплата. Самюъл Бруно не се поколебава да ограби и собствения си син...

Кой щеше да повярва на такова нещо, дори да го разкажеше? На подобна фантазмагория? Писмото, картата, пистолетът... Все едно театрален реквизит, предмети, събрани, за да придадат правдоподобност на нещо, което не бе и което никога нямаше да стане истинско. Гай изгори писмото. Изгори всички получени писма и припряно се застяга за Лонг Айланд.

Щяха да прекарат деня заедно с Ан — да се поразходят с кола, после пеша в гората, а утре щяха да отидат до Олтън. Къщата щеше да е готова до края на март, така че през двата месеца до сватбата щяха да имат време да я обзаведат, без да бързат. Гай се усмихна, зареял поглед през прозореца на влака. Ан никога не бе споменавала, че иска сватбата да е през юни; нещата просто вървяха нататък. Никога не бе споменавала, че иска истинска сватбена церемония, бе казала само: „Нека да не го правим между другото, надве-натри.“ И когато й каза, че стига тя да иска, той не би имал нищо против истинска сватбена церемония, Ан възкликна, хвърли се на врата му и го целуна. Не, не му се искаше отново триминутна сватба и някакъв непознат за свидетел. Залови се да скицира на гърба на някакъв плик двадесететажната административна сграда, която имаше всички изгледи да му поверят — научи го миналата седмица. Това щеше да е изненадата за Ан. Изведнъж бъдещето се бе превърнало в настояще. Имаше всичко, което желаше. Тичешком заслиза по стъпалата на перона и сред малцината посрещачи при входа на гарата зърна леопардовото палто на Ан. Щеше винаги да помни как тя го чакаше тук, свенливите й стъпки на нетърпение, когато го видеше, как се усмихваше и понечваше да се извърне, сякаш не би чакала нито минутка повече.

— Ан! — Прегърна я и я целуна по бузата.

— Без шапка си.

Усмихна се, защото очакваше да му каже точно това.

— И ти също.

— Аз съм в колата. А вали сняг. — Хвана го за ръка и тичешком пресякоха заснеженото площадче към колите. — Имам една изненада!

— Аз също. Кажй първо ти.

— Вчера съвсем сама продадох пет модела.

Гай поклати глава.

— Не мога да се меря с теб. Аз мога да се похваля само с една административна сграда. Може би.

Тя се усмихна и повдигна вежди.

— Може би? Да!

— Да, да, да! — повтори той и отново я целуна.

Същата вечер, докато стояха на дървеното мостче над потока зад къщата, Гай понечи да й довери: „Знаеш ли какво получих днес от Бруно? Един пистолет.“ Точно в този миг — не че тутакси щеше да го изрече — осъзна каква пропаст делеше Бруно и връзката му с Бруно от неговия живот и живота на Ан. Не искаше да има тайни помежду им, а тази тайна тежеше повече от всичко, което беше споделил с Ан. За нея името Бруно, което го преследваше насън и наяве, не би означавало нищо.

— Какво има, Гай?

Значи усеща, че има нещо, мина му през ума. Тя винаги го усещаше.

— Нищо.

Ан се обърна и пое обратно, а Гай тръгна подире й. Земята изглеждаше черна в нощта, снежната покривка едва се открояваше на фона на гората и небето. Отново го обзе усещането, че от дърветата източно от къщата струи враждебност. Кухненската врата насреща му огряваше част от поляната с топла жълта светлина. Гай се извърна и впери поглед в мрака, където започваше гората. Чувствуваше се едновременно притеснен и облекчен, сякаш натискаше болен зъб.

— Ще се поразходя още малко — заяви той.

Ан влезе в къщата, а той тръгна обратно. Искаше да провери дали усещането се засилва, или отслабва, когато нея я няма. Разчиташе повече на усета, отколкото на очите си. Отново го почувствува — неопределено и неуловимо, снишило се в началото на гората, където мракът се съгъстяваше. Нямахше нищо, естествено. От каква случайна комбинация на сенки, звуци и собствените му мисли се бе пръкнало?

Пъхна ръце в джобовете на палтото си и на инат продължи напред.

Глухо изпука съчка и вниманието му тутакси се концентрира, насочи се към определено място. Затича нататък. Изпращяха храсти, някаква черна фигура се раздвижи в тъмното. Гай се хвърли с все сила, сграбчи я и разпозна хрипливото дишане на Бруно. Бруно се мятеше в ръцете му като огромна силна риба под водата, изви се и го фрасна зверски под окото. Паднаха, вкопчени един в друг — всеки се мъчеше да освободи ръцете си, — бореха се, сякаш и двамата се бореха със смъртта. Макар че Гай го удържаше с ръка, пръстите на Бруно бясно се мъчеха да се впият в шията му. Дъхът му свистеше през тясната цепнатина на устата. Гай отново го удари с десния си юмрук и ръката му увисна като счупена.

— Гай! — възмутено извика Бруно.

Гай го сграбчи отпред за яката. Отведнъж и двамата престанаха да се бият.

— Още отначало ме позна! — яростно кресна Бруно. — Копеле такова!

— Какво правиш тук? — Гай го изправи на крака.

Кървящата уста се разтегли, сякаш щеше да заплаче.

— Пусни ме!

Гай го блъсна. Бруно се свлече като чувал на земята и с мъка се изправи отново.

— Добре, убий ме, щом искаш! Можеш да кажеш, че е било при самозащита! — захленчи той.

Гай хвърли поглед към къщата. Бяха се отдалечили доста навътре в гората.

— Не искам да те убивам. Ще те убия, ако те хвана още веднъж насам.

Бруно се изсмя с усмивка на победител.

Гай направи заплашително крачка напред. Не искаше отново да докосва Бруно, въпреки че само преди минута се бе бил с него с единствената мисъл: „Убий го, убий го!“ Знаеше, че дори и да го убие, не е по силите му да накара Бруно да спре да се смее.

— Махай се.

— Готов ли си да свършиш тая работа след две седмици?

— Готов съм да те предам в полицията.

— Готов си да се предадеш? — пискливо се присмя Бруно. — Готов си да разкажеш всичко на Ан, а? Готов си да прекараш следващите двайсет години в затвора? Е, добре, и аз съм готов! — Той смирено долепи длани. Очите му горяха като живи въглени. Клатеше се като зъл горски дух, току-що изникнал иззад усуканото черно дърво.

— Намери друг за гнусното си дело — измърмори Гай.

— Виж го ти него! Теб те искам, теб съм те намерил, и точка! — Смях. — Ще започна с приятелката ти, ще ѝ кажа всичко. Довечера ще ѝ пиша.

Залитна, спъна се и едва не падна, но продължи да се клатушка нататък — отпуснат и безформен силует. Извърна се и извика:

— Освен ако ти не се обадиш до ден-два.

Гай каза на Ан, че се е бил с някакъв тип, който се навъртал в гората. Само окото му беше насинено при сбиването, ала не виждаше друг начин да остане в къщата и да не ходи до Олтън на другия ден, освен да се преструва на сериозно пострадал. Каза, че оня го е ударил в стомаха и не се чувства добре. Мистър и мисис Фокнър се разтревожиха и поискаха от полицаия, който дойде да огледа наоколо, непременно да им изпратят охрана за следващите няколко нощи. Ала това не бе достатъчно. Гай държеше да бъде в къщата, ако Бруно се върнеше. Ан му предложи да остане и в понеделник, за да има кой да се грижи за него, ако се почувствува зле. Гай остана.

Нищо не можеше да се сравни със срама, който го мъчи през двата дни, прекарани у Фокнърови. Срамуваше се, че изпитва нужда да остане, срамуваше се, че сутринта в понеделник влезе в стаята на Ан и погледна на бюрото, където прислужницата оставяше пощата, дали няма писмо от Бруно. Писмо нямаше. Ан тръгваше за работа, преди да донесат пощата. Сутринта в понеделник Гай прегледа пристигналите за нея четири-пет писма върху бюрото, а после се измъкна като крадец от стаята ѝ — боеше се да не би прислужницата да го види. Но нали често влизаше в стаята на Ан, когато нея я нямаше! От време ма време се скриваше за малко в нейната стая, когато къщата гъмжеше от народ. Ан обичаше да го заварва тук. Той застана на прага и облегна глава на рамката, оглеждайки безпорядъка — неоправеното легло, прекалено големите за лавиците книги по изкуствата, последните ѝ скици, закачени с кабарчета върху ивица зелено лико на стената, чашата с разтворена синя боя в ъгъла на масата, която бе забравила да изплакне,

коприненото шалче в кафяво и жълто върху облегалката на стола, от което очевидно в последния момент се бе отказала. Още ухаеше на гардения от парфюма, с който леко се бе пръснала, преди да тръгне. Той копнееше да слее живота си с нейния.

Остана до вторник сутринта — писмо от Бруно нямаше — и тръгна за Манхатън. Беше се натрупала работа. Дразнеха го хиляди неща. Договорът с компанията за недвижими имоти „Шоу“ за новата административна сграда още не бе уреден. Животът му бе дезорганизиран, без посока, по-объркан дори от времето, когато му съобщиха за убийството на Мириам. Тази седмица не получи писмо от Бруно освен онова, което го чакаше още в понеделник. Бе кратко писъмце, в което Бруно пишеше, че майка му, слава богу, била по-добре и можел вече да излиза от къщи. Майка му прекарала тежка пневмония и той стоял край нея последните три седмици.

Вечерта в четвъртък тъкмо се бе прибрал от заседание в един клуб на архитекти, когато хазайката му, мисис Макаусланд, му съобщи, че го търсили три пъти по телефона. Още докато разговаряха в преддверието, телефонът пак иззвъня. Обаждаше се Бруно — мрачен и пиян. Попита го иска ли най-сетне да си поговорят сериозно.

— Знаех си, че няма да искаш — заяви Бруно. — И преди да затвори, добави: — Писах на Ан.

Гай се качи горе и си наля едно питие. Не повярва, че Бруно и е писал или че смята да ѝ пише. Помъчи се да почете един час, обади се на Ан да я попита как е, а после, понеже не го свърташе на едно място, излезе и отиде на късна прожекция.

Бяха се уговорили с Ан да се срещнат в събота следобед в Хамстед, Лонг Айланд, където щеше да има изложба на кучета. Ако Бруно беше пратил писмо, до събота сутринта Ан щеше да го получи. Ала очевидно нямаше такова нещо. Личеше си от начина, по който му махна от колата, където го чакаше. Попита я дали се е забавлявала у Теди предната вечер — братовчед ѝ Теди беше празнувал рождения си ден.

— Беше чудесно. Само дето никой не искаше да си тръгва. Стана толкова късно, че останах да преспя. Дори не съм се преоблякла. — И тя профуча с колата през тесния портал и се понесе по шосето.

Гай стисна зъби. Писмото вече може би я чакаше у дома ѝ. Внезапно със сигурност почувствува, че писмото *ще я чака* —

невъзможността да го предотврати го изпълни със слабост, отне му способността да разговаря.

Трескаво започна да търси тема за разговор, докато разглеждаха кучетата.

— Имаш ли новини от компанията? — попита го Ан.

— Не. — Впери поглед в един неспокоен дакел и се напъна да чуе онова, което Ан разправяше за дакела на някакъв свой роднина.

Още не е узнала нищо, каза си Гай, ала дори да не научеше днес, беше въпрос на време, няколко дни може би, за да го узнае. Всъщност какво точно — непрекъснато си задаваше този въпрос и преповтаряше един и същи отговор, без да си лава сметка дали го прави, за да си вдъхне кураж, или за да се самоизмъчва: във влака предното лято се бе запознал с човека, който бе убил жена му, бе се съгласил с убийството ѝ. Точно това щеше да ѝ разправи Бруно плюс някои подробности, за да прозвучи по-убедително. Ако само мъничко преиначеше разговора им във влака, не би ли се възприел в съдебната зала като споразумение между двама убийци? Такова нещо би могло да се очаква от Бруно. Изведнъж си спомни съвсем ясно часовете, прекарани в онзи малък ад — купето на Бруно. Бе наговорил толкова много само от омраза, същата дребнава омраза, с която избухна срещу Мириам през юни в парка Чапултепек. Тогава Ан се бе ядосала не толкова на думите му, колкото на омразата. Омразата също е грях. Христос е проповядвал не само срещу прелюбодеянието и убийството. Омразата е семето на злото. Нима не биха го признали поне отчасти виновен за смъртта на Мириам в което и да е християнско съдилище? Ан не би ли казала същото?

— Ан — прекъсна я той. Трябваше да я подготви. А и той трябваше да е наясно. — Ако на някого му хрумне да ме обвини, че съм замесен в смъртта на Мириам, ти какво би... какво би?...

Тя спря и го погледна. Целият свят сякаш се вкамени и двамата с Ан се озоваха в неподвижния му център.

— Замесен? Какво искаш да кажеш, Гай?

Някой го блъсна. Бяха застанали по средата на алеята.

— Само това. Да ме обвини, нищо повече.

Ан сякаш търсеше думи.

— Само да ме обвини — повтори Гай. — Просто искам да съм наясно. Да ме обвини без причина. Не би имало значение, нали? — Би

ли се омъжила за него въпреки това, ето какво искаше да я попита, ала въпросът му се стори толкова жалостиво умолителен, че не можа да го зададе.

— Гай, защо говориш така?

— Просто искам да съм наясно, и толкова!

Тя го дръпна встрани, та да не ги блъскат отвсякъде.

— Гай някой обвинил ли те е?

— Не! — отрече той. Чувствуваше се притеснен и огорчен. — Ако някой обаче го направи, ако се опита да ме заплете в съдебен процес...

В очите ѝ проблесна разочарование, изненада и недоверие както в миговете, когато усещаше, че от яд или обида той казва или върши неприемливи и непонятни за нея неща.

— Мислиш ли, че някой би могъл? — попита тя.

— Просто искам да съм наясно! — Не му оставаше много време, а и въпросът му се струваше толкова естествен!

— В такива моменти ме караш да мисля, че сме си абсолютно чужди — тихо промълви тя.

— Извинявай, прости ми — промърмори той. Усети как Ан прерязва някаква невидима връзка помежду им.

— Съмнявам се, че искрено се извиняваш, иначе не би упорствувал с тези неща! — Погледна го право в лицето, без да повишава глас, макар че очите ѝ се напълниха със сълзи. — Както тогава в Мексико, когато се отприщи да приказваш против Мириам. Не ме интересува какво мислиш, но... Това не ми е по вкуса, не съм такъв човек! Струва ми се, че изобщо не те познавам!

Не те обичам, сякаш му каза Ан. Сякаш в момента се отрече от него, отрече се от стремежа си да го опознае и обикне. Гай стоеше като истукан, онемял от отчаяние, напълно объркан.

— Добре, щом ме питаш — продължи Ан, — мисля, че би имало значение, ако някой те обвини. Бих желала да те попитам защо смяташ, че това ще стане. Защо?

— Не смятам.

Тя му обърна гръб, тръгна по алеята и когато стигна до края ѝ, спря с наведена глава.

Гай тръгна подире ѝ.

— Ан, ти наистина ме познаваш. По-добре от всеки друг. Не искам да имам тайни от теб. Просто ми хрумна и те попитах! — Усети, че прави признание — с последвалото облекчение го обзе и внезапната увереност, че Бруно не е и няма да изпрати писмото: убеден бе в това, също както по-рано бе убеден, че вече го е сторил.

Ан припряно избърса една сълза от крайчеца на окото си.

— Само едно те моля, Гай. Да престанеш да очакваш най-лошото — за всичко!

— Добре — съгласи се той. — Да, добре, разбира се!

— Да вървим в колата.

Прекараха заедно деня, после вечеряха у дома ѝ. Нямахте писмо от Бруно. Гай прогони мисълта от ума си, сякаш бе преодолял криза.

Към осем часа вечерта в понеделник мисис Макаусланд го повика на телефона. Беше Ан.

— Скъпи... малко съм разтревожена.

— Какво има? — Но вече знаеше.

— Получих писмо. В сутрешната поща. За онова, което спомена в събота.

— По-точно?

— За Мириам — на пишеща машина. И без подпис.

— Какво пише? Прочети ми го.

Ан зачете с разтреперан глас, но както винаги отчетливо:

— *Уважаема мис Фокнър. Навярно ще ви заинтересува фактът, че Гай Хейнс е по-дълбоко замесен в убийството на жена си, отколкото официално се смята. Ала истината ще излезе наяве. Би трябвало да сте наясно, в случай че възнамерявате да се омъжите за подобна двойствена личност. Освен това пишещият тези редове знае, че Гай Хейнс няма да остане дълго на свобода. Подписал се е с Приятел.*

Гай притвори очи.

— Божичко!

— Гай, знаеш ли кой би могъл да бъде?... Гай? Ало?

— Да — отвърна Гай.

— Кой?

По гласа ѝ усети, че просто е уплашена, че му вярва, страхува се само за него.

— Не зная, Ан.

— Наистина ли, Гай? — разтревожено попита тя. — Би трябвало да знаеш. Нещо би трябвало да се предприеме.

— Не зная — повтори Гай и се начумери. Чувствуваше се като хванат в капан.

— Сигурно ще се сетиш. Помисли, Гай. Някой, който би могъл да ти е враг.

— Пощенското клеймо откъде е?

— Гранд Сентръл. Хартията е абсолютно обикновена. Нищо особено.

— Запази ми писмото.

— Разбира се, Гай. Няма да кажа на никого. Имам предвид родителите си. — Ан замълча. — Сигурно ще се сетиш, Гай. В събота имаше някакви подозрения... нали?

— Не е вярно. — Гърлото му се сви. — Случват се понякога и такива неща след съдебно следствие, нали разбираш... — Обзет бе от стремежа да прикрие Бруно така старателно, сякаш Бруно бе самият той и той бе престъпникът. — Кога можем да се видим, Ан? Мога ли да дойда сега?

— Ами аз... с мама и татко сме поканени на някакво тържество с благотворителна цел. Кога да ти изпратя писмото? С бърза поща утре сутринта ще го получиш.

Писмото пристигна сутринта заедно с поредното писмо от Бруно — последният параграф звучеше дружелюбно, но и заканително, споменаваше за писмото до Ан и предупреждаваше, че ще има още.

Гай се изправи и седна на ръба на леглото, закри лице с ръцете си, после бавно ги отпусна. Нощта заграбваше мислите му и ги изкривяваше — нощта и мракът, и безсънието. Все пак и нощта имаше своя истина. Човек просто преценяваше истината от различна гледна точка, ала истината си оставаше истина. В случай, че ѝ разкриеше всичко, не би ли сметнала, че той има известна вина? Би ли се омъжила за него? Та как би могла? Що за чудовище беше той, щом можеше да остане в стая, където, в едно от чекмеджетата, се намираха плановете за убийство и оръжието, с което трябваше да бъде извършено?

Залови се да разглежда лицето си в огледалото в слабата виделина на зората. С тази полегата извивка вляво устата не приличаше на неговата. Пълната му долна устна се бе изтънила от напрежение. Помъчи се да задържи погледа си върху една точка. Очите му, с бледи кръгове отдолу, го гледаха вторачено, сякаш съществуваха отделно от него и сурово и осъдително се взираха в своя мъчител.

Да се опита да поспи или да се облече и да излезе да се поразходи? Стъпваше леко по килима, като избягваше несъзнателно онова място до креслото, където подът скърцаше. По-безопасно е да прескачаш скърцащите стъпала, съветваше Бруно в писмата си. *Както вече ти обясних, стаята на баща ми е точно отдясно. Всичко съм премислил, всякакви изненади са изключени. Виж на картата къде е стаята на Хърбърт (иконома). В цялата къща само тук минаваш покрай жива душа. Там, където съм отбелязал с X, подът в коридора скърца...* Гай се хвърли на леглото. *Каквото и да се случи, не бива да се опитваш да се отървеш от лугера между къщата и гарата.* Знаеше всички подробности наизуст, от скърцането на кухненската врата до цвета на килима в коридора.

Ако на Бруно му хрумнеше да наеме друг убиец на баща си, писмата биха били достатъчна улика да се докаже вината на Бруно. Би могъл да му отмъсти за всичко, което му бе сторил. Но Бруно би му

противопоставил лъжите си — и него щяха да го осъдят, че е подготвил убийството на Мириам. Не, беше само въпрос на време, докато Бруно намери друг. Ако само още мъничко можеше да удържи на заплахите му, всичко щеше да свърши и сънят му щеше да се възвърне. Мина му през ума, че ако го извършеше, не би използвал големия лугер, а малкия пистолет...

Гай се надигна от леглото — изпитваше болка, гняв и уплаха от току-що пронизалата го мисъл. „Сградата на «Шоу»“ — промълви на себе си, сякаш обявяваше следващата картина в пиеса, сякаш би могъл да се измъкне от нощните коловози и да се закрепи върху коловозите на деня. Сградата на „Шоу“. *Всичко наоколо е затревено до стъпалата отзад, с изключение на настланата с чакъл алея, където не се налага да стъпваш... Прескочи четвъртото, прескочи третото, направи широка крачка най-горе. Звучи насечено, лесно ще го запомниш.*

— Мистър Хейнс!

Гай се стресна и се поряза. Остави бръснача и тръгна, към телефона.

— Здравей, Гай. Готов ли си вече? — Толкова рано сутринта гласът звучеше похотливо и грозно като след нощни подвизи. — Или искаш още?

— Не можеш да ме уплашиш.

Бруно се разсмя.

Гай затвори разтреперан.

Ужасът от болезненото преживяване не го остави на мира целия ден. Страшно му се искаше да види Ан вечерта, копнееше за мига, когато ще я зърне на мястото на уговорената среща. Ала от друга страна, му се искаше да се лиши от присъствието ѝ. Дълго се разхожда по Ривърсайд Драйв, за да се умори, но въпреки това спа зле, мъчиха го неприятни сънища. Мина му през ума, че щом подпише договора с „Шоу“, щом нещата тръгнат, всичко ще се промени.

Дъглас Фриър от компанията „Шоу“ му позвъни на другата сутрин, както бе обещал.

— Мистър Хейнс — започна той с бавен дрезгав глас, — получихме извънредно странно писмо по ваш адрес.

— Какво? Какво писмо?

— Във връзка с жена ви. Нямах представа... Да ви го прочета ли?

— Ако обичате.

— *Да послужи където трябва: Сигурно ще ви интересува съобщението, че Гай Даниъл Хейнс, чиято съпруга бе убита през юни миналата година, е по-дълбоко замесен в престъплението, отколкото е известно на съда. Лицето, което ви пише, е добре осведомено, знае също така, че предстои преразглеждане на делото, при което ще излезе наяве действителното участие на Хейнс в престъплението. Уверен съм, че писмото е писано от луд, мистър Хейнс. Просто реших, че трябва да ви уведомя.*

— Разбира се. — Майърс както винаги си работеше спокойно в ъгъла над чертожната дъска.

— Май чух за... трагедията миналата година. Няма вероятност делото да бъде преразглеждано, нали?

— Определено не. Поне аз не съм чул за такова нещо. — Ядоса се на смущението си. Мистър Фриър се интересуваше единствено дали няма да се явят пречки за работата му.

— Съжаляваме, че още не сме определили становището си по договора, мистър Хейнс.

Компанията за недвижими имоти „Шоу“ изчака до следващата сутрин, преди да му съобщи решението си: проектите му не били съвсем задоволителни. Всъщност предпочели да възложат работата на друг архитект.

Въпросът бе откъде Бруно бе разбрал за тази поръчка. Възможни бяха няколко обяснения. Може би бе разбрал от вестниците — Бруно следеше внимателно архитектурните новини — или може би бе попаднал по телефона на Майърс и Майърс бе изтърсил новината, когато Гай не е бил в кантората. Отново погледна Майърс. Дали бе говорил с Бруно по телефона? Сама по себе си тази възможност криеше нещо зловещо.

Залови се да преценява последствията — сега, когато поръчката вече нямаше да му бъде възложена. Нямаше да получи парите, които разчиташе да получи до лятото. Нито престижа, престижа пред семейство Фокнър. Дори за миг не му мина през ум — и това бе една от причините за болката му, — че е смазан от рухването на един творчески замисъл.

Бе само въпрос на време, докато Бруно информира следващия и по-следващия клиент. Нали го бе заплашил, че ще съсипе кариерата му? Ами живота му с Ан? Мисълта за Ан го прониза като нож. Сякаш за дълго забравяше, че я обича. Нещо ставаше помежду им, не знаеше точно какво. Усещаше пагубното въздействие на Бруно върху смелостта му да обича. Вече и най-дребното нещо засилваше безпокойствата му — от факта, че е забравил къде е дал най-хубавите си обувки за поправка, до къщата в Олтън, която сега вече му се струваше, че не е по силите им и вероятно нямаше да могат да довършат.

В кантората Майърс се занимаваше с обичайната си чертожна работа, а Гай изобщо не го търсеха по телефона. Веднъж си помисли, че дори Бруно не се обажда, понеже иска той да се почувствува толкова потиснат, та да му се зарадва, когато се обади. Отвратен от себе си, по обяд отиде да изпие няколко мартинита в един бар на Медисън Авеню. Бяха се уговорили да обядват с Ан, но тя се обади да каже, че няма да дойде. Гай не можеше дори да си спомни причината. Обаждането и не бе съвсем хладно, ала според него не бе обяснила убедително защо няма да обядват заедно. Положително не му бе споменала, че отива да купи нещо за къщата, инак би го запомнил. Впрочем би ли го запомнил? Или пък му връщаше за това, че не бе отишъл да обядва със семейството ѝ предната неделя — толкова уморен и потиснат се чувствуваше. Сякаш без да го признават, се бяха впуснали в безмълвен спор. Чувствуваше се твърде нещастен, за да ѝ се натрапва напоследък, а потърсеше ли я, тя се правеше на много заета. Бе заета с подготовката около къщата, бе заета в този спор с него. Безсмислена работа. Изобщо всичко на този свят беше безсмислено — единственото, което имаше смисъл, бе да се отърве от Бруно. Безсмислени бяха и средствата за постигането на тази цел. Безсмислен би бил и съдебният процес, който би последвал.

Запали цигара — и видя, че не е допушил предишната. Засмука и двете, прегърбен над лъскавата черна масичка. Сякаш се виждаше в огледало с двете цигари в ръце. Какво правеше тук в 1,15 по пладне, пред третото си мартини, с все по-размътена глава, все по-неспособен да работи — ако изобщо имаше някаква работа? Гай Хейнс, който обичаше Ан, който бе създал „Палмира“? Дори не му стигаше смелост да запрати в ъгъла чашата с мартини. Подвижни пясъци. Ами ако

затънеше в тях, ако наистина убиеше вместо Бруно? По думите на Бруно би било толкова лесно, когато в къщата няма друг освен стария Бруно и иконома — пък и Гай вече познаваше тази къща по-добре от родния си дом в Меткалф. Би могъл да остави и улики срещу Бруно — лугера в стаята, да речем. Върху тази мисъл се съсредоточи цялото му внимание. Юмруците му инстинктивно се свиха, а после изпита срам при вида на безсилно стиснатите длани. Не биваше да позволява на ума си да се отклонява в тази посока. Нали Бруно искаше точно това.

Намокри носната си кърпа в чашата с вода и освежи лицето си. Порязаното го засмъдя. Погледна се в страничното огледало. Отстрани на леко вдлъбнатата му брадичка бе потекла тънка струйка кръв. Прииска му се да замахне с юмрук срещу брадичката в огледалото. Рязко се изправи и се запъти да плати сметката си.

Ала след като се бе отклонил веднъж, умът му отново с лекота се отправи в същата посока. През безсънните нощи разиграваше убийството и това му действуваше като успокоително. Всъщност извършваше не убийство, а действие, с което се отърваваше от Бруно, сякаш с нож изрязваше злокачествено образование. В мрака бащата на Бруно не бе човек, а предмет, както и той самият не бе човек, а сила. Разиграването — да си представя как оставя лугера в стаята, как проследява пътя на Бруно към присъдата и смъртта — бе нещо като катарзис за Гай.

Бруно му изпрати портфейл от крокодилска кожа със златни краища и инициалите Г. Д. Х. от вътрешната страна. В бележката пишеше: „Реших, че е подходящ за теб, Гай. Да не задебеляваме, моля те. Аз много държа на теб. Винаги твой, Бруно.“ Неволно понечи да го хвърли в една кофа за смет, после го пхна в джоба си. Мразеше да изхвърля красиви предмети. Щеше да измисли какво да прави с този.

Същата сутрин отказа да вземе участие в едно предаване по радиото. Не бе в състояние да работи и го знаеше. Защо ли изобщо ходеше на работа? На драго сърце би удавил дните и особено нощите си в пиянство. Загледа се в ръката си, която машинално въртеше кутийката с компаса върху бюрото. Някога някой му бе казал, че има ръце на монах капуцин. Тим О'Флеърти в Чикаго. Бяха седнали да хапнат спагети в апартамента на Тим в сутерена, говореха за Корбюзие и за сякаш вроденото красноречие на архитектите — естествен спътник на професията, — и какъв късмет е това, защото, за да се

наложиш, трябва да умееш да се изразяваш. Ала всичко бе възможно в онези времена, нищо, че Мириам го тормозеше — това бе просто поредната открита, ободряваща битка, която предстоеше и му се струваше почтена независимо от трудностите. Започна да върти компаса в ръцете си, плъзгаше пръсти надолу и го обръщаше, докато не му дойде наум, че може би дразни Майърс, и престана.

— Ела на себе си, Гай — приятелски заговори Майърс.

— Не е там работата. От такива неща човек или се побърква, или не — отвърна Гай с мъртвешки спокоен глас и неспособен да се овладее, добави: — Нямам нужда от съвети, Майърс. Благодаря.

— Виж какво, Гай... — Майърс се изправи, висок като върлина, усмихнат и спокоен. Но не излезе иззад бюрото си.

Гай взе палтото си от закачалката до вратата.

— Извинявай. Просто не ми се говори за това.

— Зная какво ти е. Нерви преди сватбата. Изпитал съм го. Какво ще кажеш да слезем и да пийнем по едно?

Фамилиарността на Майърс засегна някакво чувство за достойнство, което никога не проявяваше, ако не го предизвикваха. Спокойното му безизразно лице, самодоволната му баналност го вбесиха.

— Наистина не искам, благодаря. — Гай внимателно притвори вратата след себе си.

Гай отново огледа редицата сгради от кафяв пясъчник на отсрещната страна, убеден, че е зърнал Бруно. Очите му се насълзиха и засмъдяха от напъгане в здрача. Видя го до черната желязна врата — а ето че сега го нямаше. Обърна се и тичешком се върна по стъпките си. Имаше билети за опера за тази вечер. Щяха да се срещнат с Ан в 8,30 пред операта. Тази вечер не му се искаше да се вижда с Ан, не искаше да слуша ободрителните ѝ думи, не искаше да се мъчи да се преструва, че е по-добре, отколкото е. Ан се тревожеше от безсънието му. Не му приказваше много, ала дори и малкото приказки го дразнеха. На всичко отгоре не му се слушаше Верди. Какво го беше прихванало да купува билети за Верди? Искаше да ѝ достави удоволствие, но в най-добрия случай тя нямаше да се зарадва особено, а и нямаше ли нещо налудничаво в това да се купуват билети за представление, което не бе по вкуса и на двамата.

Мисис Макаусланд му даде някакъв номер, на който трябвало да се обади. По всяка вероятност бе номерът на една от лелите на Ан. Дано Ан да бе заета тази вечер.

— Гай, не виждам как ще успея — извини се Ан. — Хората, с които леля Джули искаше да ме запознае, ще дойдат едва след вечеря.

— Добре.

— И не мога да се измъкна.

— Няма защо да се притесняваш.

— Много съжалявам. Знаеш ли, че от събота не сме се виждали?

Гай прехапа език. Натрапчивата ѝ привързаност, грижовността ѝ, ясният ѝ нежен глас, който до неотдавна бе като прегръдка, го дразнеха — а това сякаш подсказваше, че вече не я обича.

— Защо не заведеш мисис Макаусланд на опера? Ще ѝ бъде приятно.

— Изобщо не ми се ходи на опера, Ан.

— Да не си получил нови писма, Гай?

— Не. — Питаше го за трети път.

— Наистина те обичам. Не си го забравил, нали?

— Не, Ан.

Изтича нагоре по стълбата, закачи палтото си, изми се, среса се и тутакси вече нямаше какво да прави. И закопня за Ан. Изгаряше от копнеж по нея. Защо си бе втълпил, че не иска да я види? Затършува по джобовете си да намери бележката на мисис Макаусланд с телефонния номер, после побягна надолу и я затърси по пода в коридора. Беше се изпарила — сякаш някой нарочно я бе отмъкнал, за да го ядоса. Надзърна през гравираното стъкло на входната врата. Каза си — Бруно, Бруно я е взел.

Фокнърови сигурно знаеха телефонния номер на леля й. Щеше да се види с Ан, да прекарат заедно тази вечер, дори това да означаваше, че ще я прекарат с леля й Джули. Телефонът в Лонг Айланд обаче звъня ли, звъня, но никой не отговори. Напрегна се да си спомни фамилното име на леля й, ала не можа.

Стаята бе потънала в напрегната, сякаш осезаема тишина. Загледа се в ниските рафтове с книги покрай стените, които сам бе измайсторил, в бръшляна по конзолите — дар от хазяйката, в червения плюшен стол с лампата до него, в черно-бялата скица над леглото с надпис „Въображаем зоопарк“, в завесите от грубо сукно, зад които бе кухничката му. Отиде дотам едва ли не с досада, дръпна завесите и погледна вътре. Осезателно усещаше, че в стаята има някой, макар че това изобщо не го плашеше. Взе вестника и се зачете.

След няколко минути вече беше в един бар и пиеше второ martini. Трябваше да се наспи тази нощ дори ако трябваше да пие без компания, което презираше. Отиде пеша до Таймс Скуеър, подстрига се, а на връщане купи литър мляко и няколко булевардни вестничета. Реши да напише писмо на майка си, после да пийне мляко, да почете вестници и да си легне. Дали пък като се върнеше, нямаше да зърне на пода изчезналия телефонен номер? Огледа се, но напразно.

Към два часа след полунощ стана и се защура из стаята. Беше гладен, но не искаше да яде. Спомни си как една нощ миналата седмица отвори кутия сардини и ги излапа, помагайки си с острието на ножа. Нощта събуждаше животинското, освобождаваше първичното. Измъкна една тетрадка от лавицата и припряно я запрелиства. Първата му нюйоркска тетрадка — да е бил двадесет и две годишен. Беше скицирал каквото му падне — сградата на корпорацията „Крайслър“,

психиатричната клиника „Пейн Уитни“, шлепове по Ист Ривър, изкопчии, приведени над компресорите, с които пробиваха скалата. Имаше няколко скици на сградата на Рейдио Сити с бележки по разположението ѝ, на другата страница бе същата сграда с подобренията, които би внесъл, или може би проект за съвсем нова сграда. Бързешком затвори тетрадката — скиците бяха добри, а се съмняваше дали би могъл да работи така добре в момента. Сякаш „Палмира“ бе последният изблик на безкористна, радостна младежка енергия. Познатата болка на потискано ридание прониза гърдите му, също както в годините след Мириам. Отпусна се на леглото, за да предотврати следващото.

Не чу нито звук, но се събуди от присъствието на Бруно в мрака. В началото мъничко се сепна от внезапната му поява, ала изненадата бързо се разсея. Както си бе представял в предишни нощи, идването на Бруно го зарадва. Но дали наистина бе Бруно? Да. Гай зърна блещукането на цигарата му над бюрото.

— Бруно?

— Здравсти — тихо отвърна Бруно. — Влязох с шперц. Вече си готов, нали? — Гласът му бе спокоен и уморен.

Гай се опря на лакът. Разбира се, че говореше Бруно. Виждаше оранжевото огънче на цигарата му.

— Да — отвърна Гай и това „да“ бе погълнато от мрака, не като друг път, когато излизаше беззвучно или въобще не излизаше от него. Кълбото в главата му се разви така стремително, та чак го заболя. Тъкмо това очакваха да чуят — той и безмълвната стая. И чудовищата отвъд стените.

Бруно приседна на леглото и го сграбчи за ръцете над лактите.

— Гай, повече няма да се видим.

— Няма.

Бруно вонеше отвратително на цигари и на сладникав брилянтин, на кисело от алкохола — въпреки това Гай не се отдръпна назад. Кълбото не спираше да се развива и главата му бе замаяна от наслада.

— Насилих се да бъда мил с него тия дни — продължи Бруно. — Не чак мил, просто да се държа като с човек. Тази вечер тъкмо излизахме с майка ми и той ѝ каза нещо...

— Не искам да ми го казваш! — спря го Гай. Всеки път го бе спирал, понеже не искаше да знае нищо за баща му, нито какво казва, нито как изглежда.

И двамата замълчаха — Гай, защото не му се обясняваше, а Бруно насила. Бруно противно изсумтя с нос.

— Заминаваме утре за Мейн, по обяд вече ще сме тръгнали. Майка ми, аз и шофьорът. Утрешната нощ е благоприятна, ала и през другите може, само вторник не. По всяко време след единайсет...

Говореше безспир, повтаряше нещата, които Гай знаеше, и Гай не го прекъсна, защото бе наясно, че ще влезе в къщата и всичко ще се превърне в действителност.

— Преди два дни се напих като свиня и строших ключалката на задната врата. Няма да я оправят, нямат време. Но в случай, че е оправена... — Той му пъкна ключ в ръката. — Донесох ти ето това.

— Какво е то?

— Ръкавици. Дамски са, но ще се разтегнат. — Бруно се засмя.

Гай опипа тънките памучни ръкавици.

— Пистолетът е у теб, нали? Къде е?

— В долното чекмедже.

Гай го чу как се препъна в бюрото, чу как издърпа чекмеджето. Абажурът изпука, лампата светна — насреща му стоеше Бруно, едър и висок, с ново палто с висока яка, беззникаво, почти бяло, с черни панталони на едва забележими бели райета. Бял копринен шал бе повесен около врата му. Гай изпитателно го огледа — от малките кафяви обувки до сплъстената омазнена коса, сякаш би могъл по външния му вид да проумее настъпилата промяна в чувството му или самото чувство. Близост, дори нещо повече, братска близост. Бруно щракна спусъка надолу и се обърна към него. Лицето му бе наедряло от последния път, румено и по-оживено от всякога. От сълзите очите му изглеждаха по-големи и някак златисти. Гледаше към Гай, сякаш се мъчеше да намери думи или сякаш го молеше той да каже нещо. Облиза тънките си полуотворени устни, поклати глава и протегна ръка към лампата. Светлината угасна.

Вече го нямаше, а сякаш не си бе отишъл. Сякаш в стаята бяха само те двамата и сънят.

Когато Гай се събуди, в стаята струеше заплашително сива светлина. Часовникът показваше 3,25. Спомни си повече по усет, че тази сутрин бе говорил по телефона, че Майърс се бе обадил да попита защо не е на работа, а той му бе обяснил, че не се чувства добре. По дяволите Майърс! Лежеше и мигаше, мъчеше се да се отърси от вцепенението си, мъчеше се да свикне с мисълта, че довечера всичко ще е свършило. После стана и бавно се зае с обичайното бръснене, къпане и обличане, съзнавайки, че нито едно от заниманията му няма никакво значение до времето между единадесет и полунощ, до онзи час, който нито щеше да избърза, нито да се забави; часът, който просто щеше да настъпи. Имаше чувството, че се движи по определен коловоз и вече не би могъл да спре или да се измъкне, дори да искаше.

По средата на късната си закуска в едно улично кафене го обзе странното усещане, че при последната им среща е разказал на Ан всичко, което щеше да извърши, и тя го е изслушала спокойно, убедена, че така трябва, заради него, тъй като той непременно трябва да извърши онова, което щеше да извърши. Стори му се така естествено и неизбежно, сякаш всички би трябвало вече да го знаят — седящият до него, който безучастно дъвчеше, мисис Макаусланд, която метеше, когато той излезе, и го попита с подчертано майчинска усмивка дали се чувства добре. Календарът на стената сочеше датата 12 март, ПЕТЪК. Гай се поогледа, после довърши закуската си.

Искаше да се движи безспир. Реши, че като повърви по Мадисън Авеню, после по Пето до края на Сентръл Парк, надолу от Сентръл Парк Уест до Пенсилвания Стейшън, щеше да стане време да вземе влака за Грейт Нек. Замисли се как и откъде ще подхване работата тази нощ, ала му стана досадно — все едно, че бе някакъв урок, който бе преповтарял до припадък, и престана. Медните барометри на една витрина на Мадисън Авеню страшно му харесаха, сякаш му предстоеше ваканция, когато щеше да ги получи и да им се любува. На Анината платноходка нямаше такъв чудесен барометър, инак би го забелязал. Трябва да купи един, преди да отплуват на юг за медения си месец. Мислеше за любимата си като за безценно съкровище. Беше стигнал до северния край на Сентръл Парк, когато се сети, че пистолетът не е у него. Нито ръкавиците. А беше осем без четвърт. Чудесно начало, няма що. Спря едно такси и накара шофьора да кара бързо към дома му.

Въпреки всичко му остана време в излишък и той разсеяно се засуети из стаята си. Дали да не си обуе обувки със суров каучук? Да си сложи ли шапка? Измъкна лугера от долното чекмедже и го остави на бюрото. Под пистолета лежеше един от плановите на Бруно и той го разгърна, ала всичко моментално му прозвуча така познато, че той изхвърли листа в кошчето. Набраната инерция възвърна спокойните му движения. Взе пурпурпочервепите ръкавици от нощната масичка. Отвътре изпадна жълто картонче: билет до Грейт Нек.

Впери поглед в черния лугер, който сега още повече го смая с невероятните си размери. Какъв тъпак е бил онзи, които го е изработил! Измъкна собствения си малък пистолет от горното чекмедже. От богато украсената му дръжка струеше дискретно очарование. Възкъсата му източена цев изглеждаше любознателна, волева, съдържано силна и смела. Все пак не бива да забравя, че се бе канил да остави лугера в спалнята, защото това бе пистолетът на Бруно. Ала сякаш вече не си заслужаваше да носи тежкия предмет само заради това. Странно бе, но вече действително не изпитваше неприязън към Бруно.

Напълно се обърка. За момент. Непременно вземи лугера, лугерът беше в плана! Сложи го в джоба на палтото си. Протегна ръка да вземе ръкавиците от бюрото. Ръкавиците бяха пурпурночервени, а платнената калъфка на пистолета му бе светлолилава. Внезапно му хрумна, че ще бъде по-добре, ако вземе малкия пистолет поради съчетанието на цветовете. Сложи лугера обратно в долното чекмедже и пъкна малкия пистолет в джоба си. Не се зае да проверява дали не е пропуснал нещо — толкова често бе разучавал плановите на Бруно, че дори само по усет бе убеден, че всичко е наред. Преди да излезе, поля бръшляна с чаша вода. Мина му през ума, че едно кафе би го освежило. Щеше да го изпие на гарата в Грейт Нек.

По едно време във влака някакъв пътник го блъсна по рамото, а нервите му бяха толкова изопнати, че изведнъж си помисли, нещо трябва да се случи. И заваляха думи, които без малко щеше да изрече: това тук в джоба ми всъщност не е пистолет. Никога не съм го възприемал като такъв. Не съм го купил като оръжие. И моментално му олекна, понеже бе сигурен, че ще го използва, за да убие. Той бе същият като Бруно. Нима не го бе чувствувал безброй пъти, но като страхливец не си го признаваше? Не му ли бе ясно, че с Бруно си

приличаха? И защо Бруно му беше симпатичен? Той обичаше Бруно. Бруно му беше подготвил пътя, сантиметър по сантиметър, и всичко щеше да мине добре, защото на Бруно му вървеше. Светът бе създаден за такива като Бруно.

Ръмеше и щом слезе от влака, отвсякъде го обгърна мъглива пелена. Гай се отправи към чакащите автобуси, които Бруно бе описал. От отворения прозорец нахлуваше по-хладен въздух, отколкото в Ню Йорк; ухаеше на поле. Автобусът се изтегли от осветения квартален център и пое по един доста тъмен път с къщи от двете страни. Сети се, че не бе пил кафе на гарата. Това така го ядоса, че малко оставаше да слезе от автобуса и да се върне. Чашка кафе би могла да промени живота му. Да, неговия живот! Ала на спирка Грант Стрийт машинално се изправи и усещането, че се движи по установен коловоз, се възвърна и го успокои.

Обувките му пружинираха по мокрия черен път. Зърна пред себе си едно момиченце, което пробяга по стъпалата, после по алеята към входната врата наблизо. Чу как се затваря вратата — в това имаше нещо интимно, уютно. Тогава видя празното място с едно-едничко дърво, а по-нататък вляво мрак и дървеса. Уличната лампа, която неизменно присъществуваше в сценариите на Бруно, бе увенчана с мазно синкавозлатисто сияние. Някаква кола бавно приближи, предните ѝ фарове бясно подскачаха от неравностите по пътя, и го отмина.

Къщата неочаквано се изпречи пред него, сякаш се вдигна завеса пред позната сцена: дългият двуметров бял зид отпред, засенчен тук-там от черешови дървета, а отзад — белият триъгълник на покрива. Кучкарникът. Гай прекоси улицата. Чу скърцане — някой бавно идваше насам. Прилепи се до по-неосветената северна страна на зида и зачака да види кой е. Един полицай със склучени ръце на гърба и с палка. Изобщо не се уплаши, вероятно по-малко, отколкото ако не бе полицай. Изчака го да отmine, повървя петнадесет крачки покрай зида, подскочи и се залови за корниза отгоре, покатери се и го възседна. Почти точно под себе си зърна очертанятията на щайгата за бутилки, която Бруно беше оставил до стената. Наведе се и надникна през черешовите клони да види къщата. Мярнаха му се два от петте прозореца на първия етаж и част от издадения по-напред четириъгълен плувен басейн. Никъде не светеше. Скочи долу.

Сега вече успя да различи шестте стъпала с бели перила на черния вход и смътните очертания на неравния плет от кучешки дрян без цветовете, който опасваше цялата къща. Както бе предположил от рисунките на Бруно, къщата бе твърде невзрачна за десетте двойни фронтоната, поставени очевидно по изричното настояване на клиента. Тръгна покрай стената, ала се стресна от пукащите под краката му клонки. Прекоси моравата по диагонал, съветваше Бруно, и ето, клонките бяха причината.

Когато се отпрати към къщата, шапката му се закачи на някакъв клон. Напъха я отпред под палтото си и мушна ръка в джоба, където бе ключът. Кога си беше сложил ръкавиците? Пое дъх и се завтече през тревата полутичешком, полувървешком, леко и бързо като котка. И порано съм го правил, каза си наум, сега е просто за пореден път. В края на моравата се спря, поколеба се, погледна към познатия гараж и криволичещата дотам настлана с чакъл алея и свърна към шестте стъпала на черния вход. Тежката врата се отвори без шум и той прехвърли ръка върху топката от вътрешната страна. Ала секретната брава на втората врата му се опря и той за момент се пообърка, после натисна по-силно и вратата поддаде. Отляво върху кухненската маса тиктакаше часовник. Сигурен бе, че е часовник, макар че наоколо бе само мрак, мержелееха се очертанията на голямата бяла печка, масата за слугите и столовете отляво, долапите. Придвижи се направо към задното стълбище, като броеше стъпките си. По-добре би било по другото стълбище, ала там всички стъпала скърцат. Вървеше бавно и вдървено, напрягаше очи, за да избегне кошовете за зеленчуци, които всъщност не виждаше. За момент го обзе паника при мисълта, че сигурно прилича на лунатик.

Отначало изкачваш дванадесет стъпала, прескачаш седмото. След площадката изкачваш няколко стъпала, после още няколко... Прескочи четвъртото; прескочи третото, направи широка крачка най-горе. Звучи насечено, лесно ще го запомниш. Гай прескочи четвъртото в първата редица стъпала. Точно на площадката преди последните стълби имаше кръгло прозорче. В някакво есе бе чел: Заниманията на живеещите в един дом ще съответствуват на начина, по който той е построен... Ще спре ли детето, за да погледне навън през прозореца, преди да изкачи петнадесетте стъпала до детската стая? Отляво, на три метра по-нагоре, беше стаята на иконома. В цялата къща само тук

попадаш близо до жива душа, изрече Бруно с все по-силен глас, докато Гай минаваше покрай тъмната рамка на вратата.

Подът съвсем слабо простена и Гай пъргаво се отмести, изчака и заобиколи. Внимателно прихвана с длан топката на вратата към преддверието. Отваряйки я, чу ясното тиктакане на часовника при площадката ма парадното стълбище и осъзна, че го чуваше от няколко секунди. Тогава чу въздишка.

Въздишка на парадното стълбище!

Часовникът заби. Топката на вратата изтрака и той я стисна така, че едва не я счупи. Три. Четири удара. Затвори вратата, преди икономът да е чул! Дали затова Бруно бе определил интервала между единадесет и полунощ? Проклет да е! А и лугера го нямаше! Гай рязко затвори вратата. Изпоти се от хлопването ѝ, пареща вълна пропълзя от врата към лицето му, а часовникът биеше ли, биеше. Чу го как удари за последен път.

Ослуша се. Отново се чуваше само приглушеното невидимо тиктакане. Отвори вратата и влезе в преддверието. Вратата на баща ми е точно отдясно. Пак се бе върнал на коловоза. Сигурен бе, че вече е бил тук, в пустото преддверие — усещаше го физически, вперил поглед във вратата отдясно — със сивия килим, кремавата ламперия по стените, мраморната масичка на горния край на стълбището. Преддверието имаше специфична миризма, дори тя му бе позната. Внезапно усети силно парене по слепоочията. Беше сигурен, че старецът стои в очакване от другата страна на вратата, затаил дъх точно като него. Гай задържа дишането си толкова продължително, че старецът сигурно вече бе умрял, ако и той не си бе поел дъх толкова време. Глупости! Отвори вратата!

Прихвана топката с лявата си ръка, а дясната машинално напипа пистолета в джоба му. Чувствуваше се като автомат, недосегаем и извън опасност. Вече безброй пъти е бил тук, много пъти го е убивал, ето и сега. Впери поглед в едва откренатата врата с чувството, че зад нея се разкрива безкрайно пространство, и зачака виенето на свят да престане. Ами ако не успееше да го види, като влезеше? Ами ако старецът пръв го забележеше? Стаята е слабо осветена от лампата, която свети на предната веранда, ала леглото се намираще в противоположния ъгъл. Отвори по-широко вратата, заслуша се и доста припряно влезе. Ала в стаята бе тихо, леглото в ъгъла едва се

различаваше, само в горния му край една ивица светлееше. Притвори вратата, вятърът би могъл да я блъсне, и се обърна с лице към ъгъла.

Пистолетът вече бе в ръката му, насочен към леглото, което изглеждаше празно, колкото и да напрягаше поглед.

Погледна през рамо вдясно към прозореца. Беше отворен само около педя, а Бруно беше казал, че ще бъде широко отворен. Заради дъжда е. Огледа навъсено леглото и в този момент едва не подскочи: различи очертанията на главата доста близо до стената; бе килната встрани, сякаш го наблюдаваше с весело пренебрежение. Лицето бе по-тъмно от косата, която се сливаше с възглавницата. Така, както бе застанал, пистолетът бе насочен право в главата.

Би трябвало да се цели в гърдите. Пистолетът послушно се насочи към гърдите. Гай пристъпи напред и отново погледна към прозореца зад себе си. Не се чуваше дишане. Човек наистина не би повярвал, че е жив. Колко пъти си бе повтарял, че фигурата срещу него е просто мишена. И тъй като не познаваш онзи насреща, убиваш, както се убива на война. Сега ли?

— Ха-ха-хааа! — от прозореца.

И Гай, и пистолетът се разтрепераха.

Смехът бе долетял отдалеч, смях на момиче в далечината, ала бе ясен и отчетлив като изстрел. Гай облиза пресъхналите си устни. За момент живият смях бе прочистил цялата картина, бе я изпразнил, но ето че постепенно вакуумът взе да се запълва с присъствието му — беше тук, за да убие. Всичко бе станало за секунда. Животът. Младо момиче върви, по улицата. Навярно с младеж. А този тук спи в леглото си, жив. Не, недей да мислиш! Спомни си, правиш го заради Ан. За нея и за себе си! Както се убива на война, както се убива...

Натисна спусъка. Чу се щракане. Отново натисна и пак прищракване. Това беше номер! Всичко беше нереално, една измама! Дори и неговото присъствие тук! Отново натисна спусъка.

Гърмежът раздра стаята. Пръстите му се вкочаниха от ужас. Нов гърмеж, сякаш земната кора се пропука.

— Къх! — дойде откъм леглото. Сивото лице се повдигна, мярнаха се очертанията на главата и раменете.

Гай се озова на покрива на верандата, падаше. Чувството го разтърси, както човек се събужда, когато пада по време на кошмар. Плъзна ръка върху по чудо попадналия му прът, отново полетя и се

приземи на ръце и колене в края на верандата. Рипна на крака и се затича покрай къщата, после през моравата право към щайгата за бутилки. Едва тогава усети колко лепкава е пръстта, колко безнадеждно се мъчи да си помага с ръце, за да я прекоси по-бързо. Ето какво усеща човек, ето това е то, животът — като онзи смях. Кошмар, а ти си вцепенен, безпомощен да се пребориш с непреодолими сили.

— Хей! — извика някой.

Икономът беше подире му, както се бе опасявал. Усещаше го по четите си. Кошмарът!

— Хей! Хей, ти!

Гай спря под черешите и се обърна с отпуснати юмруци. Онзи не го следваше непосредствено. Беше доста далеч, ала го беше видял. Бясно тичащата фигура в бяла пижама се поклащаше и подскачаше като струйка дим и в един момент свърна към него. Гай зачака вцепенен.

— Хей!

Гай стремително пресрещна с юмрук настъпващата брадичка и бялото видение рухна.

Втурна се към зида.

Наоколо се стелеше мрак. Едва не се блъсна в едно дръвче, прескочи нещо като канавка и продължи да тича. В този миг внезапно се озова проснат по лице върху земята, прикован от болката, която разтърсваше цялото му тяло. Трябваше да превъзмогне това необуздано треперене, трябваше да се изправи и да затича, пък и Бруно изобщо не му беше казал да върви натам... ала не можеше да се помръдне. *Поемаш право на изток от Нюхоуп по тесния черен път (неосветен), южно от къщата, и продължаваш да се движиш, пресичаш две по-големи улици към Кълъмбия Стрийт и тръгваш на юг (надясно)...* Към автобусната линия, която отвеждаше към друга железопътна гара. Лесно му беше на Бруно да пише проклетите си указания върху хартия. Мътните да го вземат! Знаеше къде се намира сега — на запад от къщата, в полето, което не влизаше в маршрута на нито един от сценариите! Погледна назад. Накъде ли беше север? Къде ли се е дянала уличната лампа? Навярно нямаше да успее да намери тесния път в мрака. Не можеше да се ориентира дали къщата е зад него

или вляво. Някаква загадъчна болка пулсираше в дясната му ръка от китката до лакътя, толкова силна, че би трябвало да свети в тъмното.

Сякаш експлозията от пистолета го бе раздробила на късове, сякаш никога повече нямаше да може да събере достатъчно сили, ала това всъщност не го интересуваше. Спомни си как го удариха веднъж на футболен мач в училище — лежеше проснат по корем като сега, зашеметен от болка. Спомни си вечерята, да, вечерята, и грейката с топла вода, която майка му сложи в леглото при него, спомни си как ръцете ѝ го докосваха, докато подпъхваше завивките под брадичката му. Треперещата му ръка се дереше до кръв о някакъв стърчащ остър камък. Прехапа устна и отново се унесе в мисли — несвързани като в сутрешна полудрямка. Знаеше, че в следния миг трябва да е на крака независимо от агонията, защото тук не беше в безопасност. Все още беше съвсем близо до къщата. Изведнъж ръцете и краката му се задвижиха под него, като от внезапното изпразване на заряд със статично електричество, и той отново тичаше през полето.

Странен звук го накара да спре — ниско мелодично стенание, което сякаш извираше отвсякъде.

Полицейски сирени, разбира се. А отначало ги бе помислил за самолет — какъв тъпак! Побягна нататък, убеден, че тича слепешката, но далеч от сирените, които в момента се чуваха отляво, а той трябва да свие наляво, за да излезе на тесния път. Сигурно вече бе доста далеч от дългия градински зид. Затича косо наляво, за да пресече магистралата, която положително бе натам — и тъкмо тогава осъзна, че сирените се приближаваха по пътя. Би трябвало да почака... Не можеше да чака. Продължи да тича успоредно с колите. В този миг кракът му се оплете в нещо и той отново падна, ругаейки. Беше се проснал с разперени ръце в нещо като канавка; подвита, дясната ръка стърчеше на брега. Влудяващото безсилие изби в горко ридание. Лявата му ръка висеше някак особено. Бе във вода до китката. Ще ми се намокри часовникът, мина му през ума. Ала колкото повече се мъчеше да я измъкне, сякаш толкова по-невъзможно бе да я помръдне. Двете сили — едната, която се стремеше да помести ръката, и другата, която ѝ противодействуваше, бяха в такова пълно равновесие, че ръката дори не го болеше. Странно, но би могъл и да заспи сега. Ненадейно си помисли: полицията ще ме обгради, отново се изправи и затича.

Наблизо, вдясно, тържествуващо пропищя сирена, сякаш го бяха открили.

Отпред му се изпречи осветен четириъгълник и той свърна, за да го избегне. Прозорец. За малко да върхлети в някаква къща. Целият свят беше буден! А той трябваше да пресече пътя!

Полицейската кола го отмина на десет метра разстояние, фаровете проблеснаха в храстите. Отляво, някъде при къщата, изстена друга сирена и заглъхна напълно. Гай прекоси пътя приведен, малко след колата, и навлезе в по-плътна тъмнина. Вече нямаше значение къде беше тесният път, в тази посока се отдалечаваше от къщата. На юг има гора, не е осветено, там лесно ще се укриеш, ако не можеш да използваш тесния път... В никакъв случай не се опитвай да се отървеш от лугера между моя дом и жп гарата. Пъхна ръка в джоба и напипа хладното късо оръжие през дупките на ръкавиците. Не си спомняше кога е върнал пистолета в джоба си. Ами ако го беше забравил върху синия килим?... Ами ако го беше изпуснал? И точно сега ли трябваше да мисли за това!

Беше се закачил за нещо и не можеше да се отскубне. Машинално заудря с юмруци — бяха просто храсти, клончета, трънаци, — ала продължи да се бори и да се мята, тъй като сирените го преследваха, а единствено насам бе спасението. Нахвърли се с всички сили срещу врага отпред, отстрани и дори отзад, а той се вкопчваше в него с хиляди остри ръчички, които така пукаха, че дори заглушаваха сирените. С радост се отдаде на борбата, наслаждавайки се на откритата честна схватка.

Събуди се в края на някаква гора, по корем, на един стръмен скат, с главата надолу. Събудил ли се бе, или току-що бе паднал? Ала небето пред него сивееше, тъкмо се зазоряваше, и когато се изправи, пред очите му притъмня — очевидно е бил в безсъзнание. Пръстите му веднага опипаха сплъстената влажна коса, залепнала отстрани на главата му. Навярно ми е счупена главата — ужасено си помисли той и за миг глуповато спря, очаквайки да се строполи мъртъв.

Тук-там като звезди при здрач в подножието просветваха светлинните на някакъв градец. Машинално измъкна носна кърпа и здраво пристегна с нея основата на палеца — порязал се бе и капеше тъмна до черно кръв. Приблужи се до едно дърво и се опря о него. Заоглежда града и пътя в ниското. Нямаше никакво движение. Той ли

беше това? Облегнат на дървото, със спомена за изстрела, сирените, битката с гората? Жаден беше. Съзря бензиностанция на черния път в края на града и заслиза нататък.

До бензиностанцията имаше допотопна помпа. Навря глава под помпата. Издраното му лице пареше навсякъде. Умът му бавно се проясняваше. Оттук до Грейт Нек не би могло да е повече от три километра. Свали от дясната си ръка ръкавицата, която се крепеше само на един пръст и на ивица около китката, и я пъкна в джоба. Къде беше другата? Дали я бе изпуснал там, където си превърза пръста? Успокои се от обзелата го паника — беше така добре позната. Щеше да се наложи да се връща за ръкавицата. Прерови джобовете на палтото, откопча го и затършува в джобовете на панталоните. Шапката падна в краката му. Съвсем я бе забравил. Ами ако я беше изпуснал някъде? В този миг вътре в левия ръкав намери ръкавицата, цялата съдрана — държеше се само на остатъка от лентичката около китката. С облекчение, прилично на щастие, я пъкна разсеяно, в джоба си. Нави скъсалия се маншет. Реши да върви на юг — знаеше посоката, след това да хване автобус до някоя железопътна гара.

Болката го прониза в мига, в който осъзна целта си. Как би могъл да измине толкова дълъг път с тия колене? Въпреки това вървеше с високо вдигната глава, за да си дава смелост. Беше настъпило онова относително равновесие между деня и нощта, когато все още е тъмно, макар небето вече да просветлява. Но тъматата сякаш все още би могла да надделее над светлината, защото явно бе по-силна. Ако нощта можеше да се задържи, докато се прибере и завърти ключа в ключалката!...

В този миг денят се втурна срещу нощта без предупреждение и раздра хоризонта отляво. Сребърна нишка пробяга по очертанията на хълма и хълмът стана бледоморав, зелен и светлокафяв, сякаш отваряше очи. На хълма под едно дърво жълтна къщичка. Отдясно тъмното поле се бе превърнало във висока жълто-зелена трева, която се поклащаше като спокойно море. От тревата с крясък излетя птица и със заострените си криле изписа върху небесната вис многословно, бързо, възторжено послание. Гай спря да погледа, докато птицата отлетя.

Изпитателно огледа лицето си в огледалото — за кой ли път, — търпеливо допря кръвоспиращата лопатка върху всяка драскотина, после ги напудри отново. Грижеше се безпристрастно за лицето и ръцете си, сякаш не бяха част от него. Когато се срещнаха с вперените в него очи от огледалото, очите му се отместиха, както сигурно се бяха отместили онзи следобед във влака, когато се бе опитал да отбегне погледа на Бруно.

Върна се в стаята и се строполи върху леглото. Щеше да си откъдне и днес, и утре, неделя. Не се налагаше да се вижда с никого. Би могъл да отиде за няколко седмици в Чикаго и да каже, че заминава по работа. Ала може би щеше да изглежда подозрително, ако още на следващия ден напусне града. Вчера. Снощи. Ако не бяха изподраните му ръце, би могъл да си въобрази, че го е извършил насън. Понеже не го бе искал, мина му през ума. Не го бе извършил по собствена воля, а по волята на Бруно, която непоколебимо го бе тласкала към тази развръзка. Доця му се на висок глас да изругае Бруно, ала сега просто нямаше сила. Странното беше, че не усещаше вина вероятно защото нататък го бе тласнала волята на Бруно. А и какво всъщност бе чувството за вина — по-силно след смъртта на Мириам, отколкото в момента? В момента бе уморен, нищо повече, и нищо не го интересуваше. Или така би се чувствувал всеки, след като е убил? Помъчи се да заспи, но в паметта му отново изплува случилото се в автобуса от Лонг Айланд, двамата работници, които го зяпаха, а той се преструваше, че спи, закривайки лицето си с вестник. Бе изпитал по-голямо унижение пред работниците...

На стъпалата отпред коленете му се подгънаха и той едва не се свлече. Не се огледа да види дали го наблюдават. Какво по-обикновено от това — да слезе да си купи вестник... Ала съзнаваше, че няма сили да се огледа дали го наблюдават, нямаше сили дори да се страхува, но се ужасяваше от момента, когато силите му щяха да се възвърнат —

така болният или раненият се ужасява от предстоящата неизбежна операция.

Най-дългият материал бе в „Джърнъл Америкън“; имаше и рисунка на убиеца, скалпена по описанието на иконома — един и осемдесет и пет висок, около осемдесет и пет — девет-десет килограма, с тъмно палто и шапка. Гай леко се изненада, като прочете материала, сякаш не се отнасяше до него: той бе висок само метър и седемдесет и тежеше около седемдесет килограма. Освен това не бе носил шапка. Прескочи онази част, в която разказваха подробности за Самюъл Бруно, и с най-голям интерес изчете предположенията накъде е побягнал убиецът. По шосето за Нюхоуп на север, после следите му се губели в Грейт Нек, откъдето, пишеше по-нататък, навярно е взел влака в 12,18. В действителност беше поел на югоизток. Почувствува внезапно облекчение. Спасен! Внимавай, каза си наум, това е измамно усещане. Изправи се. За първи път изпадна в същата паника, както когато се мъчеше да се измъкне от полето край къщата. Вестникът беше отпреди няколко часа. Досега може би вече са открили грешката си. Може би са тръгнали за насам и стоят пред вратата му. Затаи дъх, но не чу никакъв шум, отново усети умора и седна. Насили се да изчете внимателно останалата част от написаното. Обръщаха внимание на хладнокръвието на престъпника — изглежда, добре е познавал обстановката. Няколко никакви следи, никакви улики освен отпечатъци от обувки номер четиридесет и четири и петно от черна обувка върху бялата мазилка на стената. Сети се за дрехите си, трябваше да се отърве от дрехите, и то начаса, но кога ли щеше да намери сили да го стори? Странно как се бяха подвели за номера на обувките — кракът му бе по-малък, — и то при толкова разкалян терен. „... куршум с извънредно малък калибър“ — пишеше по-нататък. Трябваше да се отърве и от пистолета. Заболя го от мъка. Не му се искаше, как не му се искаше да се раздели с пистолета си! Надигна се и отиде да вземе още лед за компреса, който бе наложил върху главата си.

Ан му се обади късно следобед — били канени на гости в неделя вечерта в Манхатън.

— У Хелън Хейбърн. Нали помниш, казах ти.

— Да — отвърна Гай. Нищо не си спомняше. Чу равния си глас.
— Май не съм съвсем за гости, Ан.

Вече почти цял час се усещаше вцепенен. Думите на Ан му се сториха чужди, неуместни. Чуваше се как и отговаря, без да се притеснява, дори без да се интересува дали Ан няма да забележи нещо. Ан каза, че в такъв случай може да покани Крис Нелсън, и Гай се съгласи. Колко доволен щеше да е Нелсън да прекара вечерта с Ан — нали преди Гай и Ан да се запознаят, те са били близки с Ан и той все още я обичаше.

— Какво ще кажеш да донеса нещо вкусно в неделя вечерта и да хапнем заедно? — предложи Ан. — Бих могла да се уговоря с Крис за по-късно.

— Може би ще изляза в неделя, Ан. Да правя скици.

— А, извинявай. Искрах да ти кажа нещо.

— Какво?

— Нещо, което, струва ми се, ще ти достави удоволствие. Е, добре... някой друг път.

Гай крадешком се заизкачва по стълбите, като внимаваше мисис Макаусланд да не го види. Не го оставяше на мира мисълта, че Ан се бе държала хладно. При следващата им среща щеше да узнае всичко и да го намрази. С Ан беше свършено, с Ан беше свършено. Повтаря си го непрестанно, докато заспа.

Събуди се на другия ден по обяд и до вечерта лежа неподвижен в леглото си — нетърпимо беше дори само да прекоси стаята за още лед. Сякаш никога не би могъл достатъчно да си отспи, та да си възвърне силите. Нека да възстанови събитията. Телом и духом да възстанови изминатия дълъг път. И към какво да се върне? Лежеше вцепенен от уплаха, потеше се и трепереше от страх. Трябваше да стане и да отиде до банята. Имаше леко разстройство. Вероятно от страх. Както на бойното поле.

Сънува в просъница, че прекосява моравата към къщата. Къщата беше мека, бяла и податлива като облак. Той стоеше и не желаше да стреля, решен да се пребори, да докаже, че може да надвие. Събуди го изстрелът. Отвори очи и видя, че се е зазорило. Видя себе си — стоеше в стаята си до бюрото, досущ като в съня, с насочен към леглото в ъгъла пистолет, видя и Самюъл Бруно, който се мъчеше да седне. Пистолетът изтрещя отново. Гай изпищя.

Скочи, олюлявайки се, от леглото. Видението изчезна. От прозореца нахлуваше същата мъждива светлина като в онова утро,

същата смесица от живот и смърт. Отсега нататък всяка сутрин щеше да го събужда все тази светлина, да му показва същата стая, и всеки следващ път нещата щяха да изпъкват по-отчетливо, ужасът му щеше да нараства. Нима така щеше да се събужда всяка сутрин до края на живота си?

На вратата на кухничката се звънна.

Мина му през ума, че полицаите са долу. Сега, призори, бе най-удобно да го заловят. Но той не се страхуваше, изобщо не се страхуваше. Щеше да направи пълни признания. Нямахше да спре, всичко щеше да си каже!

Натисна копчето за входната врата, приближи се до вратата на апартамента и наостри слух.

Нагоре затопуркаха леки ситни стъпки. Беше Ан. По-добре полицията, отколкото Ан! Обърна се и безсмислено дръпна щорите надолу. Прокара пръсти през косата си и напипа издутината на главата си.

— Аз съм — прошепна Ан, промушвайки се през отвора. — От Хелън дотук дойдох пеша. Каква чудесна сутрин! — Забеляза превръзката и мигом посърна. — Какво ти е на ръката?

Гай се отдръпна в сянката до бюрото.

— Сбих се.

— Кога? Снощи? Ами лицето ти, Гай!

— Да. — Тя му беше необходима, трябваше да я задържи. Без нея щеше да загине. Разтвори ръце да я прегърне, ала тя го възпря, оглеждаше го в сумрачната виделина.

— Къде, Гай? Кой беше?

— Дори не го познавам — вяло продума той почти без да си дава сметка, че лъже. Нали трябваше на всяка цена да я задържи. — В един бар. Не светвай — припряно я спря. — Моля те, Ан.

— В един бар?

— Не знам как стана. Съвсем неочаквано.

— Дори не го познаваш, така ли?

— Да.

— Не ти вярвам.

Ан заговори бавно и Гай изведнъж с ужас осъзна, че тя е отделна личност, че мисли различно, реагира различно.

— Как да ти повярвам? — продължи Ан. — Защо да ти вярвам и за писмото, и че подателят ти е неизвестен?

— Защото е вярно.

— Както и за онзи, с когото се би на моравата. Същият ли беше?

— Не.

— Криеш нещо от мен, Гай. — После добави по-меко, ала въпреки това сякаш го нападаше с всяка незначителна думичка: — Какво има, скъпи? Знаеш, че искам да ти помогна, но трябва всичко да ми кажеш.

— Вече ти казах — отвърна той и стисна зъби. Светлината зад него се променяше. Успееше ли да задържи Ан сега, щеше да издържи на всяко разсъмване. Погледна свободно падащата ѝ светлоруса коса и посегна да я докосне, ала тя се отдръпна.

— Не зная как можем да продължаваме така, Гай. Не става.

— Повече няма да е така. Край. Кълна ти се, Ан. Моля те да ми повярваш. — Моментът бе решаващ, сякаш въпросът бе сега или никога. Трябваше да я притисне в обятията си, да я притиска с плам, докато престане да се противи. Ала не бе способен да помръдне.

— Откъде знаеш?

Гай се поколеба.

— Това беше душевно състояние.

— И писмото ли беше плод на душевно състояние?

— Писмото само го влоши. Сякаш бях в задънена улица. В работата ми, Ан! — Наведе глава. Работата да изкупва греховете му!

— Веднъж каза, че те правя щастлив — бавно произнесе тя — или че бих могла, независимо от всичко. Вече не е така.

Искаше да каже, че той определено не я прави щастлива. Ала ако би могла да продължи да го обича, той бе готов на всичко, за да я направи щастлива. Как би я боготворил, как би ѝ служил!

— Ти ме правиш щастлив, Ан. Нищичко друго нямам. — Сви се и отведнъж захлипа, без да се срамува, хлипа дълго чак докато Ан го докосна по рамото. И макар че ѝ бе благодарен, мигом му се допря да се отдръпне, защото усети, че го докосва само от съжаление, само от човещина.

— Да ти приготвя ли закуска?

Дори и в лекото раздражение, което усети в гласа ѝ, долови желанието ѝ да му прости, а това означаваше, че му прощава напълно.

Задето се бе сбил в един бар. Помисли си, че тя никога нямаше да проникне в петъчната нощ, понеже тази нощ вече бе заровена много дълбоко и нито тя, нито който и да е друг можеха да я достигнат.

— Не давам пукната пара какво мислиш! — изрече Бруно, дигнал крак върху стола. Смръщи се и тънките му руси вежди почти се склучиха, а краищата им щръкнаха като котешки мустак. Погледна към Джерард като златист проскубан тигър, разярен до крайност.

— Не казах такова нещо — отвърна Джерард и повдигна прегърбените си рамене, — нали?

— Точно това обаче намекна.

— Не съм. — Закръглените му рамене два пъти се разтърсиха от смях. — Погрешно си ме разбрал, Чарлс. Не исках да кажа, че нарочно си осведомил някого за заминаването си. Случайно си се изпуснал.

Бруно впери поглед в него. Джерард току-що бе намекнал, че ако престъпникът добре е познавал обстановката, Бруно и майка му сигурно са имали някакъв пръст в тази работа, а престъпникът е познавал обстановката много добре. Джерард знаеше, че едва в четвъртък следобед бяха взели решението да отпътуват в петък. Що за идея да го докара чак до Уолстрийт, за да му съобщи този факт. Не разполагаше с нищо друго и не можеше да го излъже. Това бе поредното идеално убийство.

— Имаш ли нещо против да си вървя? — попита Бруно. Джерард безцелно разместваше разни листове по бюрото, сякаш имаше още нещо, заради което го задържаше.

— Ей сега. Налей си едно. — Джерард кимна към бутилката уиски на отсрещния рафт.

— Не, благодаря. — Умираще да си пийне, ала не и тук.

— Как е майка ти?

— Вече ме попита. — Майка му не беше добре, не спеше, и той бързаше да се прибере най-вече заради нея. Отново се вбеси от държането на Джерард — все едно, че бе приятел на семейството! Приятел на баща му — може би да! — Между другото трябва да знаеш, че не те ангажираме за тази работа.

Джерард вдигна очи — усмихнат, с бледоморави, бледорозови петна по кръглото лице.

— Бих се заел с този случай и без заплащане, Чарлс. Смятам го за много интересен. — Запали нова пура от онези, които приличаха на дебелите му пръсти. Бруно отново забеляза с погнуса мазните лекета по реверите на мъхнатия светлокафяв костюм и отвратителната му, имитираща мраморни жилки вратовръзка. Всичко у Джерард го дразнеше. Дразнеше го бавният му говор. Споменът за предишните им срещи — Джерард бе все с баща му — също го дразнеше. Артър Джерард дори не приличаше на детектива, за когото не биха казали, че е детектив. Бруно не можеше да повярва, че Джерард е професионалист от най-висока класа независимо от репутацията му. — Баща ти беше чудесен човек, Чарлс. Жалко, че не го познаваше по-добре.

— Познавах го добре — отвърна Бруно.

Джерард сериозно го изгледа със светлокафявите си изпъстрени с точици оченца.

— Според мен той те познаваше по-добре, отколкото ти него. Остави ми няколко писма, отнасящи се до теб, до характера ти. Той имаше свои планове за теб.

— Той въобще не ме познаваше. — Бруно посегна за цигара. — Не знам защо разговаряме за това. Не е по същество и е отвратително. — С ледено изражение се отпусна на стола.

— Мразеше баща си, нали?

— Той ме мразеше.

— Тук бъркаш. Затова казвам, че не го познаваше.

Бруно рязко дръпна изпотената си длан от страничната облегалка на стола и тя неприятно проскърца.

— Да говорим по същество — инак за какво ме държиш тук? Майка ми не е добре и искам да се прибера.

— Надявам се, бързо да се оправи, понеже искам да ѝ задам няколко въпроса. Навярно утре.

Вратът му се обля в червенина. Следващите седмици щяха да бъдат непоносими за майка му, а Джерард щеше да се погрижи да стане още по-зле, защото бе враг и на двамата им. Бруно се изправи и преметна шлифера на ръката си.

— Сега искам още веднъж да се помъчиш да си спомниш.

Джерард нехайно поклати пръст към него, сякаш Бруно все още седеше на стола си — точно къде ходи и с кого се видя в четвъртък вечерта. Остави майка си заедно с мистър Темпълтън и мистър Русо пред „Блу Ейнджъл“ в три без четвърт след полунощ. И къде отиде?

— „Хамбъргър Харт“ — въздъхна Бруно.

— Никого ли не срещна там?

— С кого трябва да се познавам там, с котката?

— И след това? — Джерард провери в бележките си.

— В „Кларк“, на Трето Авеню.

— Там видя ли някого?

— Разбира се, бармана.

— Барманът каза, че не те е видял. — Джерард се усмихна.

Бруно се навъси. Преди половин час Джерард бе премълчал това.

— Е, и какво? Беше претъпкано. Може би и аз не съм видял бармана.

— Там всички бармани те познават. Казаха, че не си бил там в четвъртък през нощта. Още повече, че не е било претъпкано. В четвъртък през нощта ли беше? В три или три и половина?... Просто се стремя да ти помогна, Чарлс.

Вбесен, Бруно стисна устни.

— Може да не съм ходил в „Кларк“. Обикновено вечер се отбивам там да изпия една чашка преди лягане, ала може и да не съм. Може да съм си отишъл право вкъщи, не знам. Ами всичките ни познати, с които сме говорили с майка ми сутринта в петък? Обадохме се на толкова хора да им кажем довиждане.

— А, ще ги разпитаме. Но да говорим сериозно, Чарлс... — Джерард се облегна назад, праметна възгуб крак и се залови да разпалва пурата си... — Ти не би се разделил с майка си и нейните приятели само за да си купиш сандвич и да се прибереш самичък направо вкъщи, нали?

— Може би. Може да съм изтрезнял от това.

— Защо говориш толкова двусмислено? — Джерард говореше с подчертан местен акцент и гласът му звучеше като съскане.

— Е, и какво? Имам това право, ако съм бил пиян!

— Става въпрос... всъщност няма значение, разбира се, дали си бил в „Кларк“ или другаде — кого си срещнал и с кого си споделил, че

на другия ден заминаваш за Мейн. Сигурно ти самият смяташ, че е странно да убият баща ти точно в нощта след заминаването ти.

— Никого не съм срещал. Ако искаш, обади се на всичките ми познати и ги попитай.

— Просто си се шлял самичък до пет заранта.

— Кой ти каза, че съм се прибрал след пет?

— Хърбърт. Вчера ми каза.

Бруно въздъхна.

— А той защо не си спомни всичко това в събота?

— Ами нали знаеш, паметта функционира по този начин. Няма я... после се връща. И при тебе ще се върне. Междувременно аз съм на разположение. Да, вече можеш да си вървиш, Чарлс. — Джерард нехайно махна с ръка.

Бруно се повъртя малко, чудейки се какво да каже, но не можа да измисли нищо, излезе и се помъчи да хлопне вратата, ала течението му попречи. Мина по занемарения мрачен коридор на Бюрото за поверителни разследвания, съпровождан от отчетливото методично потракване на пишещата машина, която се чуваше, макар и по-слабо, и докато Джерард го разпитваше — когато говореше за работата си, Джерард винаги натъртваше на множественото число, и ето всички те бяха тук накуп, трепеха се по стаите си, — кимна за довиждане на мис Грем, секретарката — беше му изказала съболезнованията си, когато влезе при нея преди час. С какво настроение бе пристигнал преди час, твърдо решен да не позволи на Джерард да го ядоса, а сега... Никога не можеше да се владее, когато Джерард пускаше хапливи забележки по негов адрес и по адрес на майка му — най-добре бе да си го признае. Е, и какво от това? Какво бяха открили срещу него? Какви им бяха уликите срещу убиеца? Погрешни.

Гай! Усмихна се, слизайки с асансьора. Изобщо не се бе сетил за Гай, докато беше при Джерард! И през ум не му бе минало за него дори когато Джерард го притискаше да научи къде е ходил в четвъртък през нощта! Гай! Гай и той! Кой друг беше като тях? Кой друг можеше да се сравнява с тях? Копнееше да бъдат заедно с Гай сега. Щеше да го хване за ръка, а другите да вървят по дяволите! Бяха извършили нечувани дела! С един замах в небесната вис! Като два ярки пламъка, появили се и изчезнали така внезапно, та хората стояха, зяпнали от почуда дали не им се е присънило. Веднъж му бе попаднало

стихотворение, което донякъде отговаряше на сегашното му настроение. Май че все още го пазеше под обвивката на тефтерчето с адресите. Припряно се шмугна в някакъв бар близо до Уолстрийт, поръча си едно и измъкна листчето. Беше го откъснал от томче с поезия през ученическите години.

С ОЧИ ОЛОВНИ

*О нека не вехтеят
младите души,
преди да са развели гордостта си
над дела чутовни!
Престъпен е светът ни —
в униние растат
децата му; волове са бедняците
с очи оловни.*

*Не че гладуват, но гладуват
без мечти.
Не че орат и сеят, ала сеят,
без сами да жънат.
Не че се роби — нямат
свой бог да му робуват.
И не че мрат, но просто ей така си мрат —
като стадо сънно.*

Вейчъл Линдзи^[1]

Нито той, нито Гай бяха унили. Вече нямаше да умрат като стадо сънно. Щяха да пожънат плодовете. Щеше да даде на Гай и пари — стига той да ги приеме.

---

[1] Стиховете от Вейчъл Линдзи (1879–1931) са в превод на Владимир Левчев. — Б.р. ↑

Горе-долу по същото време на другия ден Бруно седеше върху платнен стол на терасата на дома си в Грейт Нек, изпълнен с непознато дотогава приятно чувство на благосклонност и кротко доволство. Джерард беше шарил цяла сутрин наоколо, но Бруно бе останал напълно спокоен и любезен, беше се погрижил да поднесат обяд и на него, и на невзрачния му помощник. Джерард вече си бе отишъл, а той много се гордееше с държането си. Занапред не бива да допусне Джерард да го демобилизира като вчера, защото тогава човек се плаши и прави грешки. Естествено, Джерард беше глупакът. Ако вчера беше малко по-любезен, той може би щеше да му окаже съдействие. Съдействие ли? Бруно високо се изсмя. В какъв смисъл съдействие? На какво си играеше, самозалъгваше ли се?

Някакво гардже каканижеше над главата му: „Гаа-гаа-гаа!“, и само си отговаряше. Бруно навири глава. Майка му би разпознала гарджето. Отмести поглед към ръждивожълтата морава, измазания бял зид, напъпилия кучешки дрян. Този следобед природата особено го вълнуваше. Този следобед се бе получил чек за двадесет хиляди на името на майка му. В бъдеще щяха да са значително повече, когато ония от застрахователното престанеха да лаят и адвокатите се справеха с бюрократичните спънки. На обяд бе станало дума, съвсем бегло, за едно пътуване до Капри, но той бе сигурен, че ще заминат. Освен това довечера за първи път излизаха да вечерят в едно малко заведение, което обичаха много, встрани от магистралата, недалеч от Грейт Нек. Нищо чудно, дето по-рано природата не го бе вълнувала. Едва сега бе започнал да я забелязва — вече бе собственик на тревата и дърветата.

Нехайно заразгръща в скута си тефтерчето с адресите — тази сутрин го бе намерил. Не можеше да си спомни дали беше у него в Санта Фе и искаше да се увери, че Гай не фигурира вътре, преди то да попадне в ръцете на Джерард. Имаше и много хора, на които би желал да се обади отново, след като вече разполагаше с необходимите средства. Изведнъж му хрумна нещо и той измъкна молив от джоба си.

На буква „П“ написа: „Томи Пандини, 232, 76-а улица, Запад“, а на „С“: „Слич“, Спасителната служба при моста Вратата на ада. Нека Джерард да потърси няколко странни птици. На края на тефтерчето си бе записвал неща, които не биваше да забравя. Дан 8,15, хотел „Астор“. Дори не си го спомняше кой е. До 1 юни прибере пари от Кап. На следващата страница го побиха тръпки: подарък за Гай, 25 дол. Откъсна страничната от телчето. Коланът от Санта Фе за Гай. Защо изобщо го бе отбелязал? В какъв идиотски момент...

Голямата черна кола на Джерард забръмча по алеята.

Бруно се насили да остане седнал и да огледа докрай написаното на последните странички. След това пусна тефтерчето в джоба си и напъха откъснатата страничка в устата си.

Джерард вървеше, без да бърза, по плочите, отпуснал ръце, с пура в устата.

— Нещо ново? — попита Бруно.

— Няколко неща. — Погледът му се плъзна от ъгъла на къщата направо през моравата до градинския зид, сякаш пресмяташе какво разстояние е пробягал убиецът.

Бруно нехайно дъвчеше топчето хартия, сякаш беше дъвка.

— Като например? — попита той. Над рамото на Джерард зърна невзрачния му помощник — седеше на мястото на шофьора в колата и вторачено ги наблюдаваше изпод периферията на сивата си шапка. Не съм виждал по-зловеща физиономия, помисли си Бруно.

— Като например, че престъпникът не е поел направо към града. Вървял е, общо взето, в тази посока. — С жест на селски бакалин, който посочва накъде е пътят, Джерард му показва, протягайки ръка. — Пресякъл е тамошната гора и сигурно доста се е поизмъчил. Намерихме ето това.

Бруно се изправи и огледа парченце от пурпурните ръкавици и друго парче тъмносин плат като балтона на Гай.

— Гледай ти! Сигурен ли си, че са на престъпника?

— Ами логично е. Едното е от балтон. Другото... от ръкавица навярно.

— Или от шал.

— Не, има шев. — Джерард забоде дебелия си луничав показалец в парченцето.

— Доста са елегантни.

— Дамски ръкавици. — Джерард вдигна очи и намигна.

Бруно се ухили развеселено, после съжали.

— Отначало го помислих за професионален убиец — каза Джерард с въздишка — Добре е познавал къщата. Но не допускам професионалист да си загуби ума и да се помъчи да премине гората точно оттам.

— Хмм — заинтригувано проточи Бруно.

— А очевидно е знаел по кой път да тръгне. Той е само на десет метра по-нататък.

— Откъде знаеш?

— Понеже цялата операция е била грижливо планирана, Чарлс. Счупената ключалка на черния вход, щайгата за бутилки до зида...

Бруно не каза нищо. Хърбърт беше съобщил на Джерард, че той, Бруно, е счупил ключалката. А навярно и това, че е оставил щайгата там.

— Пурпурни ръкавици! — Джерард се изкиска весело — досега не го беше чувал да се смее така. — Какво значение има цветът, щом не остават отпечатъци, а?

— Даа — съгласи се Бруно.

Джерард прекоси терасата и влезе вътре.

Бруно го последва след малко. Джерард тръгна към кухнята, а Бруно пое по стълбите. Метна тефтерчето върху леглото и се отправи по коридора. Обзе го странно чувство, когато зърна зеещата врата на бацината му стая, сякаш току-що осъзнаваше, че баща му е мъртъв. От зеещата врата ще да е — като измъкнала се риза, като паднала бариера; тя никога не би била оставена да зее, ако Капитана беше жив. Бруно се начумери, после отиде и бързо притвори вратата — да не вижда килима, по който бяха шарили краката на детективи, на Гай, писалището с изпразнената картотека и чековата книжка — разтворена, сякаш очакваше баща му да сложи подписа си. Внимателно откряна вратата към стаята на майка си. Тя лежеше на леглото, а розовото сатенирано одеяло беше дръпнато до брадичката ѝ. Беше обърнала глава към средата на стаята, с отворени очи — не беше мигнала от съботната нощ.

— Не успя ли да поспиш, мамче?

— Не.

— Джерард пак дойде.

— Зная.

— Ако не искаш да те безпокоят, ще му кажа.

— Миличък, не ставай глупав.

Бруно приседна на леглото и се наведе към нея.

— Как ми се иска да поспиш, майко. — Под очите ѝ се бяха образували морави сенки с бръчици, а ъгълчетата на устните ѝ се бяха изтеглили и изтънили — устата ѝ никога не бе изглеждала както сега.

— Миличък, сигурен ли си, че Сам никога нищо не е споменавал пред теб — не е споменавал някого?

— Нима можеш да си представиш той да ми каже нещо такова?
— Бруно закри безцелно из стаята. Присъствието на Джерард в къщата му действуваше тягостно. Вбесяваше го този негов маниер, сякаш знаеше по нещичко против всекиго, но засега го пазеше в тайна — даже против Хърбърт, който боготвореше баща му и който сега ги разправяше такива против Бруно, че само дето не го обвиняваше. Ала Бруно беше сигурен, че Хърбърт не го беше видял как мери наоколо, инак Джерард да го бе осведомил досега. Докато майка му боледуваше, беше шарил навсякъде, и вън, и вътре, и който и да го видеше, не би могъл да разбере, че всъщност си брои крачките. Искаше занапред повече да не се занимават с Джерард, ала майка му не желаше да го разбере. Настояваше да продължат да разчитат на него, понеже се славеше като отличен детектив. Ето че с майка му не бяха единни. Майка му би могла да съобщи на Джерард нещо допълнително — да речем, че едва в четвъртък са взели решението да тръгнат в петък, — нещо ужасно важно, и изобщо да не го сподели със сина си!

— Взел си да напълняваш, а, Чарли? — усмихнато забеляза майка му.

Отвърна ѝ с усмивка — говореше му както по-рано. Слагаше си гумената шапчица пред огледалото.

— Не мога да се оплача от липса на апетит — отвърна той. Всъщност нямаше особен апетит, храносмилането му се бе влошило, а въпреки това дебелееше.

Майка му тъкмо бе затворила вратата на банята и Джерард почука.

— Доста ще се позабави — съобщи му Бруно.

— Кажй ѝ, че ще я чакам в преддверието, може ли?

Бруно почука и ѝ го каза, след това се отправи към стаята си. По положението на тефтерчето върху леглото позна, че Джерард го е намерил и го е прегледал. Бавно си наля малко уиски със сода, изпи го, после се запъти към преддверието и чу, че двамата разговарят.

... жизнерадостен ли ти се струваше или потиснат, а?

— Той е доста мрачно момче. Съмнявам се дали би ми направило впечатление — отвърна майка му.

— О... понякога хората по инстинкт улавят чуждото настроение. Нали, Елси?

Майка му не каза нищо.

— ... жалко, бих желал по-голямо съдействие от негова страна.

— Смяташ ли, че крие нещо?

— Не зная — отвърна Джерард с отвратителната си усмивка, а по тона му личеше, че се надява Бруно да подслушва. — А ти?

— Разбира се, че не. За какво намекваш, Артър?

Майка му се застъпваше за него. Бруно си помисли, че след този разговор тя няма да има толкова високо мнение за Джерард. Отново излизаше наяве тъпотията му — един тъпак от Айова.

— Искаш да се добера до истината, нали, Елси? — попита той досущ като детектив от радиопиеса. — Мънка, когато го питам какво е правил, след като се е разделил с теб в четвъртък през нощта. Има няколко доста съмнителни познати. Някой от тях може да е бил нает от враг на Сам в бизнеса, да е бил шпионин или нещо такова. А Чарлс би могъл да спомене, че тръгвате на другия ден...

— Да не би да намекваш, че Чарлс знае нещо по въпроса?

— Не бих се учудил, Елси. Ами ти, честно казано?

— Мътните го взели! — измърмори Бруно. Мътните го взели, задето ги разправя такива на майка му.

— Знаеш, че ще ти съобщя всичко, което той ми каже.

Бруно се оттегли към стълбището. Остана слисан от покорността ѝ. Ами ако започнеше да го подозира? Убийството беше нещо, което не би могла да преглътне. Не го ли беше проумял в Санта Фе? Ами ако се сетеше за Гай, ако се сетеше, че и бе разправял за него в Лос Анжелес? В случай, че Джерард откриеше Гай през идните две седмици, Гай може би беше изподран от провирането през онази гора, може би се е натъртил или порязал, а това би могло да предизвика подозрение. Чу меките стъпки на Хърбърт по коридора долу, после го видя — носеше

поднос със следобедното питие на майка му. Бруно отново се отдръпна нагоре по стълбите. Сърцето му биеше, сякаш водеше битка — битка необичайна, срещу много врагове. Забърза обратно към стаята си, изпи една голяма чаша уиски, после си легна и се помъчи да заспи.

Стреснато се пробуди и се изгърколи изпод ръката на Джерард, поставена върху рамото му.

— Довиждане — каза Джерард. Усмивката му разкриваше жълтналите от тютюна долни зъби. — Тъкмо си тръгвам, та рекох да кажа довиждане.

— Струва ли си да се буди човек за такова нещо? — попита Бруно.

Джерард се изкиска и излезе от стаята, поклащайки се, преди Бруно да се сети да каже нещо по-меко, както всъщност искаше. Заби глава във възглавницата и се опита отново да заспи, ала щом затвори очи, видя набитата фигура на Джерард в светлокафявия костюм да върви надолу по коридорите, да се промъква като привидение през затворени врати, приведен да рови из чекмеджета, да чете писма, да си взема бележки, да се обръща и да го сочи с пръст, да мъчи майка му, така че на човек не му оставаше друг изход, освен да се пребори с него.

— Ти как го разбираш? Обвинява ме, ето това е то! — провикна се Бруно през масата.

— Не е вярно, миличък. Гледа си работата.

Бруно тръсна глава.

— Искаш ли да потанцуваме, мамче?

— Не си в състояние да танцуваш.

И той знаеше, че не е.

— Тогава искам да пийна още едно.

— Миличък, ей сега ще ни донесат яденето.

Така го заболя от безкрайното ѝ търпение, от моравите сенки под очите ѝ, че трябваше да извърне очи. Огледа се за сервитьор. Имаше толкова много хора тази вечер, че му беше трудно да разпознае сервитьора сред посетителите. Погледът му попадна на една маса от другата страна на дансинга, където седеше човек, който приличаше на Джерард. Не можеше да види с кого седеше, ала много приличаше на Джерард — имаше същата плешива глава със светлокестенява коса, само дето носеше черно сако. Бруно притвори око, за да задържи ритмично разпадащия се образ.

— Чарли, моля те, седни. Сервитьорът идва.

Да, беше Джерард, ето че се смееше, сякаш другият му беше съобщил, че Бруно ги наблюдава. За един напрегнат, влудяващ миг Бруно се поколеба дали да каже на майка си. После седна и вбесен изломоти:

— Джерард седи отсреща!

— Така ли? Къде?

— Там вляво от оркестъра. Под синята лампа.

— Не го виждам. — Майка му изпъна шия. — Миличък, сторило ти се е.

— Не ми се е сторило! — провикна се той и хвърли салфетката в печеното със сос.

— Виждам кого сочиш, но не е Джерард — търпеливо произнесе тя.

— Не го виждаш така ясно като мен! Той е! Нямам желание да ям в един и същ салон с него!

— Чарлс — въздъхна майка му. — Искаш ли още едно? Поръчай си. Ето го сервитьора.

— Не желая и да пия там, където е той! Искаш ли да ти докажа, че е той?

— И какво от това? Няма да ни досажда. Навярно ни охранява.

— Значи признаваш, че е той! Следи ни, облякъл си е тоя тъмен костюм, за да може да ни проследи навсякъде!

— Във всеки случай не е Артър — спокойно произнесе тя, изстисквайки лимон върху печената риба. — Имаш халюцинации.

Бруно впери поглед в майка си със зяпнала уста.

— Какво значат тия твои приказки, мамо? — Гласът му пресекна.

— Миличък, хората ни гледат.

— Все ми е едно!

— Миличък, искам да ти кажа нещо. Много голямо значение придаваш на тази работа. И го правиш нарочно. Нуждаеш се от силни преживявания. И по-рано се е случвало.

Бруно остана като гръмнат. Майка му се обръщаше срещу него. Беше я виждал да гледа Капитана така, както сега гледаше него.

— Навярно си казал нещо на Джерард — продължи тя, — бил си ядосан, и той смята, че държането ти е изключително странно. Аз бих казала същото.

— Затова ли ходи подире ми ден и нощ?

— Миличък, онзи човек не ми прилича на Джерард — твърдо отсече тя.

Бруно се надигна и се запъти, клатушкайки се, към масата, където седеше Джерард. Щеше да ѝ докаже, че е Джерард, и щеше да докаже на Джерард, че не се страхува от него. Няколко маси покрай дансинга му препречиха пътя, ала Джерард ясно се виждаше.

Джерард го погледна и фамилиарно му махна с ръка, а невзрачният му помощник не откъсваше очи от него. И за всичко това плащаше той, той и майка му! Понечи да каже нещо, но тъй като нищо не му хрумна, се обърна, олюлявайки се. Знаеше какво иска да направи — да се обади на Гай. Тъкмо в момента, отгук. От този салон, където

беше и Джерард. Запробива си път през дансинга към телефонната будка до бара. Забавеното безумно въртене на цифрите го обърка, връхлетя отгоре му като морска вълна. После вълната отново го погна, безплътна, ала непреодолима, и го отнесе още по-далеч — беше изпитал същото на някакво домашно тържество в детството си, когато се мъчеше да стигне до майка си, пробивайки си път през танцуващите в стаята.

Събуди се рано сутринта, но остана да лежи абсолютно неподвижно в леглото, опитвайки се да възстанови снощните преживелици до мига, в който загуби съзнание. Това поне го помнеше. Дали се бе обадил на Гай, преди да загуби съзнание? Ако го бе направил, дали Джерард можеше да открие на кого се бе обадил? С положителност не беше говорил с Гай, инак би си го спомнил, ала може да му е звънял. Стана да попита майка си дали е загубил съзнание в телефонната кабина. В този момент взе да трепери и отиде в банята. Когато я надигна, чашата с уиски, разрежено с вода, се разплиска в лицето му. Опря се на вратата. Вече трепереше и рано сутрин, и късно вечер, треперенето го будеше все по-рано и за да заспи вечер, трябваше да изпива все по-големи количества.

А Джерард запълваше промеждутъците.

Гай седна на работната си маса, върху която грижливо бе подредил книгите и бележките си за болницата, и за момент усети слаб прилив на сила и сигурност — така човек повторно изпитва вече преживяно чувство.

Миналия месец беше измил и пребоядисал всичките лавици за книги, беше дал за чистене килима и пердетата и така бе изтъркал кухничката, че порцеланът и алуминият блеснаха. Докато изливаше съдовете с мръсна вода в умивалника, си бе помислил, че всичко е от чувство за вина, ала тъй като през нощта не можеше да спи повече от два-три часа, и то само след физическо натоварване, реши, че е по-изгодно човек да се умори, като почисти дома си, отколкото да кръстосва градските улици.

Погледна още неразтворения вестник на леглото, стана и набързо го прелисти от край до край. Ала още преди шест седмици вестниците бяха престанали да споменават за убийството. Беше се погрижил да унищожи уликите — водата в тоалетната отнесе нарязаните пурпурни ръкавици, балтонът. (Хубав балтон, отначало си помисли дали да не го даде на просяк, ала каква подлост се изискваше, за да дадеш палтото на убиец дори на един просяк!) Раздра и панталоните на парчета и едно по едно ги изхвърли на боклука. А лугера полетя във водата от моста Манхатън. От друг мост изхвърли обувките. Не се бе отървал само от малкия пистолет.

Отиде до бюрото да го погледне. Попипа го — твърдостта му подействува успокоително. Единствената улика, от която не се бе отървал — но ако го откриеха, тя щеше да им е предостатъчна. Съвсем точно знаеше защо го бе задържал: пистолетът беше *негов*, беше част от него, с тази трета ръка бе извършил убийството. Беше той като петнадесетгодишен, когато го бе купил, беше той, когато бе обичал Мириам и го бе държал в квартирата им в Чикаго — сегиз-тогиз го изваждаше, когато се чувствуваше най-вгълбен, най-удовлетворен от себе си. Със свършената си бездушна логика той бе най-ценното от

него самия. Хрумна му, че със способността си да убива прилича на него.

Ако Бруно посмееше отново да го потърси, и него щеше да ликвидира. Сигурен бе. И Бруно щеше да го разбере. Бруно винаги успяваше да разгадае мислите му. Сегашното мълчание на Бруно му носеше по-голямо облекчение, отколкото мълчанието на полицията. Всъщност изобщо не се тревожеше да не би полицията да го открие, никога не се бе тревожил. Тревогата открай време бе вътре в него — той се бореше със себе си и тази борба бе толкова мъчителна, че вероятно би приветствувал намесата на закона като избавление. Законът на обществото бе по-либерален от закона на съвестта. Би могъл да се яви и да си признае пред закона, ала признанието изглеждаше дребна работа, жест и нищо повече. Дори лесен изход, бягство от истината. Ако законът го ексекутиреше, това също щеше да бъде жест и нищо повече.

— Не храня особено уважение към закона — така бе казал на Питър Ригс преди две години в Меткалф. А и защо трябваше да храни уважение към един правилник, според който той и Мириам бяха съпруг и съпруга? — Не храня особено уважение към църквата — самонадеяно бе казал на Питър, а бе едва петнадесетгодишен. Разбира се, тогава имаше предвид баптистите в Меткалф. Сам бе открил бог на седемнадесет години. Откри го чрез собствените си разцъфващи дарби, както и чрез усещането си за единството на всички изкуства, после на природата, накрая на науката; на всички творчески сили, въвеждащи порядък в света. Вярваше, че не би могъл да си върши работата, без да вярва в бог. А къде бе вярата му, когато извърши убийство?

Извърна се притеснен и застана срещу работната си маса. Изхриптя тежко, през зъби, и припряно, нетърпеливо прекара ръка през устата си. Все някога нещо щеше да се случи, предусещаше го, нещо щеше да го сполети, някакво по-тежко наказание, някакво по-горчиво прозрение.

— Не страдам достатъчно! — неволно шепнешком изрече той. Ала защо шепнешком? Срамуваше ли се? — Не страдам достатъчно! — Произнесе го с нормален глас и се огледа, сякаш очакваше някой да нададе ухо. И би го изкрещял, ако не бе доловил нотка на молба, а се смяташе за недостоеен да моли когото и да е за каквото и да е.

Ето да вземем например новите му книги — красивите нови книги, които си бе купил днес, — все още можеше да мисли за тях, да ги обича. Въпреки това му се струваше, че отдавна ги е зарязал на масата — като собствената си младост. Трябва незабавно да се захваща за работа. Бяха му възложили да проектира една болница. Погледна намръщено купчинката бележки, които вече бе натрупал, оградени от светлината на телескопичната му лампа. Това, че му бяха възложили болницата, изглеждаше някак недействително. Скоро щеше да се събуди и да разбере, че изминалите седмици бяха плод на въображението, лъжлив съм. Болница. Не му ли подходеше повече дори от затвор? Навъси се, озадачен от безумните криволици на съзнанието — преди две седмици, когато се бе захванал с болничния интериор, нито веднъж не го бе спходила мисълта за смъртта, мислеше единствено за категоричните изисквания на здравето и лечението. Внезапно се сети, че не бе споделил с Ан за болницата — затова поръчката му изглеждаше недействителна. Ан беше мярката му за реалност, не работата му. Ала защо не ѝ бе казал?

Трябваше незабавно да се захваща за работа, но в краката му нахлу бясната енергия, която прииждаше всяка вечер и го тласкаше навън по улиците в напразен опит да се освободи от нея. Плашеше се, понеже не можеше да намери задача, която изцяло би погълнала тази енергия, и защото от време на време му се струваше, че такава задача би била самоубийството му. Въпреки това дълбоко в него, напук на волята му, корените му все още бяха вкопчени в живота.

Сети се за майка си и почувствува, че никога вече не би могъл да допусне тя да го прегърне. Спомни си как му разправяше, че всички хора без разлика са добри, тъй като всички хора имат душа, а в душата няма лошотия. Злото идва винаги отвън, така твърдеше майка му. Той вярваше в това и след Мириам, месеци наред, когато му се искаше да убие Стив, любовника ѝ, бе вярвал в това дори във влака, докато четеше Платон. Доброто и злото вътре в него му бяха подвластни като коне, впрегнати в колесница. Ала вече се бе убедил, че любовта и омразата, доброто и злото съжителствуват в човешкото сърце, и то не в различна степен при отделните хора, а абсолютното добро и абсолютното зло. Достатъчно бе да се поотърсиш мъничко и от двете, и те лъсваха целите — просто трябваше да надникнеш под повърхността. Противоположностите съществуваха в близко

съжителство, всяко решение имаше насрещен довод, всяко животно имаше смъртен враг, мъжкият срещу женската, създанието срещу унищожението. Единственото истинско разрушение, потъпкващо всемирния закон за единството, бе разделянето на атома. Нищо не можеше да съществува без своята противоположност, защото бе свързано с нея. Можеше ли да има пространство в една сграда, ако предметите не го ограничаваха? Можеше ли енергията да съществува без материята, или материята без енергия? Материята и енергията, инертното и активното, смятани за противоположни в миналото, сега бяха признати за едно цяло.

Ето и Бруно, той и Бруно. Всеки бе онова, което другият не бе пожелал да бъде, отхвърлената възможност, омразната същност, която навярно истински обичаше.

За секунда му се стори, че е полудял. Мина му през ума, че лудостта и гениалността също съвпадат донякъде. Ала какво посредствено съществуване водеха повечето хора! Ни плитко, ни дълбоко, като повечето риби!

Дуализмът реално съществуваше в цялата природа чак до мъничкия протон и електрон в най-мъничкия атом. Учените сега се мъчеха да разцепят електрона и навярно не успяваха, защото зад него стоеше само една идея: единствената и неделима истина, че противоположността присъства винаги. Кой можеше да каже дали електронът е материя или енергия? Може би бог танцуваше ръка за ръка с дявола около всеки отделен електрон!

Запрати цигарата в кошчето и не улучи.

Когато натисна угарката в кошчето, мярна му се смачкан лист хартия, върху който снощи, влуден от чувството си за вина, бе излял признанията си. Споменът мъчително го върна към настоящето, което го връхлиташе отвсякъде — Бруно, Ан, стаята му, тази нощ, утрешната работна среща в Отдела за болнично строителство.

Доспа му се към полунощ, стана от работната си маса и внимателно си легна, но не посмя да се съблече, да не би отново да се разсъни.

Сънува, че се събужда от бавното предпазливо дишане, което чуваше всяка нощ в стаята си, когато се опитваше да заспи. Сега идваше от външната страна на прозореца. Някой се катереше по

стената. Висока фигура, загърната с пелерина като крило на прилеп, изневиделица скочи в стаята.

— Ето ме — делово произнесе пелерината.

Гай рипна да се бие с натрапника.

— Кой си ти? — Позна го — беше Бруно.

Бруно повече се бранеше, отколкото се съпротивяваше. Ако се напегнеше с всичка сила, Гай можеше само да прикове раменете му към пода и всеки път, когато сънуваше този натрапчив сън, Гай трябваше да се напруга с всичка сила. Бе го проснал на пода, стискаше го с колене и го душеше, ала Бруно не преставаше да се хили насреща му, сякаш не чувствуваше нищо.

— Ти — отвърна най-сетне Бруно.

Гай се събуди изпотен и с натежала глава. Седна в леглото и зорко заоглежда пустата стая. В стаята сякаш се движеше нещо слузесто като пълзяща долу по циментовия двор змия, която се навива на влажни кръгове и пляска по стените. И изведнъж позна шума — валеше кротък, сребрист летен дъжд. Отново се отпусна върху възглавницата и тихо заплака. Представи си полегато сипещия се върху земята дъжд, който сякаш шепнеше: *Къде са пролетните кълнове да ги напоя? Къде е покълнващият живот, който се уповава на мен? Къде е, Ан, зелената лоза — нали такава бе на нашата младост любовта?* — бе написал снощи върху смачкания лист. Дъждът щеше да намери покълнващия живот, който жадуваше за него, уповаваше се на него. В двора се сипеше само излишната вода. *Къде е, Ан, зелената лоза...*

Лежа с отворени очи, докато зората не дръпна пръстите си от перваза като непознатия, който бе скочил вътре. Като Бруно. После стана, светна лампите, дръпна щорите и отново се залови за работа.

Гай рязко натисна спирачката, ала колата подскочи и с вой се понесе към детето. Падащият велосипед слабо изтрака. Гай изскочи навън и изтича покрай колата, удари коляно в предния калник, та чак му прималая, и изтегли детето за раменете.

— Нищо ми няма — промълви малкият.

— Добре ли е детето, Гай? — притича Ан с пребледняло като на детето лице.

— Така изглежда. — Гай притисна с колене предното колело на велосипеда и изправи кормилото, а момченцето любопитно наблюдаваше как ръцете му се тресяха.

— Благодаря — промълви малкият.

Гай го изгледа как се качва на колелото и отпрашва по пътя, сякаш беше някакво чудо. Вдигна очи към Ан и с въздишка като хлип приглушено каза:

— Повече не мога да карам днес.

— Добре — отвърна Ан със същия приглушен глас, ала очите ѝ станаха подозрителни, Гай го забеляза, когато тя се обърна и се отправи към мястото на шофьора.

Щом седна в колата, Гай се извини на Фокнърови, а те измърмориха нещо в смисъл, че такива неща се случват на всеки шофьор. Ала Гай усещаше истинското им мълчание зад себе си — мълчаха шокирани и ужасени. Беше видял момчето да се приближава по страничния път. Беше спряло да го изчака, ала Гай бе извил към него, сякаш искаше да го блъсне. Така ли беше? Разтреперан, запали цигара. Лоша координация, нищо друго, рече си ободрително, стотина пъти го бе забелязвал през изминалите две седмици — блъскаше се във въртящи се врати, дори не можеше да държи както трябва писеца до линията, много често го обземаше чувството, че не е тук, зает с работата, която вършеше. Мрачно си припомни онова, което вършеше в момента — пътуваше в колата на Ан, отиваха в Олтън да видят новата къща. Къщата беше готова. Миналата седмица Ан и майка ѝ

бяха закачили пердетата. Сега беше неделя, приближаваше пладне. Ан му бе казала, че вчера е получила мило писъмце от неговата майка. Изпращала ѝ три плетени кухненски престилки, както и домашно приготвени консерви, за да ги наредят върху кухненските рафтове. Нима можеше да си спомни всичко това? Сякаш единственото, което помнеше, бе скицата на болницата в Бронкс в джоба му, за която все още не бе разказал на Ан. Да можеше да изчезне някъде и само да работи, да не се вижда с никого, дори с Ан. Крадешком я погледна — отчуждено изпънатото ѝ лице, леко извития нос. Тънките ѝ силни китки майсторски завъртяха кормилото на един завой, после изправиха колата. Изведнъж, кой знае защо, реши, че Ан обича колата си повече от него.

— Ако някой е гладен, да каже сега — предупреди Ан. — След това магазинче с километри няма нищо.

Оказа се, че няма гладни.

— Надявам се, че ще ме каните на вечеря поне веднъж в годината, Ан — обади се баща ѝ. — На патица или на яребица, да речем. Разправят, че наоколо ловът е добър. Бива ли те да стреляш, Гай?

Ан свърна по пътя към къщата.

— Горедолу, сър — смутолеви накрая Гай. Отвътре нещо го подтикваше да побегне. Сигурен бе, че ще се успокои само ако побегне.

— Гай! — Ан му се усмихна. Докато спираше, му прошепна: — Пийни нещо, като влезеш вътре. В кухнята има бутилка с уиски. — Докосна китката му и той неволно отдръпна ръката си.

Каза си, че наистина трябва да пийне нещичко. Ала знаеше, че няма да може.

Мисис Фокнър тръгна редом с него през ширналата се морава.

— Направо е чудесна, Гай. Сигурно се гордееш с работата си.

Той кимна. Къщата беше завършена, вече нямаше нужда да си я представя, както бе правил пред кафявото бюро на хотелската стая в Мексико. Ан беше поискала мексикански плочки в кухнята. Тя имаше много дреболии от Мексико и сегиз-тогиз се гиздеше с тях. Колан, чанта, сандали с върви. Мексиканска бе и дългата бродирана пола, която се подаваше под мантото ѝ от туид. Гай си каза, че тогава сигурно бе избрал хотел „Монтекарло“, за да го преследва цял живот

споменът за онази неприветлива пембено-кафява стая и образа на Бруно върху кафявото бюро.

Оставаше само един месец до сватбата им. Още четири петъчни вечери, и Ан щеше да седи в големия квадратен зелен стол до камината, той щеше да чува гласа ѝ от кухнята, обзаведена по мексикански, щяха заедно да работят в студиото на горния етаж. Какво право имаше да я затваря до себе си? Стоеше, забил поглед в спалнята им, със смътното усещане, че е някак претрупана, тъй като Ан не искаше „модерна“ спалня.

— Моля те, не забравяй да благодариш на мама за мебелите! — обърна се тя шепнешком към него. — Нали тя ни ги подари!

Разбира се, спалният комплект от черешово дърво. Спомни си, че му го каза сутринта на закуска, спомни си превързаната си ръка и Ан в черната рокля, която не бе намерила време да смени след тържеството у Хелън. Ала когато трябваше да каже две думи на благодарност за мебелите, не отвори уста, а после му се стори, че вече е твърде късно. Навярно долавяше, че нещо не е наред, усетът му го подсказваше. Навярно всички вече го знаеха. Възмездие то бе само временно отложено — възмездие то, което неизбежно щеше да го застигне и да го унищожи.

— За нещо ново ли се готвиш, Гай? — попита мистър Фокнър и му предложи цигара.

Гай не бе забелязал кога се е качил на страничната веранда. Сякаш за да се оправдае, измъкна сгънатия лист от джоба си и му го показа, взе да му разяснява. Гъстите прошарени вежди на събеседника му помръднаха замислено. Та той изобщо не ме слуша, каза си Гай. Привежда се по-близо единствено за да прозре вината ми, обгърнала ме като тъмен облак.

— Странно, че Ан не ми е споменала нищо за това — каза мистър Фокнър.

— То е тайна.

— А, така ли — засмя се под мустак Фокнър. — Подарък за сватбата?

Малко след това Фокнърови отидоха с колата да купят сандвичи от магазинчето. Гай искаше да се поразходят по скалистия хълм с Ан — къщата му беше дотегнала.

— Един момент, почакай — спря го тя. — Ела тук.

Стоеше пред високата, зидана с камъни камина. Сложи ръце на раменете му и го погледна в лицето — малко неспокойна, ала въпреки това грейнала от гордост заради новата им къща.

— Хлътнали са още повече — промълви тя, прокарвайки пръсти по изпитите му бузи. — Ще взема мерки да се поохраниш.

— Май имам нужда от повечко сън — измърмори той. Беше ѝ обяснил, че напоследък работата му налага да стои до късно. Бе измислил не друго, а чертожни поръчки на дребно, с каквито се занимаваше Майърс, за да изкара малко пари.

— Мили, ние сме... ние сме добре материално. Какво те гложди, за бога?

Неведнъж го бе питала дали причината не е в сватбата, дали е сигурен, че иска да се оженят. Попиташе ли го пак, може би щеше да каже — да, ала знаеше, че няма да го попита в този момент, пред камината.

— Нищо не ме гложди — бързешком отвърна той.

— В такъв случай умолявам те да работиш по-малко — промълви тя и тръпнеца от радост и очакване, поривисто го прегърна.

Машинално я целуна — сякаш това не означаваше нищо, така му се стори — просто защото тя го очакваше. Ще забележи, мина му през ума, открай време забелязва, когато я целуна малко по-различно — а и толкова отдавна не я бе целувал. Ала тя не каза нищо — сякаш не бе по силите ѝ да изрази с думи настъпилата в него промяна.

Гай прекоси кухнята и се обърна при задната врата. — Съжалявам, не съобразих да не идвам на гости, когато готвачката има почивен ден.

— Какво чак толкова? Просто ще караме както винаги в четвъртък вечер, това е всичко. — Мисис Фокнър му донесе стръкче от салатата, която миеше в умивалника. — Но Хейзъл ще я е яд, че не е била тук сама да приготви масления сладкиш. Ще трябва да се задоволиш с Ан като готвачка довечера.

Гай излезе. Следобедното слънце продължаваше ярко да грее, въпреки че прътите в оградата хвърляха полегати сенки върху лехите с минзухари и перуники. Зад гребена на разлюляното море от треви му се мяркаха вързаната на тила коса на Ан и светлозеленият и пуловер. Колко пъти беше брал джоджен и кресон с нея тук, край потока, който идваше от гората, където се беше бил с Бруно. Но защо да се връща към миналото — Бруно го нямаше, беше изчезнал. Каквито и да бяха методите му, Джерард беше успял да го сплаши, та да не търси контакти с Гай.

Загледа се как елегантната черна кола на мистър Фокнър навлезе в алеята и плавно се шумугна в открития гараж. Изведнъж се запита какво правеше тук, където мамеше всички, даже готвачката негърка, която обичаше да му прави маслен сладкиш, понеже веднъж май беше похвалил майсторлъка ѝ? Отдръпна се под прикритието на крушата, където не би било лесно да го забележат нито Ан, нито баща ѝ. В случай, че се отдръпнеше от живота ѝ, щеше ли промяната да е толкова тежка? Не се бе отказала от всичките си предишни приятели от своя кръг и измежду познатите на Теди, до един привлекателна партия за женитба, все млади хубавци, които играеха поло и залагаха благоразумно в нощните клубове, преди да се включат в семейния бизнес и да се оженят за някоя от младите красавици, които красяха клубовете им. Ан, разбира се, бе различна, инак той изобщо не би я привлякъл. Не беше от онези млади красавици, които отиваха да

поработят няколко години само за да могат да кажат, че са работили, преди да си намерят подходяща партия. Но нима и тя не би била досущ като другите, ако не беше той? Често му повтаряше, че той и неговата устременост я тласкат напред, ала когато я срещна, тя бе надарена със същия талант, със същата амбиция — нима не би се развивала и без него? И нима не би се намерил друг подобен на него, достоен за нея човек? Запъти се към Ан.

— Почти свърших — извика му тя. — Защо не дойде по-рано?

— Не успях — неловко избърбори той.

— Десет минути стоя опрян на стената.

Потокът беше понесъл изпуснатото стръкче кресон и той рипна да го стигне. Гребна във водата също като опосум.

— В скоро време възнамерявам да започна работа, Ан.

Тя го изгледа смаяно.

— Работа? Към някоя фирма, така ли?

Така говореха, когато ставаше дума за други архитекти: „работа към фирма“. Кимна, без да я погледне.

— Искам нещо такова. Постоянно, с добра заплата.

— Постоянно? — Ан се засмя. — Когато ти предстои да работиш цяла година по болницата?

— Няма да е необходимо да прекарвам цялото си време в чертожната зала.

Тя се изправи.

— До парите ли е въпросът? Защото се отказваш от хонорара за болницата?

Гай се извърна и закрачи нагоре по мокрия бряг. Процеди през зъби:

— Не съвсем. Може би до известна степен. — Преди няколко седмици беше решил да върне полагащото му се възнаграждение на Отдела за болнично строителство, след като се разплати с помощниците си.

— Ти нали каза, че няма значение, Гай. Решихме, че ние и двамата... можем да минем без него.

Сякаш отведнъж светът млъкна заслушан. Проследи я с поглед как намести кичур коса, но едно петно кал на челото ѝ остана.

— Няма да е за дълго. Навярно за шест месеца, а може би и много по-малко.

— Ама защо по принцип?

— Защото искам!

— Защото искаш? Защо искаш да си мъченик, Гай?

Той замълча.

Залязващото слънце ненадейно се показа иззад дърветата и ги обля със светлина. Гай още повече се намръщи и за да не му грее, присви веждата, над която се белееше белегът от гората — струваше му се, че е дамгосан завинаги. Ритна един зарит в земята камък, но не можа да го измъкне. Нека Ан да си мисли, че решението му да постъпи на работа е последица от депресията му след „Палмира“. Да мисли каквото ще.

— Извинявай, Гай.

Погледна я.

— За какво?

— Извинявай. Май се досещам каква е причината.

Той остана така, с ръце в джобовете.

— Какво искаш да кажеш?

Ан дълго мълча.

— Мисля си, че всичко това, всичките ти тревоги след „Палмира“ — дори без ти да си даваш сметка — водят началото си от Мириам.

Той рязко се обърна.

— Не. Не, въпросът изобщо не е в това. — Изрече го толкова искрено, а прозвуча почти като лъжа! Провря пръсти в косата си и я побутна назад.

— Виж какво, Гай — заговори тихо и отчетливо Ан, — изглежда, много-много не ти се иска да се оженим, макар да си мислиш иначе. Ако смяташ, че това утежнява нещата, кажи си — много по-лесно ще приема това, отколкото идеята да постъпиш на служба. Ако искаш да изчакаш — още — или ако искаш сватбата да не се състои, кажи го, мога да го понеса.

У нея нямаше никакво колебание, и то отдавна. Почувствува, че решението ѝ е спокойно премислено. Можеха да се разделят в този миг. Болката от раздялата щеше да измести болката от усещането за вина.

— Хей, Ан, къде си? — Баща ѝ се провикна от задната врата. — Прибираш ли се вече? Джодженът ми трябва!

— Ей сега, татко! — отвърна тя. — И така, Гай?

Гай притисна език о небцето. Та тя е единствената светлинка в непрогледния мрак наоколо. Помисли го, ала не можа да го изрече. Единственото, което каза, бе:

— Не бих могъл да кажа...

— Е... Аз искам повече отвсякога да бъда с теб, защото повече отвсякога имаш нужда от мен. — Тя пхна джоджена и кресона в ръката му. — Искаш ли да ги занесеш на татко? И пийни нещо с него. Трябва да се преоблека. — Обърна се и се запъти към къщата — без да бърза много, ала Гай нямаше сили да я последва.

Гай изпи няколко чашки от коктейла. Баща ѝ го приготвяше както едно време — оставяше дузина чаши с уиски, захар и джоджен да престоят в хладилника цял ден, за да замръзнат на кристали, след което обичаше да го пита дали някога е пил по-хубав коктейл от неговия. Гай чувствуваше съвсем ясно как спада напрежението му, ала не бе в състояние да се напие. Няколко пъти безуспешно бе опитвал да се напие, но само му призляваше.

Мръкна се и както стояха с Ан на терасата, в един миг си помисли, че навярно сега не я познаваше по-добре, отколкото първата вечер, когато ѝ бе на гости — тогава внезапно, пламенно и неудържимо закопня тя да го обикне. Но веднага се сети, че къщата в Олтън ги очакваше след сватбата в неделя, и цялото щастие, което вече бе изпитал с Ан, отново го обзе. Искаше да я брани, да постигне нещо непостижимо, с което да я зарадва. Сякаш това бе най-съзидателната, най-възторжената амбиция в живота му. Значи имаше изход, щом можеше да изпитва такива желаня. Трябваше да се справи само с част от себе си, не с цялата си същност — не с Бруно, не с работата си. Трябваше просто да смаже онази, другата част, и да заживее със сегашната си същност.

Ала съществуваша прекалено много подстъпи, откъдето онази друга част от личността му би могла да нахлуе тъкмо в тази същност, която желаше да съхрани. Имаше и прекалено много начини за нахлуване: определени думи, звуци, светлини, движенията на ръцете и краката му, дори и да не вършеше абсолютно нищо, дори нищо да не чуваше и да не виждаше, един тържествуващ вътрешен глас се провикваше, стряскаше го и го плашеше. Сватбата, толкова грижливо подготвяна, така празнична, така непорочна с белите дантели и коприни, очаквана от всички с такава радост, му се струваше най-гнусното предателство, на което бе способен. И колкото повече приближаваше, толкова по-трескаво и безплодно се колебаеше дали да я отмени, или не. Просто искаше да избяга, до последния час преди сватбата.

Робърт Тричър, с когото едно време другаруваха в Чикаго, му се обади да му пожелае всичко най-хубаво и попита дали може да дойде за сватбата. Гай измисли някакъв дребен претекст, за да не го покани. Това беше празник за Фокнърови, така смяташе, за приятелите им, в тяхната църква, и присъствието на негов приятел би пробил бронята му. Беше поканил единствено Майърс, който бе без значение — вече не делеше една и съща кантора с него след поръчката за болницата, — Тим О'Флеърти, който не можеше да дойде, и двама-трима архитекти от академията „Диймс“, които познаваха по-добре работата му от него самия. Ала половин час след като Тричър се обади от Монреал, Гай му телефонира и го помоли да му бъде кум.

Дойде му наум, че почти цяла година дори не се бе сетил за Тричър, не беше отговорил и на последното му писмо. Не се бе сетил и за Питър Ригс, и за Вик де Пойстър, и за Гюнтер Хол. Едно време ходеше на гости у Вик и жена му в апартамента им на Блийкър Стрийт, веднъж заведе и Ан. Вик беше художник, миналата зима му бе пратил покана за своя изложба. Спомни си, че дори не му бе отговорил. Смътно си спомни, че Тим беше идвал в Ню Йорк и му се бе обадил да

обядват заедно по времето, когато Бруно го тормозеше по телефона, и той му бе отказал. Спомни си също, че древните германци са обявявали обвиняемия за виновен или невинен в зависимост от броя на приятелите, които са се явявали да гарантират за нравствения му облик. Колко души биха гарантирали за него сега? Никога не беше отделял много време на приятелите си, понеже не бяха хора, които очакват такова нещо, ала ето че сега на свой ред те го отбягваха, сякаш, дори без да са го видели, предусещаха, че ме бе достоен за приятелството им.

В неделя сутринта преди сватбата, докато бавно се въртеше около Боб Тричър във вестиария на църквата, Гай се бе вкопчил в мисълта за болничните проекти, сякаш това бе последният лъч надежда, единственото доказателство, че все още съществува. Работата му беше отлична. Приятелят му Боб Тричър го бе похвалил. Бе доказал на себе си, че все още може да твори.

Боб се бе отказал от опитите си да завърже разговор. Седеше със скръстени ръце и изражението върху топчестото му лице бе добродушно, по съвсем разсеяно. Боб смяташе, че Гай просто не го свърта. Гай беше убеден, че Боб не знае какво му е на душата, понеже не му личеше, макар и да си въобразяваше, че много му личи. Всъщност истинският ад бе това, че животът ти толкова лесно може да се превърне в пълно лицемерие. Това беше най-същественото — сватбата и приятелят му Боб Тричър, който вече не го познаваше. И тесният каменен вестиарий с високия решетест прозорец като в затворническа килия. И приглушеният ропот отвън, подобен на ропота на тълга фарисеи, изгарящи от нетърпение да нападнат затвора и да упражнят правосъдие.

— Случайно да си донесъл бутилка със себе си?...

Боб скокна.

— Разбира се. Съвсем забравих, а ми тежи. — Остави я на масата и зачака Гай пръв да отпие. Боб беше около четиридесет и пет годишен, сдържан, ала жизнерадостен, заклет ерген, напълно отдаден на професията си, с авторитет като специалист.

— Давай пръв — подкани той Гай. — Откакто сме насаме, искам да вдигна отделен тост за Ан. Много е красива, Гай. — И добави тихо, с усмивка: — Красива като бял мост.

Гай стоеше, втренчил поглед в отворената половинлитрова бутилка. Врявата отвън сякаш взимаше на подбив и него, и Ан. И шишето на масата бе част от заговора — изтъркана, смешновата притурка към традиционната сватба. Беше пил уиски на сватбата си с Мириам. Гай запрати бутилката в ъгъла. Разби се със силно дрънчене и само за секунда клаксоните престанаха да се чуват, не се чуваха гласовете, млъкна и глупавото тремоло на органа. После всичко отново зашумя.

— Извинявай, Боб. Много извинявай.

Боб не преставаше да го наблюдава.

— Изобщо не те упреквам — с усмивка произнесе той.

— Затова пък аз се упреквам!

— Виж какво, драги...

Личеше, че Боб се чуди дали да се разсмее, или да остане сериозен.

— Почакай — предложи най-сетне той, — ще донеса нещо друго за пиене.

Боб тъкмо се запъти към вратата, когато тя се отвори и кльощавото тяло на Питър Ригс се вмъкна вътре. Гай го запозна с Тричър. Питър беше дошъл за сватбата чак от Ню Орлийнс. Мина му през ума, че не би дошъл за сватбата му с Мириам. Ненавиждаше я. Слепоочията му се бяха прошарили, въпреки че усмивката на мършавото му лице бе като на шестнадесетгодишно момче. Гай отвърна на кратката му прегръдка с усещането, че машинално се задвижва по някакъв коловоз както в онази петъчна нощ.

— Време е, Гай — подкани го Боб, отваряйки вратата.

Гай тръгна редом с него. До олгара имаше дванадесет стъпала. Мина му през ума, че всички го гледат осъдително. Смълчали се от ужас, досущ като Фокнърови тогава в колата. Кога щяха да се намесят и да прекратят всичко това? Още колко щяха да търпят?

— Гай! — прошепна някой.

Шест, броеше Гай, седем.

— Гай! — чу го ясно, макар и слабо, и се обърна наляво, проследи погледите на две жени, които бяха извърнали глави, и безпогрешно разпозна лицето на Бруно.

Гай отново впери поглед напред. Бруно ли беше или някакво привидение? Лицето му бе разтегнато в усмивка, сивите очи

пронизваха като стрели. Десет, единадесет, преброи Гай. *Дванадесет стъпала догоре, прескочи седмото... Лесно ще го запомниш, звучи насечено.* Кожата на главата му гореше. Това не доказваше ли, че бе зърнал привидение, а не Бруно? Замоли се: Боже, направи така, че да не загубя съзнание. По-добре това, отколкото да се ожениш, провикна се вътрешният му глас в отговор.

Стоеше до Ан, а Бруно беше тук, заедно с тях — не бе случка, не и миг, беше състояние — нещо извечно и завинаги, Бруно, той, Ан. И движението по коловоза. Цял живот движение по коловоза, докато смъртта ни раздели, ето го наказанието. Какво по-голямо наказание от това?

Наоколо кимаха и се усмихваха лица и Гай усети, че им подражава като идиот. Намираха се в клуба „Сейл Енд Ракет“. Имаше лека закуска и всеки държеше чаша за шампанско, дори и той самият. А Бруно го нямаше. В действителност нямаше никого — само набръчкани, безобидни напарфюмирани старици с шапки. В този миг мисис Фокнър обгърна врата му с ръка и го целуна по бузата, а над рамото ѝ той зърна Бруно, който се провираше през вратата със същата усмивка, същите пронизващи очи, с които ги бе открил по-рано. Бруно се насочи право към него и спря, олюлявайки се.

— Всичко най... най-хубаво, Гай. Нямах нищо против, че се отбих, нали? Та това е такъв щастлив момент!

— Измитай се. Веднага се измитай отгук.

Усмивката на Бруно бавно се стопи.

— Току-що се върнах от Капри — промълви той със същия дрезгав глас. Беше облечен в нов наситеносин костюм от габардин с широки ревери като на фрак. — Как я караш, Гай?

Една от Анините лели, ухаеща на парфюм, избърбори пожеланията си в ухото му и Гай ѝ благодари. Обърна се и понечи да се отдалечи.

— Само исках да ти пожелаая всичко добро — заяви Бруно. — Ето, казвам ти го.

— Измитай се. Вратата е зад гърба ти. — Помисли си, че не бива да говори повече. Щеше да загуби самоконтрол.

— Нека се помирим временно, Гай. Искам да се запозная с булката.

Гай се остави да го помъкнат две жени на средна възраст, по една от всяка страна. Макар че не го виждаше, усети, че Бруно се бе отдръпнал към голямата маса с обидена, раздразнена усмивка.

— Справяш ли се, Гай? — Мистър Фокнър взе полупразната чаша от ръката му. — Да пийнем нещо по-добро на бара.

Наляха му половин чаша уиски. Гай говореше, без да разбира какво казва. Убеден бе, че е заявил: „Престанете с тази работа, кажете на хората да се разотиват.“ Но очевидно не го бе казал, инак мистър Фокнър нямаше да се смее с цяло гърло. Или кой знае?

Гай забеляза, че докато разрязваха тортата, Бруно наблюдаваше от долния край на масата, и то най-вече Ан. Устата му приличаше на тънък, налудничаво усмихнат процеп, очите му бляскаха като диамантената игла върху тъмносинята му връзка, а лицето му изразяваше същата смесица от печал, благоговение, непоколебимост и жизнерадост, която бе забелязал в първия миг на познанството им.

Бруно се приближи към Ан.

— Май се познаваме отнякъде. Не сте ли роднини с Теди Фокнър?

Гай видя как ръцете им се срещат. Беше си представял, че няма да може да го понесе, а ето че го понасяше, без да направи нищо.

— Той ми е братовчед — обясни с непринудена усмивка Ан — преди една секунда се бе усмихнала другиму със същата усмивка.

Бруно кимна.

— Няколко пъти сме играли голф заедно. — Гай усети, че някой го хвана за рамото.

— Имаш ли една минутка, Гай? Бих искал... — Той разпозна гласа на Питър Ригс.

— Не, нямам. — Гай тръгна след Бруно и Ан. Хвана здраво лявата ръка на Ан.

Бруно пристъпваше от другата ѝ страна — изпънат като струна, много свободно, крепеше в ръка неначеното парче сватбена торта.

— С Гай сме стари приятели. Стари познати. — Намигна му зад главата ѝ.

— Така ли? Откъде се познавате?

— От училище. Стари училищни другари. — Бруно се ухили. — Да ви кажа, мисис Хейнс, че вие сте най-красивата булка, която съм виждал от много време насам. Действително се радвам, се запознах с

вас — заяви той, без да е натрапчив, ала с убедителна настойчивост, която накара Ан отново да се усмихне.

— И аз много се радвам, че се запознахме — отвърна тя.

— Надявам се да се видим пак, тримата. Къде смятате да живеете?

— В Кънетикът — съобщи Ан.

— Хубав щат е Кънетикът — заяви Бруно и отново намигна на Гай, след което се оттегли с изискан поклон.

— На Теди ли е приятел? — попита Гай. — Теди ли го е поканил?

— Не гледай толкова тревожно, скъпи! — присмя му се Ан. — След малко тръгваме.

— Къде е Теди? — Ала в същия миг се запита какъв смисъл имаше да търси Теди, какъв смисъл имаше да прави въпрос от това.

— Зърнах го преди две минути в горния край на масата — обясни Ан. — Ето го Крис. Трябва да отида да му кажа добре дошъл.

Гай се обърна, огледа се за Бруно и го видя да си сипва фаршировани яйца и весело да бъбри с двама младежи, които му се усмихваха, сякаш дявол им бе направил магия.

Иронията бе, че Ан никога не бе имала възможност да го опознае, помисли си Гай с горчивина малко по-късно в колата. Когато се запознаха, страдаше от меланхолия. Сега — а това толкова рядко му се случваше — полагаше усилия да се държи уж естествено. Навярно само няколко дни в Мексико Сити бе такъв, какъвто бе в действителност.

— Онзи човек със синия костюм в „Диймс“ ли е учил? — попита го Ан.

Караха към Монток Пойнт. Роднина на Ан им бе отстъпила вилата си да прекарат там три дни от медения месец. Имаха само три дни, понеже след по-малко от месец Гай беше обещал да постъпи на работа в архитектурното ателие „Хортън, Хортън и Кийс“ и преди да започне, щеше да се наложи да работи двойно повече, за да завърши проектите за болницата.

— Не, известно време бяхме заедно в института. — Ала защо пригласяше на лъжите на Бруно?

— Има интересно лице — сподели Ан и придърпа роклята при глезените, преди да повдигне нозе върху седалката.

— Интересно ли?

— Не искам да кажа, че е привлекателно. Просто вгълбено.

Гай стисна зъби. Вгълбено? Нима не виждаше, че е луд? Опасен луд! Нима никой не го забелязваше?

Секретарката в приемната на ателието „Хортън, Хортън и Кийс“ му подаде бележка, че се е обаждал Чарлс Бруно и му е оставил телефонния си номер. Беше номерът на дома му в Грейт Нек.

— Благодаря — каза Гай и пое през фоайето.

Ами ако от фирмата записваха телефонните обаждания? Не ги записваха, но да предположим, че го правеха. Ами ако Бруно се отбиеше някой ден? Ала „Хортън, Хортън и Кийс“ бяха такива мошеници, та Бруно нямаше да се различава особено. Впрочем не беше ли именно тази причината, поради която самият той бе тук — за да се потопи в мръсотията, въобразявайки си, че отвращението е изкупление и че ще се чувства по-добре в тази среда?

Гай влезе в просторната приемна с остъклен таван и с кожена тапицерия и запали цигара. Мейнуеаринг и Уилиамс, двама от водещите архитекти в ателието, седяха в дълбоки кожени кресла и четяха отчети за работата. Погледите им го следяха, когато се загледа навън през прозореца. Непрекъснато го наблюдаваха, понеже минаваше за нещо изключително, гений — поне така твърдеше младият Хортън. Тогава какво правеше при тях? Разбира се, може да е по-зле материално, отколкото смятаха, а и нали съвсем скоро се бе оженил, ала независимо от това и работата върху болницата в Бронкс нервността и отпадналостта му биеха на очи. Щом като и най-способните падат духом понякога, тогава защо те да се поддават на скрупули и да не се наредят на някоя добра служба? Гай се вгледа в мръсните, безразборно пръснати покриви и улици на Манхатън, които сякаш биха умалено копие на това как не би трябвало да се строи град. Когато се извърна, Мейнуеаринг сведе поглед като ученик.

Цяла сутрин се суети над един проект, с който се занимаваше от няколко дни. Бяха му казали да не бърза. Неговата задача беше да даде на клиента онова, което той искаше, и да се подпише отдолу. Поръчката беше за универсален магазин в една заможна община в Уестчестър и клиентът искаше нещо като стара къща, в съзвучие с

градския пейзаж, ама и някак модерна, нали разбирате. И изрично бе помолил работата да бъде поверена на Гай Даниъл Хейнс. Гай би могъл да приключи набързо с проекта, стига да се задоволеше с онова, което се изискваше от него. Но тъй като все пак щеше да бъде универсален магазин, налагаха се някои функционални изисквания. Цяла сутрин три с гумата и подостря моливи, пресмятайки, че ще са му нужни още четири-пет дни и чак през следващата седмица ще може да предложи на клиента грубо нахвърлена скица.

— И Чарли Бруно ще дойде тази вечер — извика му Ан от кухнята, когато се прибра у дома.

— Какво? — Гай заобиколи преградната стена.

— Не се ли казваше така? Младежът, който беше на сватбата. — Ан режеше лук на дървена дъска.

— Ти ли го покани?

— Май е дочул отнякъде, обади се и в известен смисъл се самопокани — отвърна тя така нехайно, че Гай бе обзет от безумното подозрение да не би да го проверява и по гърба му пролази ледена тръпка. — Хейзъл, не мляко, съкровище, в хладилника има сметана колкото щеш.

Гай проследи с поглед как Хейзъл сложи съда със сметаната до купата с натрошено синьо италианско сирене.

— Неприятно ли ще ти е, ако дойде, Гай? — попита Ан.

— Напротив, само че не е мой приятел, нали разбираш. — Сковано тръгна към скрина и извади кутията с боите за обувки. Как би могъл да попречи на Бруно? Сигурно имаше начин, но колкото и да напрягаше ума си, нямаше да успее да го измисли.

— Не ти е приятно — усмихнато се обърна към него Ан.

— За мен той е един нахалник, и толкова.

— Ще ни тръгне на лошо, ако изгоним някого от празненството по случай новия ни дом. Не го ли знаеш?

Когато пристигна, Бруно беше със зачервени очи. Всички казаха по някоя дума за новата къща, Бруно обаче пристъпи във всекидневната — цялата в тухленочервено и горскозелено, сякаш беше идвал тук поне стотина пъти. Или сякаш живее тук, помисли си Гай, докато го запознаваше с другите гости. Бруно ухилено и възбудено впери очи в Гай и Ан и едва-едва кимаше на останалите — дваматрима като че ли го познаваха. Само пред някоя си мисис Честър

Болтиноф от Мънси Парк, Лонг Айланд, се спря и разтърси ръката ѝ с две ръце, като че си бе намерил съюзник. При което Гай с ужас забеляза как мисис Болтиноф погледна Бруно с широка приятелска усмивка.

— Как вървят работите? — попита го Бруно, след като му наляха нещо за пиене.

— Чудесно. Всичко е чудесно. — Гай бе решил да запази спокойствие дори ако трябваше да се напие до безчувственост. Вече бе гаврътнал две-три чашки силен алкохол в кухнята. Ала ето че неволно заотстъпва и се отправя към витата стълба в ъгъла на всекидневната. Само за минутка, за да се овладее. Изтича нагоре, мушна се в спалнята, залепи студена длан на челото си и бавно я прокара по лицето.

— Извинявай, продължавам да разглеждам — чу глас от другия край на стаята. — Такава страхотна къща, Гай, та трябваше за малко да отдъхна в деветнайсетия век.

До бюрото стоеше Хелън Хейбърн, приятелката на Ан от ученическите години в Бермуда. А в бюрото бе малкият пистолет.

— Чувствай се като у дома си. Дойдох само за носна кърпа. Пиенето върви ли? — Гай издърпа горното дясно чекмедже, където държеше ненавистното оръжие и ненужната носна кърпа.

— Ами... върви по-добре от мен.

Хелън бе изпаднала в поредната си „маниакална“ фаза. Работеше като специалист по рекламата и Ан смяташе, че я бива, ала работеше само когато парите ѝ за тримесечието привършеха и тя изпаднаше в депресия. Освен това Гай чувствуваше, че от онази неделна вечер, когато не бе отишъл на тържеството у тях, не и е симпатичен. Отнасяше се с подозрение към него. Какво търсеше тук сега, преструвайки се, че пиенето не ѝ понася?

— Винаги ли си толкова сериозен, Гай? Знаеш ли какво казах на Ан, когато научих, че ще се омъжва за теб?

— Сигурно, че не е с всичкия си.

— Казах ѝ: ама той е толкова сериозен. Много е привлекателен, навярно е гений, ама е толкова сериозен — как го търпиш? — Хелън повдигна ъгловатото си, хубавичко светло лице. — Ти даже не се оправдаваш. Не ще и дума, че си прекалено сериозен за целувка, така ли е?

Наложил се да се приближи и я целунал.

— Това не е истинска целувка.

— Ама аз нарочно се правех на несериозен.

Гай излезе от спалнята. Помислил си, че Хелън ще разправи на Ан, ще ѝ разправи, че го е заварил в спалнята и че още в десет часа е изглеждал огорчен. Би могла да погледне в чекмеджето и да намери пистолета. Макар че никак не му се вярваше. Хелън беше глупава и той изобщо не можеше да разбере защо бе симпатична на Ан, ала не беше интригантка. И също като Ан не си пъхаше носа в чужди работи. Боже мой, та нали пистолетът бе до нейните неща в бюрото, откакто се бяха нанесли да живеят тук? Но той изобщо не се страхуваше, че Ан ще прерови неговата половина от бюрото, също както не се страхуваше, че ще отвори писмата му.

Когато слезе, Бруно и Ан седяха на правоъгълното канапе край камината. Чашата в ръката му нехайно се поклащаше над облегалката и по плата вече личаха тъмнозелени петна от разляното.

— Бруно тъкмо ми разказваше за модерния Капри, Гай. — Ан го погледна. — Винаги ми се е искало да отидем там.

— Най-добре е да се наеме цяла къща — продължи Бруно, без да обръща внимание на Гай, — наемете замък — колкото по-голям, толкова по-добре. С майка ми се настанихме в такъв голям замък, че изобщо не стигнахме до другия му край. Ала една вечер сбърках вратата. Някакво италианско семейство беше седнало да вечеря на другия край на верандата и още същата вечер всичките дванайсетина човека се изсипаха да питат дали не може да ни работят без при — само и само да ги оставим да живеят при нас. И, разбира се, ние ги оставихме.

— А не научихте ли малко италиански?

— За какво ми е? — повдигайки рамене, отсече Бруно със същия дрезгав глас, който се чуваше на Гай и насън, и наяве.

Гай извади цигара и се наведе да я запали. Жадният, изпълнен със срамежливо ухажване поглед на Бруно към Ан изгаряше гърба му — усещаше го по-силно от изтръпващото вцепенение на алкохола. Без съмнение Бруно вече бе похвалил роклята ѝ — неговата любима рокля от сива тафта на сини кръгчета като паунови очи. Женското облекло винаги правеше впечатление на Бруно.

— Ние двамата с Гай — отчетливо чу гласа му зад себе си, сякаш беше извърнал глава, — ние двамата с Гай по едно време правехме планове за пътувания.

Гай изгаси цигарата си в един пепелник, смачка я и се обърна към канапето.

— Какво ще кажеш да ти покажа стаята ни за игри на горния етаж? — обърна се той към Бруно.

— С удоволствие. — Бруно се изправи. — На какво играете?

Гай го бутна в една облицована в червено стаичка и притвори вратата зад гърба си.

— Не мислиш ли, че прекаляваш?

— Гай! Ти си се натряскал!

— За какво си седнал да разправяш на всички, че сме стари приятели?

— Не на всички. Казах го на Ан.

— За какво го разправяш на нея или на когото и да е? За какво си дошъл тук?

— Тихо, Гай! Шшшът! — Бруно нехайно размаха чашата в ръка.

— Полицията продължава да наблюдава приятелите ти, нали?

— Не чак дотам, че да се разтревожа.

— Измитай се. Измитай се, да те няма. — Гласът му трепереше от усилието да се овладее. А защо трябваше да се овладее? Пистолетът с един-единствен куршум бе точно отсреща, през коридора.

Бруно отегчено го погледна и въздъхна. Дъхът изсвистя покрай горната му устна също като дишането, което Гай чуваше нощем в стаята си.

Гай леко се олюля и това го вбеси.

— Според мен Ан е красива — приветливо отбеляза Бруно.

— Ако още веднъж те видя да говориш с нея, ще те убия.

Усмивката му застина, после отново се появи — дори по-широка.

— Това заплаха ли е, Гай?

— Не — обещание.

След половин час Бруно припадна зад канапето, на което преди това бе седял с Ан. Проснатото му тяло изглеждаше чудовищно дълго, а главата му се губеше върху голямата плоча пред камината. Трина души го вдигнаха, след което останаха така, чудейки се какво да го правят.

— Занесете го... в гостната — каза Ан.

— Ан, това е на добро — засмя се Хелън. — Хората казват, че при всяко празненство по случай нов дом някой трябва да остане да пренощува. Ето първия ви гост!

Кристофър Нелсън се приближи към Гай.

— Откъде го изкопа този? Толкова често припаднаше в клуба „Грейт Нек“, че вече не го пускат там.

След сватбата Гай беше поразпитал Теди за Бруно. Теди не го бе канил, не знаеше нищо за него, освен че не му е симпатичен.

Гай се качи до ателието и затвори вратата. На работната му маса бе поставена недовършената скица на чудатия универсален магазин — съвестта му го бе накарала да я вземе, за да я довърши у дома през почивните дни. Почти му призля, докато гледаше познатия чертеж, който му се мерзелееше от алкохола. Измъкна празен лист хартия и се залови да чертае. Знаеше чудесно какво искат. Надяваше се да привърши, преди да му призлее, а след това може да повръща до безсъзнание. Ала като свърши, не му призля. Само се отпусна на стола, поседя така, после стана и отвори прозореца.

Отначало двамата Хортънови, а след тях и клиентът, мистър Хауард Уиндам от Ню Рошел, който дойде в кантората в понеделник рано следобед, приеха и високо оцениха скицата на универсалния магазин. Като награда Гай си позволи до края на работния ден да пуши в стаята си и да прелиства подвързаната с кожа книга „Религията на Медичите“, която току-що бе закупил като подарък за рождения ден на Ан. Запита се какво ли щяха да му възложат сега. Набързо прегледа томчето, припомняйки си пасажите, които харесваха с Питър „... човекът без пъп^[1] продължава да живее в мен...“ Каква пошлост щяха да му поискат сега? Вече бе изпълнил една поръчка. Не беше ли достатъчно? Още един проект като универсалния магазин би било непоносимо. Не се самосъжالياваше, просто... живееше. Все още беше жив — стига да искаше, в това трябваше да се укорява. Стана от чертожната маса, отиде при пишещата машина и се залови да пише молба за напускане.

Ан държеше да излязат и да отпразнуват вечерта. Беше така щастлива, така преливаше от щастие, че това повдигна духа му мъничко, колебливо, подобно на хвърчило, което се силият да повдигнат от земята в безветрен ден. Загледа се как бързите й тънки пръсти изопват косата отстрани и закопчават шнолата отзад.

— Не можем ли сега да направим и онова пътешествие? — попита тя, като слязоха във всекидневната.

Ан не на шега продължаваше да настоява да прекарат отложения меден месец в едно пътуване покрай брега с яхтата „Индия“. Гай искаше да прекара цялото си време в чертожните ателиета, които изпълняваха проектите му за болницата, ала точно сега не можеше да откаже на Ан.

— Смяташ ли, че скоро можем да тръгнем? След пет дни? След една седмица?

— След пет дни навярно.

— А, тъкмо ми дойде наум — въздъхна Ан. — Трябва да остана до двайсет и трети. От Калифорния ще дойде човек, който проявява интерес към памучните ни тъкани.

— А няма ли ревю в края на месеца?

— Е, Лилиан и сама ще се справи. — Усмихна му се. — Колко мило, че го помниш!

Развеселено зачака Ан да сложи качулката на леопардовото си палто върху главата, представяйки си я как сериозно се пазари с калифорниеца другата седмица. Виж, тона не би оставила на Лилиан. Ан се занимаваше с финансовите въпроси. В този миг забеляза оранжевите цветя с дълги дръжки на малката масичка.

— Откъде се появиха?

— От Чарли Бруно. С писмени извинения за припадъка в петък вечерта. — Ан се засмя. — Доста мил жест, мен ако питаш.

Гай впери поглед в цветята.

— Какви са?

— Африкански маргарити. — Тя задържа вратата той да излезе и двамата се отпавиха към колата.

Стори му се, че е поласкана от цветята. Беше сигурен обаче, че мнението ѝ за Бруно след домашния им празник вече не беше толкова високо. Мина му през ума колко свързани са с Бруно сега — та нали на празненството имаше толкова хора! Всеки ден можеха да го извикат за разпит в полицията. Не биваше да се самозалъгва — щяха непременно да го разпитват. Но защо не се притесняваше вече? Какво беше душевното му състояние, та дори не бе способен точно да го определи? Примирение? Желание за самоубийство? Или просто тъпо вцепенение?

В следващите няколко дни, които бе принуден да прекара със скръстени ръце в архитектурното ателие, докато завършат чертежите му по интериора на универсалния магазин, Гай даже се запита дали случайно не се е побъркал, дали не го е подгонила някаква скрита лудост. Спомни си колко изопнати бяха нервите му около една седмица след петъчната нощ, защото безопасността, съществуването му зависеха от чувствителни везни, които можеха да се катурнат моментално и при най-малката неспособност да се овладее. Вече дори това не изпитваше. Но продължаваше да сънува как Бруно нахълтва в стаята му. Ако се пробудеше призори, все така се виждаше застанал

насред стаята с пистолета. Не го напускаше чувството, че трябва, и то в скоро време, да намери изкупление за онова, което бе извършил, изкупление, за което всякакво себеунижение или саможертва му се струваха недостатъчни. По-скоро се усещаше като двама души — единият можеше да твори и творейки, да се чувствува в единение с бога, а другият можеше да убива. „Всеки човек може да убие“ — бе казал Бруно във влака. Дори човекът, който бе обяснил принципа на свободно носещата греда на Боби Картрайт в Меткалф преди две години? Не, нито човекът, който бе проектирал болницата, та даже и универсалния магазин, нито онзи, който миналата седмица половин час бе спорил със себе си в какъв цвят да боядиса металния стол на моравата отзад — това бе другият, който тъкмо снощи бе погледнал в огледалото и за момент бе зърнал убиеца като непризнат брат.

И как можеше да седи тук и да мисли за убийство, когато след по-малко от десет дни щеше да бъде на платноходката заедно с Ан? Защо му бе дадена Ан и силата да я обича? И не се ли бе съгласил с такава готовност да заминат само защото искаше да се отърве от Бруно за три седмици? Ако пожелаеше, Бруно можеше да му отнеме Ан. Открай време си признаваше тази истина, открай време се мъчеше да я приеме. Ала откакто ги бе видял заедно, от деня на сватбата, тази възможност се бе превърнала в натрапчив кошмар.

Стана и си сложи шапката, за да излезе да обядва. Когато пресичаше фоайето, телефонното табло избръмча. Момичето го повика.

— Ако искате, говорете отгук, мистър Хейнс.

Гай пое слушалката — беше сигурен, че е Бруно, беше сигурен, че ще приеме да се видят през деня. Бруно го покани да обядват заедно и Гай обеща да се срещнат след десет минути във „Вила Д’Есте“.

Драпираните завеси в ресторанта бяха на бели и розови шарки. Гай имаше усещането, че Бруно му е поставил клопка, че иззад завесата в бяло и розово ще се появи не Бруно, а ще излязат полицаи. И това никак, ама никак не го разтревожи.

Бруно го забеляза от бара и целият ухилен, се изхлузи от високия стол. Ето го Гай, мина му през ума, върви отново с вирната глава, минава точно покрай него. Бруно сложи ръка на рамото му.

— Здравсти, Гай. Запазил съм маса в дъното.

Беше се облякъл в стария ръждивокафяв костюм. Гай си спомни как за първи път бе последвал дългите му крака по люлеещия се коридор към купето, ала не изпита угризения от този спомен. Всъщност бе добре разположен към Бруно, както понякога му се случваше нощем, ала никога досега денем. Дори не се ядоса на явното му задоволство от факта, че се е съгласил да обядва с него.

Бруно поръча коктейлите и обяда. За себе си поръча печен черен дроб — заради новата му диета, и яйца по бенедиктински за Гай, понеже знаеше, че Гай ги обича. Гай заразглежда най-близката до тях маса. Обзе го подозрително недоумение при вида на четирите изисквано облечени, около четиридесетгодишни жени, и четирите усмихнати, с почти притворени очи, с коктейли в ръка. По-нататък един охранен мъж с вид на европейец се усмихна на невидимия си сътрапезник. Усърдно сновяха сервитьори. Може би всичко това бе просто представление, в което и авторите, и актьорите са смахнати, а най-смахнати са главните герои — той и Бруно. Всяко движение, всяка дума наоколо сякаш бяха белязани с възвишената печал на предопределеността.

— Харесват ли ти? — питаше Бруно. — Купих ги тази сутрин от „Клайд“. Там има най-добър избор. Поне за лятото.

Гай огледа наредените в скутовете им кутии с вратовръзки, които Бруно бе отворил. Имаше плетени, копринени и ленени, дори една бледолилава от плътен лен. Имаше връзка от копринен шантунг в зеленикавосиньо като една рокля на Ан.

Бруно беше разочарован. Гай, изглежда, не ги харесва.

— Прекалено ярки ли са? За летния сезон са.

— Хубави са — изрече Гай.

— Тази най-много ми харесва. Никога не съм виждал такава. — Бруно вдигна бялата плетена връзка с тънка червена ивица по средата. — Канех се да си я купя, но ми се дощя ти да я носиш. Само ти. За теб са, Гай.

— Благодаря. — Усети как горната му устна трепна неприятно. Изведнъж му дойде наум, че някой би могъл да го вземе за любовник на Бруно, на когото той прави подарък, за да го омилостиви.

— Пия за пътешествието — каза Бруно и вдигна чаша.

Сутринта бил говорил с Ан по телефона и тя споменала за пътуването. Непрекъснато повтаряше замечтано каква чудесна жена

била Ан.

— Има такова чисто изражение. Такова приветливо създание определено не се среща често. Сигурно си страшно щастлив, Гай — Надяваше се Гай да каже нещо; с израз или дума простичко да обясни защо е щастлив. Ала Гай не каза нито дума и Бруно се почувствува отблъснат, усети познатата бучка да се качва към гърлото му и да го души. С какво бе засегнал Гай? Силно му се прииска да сложи ръка върху юмрука на Гай, който небрежно лежеше на края на масата, само за секунда, като брат, ала се въздържа.

— Отведнъж ли те хареса, или мина дълго време, докато се опознаете? Гай?

Гай чу как Бруно повтори въпроса. Стори му се стар-прастар.

— Как можеш да питаш за времето? Важен е фактът. — Погледна го — възтясно пълнеещо лице, сплеснат кичур коса, който придаваше колебливо изражение на челото му. Ала очите му бяха значително по-уверени от първия път, когато го видя, и по-нагли. Очевидно защото сега Бруно имаше пари.

— Даа. Разбирам какво искаш да кажеш. — Ала не го разбираше напълно. Гай беше щастлив с Ан, макар и споменът за убийството все още да го преследваше. Гай би бил щастлив с нея дори ако останеше без пукната пара. Само при мисълта, че в един момент искаше да му предложи пари, Бруно потрепна. Сякаш чуваше как Гай произнеса своето „не“ и само за секунда погледът му се зарейва някъде далеч, на километри от Бруно. Знаеше, че никога няма да притежава онова, което притежаваше Гай, независимо колко пари имаше и какво щеше да прави с тях. Това, че сега майка му бе само негова, не беше залог за щастие, беше се убедил. Бруно се усмихна насила.

— Смяташ ли, че Ан ме харесва?

— Харесва те.

— Освен с дизайн с какво друго обича да се занимава? Обича ли да готви? Да домакинствува? — Бруно видя как Гай вдигна чашата с картини и я пресуши на три глътки. — Просто искам да зная с какво се занимавате, когато сте заедно. Например ходите ли на разходки, решавате ли кръстословици...

— Да, занимаваме се с такива неща.

— А вечер?

— Ан поработва вечер понякога. — Както никога досега, когато беше с Бруно, умът му лесно превключи и се понесе към студиото на горния етаж, където често работеха с Ан вечер: Ан се обръщаше към него от време на време, показваше му нещо за мнение, сякаш работата ѝ не изискваше усилие. Когато бързешком плакнеше четката си в чаша с вода, Гай сякаш чуваше смях.

— Преди няколко месеца я видях на снимка заедно с други дизайнери в „Харпърс Базар“. Бива я в работата, нали?

— Много я бива.

— Аз... — Бруно скръсти ръце върху масата — наистина се радвам, че вие двамата сте щастливи.

Положително беше така. Гай усети как раменете му се отпуснаха и дишането му се успокои. Въпреки това в момента му бе трудно да повярва, че Ан е негова. Тя бе като богиня, която се намесваше, за да го измъкне от битки, в които неминуемо би загинал. Като богините спасителки на митичните герои, чиято намеса в края на разказа обаче още като дете му се струваше някак чужда, несправедлива. През безсънните нощи, когато се измъкваше крадешком от къщата и се покатерваше по хълма, наметнал връхната си дреха върху пижамата, през безучастните, спокойни летни нощи не си разрешаваше да мисли за Ан.

— *Dea ex machina*^[2] — измърмори Гай.

— Какво?

Защо беше седнал на една маса с Бруно, защо обядваше с него? Искаше му се да се нахвърли с юмруци срещу него и в същото време му се плачеше. Ала ругатните му сякаш внезапно се разтвориха в море от съжаление. Бруно не знаеше как да обича, а именно това му бе необходимо. Изглеждаше прекалено покварен, прекалено сляп, за да обича или да го обикнат. А това вече бе трагично.

— Никога ли не си бил влюбен, Бруно? — Гай забеляза как за пръв път очите му зашариха неспокойно.

Бруно направи знак да му донесат още едно.

— Не, не съвсем, да кажем. — Облиза устни. Не само че никога не се бе влюбвал, ала жените и леглото много-много не го интересуваха. Никога не бе преставал да смята цялата тази работа за голяма глупост, все си представяше как стои я се наблюдава отстрани. Веднъж — какъв ужас — се беше разкикотил. Сега направи гримаса.

Струваше му се, че това именно болезнено го отделяше от Гай — той се отдаваше без резерви на любовта, фактически се бе погубил заради Мириам.

Гай го погледна и Бруно сведе очи. Сякаш очакваше Гай да му каже как да се влюби.

— Знаеш ли коя е най-голямата мъдрост на този свят, Бруно?

— Зная доста. — Бруно се усмихна пресилено. — Коя имаш предвид?

— До всяко нещо стои неговата противоположност.

— Противоположностите се привличат?

— Това е доста опростено. Да кажем... подаряваш ми връзки. А пък аз си помислих, че нищо чудно да си довел и полицията тук да ме дебне.

— За бога, Гай, та ти си ми *приятел!* — внезапно обзет от паника, избърбори припряно той. — Ти си ми симпатичен!

Симпатичен си ми, не те мразя, помисли си Гай. Ала Бруно не би казал такова нещо, понеже всъщност го мразеше. Както и той самият никога не би казал на Бруно, симпатичен си ми, а обратното, мразя те, понеже Бруно всъщност му беше симпатичен. Гай стисна устни и разтърка челото си. Усещаше как градивната и рушителната му воля ще се уравновесят и така щеше да бъде парализирано всяко негово начинание, преди още да се е захванал. Та нали това бе и причината да продължава да седи тук. Скочи и пълните чаши заляха покривката.

Бруно го зяпна втрещен.

— Гай, както ти става? — Тръгна подире му. — Почакай. Гай! Не допускаш, че мога да постъпя така, нали? Не бих го направил за нищо на света!

— Не ме докосвай!

— *Гай!* — малко оставаше да се разхлипа. Защо хората се държаха така с него? *Защо?* Извика от тротоара: — За нищо на света! Ако ще земята да се продъни! Честна дума, Гай!

Гай го блъсна с ръка в гърдите и затвори вратата на таксито. Знаеше, че Бруно няма да го предаде за нищо на света. Ала ако всичко бе така двусмислено, както смяташе, нима би могъл да бъде наистина сигурен?

---

[1] Тоест Адам, извършил първородния грях. — Б.пр. ↑

[2] Бог (тук богинята) от машината (лат.). Драматургичен похват в античната трагедия, осигуряващ неочаквано разрешение на конфликта. — Б.пр. ↑

— Каква с връзката ти с мисис Гай Хейнс?

Бруно беше подготвен за въпроса. Джерард бе прегледал разходите в чековата му сметка и сега го разпитваше заради цветята, които бе изпратил на Ан.

— Приятел. Приятел съм на съпруга й.

— Аа. Приятел значи?

— Познат. — Бруно повдигна рамене. — Явно Джерард щеше да приеме думите му като опит за самохвалство, тъй като Гай беше известен.

— Отдавна ли го познаваш?

— Не. — Бруно посегна за запалката както се бе изтегнал в креслото.

— Как така се сети да пратиш цветя?

— Да кажем, че ми беше приятно. Вечерта имаха тържество и отивах у тях.

— Толкова ли сте близки?

Бруно отново повдигна рамене.

— Обикновено семейно тържество. Стана дума за него, когато обсъждахме кой архитект да наемем, ако се захванем да строим нова къща. — Идеята изникна в главата му току-виж и никак не беше лоша.

— Мат Левайн. Ще ми се още малко да си поговорим за него.

Бруно въздъхна. Навярно се прехвърли на друг, защото Гай беше извън града, просто заговори за другия. Колкото до Мат Левайн — едва ли можеше да се намери по-съмнителен тип, а той се бе срещал с него доста често преди убийството, без да си дава сметка, че би могло да му е от полза.

— И какво по-точно?

— Защо сте се срещали на двацет и четвърти, двацет и осми и на трийсети април, на втори, пети, шести и седми март и два дни преди убийството?

— Така ли? — Бруно се усмихна. Миналия път Джерард разполагаше само с три дати. Мат също никак не харесваше Бруно. Навярно бе наговорил най-отвратителни неща на Джерард. — Искаше да купи колата ми.

— А ти искаше да я продадеш? Защо — понеже смяташе, че не след дълго ще си купиш нова?

— Искях да я продам, за да си купя малка кола — разсеяно отвърна Бруно. — Сега е в гаража. „Кросли“.

— Откога познаваш Марк Лев? — Джерард се усмихна.

— От времето, когато се казваше Марк Левицки — озъби се Бруно. — Порови се малко и ще откриеш, че е убил собствения си баща в Русия. — Изгледа свирепо Джерард. „Собствения“ прозвуча особено, не биваше да го изрича, ала Джерард го вбеси — седнал тук да остроумничи с измислените имена!

— Мат също не говори добро за теб. Какво има, не можахте ли да се спогодите?

— За колата ли?

— Чарлс — търпеливо произнесе Джерард.

— Нищо не съм казал. — Бруно погледна изгризаните си нокти и още веднъж си помисли как добре прилягаше на Мат описанието на убиеца, което Хърбърт бе направил.

— В последно време не си се виждал често с Ърни Шрьодер.

Бруно отегчено отвори уста, за да отговори.

Гай седеше, кръстосал крака отпред на палубата на „Индия“ — бос, с бели дочени панталони. Току-що се бе показал Лонг Айланд, ала той още не искаше да го погледне. Леките поклащания на кораба го люлееха приятно и нежно, като нещо открай време познато. Денят, когато за последен път бе видял Бруно в ресторанта, му се струваше ден на безумство. Тогава сигурно беше на път да се побърка. Ан сигурно го е забелязала.

Сви ръка и щипна тънката загоряла кожа върху мускулите. Беше загорял като младия Ейгън, наполовина португалец, когото бяха наели да им помага още на пристанището в Лонг Айланд. Белееше се единствено малкият белег на дясната му вежда.

Трите седмици по море го бяха изпълнили с неизпитвани дотогава търпение и спокойствие — само преди месец би заявил, че не са му присъщи. Беше почнал да усеща, че каквото и изкупление да му бе отредено, то бе частица от съдбата му, а щом беше съдба, щеше да го застигне, без сам той да го търси. Винаги бе вярвал на съдбата си. Когато с Питър бяха още момчета, беше почувствувал, че самият той няма да си остане просто мечтател, както и че Питър няма да прави нищо друго, освен да мечтае: знаеше си, че ще сътвори прочути сгради, че името му ще се нареди сред известните архитекти, и най-сетне — това открай време му се бе струвало върховно постижение — ще построи мост. Щеше да бъде бял мост, прострял се като ангелско крило — така си го представяше като малък, като извития бял мост на Роберт Майар^[1] в учебниците по архитектура. Навярно бе проява на самонадеяност така да вярваш в съдбата си. Ала от друга страна, кой би могъл да бъде по-искрено смирен от онзи, който се чувства заставен да се подчинява на законите на собствената си съдба? Вече вярваше, че убийството, което му се бе сторило нечувано отклонение, грях срещу самия него, може да е било част от съдбата му. Не беше възможно да разсъждава другояче. Ако това беше така, щеше да получи възможност за изкупление и силата да го постигне. Дори в

случай, че смъртта го застигнеше по повелята на закона, съдбата щеше да му влее сили да я понесе, щеше да даде достатъчно сили на Ан, за да издържи. Кой знае защо, но се чувствуваше по-незначителен и от най-дребната рибка в морето, и по-могъщ от най-високата планина на земята. Ала не беше самонадеян. Предишната му самонадеяност бе средство за самозащита, достигнала връхната си точка при разрива с Мириам. Не бе ли почувствувал дори и когато мисълта за нея не му даваше покой, когато бе неизмеримо злочест, че щеше да намери друга жена, да я обикне и че тя на свой ред винаги да го обича? Та нуждаеше ли се от по-голямо доказателство от тези три седмици по море, за да повярва, че с Ан се бяха сблизили както никога досега, бяха заживели като едно хармонично цяло?

Завъртя се на пети, та да може да я наблюдава, опряна на гротмачтата. Гледаше към него с едва забележима, сдържана и доволна усмивка. Като майка, мина му през ума, която бе изправила болното си дете на крака. Гай също ѝ се усмихна, поразен, че може да вярва така безрезервно в непогрешимостта и правотата ѝ — а тя беше просто едно човешко същество. Най-много го поразяваше фактът, че тя беше негова. В този момент хвърли поглед към сплетените си пръсти и се замисли за работата по болницата, с която утре щеше да се залови, за предстоящите нови задачи и за събитията, които съдбата му готвеше.

Бруно се обади няколко вечери по-късно. Каза, че бил наблизил и искал да се отбие. Стори му се съвсем трезвен и леко потиснат.

Гай бе категоричен. Спокойно и твърдо му заяви, че и двамата с Ан нямат желание да го виждат повече, ала още докато говореше, усети търпението му да се изпарява като дим и укрепналата му през трите седмици психика да се срива под напора на налудничавия парадокс, че двамата изобщо разговарят.

Бруно знаеше, че Джерард още не се е обаждал на Гай. Не допускаше, че Джерард ще го разпитва повече от няколко минути. Ала Гай му заговори толкова студено, та не се реши да му съобщи, че вече фигурираше в списъка на Джерард, че Джерард може би щеше да го разпитва и че самият той отсега нататък възнамеряваше, стига Гай да се съгласи, да се виждат съвсем тайно — никакви гости, та дори и обеди заедно.

— Добре — едва промълви Бруно и затвори.

В този миг телефонът отново извънтя. Гай намръщено изгаси цигарата, която току-що бе запалил с облекчение, и вдигна слушалката.

— Добър ден. Обажда се Артър Джерард от частното детективско бюро... — Джерард попита дали би могъл да се отбие.

Гай се обърна и предпазливо се огледа наоколо, опитвайки се да пропъди усещането, че Джерард е подслушал току-що приключилия разговор с Бруно, че Джерард току-що е пипнал Бруно. Качи се горе да съобщи на Ан.

— Частен детектив? — учудено попита тя. — За какво става въпрос?

За секунда Гай се поколеба. Имаше толкова най-различни моменти, когато би могъл прекалено дълго да се колебае. Дяволите да го вземат Бруно! Дяволите да го вземат, задето го преследваше!

— Нямам представа.

Джерард пристигна тутакси. Любезно се приведе над ръката на домакинята и след като се извини, че се е натрапил с присъствието си, подхвана светски разговор за къщата и за малката градинка отпред. Гай го наблюдаваше с известна почуда. Джерард изглеждаше мудар, уморен и малко небрежен. Май Бруно не го бе представил напълно погрешно. Дори разсеяният му вид, подсилен от бавния му говор, не подсказваше, че това е разсеяност на детектив от най-висока класа. Но после, когато Джерард се разположи с пура и чаша уиски в ръка, Гай улови пронизателния поглед на светлокафявите му очи и силата в късите широки длани. И тогава се разтревожи. Невъзможно му бе да определи какво е намислил Джерард.

— С Чарлс Бруно сте приятели, така ли, мистър Хейнс?

— Да. Познавам го.

— Баща му беше убит през март миналата година, както навярно знаете, и убиецът не е намерен.

— Не знаех това! — възкликна Ан.

Джерард бавно премести поглед от нея към Гай.

— Аз също — промълви Гай.

— Значи не го познавате добре?

— Само бегло.

— Къде и кога се запознахте?

— Във... — Гай погледна към Ан — института по изкуствата „Паркър“, струва ми се, някъде през декември миналата година. — Усети, че е влязъл в капан. Беше повторил лекомисления отговор на Бруно на сватбата им просто защото Ан беше чула какво казва Бруно, а тя вероятно го беше забравила. Стори му се, че Джерард го изгледа, сякаш изобщо не му вярваше. Защо Бруно не го бе предупредил за Джерард? Защо не се бяха договорили за версията, която Бруно бе предложил веднъж — че са се запознали на чашка в някакъв бар в центъра?

— И кога точно се видяхте? — попита Джерард накрая.

— Ами... не се бяхме виждали до сватбата ми през юни. — Почувствува, че лицето му изразява объркаността на човек, който още не е наясно за какво ще го разпитват. Мина му през ума, че за щастие вече бе уверил Ан, че твърденията на Бруно за старото им приятелство са само особени прояви на неговия хумор. — Не го бяхме канили — вметна Гай.

— Дойде просто така? — Джерард погледна с разбиране. — Но го поканихте на тържеството ви през юли, нали? — обърна се и към Ан.

— Той се обади — обясни Ан — и попита дали може да дойде и аз... казах да.

Следващият му въпрос беше дали Бруно е знаел за тържеството от някой от приятелите им, който е бил поканен, и Гай отвърна, че не е изключено, след което съобщи името на русокосата, която вечерта му се бе усмихнала така ослепително. Не можеше да посочи други имена. Не беше виждал Бруно с никой друг.

Джерард се облегна назад и с усмивка попита:

— Симпатичен ли ви е той?

— Мисля, че да — след кратко мълчание учтиво отвърна Ан.

— Ами... — обади се Гай, понеже Джерард изчакваше. — Май малко се натрапва. — Дясната страна на лицето му бе в сянка. Питаше се дали Джерард не изучава лицето му за белези.

— Той издига в култ силната личност. В известен смисъл силата. — Джерард се усмихна, ала усмивката му вече не изглеждаше истинска, а и навярно никога не бе била. — Съжалявам, ако съм ви притеснил с тези въпроси, мистър Хейнс.

Тръгна си след пет минути.

— Какво означава това? — обърна се Ан към мъжа си. — Чарлс Бруно ли подозира?

Гай залости вратата и се върна.

— Навярно подозира някой от приятелите му. Може би допуска, че Чарлс знае нещо, понеже силно е мразел баща си. Или поне Чарлс ми каза така.

— Допускаш ли, че Чарлс би могъл да знае?

— Не може да се каже. Нали? — Гай посегна за цигара.

— Боже господи! — Ан стоеше и гледаше към ъгъла на канапето, сякаш Бруно седеше там както онази вечер на тържеството. — Какво ли не се случва в живота на хората! — прошепна тя.

---

[1] Швейцарски инженер (1872–1940); най-известният му мост е на река Швандбах близо до Шварценбург, построен през 1933 г. — Б.пр. ↑

— Слушай — възбудено рече Гай в слушалката. — Слушай, Бруно! — Позна по гласа му, че е по-пиян от когато и да било, ала беше решил да проникне до замъгления му мозък. В този момент внезапно му хрумна, че Джерард може да е с Бруно, и гласът му стана още по-приглушен, страхливо предпазлив. Разбра обаче, че Бруно е сам в телефонна кабина. — Каза ли на Джерард, че сме се запознали в Института по изкуствата?

Бруно отговори утвърдително — схвана го през пиянското му ломотене. Искаше да се отбие у тях. Гай не можа да го накара да възприеме, че Джерард вече е идвал да го разпитва. Ядно затвори телефона и рязко разтвори яката на ризата си. Бруно бе избрал чудесен момент да му се обади! Джерард се бе превърнал в реална заплаха. Прекратяването на всякакви контакти с Бруно сега му се струваше по-наложително дори от това да измислят правдоподобна версия. Най-много го раздражни, че от бръщолевенето му не можа да разбере какво му се е случило, та дори и в какво настроение е.

Двамата с Ан бяха горе в студиото, когато на вратата се позвъни.

Гай леко пооткрехна вратата, ала Бруно я блъсна докрай и залитайки, прекоси всекидневната и се строполи върху канапетото. Гай застана пред него, първоначално онемял от гняв, после от отвращение. Якият зачервен врат на Бруно се бе издул над яката. Изглеждаше по-скоро подпухнал, отколкото пиян, сякаш смъртта бе напомпала тялото му, дори и очните кухини, от което кръвясалите сиви очи бяха неестествено изпъкнали. Бруно вдигна поглед и се вторачи в него. Гай тръгна към телефона да поръча такси.

— Кой е, Гай? — шепнешком попита Ан от стълбата.

— Чарлс Бруно. Пиян е.

— Не е пиян! — внезапно се възпротиви Бруно.

Ан слезе до средата на стълбите и го видя.

— Не трябва ли просто да го настаним горе?

— Не го искам тук. — Гай разлистваше указателя, опитвайки се да намери номера на някоя таксиметрова компания.

— Искам тук! — изсъска Бруно подобно на спукала се гума.

Гай се извърна. Бруно го гледаше втренчено само с едно око — единствената проява на живот в проснатото като труп тяло. Каканижеше нещо неразбираемо.

— Какво повтаря? — Ан застана до Гай.

Гай се приближи и го хвана отпред за ризата. Безумното неспирно ломотене го вбеси. Бруно олигави ръката му, докато се мъчеше да го изправи.

— Ставай и се измитай! — И в този миг чу: *Ще ѝ кажа, ще ѝ кажа...* *Ще ѝ кажа, ще ѝ кажа* — бръщолевеше Бруно, втренчил кръвясалото си око в него. — Не ме гони, ще ѝ кажа, ще...

Гай погнушено го пусна.

— Какво има, Гай? Какви ги плещи?

— Ще го сложа да легне — отвърна Гай.

Напрегна всички сили да го повдигне на гърба си, ала отпуснатата безчувствена тежест бе непреодолима. Накрая го просна върху канапето. Отиде до предния прозорец. Навън нямаше кола. Бруно сякаш бе паднал от небето. Спеше безшумно, а Гай седеше, пушеше и го наблюдаваше.

Бруно се пробуди към три часа сутринта и пийна няколко чашки, за да се оправи. След малко изглеждаше почти нормално, като се изключи подпухналостта му. Беше много щастлив, че е у тях, и изобщо не си спомняше как е пристигнал.

— Изкарахме още един рунд с Джерард — усмихна се той. — Три дни. Чете ли във вестниците?

— Не.

— Бива си те, даже не поглеждаш вестници! — глухо промълви той. — Джерард се е увлякъл по една случайна следа. Един мой приятел мошеник, Мат Левайн. Няма алиби за онази нощ. Хърбърт допуска, че може да е бил той. Три дни поред разговарям и с тримата. Има вероятност да осъдят Мат.

— Той да умре?

Бруно се поколеба, но не престана да се усмихва.

— Не да умре, просто да го осъдят. Вече има две-три убийства зад гърба си. Ченгетата ще са доволни да го пипнат. — Потръпна и

изпи чашата до дъно.

На Гай му се дощя да вдигне големия пепелник пред себе си и да фрасне с него подпухналата глава на Бруно, да скъса изпънатата струна, която щеше да се изпъва все повече, докато не убиеше или Бруно, или себе си. Сграбчи го здраво за раменете.

— Ще се махнеш ли? Кълна се, че ти е за последен път!

— Не — спокойно отвърна Бруно без никакъв опит да се съпротивлява и Гай отново забеляза равнодушието му към болката, към смъртта, което бе усетил, когато се биха в гората.

Гай покри лице с ръцете си и усети как то се сгърчи под дланите му.

— Ако обвинят този Мат, ще им разправа цялата истина.

— А, няма. Няма да съберат достатъчно доказателства. Пошегувах се, братле! — Бруно се ухили. — Мат е от хората, способни да убият, ала при него доказателствата не съответствуват. Ти не си такъв, ала при теб доказателствата съответствуват. За бога, Гай, ти си знаменитост! — Измъкна нещо от джоба си и му го подаде. — Случайно ми попадна миналата седмица. Много е хубава, Гай.

Гай погледна оградената като некролог снимка на магазина в Питсбърг. Бе в диплянка на Музея за модерни изкуства. Пишеше следното: „Гай Даниъл Хейнс, едва тридесетгодишен, е следовник на Райт^[1] в архитектурата. Стилът му е характерен, безкомпромисен, отличава се със строга простота, без да е скован, с елегантност, която той назовава «звучене»...“ Гай нервно затвори диплянката, отвратен от последната дума, която бяха измислили онези от Музея.

Бруно напъха диплянката обратно в джоба си.

— Ти си сред каймака. Ако запазиш хладнокръвие, целия да те изтърбушат, пак не биха те заподозрели.

Гай го изгледа отвисоко.

— Все пак това не е причина да идваш тук. Защо го правиш? — Ала му беше ясно. Защото животът му с Ан очароваше Бруно. Защото самият той получаваше нещо при срещите им: извратено удоволствие от факта, че се самоизмъчва.

Бруно го наблюдаваше, сякаш му беше известно всичко, което минаваше през ума му.

— Симпатичен си ми, Гай, ала помни — разполагат със значително повече улики срещу теб, отколкото срещу мен. Бих могъл

да се измъкна, ако ме предадеш, ти обаче не би могъл. Хърбърт би могъл да те разпознае, това е факт. Пък и Ан би могла да се сети, че по това време си се държал странно. Както и за драскотините, и за белега. И всичките дребни улики, които ще ти поднесат — например пистолета, парченцата от ръкавица... — Бруно бавно и с наслаждение ги изброяваше като стари спомени. — Ако се опълча срещу теб, ще рухнеш. Бас държа.

---

[1] Франк Лойд Райт (1869–1959) — американски архитект, един от най-оригиналните творци в съвременната архитектура. — Б.пр. ↑

Щом я видя, Гай разбра, че Ан е забелязала вдлъбнатината. Смяташе да я оправи, ала бе забравил. Отначало каза, че не знае как е станало, после си призна. Каза, че бил взел яхтата предната седмица и я блъснал в една шамандура.

— Недей толкова да го преживяваш — подкачи го тя, — не си заслужава. — Хвана го за ръка и се изправи. — Ейгън каза, че веднъж следобед си излязъл с яхтата. Заради това ли не ми съобщи нищо?

— Вероятно да.

— Сам ли беше? — Ан се поусмихна, понеже не го биваше особено като моряк и не би се осмелил да тръгне сам.

Бруно се бе обадил и настоятелно бе поискал да се поразходят. Джерард отново не бе стигнал доникъде с Мат Левайн, а други разкрития нямаше и Бруно бе настоял да го отпразнуват.

— Излязохме с Чарлс Бруно. — Беше си взел и пистолета онзи следобед.

— Няма значение, Гай. Само че защо отново сте се виждали? Смятах, че ти е извънредно неприятен.

— Моя приумица — измърмори той. — Цели два дни бях работил у дома. — Знаеше, че не е без значение. Ан поддържаше металните и боядисаните в бяло дървени части на „Индия“, сякаш бяха от злато и слонова кост — блестящи и без никакво петънце. И Бруно в яхтата! Ан вече подозираше Бруно.

— Гай, нали не беше той пред апартамента ти онази вечер, спомняш ли си? Човекът, който ни заприказва, когато валеше сняг.

— Да. Той беше. — Пръстите му, прихванали натежалия в джоба му пистолет, го стиснаха безпомощно.

— Защо непрекъснато ходи по петите ти? — Ан уж случайно тръгна подире му по палубата. — Архитектурата не го интересува особено. Поговорихме си тогава на тържеството.

— Той не ходи непрекъснато по петите ми. Просто не знае какво да прави. — Би могъл да говори спокойно, само да се отърве от

пистолета.

— В Института ли се запознахте?

— Да. Мотаеше се в един коридор. — Колко лесно му идваше да лъже, когато се налагаше! Ала плевелите се увиваха около краката му, около тялото му, около мозъка му. Някой ден щеше да изрече нещо, което не биваше. Съдбата беше предопределила да загуби Ан. Навярно я загуби още в този момент, докато палеше цигара, а тя го наблюдаваше, облегната на гротмачтата. Пистолетът сякаш го приковаваше на място и той решително се обърна и тръгна към носа. Чу зад гърба си как Ан се запъти към каютата, меко стъпвайки с обувките си за тенис.

Денят беше мрачен, канеше се да вали. „Индия“ бавно се поклащаше по разлюляната повърхност и сякаш през изминалия един час изобщо не беше мръднала от сивия бряг. Гай се облегна на бушприта и огледа белите си панталони, синьото сако с позлатени копчета, което бе взел от гардеробчето и което навярно принадлежеше на Аниния баща. Мина му през ума, че би могъл да стане моряк вместо архитект. На четиринадесет години беше луд по морето. Кое го бе възпряло? Колко различен би бил животът му без... какво? Без Мириам, разбира се. Нетърпеливо се изправи и измъкна пистолета от джоба на сакоето си.

Задържа го с две ръце над водата, опрял лакът на бушприта. Какво изящно бижу и колко невинно изглеждаше в момента. Той самият... Пусна го във водата. Пистолетът се преобърна веднъж с цевта нагоре, остана неподвижен, готов както винаги, и изчезна.

— Какво беше това?

Гай се обърна и я видя застанала на палубата до каютата. Деляха ги три-три и половина метра. Нищо, абсолютно нищо не му дойде наум да й каже.

Бруно се поколеба дали да пийне. Стените в банята сякаш щяха да се разпаднат на дребни късчета, сякаш в действителност не бяха на мястото си или пък той самият не бе в банята.

— Мамче! — Ала се засрами от уплашения си хленч и гаврътна чашката.

Влезе на пръсти в стаята ѝ и я събуди, като натисна копчето до леглото ѝ, което предупреждаваше Хърбърт в кухнята, че е готова за закуска.

— Аа — прозя се тя, после се усмихна. — Как си? — Потупа го по рамото, измъкна се изпод завивките и отиде да се измие в банята.

Бруно кротко поседя на леглото ѝ, докато майка му се върна и отново се мушна под завивката.

— Мисля, че срещата ни с човека от екскурзионното бюро е днес следобед. Как се казваше, Сондърс? Добре ще е, ако дойдеш с мен.

Бруно кимна. Ставаше въпрос за едно пътешествие до Европа, което можеше да се превърне в околосветско. Тази сутрин обаче идеята изобщо не го привличаше. Навярно би му било приятно да пътешествува по света, но с Гай. Бруно се изправи — чудеше се дали да не иде да пийне още едно.

— Как се чувствуваш?

Майка му винаги задаваше въпросите си в неподходящ момент.

— Чудесно — отвърна той и отново седна.

На вратата се почука, показа се Хърбърт.

— Добро утро, госпожо. Добро утро, сър — рече той, без да ги гледа.

Бруно навъсено огледа безшумните му лъснати обувки с вирнати носове, без да сваля ръка от брадичката си. Напоследък наглостта на Хърбърт ставаше нетърпима! Джерард му бе създал самочувствието, че той е ключовата фигура в случая, само да можеха да се доберат до истинския виновник. Всички го хвалеха за храбростта, с която бе

гонил убиеца. Освен това баща му му беше оставил двадесет хиляди в завещанието си. Стига да искаше, Хърбърт би могъл да си поотпочине!

— Госпожата знае ли колко души ще дойдат на вечеря — шест или седем?

Докато Хърбърт говореше, Бруно погледна острата му розова брадичка и си представи как Гай го е фраснал и го е повалил в безсъзнание.

— О, вярно, Хърбърт, още не съм се обадила, но смятам, че ще бъдат седем.

— Много добре, госпожо.

И Рътледж Оувърбек младши предварително знаеше, че в крайна сметка майка му ще го покани, макар да се преструваше, че се колебае, понеже гостите ставаха нечетен брой. Рътледж Оувърбек беше или се правеше на лудо влюбен в майка му. На Бруно му се прииска да ѝ съобщи, че цели шест седмици Хърбърт не му беше дал дрехите за гладене, ала така му се гадеше, че не можеше да отвори уста.

— Да ти кажа, умирам да видя Австралия — рече тя, докато отхапваше от препечената филийка. Беше подпряла една карта на света до каната с кафе.

Седалището му определено започваше да изтръпва. Изправи се.

— Мамче, на мен не ми се тръгва кой знае колко.

Тя се намръщи загрижено, което още повече го уплаши, защото му стана ясно, че изобщо не би могла да му помогне.

— Какво има, миличък? Какво искаш?

Той припряно излезе, усещайки, че може би ще трябва да повърне. В банята му причерня. Излезе, олюлявайки се, и изпусна все още неотворената бутилка уиски върху леглото си.

— Чарли? Какво има?

— Искам да легна. — Строполи се на леглото, ала не му стана по-добре. Даде знак на майка си да се дръпне, за да може да се изправи, ала щом седна, отново му се прииска да легне, затова стана прав.

— Имам чувството, че умирам!

— Легни си, миличък. Да кажа ли да... донесат горещ чай?

Бруно раздра халата, после горнището на пижамата. Задушаваше се. С мъка си поемаше дъх. Наистина се чувствуваше така, сякаш умира.

Тя побърза да му донесе мокър компрес.

— Какво ти е, от стомаха ли?

— Всичко. — Той изрита чехлите. Тръгна да отваря прозореца, ала той бе отворен. Целият се обля в пот. — Мамче, може би умирам. Умирам ли според теб?

— Ще ти донеса да пийнеш!

— Не, викни доктор! — изпищя той. — И ми донеси да пийна!
— Издърпа безсилно връвта на долнището и то се свлече. Какво му ставаше? Не беше само треперенето. Нямаше сили дори да трепери. Дори ръцете му бяха изтръпнали и слаби. Вдигна длани. Пръстите му се бяха изкривили навътре. Не можеше да ги разтвори. — Мамче, нещо става с ръцете ми! Виж, гледай, какво става, какво става?

— Изпий това!

Чу как бутилката дрънчеше по ръба на чашата. Не можеше да изчака. Затича по коридора, прегърбен от ужас, вперил поглед в безводните си изкривени ръце. Двата средни пръста на ръцете му. Бяха закривени към дланите, почти ги докосваха.

— Миличък, облечи си халата! — прошепна тя.

— Викни доктор! — Халат! Да му говори за халат! Какво значение имаше, дори да беше съвсем гол? — Мамче, не им давай да ме отвеждат! — Той се вкопчи в нея както стоеше до телефона. — Заклучи всички врати! Знаеш ли какво правят? — Говореше припряно и поверително, защото продължаваше да се вдървява и вече знаеше какво му е. Превръщаше се в пациент! Щеше да бъде такъв през целия си живот! — Знаеш ли какво правят, мамче, слагат те в усмирителна риза и не ти дават нито капка, а това ще ме свърши!

— Доктор Пакър? Мисис Бруно се обажда. Бихте ли ни препоръчали някой лекар наблизо?

Бруно изписка. Как щеше да се добере този лекар до тяхната дълбока провинция?

— Трябба... — Остана с отворена уста. Не можеше да говори, не можеше да си превърти езика. Бяха се втвърдили гласните му струни!
— Ааааах! — Измушна се изпод халата, който майка му се мъчеше да му метне отгоре. Нека Хърбърт да стои зяпнал насреща му, щом иска!

— Чарлс!

С обезумели ръце посочи устата си. Изтърча към огледалото на гардероба. Лицето му бе побеляло, сплеснато около устата, сякаш

някой го бе фраснал с дъска, зъбите му се бяха оголили. А ръцете му! Вече нямаше да може да държи чаша, нито да запали цигара. Нямаше да може да кара кола. Даже нямаше да може сам да отиде до тоалетната.

— Изпий това!

Да, алкохол, алкохол. Опита се да го поеме с вкочанените си устни. Изгори лицето му и потече по гърдите. Даде знак да му наляят още. Насили се да ѝ напомни да заключи вратите. О, божичко, ако му минеше, цял живот щеше да е благодарен! Остави се Хърбърт и майка му да го избутат върху леглото.

— Зъммимее! — Задави се. Усука халата на майка си, вкочвайки се в нея и малко остана да я повали върху себе си. Ала поне можеше да се задържи за нещо сега. — Не ддавадамзземат! — беззвучно прошепна той и майка му го успокои, че няма да позволи. Каза му, че ще заключи вратите.

Сети се за Джерард, Джерард продължаваше да работи срещу него и щеше да продължава винаги. Не само той, а и цяла армия от хора щяха да проверяват, да надничат, да идват, да тракат по пишещи машини, да сноват насам-натам с нови данни, този път от Санта Фе, и някой ден Джерард успешно щеше да ги съпостави. Някой ден като днес сутринта Джерард би могъл да влезе и да го намери в това състояние, да го попита и той щеше да си признае от игла до конец. Беше убил човек. А убиеца винаги го убиваха. Навярно не би могъл да издържи. Впери поглед в металната пластинка в средата на тавана. Заприлича му на кръглата хромова запушалка в умивалника на бабината му къща в Лос Анжелес. Защо се сети за това?

Неочаквано иглата жестоко се заби под кожата му и това го свести.

Младият припрян лекар разговаряше с майка му в ъгъла на затъмнената стая. Ала сега Бруно се чувствуваше по-добре. Сега нямаше да го отведат. Вече беше добре. Само дето се бе паникьосал. Предпазливо надзърна под чаршафа и видя как пръстите му помръднаха. „Гай“, прошепна той. Все още чувствуваше езика си удебелен, ала можеше да говори. В този миг лекарят си тръгна.

— Мамче, не ми се ходи в Европа! — монотонно издума той, когато тя се върна.

— Добре, миличък, няма да ходим. — Приседна кротко отстри на леглото му и веднага му стана по-добре.

— Лекарят не каза, че не мога да замина, нали? — Сякаш, стига да поискаше, нямаше да замине! От какво се страхуваше? Дори не от друга подобна атака! Докосна подплънката на халата ѝ, ала се сети за Рътледж Оувърбек и предстоящата вечеря и отпусна ръка. Сигурен бе, че е любовник на майка му. Тя твърде често го посещаваше в студиото му в Силвър Спрингс и оставаше там дълго. Не искаше да си го признае, ала защо не, след като ставаше под носа му? Тази връзка ѝ бе първата, освен това баща му беше покойник, ала защо трябваше да се лепне за такава мижитурка? При спуснати щори очите ѝ изглеждали по-тъмни. Видът ѝ бе все така съсипан, както в дните след смъртта на баща му. Изведнъж Бруно си даде сметка, че щеше да си остане такава — никога вече нямаше да бъде млада както той я харесваше. — Не гледай толкова тъжно, мамче.

— Миличък, ще ми обещаеш ли да намалиш пиенето? Лекарят каза, че това е началото на края. Случилото се тази сутрин бе предупреждение, не ти ли е ясно? Предупреждение на съдбата. — Облиза устни и внезапната мекота на изчервената, очертана долна устна, толкова близо до него, го разтърси.

Здраво стисна клепачи. Ако обещаеше, щеше да излъже.

— Дявол да го вземе, дали не беше делириум тременс? Никога ме ми се е случвало.

— Това обаче е по-лошо. Разговарях с лекаря. Каза, че разрушава нервната ти тъкан и може да те убие. Нима това не те плаши?

— Да, мамче.

— Обещай ми! — Тя видя как клепачите му потрепнаха и отново се затвори и го чу, че въздиша. Мина ѝ през ума, че трагедията не бе започнала тази сутрин, а преди години, когато за първи път бе пил самичък. Трагедията не беше дори в това, че е започнал да пие сам, защото пиенето му бе не първото, а последното убежище. Още преди това за него всичко бе отишло по дяволите — и с нея, и със Сам, с приятелите му, с надеждите му, а и с интересите му. Колкото и да се напрягаше, не можеше да се сети защо и къде би могло да е началото; та нали винаги му угаждаха — и тя, и Сам всякак се стараеха да го насърчават във всичко, дори и в най-дребните му увлечения. Ако само

можеше да се сети в кое кътче на миналото бе започнало... Стана от мястото си — сега тя имаше нужда да пийне.

Бруно колебливо отвори очи. Сънят блажено го оборваше. Видя себе си наред стаята, сякаш се гледаше на екран. Бе облечен в ръждивокафявия костюм. На острова в Меткалф. Видя как по-младото му стройно тяло се изви към Мириам и я повали на земята — малкото кратки мигове, отделени от времето преди и след това. Чувствуваше, че в тези мигове се бе движил устремно, бе мислил устремно и дръзко и никога вече нямаше да настъпи такъв период в живота му. Гай му бе разправил онзи ден в лодката, че е имал такова усещане, докато е строил „Палмира“. Бруно беше щастлив, че разликите по време между тези незабравими в живота и на двамата мигове бяха толкова минимални. Сегиз-тогиз му се струваше, че може да умре без съжаление, защото какво друго би могъл да направи, което да се сравни с нощта в Меткалф? Нима всичко останало не би било несравнимо по-дребно? Понякога, както в този момент, му се струваше, че силите му чезнат, а нещо друго — навярно любопитството му — постепенно гасне. Ала това не го интересуваше, защото вече се чувствуваше извънредно помъдрял и извънредно доволен. А до вчера искаше да обикаля света! И защо? Да каже, че го е обиколил. На кого? Предния месец бе писал на Уилям Бийб, че желае да го спуснат в новата супербатисфера, която изпробваха отначало без човек. Защо? Всичко беше глупаво в сравнение с онази нощ в Меткалф. Всеки друг от познатите му беше глупав в сравнение с Гай. И най-глупавото от всичко — да си въобрази, че е искал да види европейките! Навярно се беше озлобил покрай пачаврите на Капитана — е, и какво от това? Толкова много хора смятат, че сексът се надценява. Психолозите твърдят, че никоя любов не е вечна. Но за Гай и Ан не бива да говори така. Нещо му подсказваше, че тяхната любов може да се окаже вечна, макар да не можеше да обясни защо. Гай беше толкова привързан, че беше сляп и глух за света — но не беше само това. Не беше и това, че вече имаше достатъчно пари. Беше нещо невидимо, за което още не се бе сетил. От време на време имаше чувството, че още малко, и ще се сети.

Не, не че този отговор му беше потребен. Бе чисто научен интерес.

Обърна се усмихнато на хълбок и започна да си играе с капачето на златната си запалка „Дънкил“. Човекът от екскурзионното нямаше да ги види нито днес, нито друг път. Вкъщи беше хиляди пъти по-уютно, отколкото в Европа. Освен това Гай беше тук.

Джерард го преследваше през някаква гора и размахваше всички улики — мярнаха му се парченца от ръкавицата, парчето син плат, дори и пистолетът, тъй като Джерард вече бе хванал Гай. Гай беше завързан по-навътре в гората и кръвта течеше обилно от дясната му ръка. Ако не успееше да заобиколи и да се добере до него, Гай щеше да умре от загуба на кръв. Джерард търчеше и се кискаше, сякаш шегата си я биваше; бяха го изиграли, ала накрая той бе разгадал играта им. Само миг, и Джерард щеше да го докосне с отвратителните си ръце!

— Гай! — Ала гласът му се чу едва-едва. Джерард вече почти го докосваше. Играта се състоеше в това Джерард да го докосне!

Бруно се помъчи да се изправи, напрягайки всички сили. Кошмарът се откъсваше от съзнанието му като тежки каменни отломки.

Джерард! Ето го!

— Какво има! Лош сън?

Моравите ръце го докоснаха и Бруно мигом се свлече на пода.

— Тъкмо навреме те събудих, а? — Джерард се засмя.

Бруно така стисна зъби, та за малко да ги счупи. Втурна се в банята и надигна чашата при широко отворена врата. Сякаш се беше бил с триста дяволи, така изглеждаше в огледалото.

— Извинявай, че нахълтах, ала открих нещо ново. — Напрегнатият писклив глас на Джерард подсказваше, че е отбелязал някаква победа. — За твоя приятел Гай Хейнс. Току-що го сънуваше, нали?

Чашата се строши в ръката му и той се залови да събира едно по едно парченцата от умивалника и да ги слага върху назъбеното дъно. После отегчено се заклатушка към леглото си.

— Кога се запозна с него, Чарлс? Не е през декември миналата година. — Джерард се облегна на скрина и запали пура. — Не се ли запознахте преди година и половина? С него ли пътува във влака до

Санта Фе? — Джерард замълча. Измъкна нещо изпод мишницата си и го хвърли на леглото. После добави: — Спомняш ли си това?

Беше томчето на Платон от Санта Фе, книгата на Гай, все още загъната, макар че адресът бе полуизтрит.

— Помня го, разбира се. — Бруно я хвърли настрана. — Загубих я по пътя за пощата.

— Хотел „Ла Фонда“ я пазеше на рафта. Как така ти е хрумнало да вземеш тази книга за четене?

— Намерих я във влака. — Бруно вдигна очи. — Вътре бе написан адресът на Гай и бях решил да му я пратя. Всъщност я намерих във вагон-ресторанта. — Погледна право в Джерард, но той го наблюдаваше с проницателния си немигащ поглед, в който невинаги се четеше нещо.

— Кога се запозна с него, Чарли? — отново попита Джерард с търпението на човек, който предварително знае, че детето пред него лъже.

— През декември.

— Положително си осведомен, че жена му е била убита.

— Разбира се, четох го във вестниците. Оттам научих и че проектира клуба „Палмира“.

— И си си казал, че е много интересно, тъй като шест месеца по-рано си намерил негова книга.

Бруно се поколеба.

— Да.

Джерард изсумтя и сведе поглед със слаба усмивка на погнуса.

Бруно се почувствува неловко, неуверено. Кога бе виждал такава усмивка, кога беше чувал такава изсумтяване? Веднъж, когато бе излъгал за нещо баща си, съвсем очевидно го бе излъгал, но упорито не отстъпваше, баща му изсумтя с усмивка, пълна с недоверие. В този миг бе изпитал срам. Сега усети, че с очи моли Джерард да му прости, и нарочно извърна поглед към прозореца.

— И толкова пъти си се обаждал в Меткалф по телефона, без дори да го познаваш. — Джерард взе книгата от леглото.

— Обаждал съм се?

— Няколко пъти, по телефона.

— Веднъж, струва ми се, но бях пиян.

— Няколко пъти. За какво?

— Заради тази проклета книга! — Ако Джерард наистина го познаваше, трябваше да му е добре известно, че би направил точно такава нещo. — Може да съм се обадил, когато научих за убийството на жена му.

Джерард поклати глава.

— Обадил си се, преди да я убият.

— И какво? Дори така да е.

— И какво? Ще трябва да попитам мистър Хейнс. Като се има предвид какъв интерес проявяваш към убийствата, странно е, дето не си му се обадил след това, а?

— Убийствата ми дотегнаха! — извика Бруно.

— О, вярвам ти, Чарли, вярвам ти! — Без да бърза, Джерард пое по коридора към стаята на майка му.

Бруно взе душ и бавно и грижливо се облече. Припомни си, че Джерард беше много, много по-възбуден, когато ставаше въпрос за Мат Левайн. Доколкото си спомняше, беше се обаждал само два пъти в Меткалф от хотел „Ла Фонда“, където Джерард вероятно е открил разписките. Би могъл да заяви, че майката на Гай греши за останалите обаждания, че не е бил той.

— Какво искаше Джерард? — попита той майка си.

— Нищо особено. Питаше ме дали познавам някакъв твой приятел, Гай Хейнс. — Четкаше нагоре косата си, която стърчеше на всички посоки около спокойното ѝ уморено лице. — Той е архитект, нали?

— Аха. Не го познавам много добре. — Тръгна подире ѝ из стаята. Беше забравила за изрезките в Лос Анжелес точно както предполагаше. Слава богу, че когато излязоха снимките на „Палмира“, не ѝ бе припомнил, че се познава с Гай. Навярно бе предчувствувал, че ще се спре именно на Гай за онази работа.

— Джерард спомена, че си му се обаждал миналото лято. За какво става въпрос?

— А, мамче, така ми писнаха глупавите му подмятания!

Същата сутрин, няколко минути по-късно, Гай излезе от кабинета на директора на чертожното бюро „Хансън и Кнап“. От седмици наред не се бе чувствувал толкова щастлив. Бюрото приключваше с последните чертежи за болницата, които бяха най-сложните за изпълнение в досегашната му практика. Бяха одобрени и всички строителни материали, а рано тази сутрин получи телеграма от Боб Трийчър с радостни вести за стария му приятел. Боб бе назначен в експертния съвет от инженери за новия язовир в Албърта, Канада — от пет години се надяваше да намери такава работа.

Докато вървеше към изхода, от ветрилообразно разположените продълговати маси край него чертожниците от време на време вдигаха глава и го проследяваха с поглед. Гай кимна на един от по-старшите, който му се усмихваше. Почувствува — макар съвсем слаб — прилив на гордост. А може би идеше не от друго, а просто от новия му костюм — третия костюм по поръчка в живота му. Ан бе избрала сивосиния кариран плат. Ан се бе спряла сутринта на вълнената вратовръзка с доматен цвят — Гай я имаше отдавна, но я обичаше. Затегна възела пред огледалото между асансьорите. От едната гъста черна вежда стърчеше бял косъм. Изненадано повдигна вежди. Приглади косъма. За първи път забеляза, че има бял косъм.

На вратата се показа един от чертожниците.

— Мистър Хейнс? Добре, че ви сварих. Търсят ви по телефона.

Гай се върна с надеждата, че няма да се забави, понеже след десет минути се бяха уговорили да обядват с Ан. Обади се от една празна канцелария, която не бе свързана с чертожната зала.

— Ти ли си, Гай? Виж какво, Джерард е открил томчето от Платон... Да, в Санта Фе. Виж какво, с това нищо не се променя...

Изминаха пет минути, преди Гай да се върне при асансьорите. Отдавна предчувствуваше, че може да открият книгата. Бруно твърдеше обратното. Но ето че и Бруно можеше да греши. Следователно биха могли да заловят Бруно. Гай свъси вежди, сякаш

възможността да заловят Бруно не беше за вярване. До този момент някак си наистина не беше за вярване.

Щом излезе на слънце, отново се сети, че е с новия костюм, и стисна юмруци в безсилна ярост. „Намерил съм книгата във влака, разбираш ли? — беше казал Бруно. — Книгата е била поводът да ти се обадя в Меткалф. Но до месец декември не сме се срещали...“ Никога не беше чувал Бруно така да изяжда думите, да говори толкова напрегнато, толкова тревожно и измъчено — гласът му бе почти неузнаваем. Гай отново премисли скалъпената лъжа, която Бруно току-що му бе съобщил, сякаш нямаше нищо общо с нея, сякаш равнодушно оглеждаше мостра за костюм. Не, дупки нямаше, ала не би издържала при всякакви условия. Ако, да речем, някой си спомнеше, че ги е виждал във влака. Например сервитьорът, който ги бе обслужвал в купето на Бруно.

Наложи си да диша по-бавно, да върви по-бавно. Вдигна поглед към дребния диск на зимното слънце. Черните му вежди с белия косъм, с белега, който се белееше, веждите му, които според Ан напоследък ставали по-рунтави, разчупваха светлината на дребни снопчета и го предпазваха. Някъде беше чел, че ако човек гледа в слънцето петнадесет секунди, без да мигне, то може да му прогори роговицата. Ан също го предпаваше. Работата му го предпаваше. *Новият костюм, глупашкият нов костюм.* Отведнъж се почувствува глупаво и не на място, безпомощен. Смъртта незабелязано се бе промъкнала в съзнанието му и го бе обладала. Навярно толкова дълго бе вдишвал диханието ѝ, че бе свикнал с него. Е, поне не се боеше. Силно изпъна рамене.

Когато влезе в ресторанта, Ан още не бе дошла. В този момент си спомни — бе го предупредила, че ще отиде да прибере снимките на къщата, които бяха правили в неделя. Извади от джоба си телеграмата от Боб Трийчър и я препрочете няколко пъти:

ТОКУ-ЩО СТАНАХ ЧЛЕН НА СЪВЕТА ЗА
АЛБЪРТА. ПРЕПОРЪЧАХ ТЕ. ТОВА Е МОСТ, ГАЙ.
НАМЕРИ НАЧИН ВЕДНАГА ДА ДОЙДЕШ. ПОРЪЧКАТА
ГАРАНТИРАНА. СЛЕДВА ПИСМО.

Поръчката гарантирана. Независимо от хода на живота му способностите му да построи мост не подлежаха на съмнение. Гай замислено отпиваше от мартинито си, а чашата не трепваше в ръката му.

— Неволно попаднах на друг случай — приветливо измърмори Джерард, вперил поглед в написания на машина доклад върху бюрото му. Не бе вдигнал очи, откакто Бруно бе влязъл. — Убийството на първата жена на Гай Хейнс. Престъпникът изобщо не е открит.

— Да, знам.

— Допусках, че ще знаеш доста подробности около случая. Е, разкажи ми всичко, което знаеш. — Джерард се разположи удобно. Личеше му, че от понеделник насам, откакто бе намерил томчето на Платон, доста надълбоко се бе ровил в делото.

— Нищо не зная — каза Бруно. — Никой нищо не знае, нали?

— Ти какво смяташ? Навярно доста сте разговаряли с Гай по въпроса.

— Не специално по този въпрос. Изобщо не сме разговаряли. Защо?

— Защото проявяваш голям интерес към убийствата.

— В какъв смисъл, какво искаш да кажеш?

— Е, хайде сега, Чарлс, поне дотолкова бих могъл да се осведомя ако не от теб, от баща ти! — издума Джерард в необичаен изблик на нетърпение.

Бруно посегна за цигара, ала отдръпна ръка.

— Приказвали сме за това — смирено промълви Бруно с изпълнен с уважение глас. — Нищо не знае. Дори не е знаел много неща за жена си през онзи период.

— Кой го е извършил според теб? Минавало ли ти е през ума, че мистър Хейнс би могъл да го е организирал? Интересувал ли си се, да кажем, как го е направил и как се е измъкнал след това? — С присъщата си непринуденост Джерард се облегна с ръце на тила, сякаш разговаряха за хубавото време през деня.

— В никакъв случай не допускам той да го е организирал — отвърна Бруно. — Май че не ти е ясно от какъв калибър е човекът, за когото приказваш.

— Единствено калибърът на оръжието заслужава внимание, Чарлс. — Джерард вдигна слушалката. — Както по всяка вероятност ти сам би ме уверил. Ако обичате, поканете мистър Хейнс да влезе.

Бруно леко подскочи и Джерард го забеляза. Мълчаливо го наблюдаваше, докато слушаха как Гай се приближава по коридора. Можеше да се очаква такова нещо от Джерард, каза си Бруно. И какво, и какво, и какво от това?

Гай му се стори нервен, ала това не биеше на очи, тъй като той винаги бе нервен и припрян. Поздрави се с Джерард и кимна на Бруно. Джерард му предложи стола с права облегалка — друг нямаше.

— Единственото, заради което ви повиках тук, мистър Хейнс, е да ви задам един много прост въпрос. За какво най-вече разговаряте, когато сте с Чарлс? — Предложи му цигара от пакет, който изглеждаше забравен от години, и Гай я взе.

Гай раздражено сбърчи вежди — съвсем основателно, реши Бруно — и процеди:

— От време на време ме е разпитвал за клуба „Палмира“

— И за какво друго?

Гай погледна към Бруно. Извънредно нехайно, почти пренебрежително. Бруно гризеше един от ноктите на ръката, с която бе подпрял бузата си.

— Определено не мога да се сетя — отговори Гай.

— Да е разговарял с вас за убийството на жена ви?

— Да.

— Как разговаря с вас за убийството? — учтиво попита Джерард. — Искам да кажа, за убийството на жена ви.

Гай усети, че се изчервява. Отново крадешком погледна към Бруно, както би постъпил всеки, всеки друг в присъствието на човека, когото обсъждат, без да му обръщат внимание.

— Често ме е питал дали подозирам някого.

— А вие подозирате ли някого?

— Не.

— Симпатичен ли ви е Чарлс? — Дебелите пръсти на Джерард затрепериха слабо, нелепо. Заиграха с кибритена кутийка над попивателната преса.

Гай се сети как Бруно въртеше кибритена кутийка във влака, как я изпусна върху пържолата.

- Да, симпатичен ми е — озадачено отвърна той.
— Не ви ли е досаждал? Не ви ли се е натрапвал много пъти?
— Не бих казал — отвърна Гай.
— Не ви ли стана неприятно, когато Бруно дойде на сватбата ви?
— Не.
— Чарлс споменавал ли ви е, че мрази баща си?
— Да.
— Някога да ви е споменавал, че би желал да го убие?
— Не — със същия делови тон отвърна Гай.

Джерард измъкна обвитата с кафява хартия книга от едно чекмедже в бюрото си.

— Ето книгата, която Чарлс е смятал да ви прати по пощата. За съжаление не мога да ви я върна в момента, понеже може да ми дотрябва. Как вашата книга е попаднала у Чарлс?

— Каза ми, че я е намерил във влака. — Гай не откъсваше очи от вялата загадъчна усмивка на Джерард. Беше забелязал подобие на такава усмивка, когато Джерард идва у тях, ала само подобие. А това сега бе усмивка, която преднамерено предизвикваше неприязън. Тя бе професионално оръжие. Как ли би се чувствувал човек, помисли си Гай, ако всеки ден вижда тази усмивка? Неволно погледна към Бруно.

— И не сте се виждали във влака? — Джерард премести поглед от Гай към Бруно.

— Не — отвърна Гай.

— Говорих с келнера, който ви е обслужвал в купето на Чарлс.

Гай не отместваше поглед от Джерард. Помисли си, че неподправеният срам е по-сразяващ от чувството за вина. Усецаше се сразен, въпреки че седеше изопнал рамене, вперил поглед в Джерард.

— И какво от това? — пискливо се обади Бруно.

— Ами просто ме интересува защо вие двамата се мъчите да донесете вода от девет кладенци, та да излезе, че сте се запознали няколко месеца по-късно. — Джерард развеселено поклати глава, изчаквайки ефекта от казаното. — Не искате да ми отговорите. Е, значи отговорът е очевиден. Вероятният отговор.

И тримата знаеха отговора, помисли си Гай. Той вече се носеше из въздуха, свързваше него с Бруно, Бруно с Джерард, Джерард с него. Отговорът, който според Бруно не можеше никому да хрумне, завинаги липсващата брънка.

— Ще ми отговориш ли, Чарлс, като си прочел толкова много детективски романи?

— Не зная накъде биеш.

— Жена ви е била убита няколко дни след това, мистър Хейнс. А след няколко месеца — бащата на Чарлс. Първото ми предположение очевидно е, че и двамата сте знаели, че тези убийства ще се извършат...

— О, глупости! — прекъсна го Бруно.

— ... и сте ги обсъдили. Естествено, чисто предположение. Ако допуснем, че сте се запознали във влака. Къде се запознахте? — Джерард се усмихна. — Мистър Хейнс?

— Да — произнесе Гай, — запознахме се във влака.

— И защо толкова се страхувате да го признаете? — Джерард втична луничавия си пръст пред носа му и Гай отново усети зад делничния вид способността му да внушава ужас.

— Не зная — отвърна Гай.

— Причината не беше ли, че Чарлс ви довери как би желал баща му да бъде убит? И вие се притеснявахте, защото знаехте, нали, мистър Хейнс?

Това ли беше козът на Джерард? Гай бавно отрони:

— Чарлс не е споменавал нищо, свързано с убийството на баща му.

Джерард успя да улови усмивката на доволство, прокраднала се върху лицето на Чарлс.

— Естествено, това е чисто предположение — повтори той.

Гай и Бруно излязоха заедно от сградата. Джерард ги бе отпратил заедно и те заедно поеха покрай дългия блок към малкия парк, където бе входът на метрото и спираха таксите. Бруно се извърна назад към тясната висока сграда, откъдето бяха излезли, и каза:

— Въпреки това още не разполага с нищо. Откъдето и да го погледнеш, не разполага с нищо.

Беше мрачен, но спокоен. Изведнъж Гай осъзна колко хладнокръвно Бруно бе издържал на атаката на Джерард. А той непрекъснато си го представяше как изпада в истерия, ако го притиснат. Крадешком погледна високата приведена фигура до себе си, обзет от същото безразсъдно, безумно чувство за другарство както

тогава в ресторанта. Ала нямаше какво да каже. Бруно сигурно се досещаше, че Джерард няма да им разкрие всичко, което е научил.

— Мен ако питаш — продължи Бруно, — странното с, че Джерард издирва не нас, а други хора.

Джерард пъкна пръста си между решетките на кафеза и го заклати срещу птичето, което ужасено размаха крилца към отсрещната страна. Приглушено си подсвиркваше.

Ан неспокойно го наблюдаваше от средата на стаята. Бе ѝ станало неприятно, когато ѝ съобщи, че Гай бил лъгал, а след това отиде да изплаши канарчето. През изминалия четвърт час Джерард ѝ ставаше все по-неприятен, ядосваше се, че при първото му посещение неправилно го бе преценила като симпатичен.

— Как се казва? — попита Джерард.

— Суити — отвърна Ан. Притеснена, сведе леко глава и се извърна. С новите си обувки от крокодилска кожа се чувствуваше много висока и грациозна — днес следобед, когато ги купуваше, си бе помислила, че Гай ще ги хареса, ще го накарат да се усмихне, като седнат да си изпият коктейла преди вечеря. Ала идването на Джерард бе развалило всичко.

— Имате ли някаква представа защо съпругът ви ме искаше да си признае, че са се запознали с Чарлс през юли миналата година?

Ан отново си помисли, че Мириам бе убита по това време с нищо друго не свързваше миналогодишния юни.

— Беше му трудно през този месец — промълви тя. — Тогава загина жена му. Може да е забравил почти всичко, което се е случило през този месец. — Навъси се; струваше ѝ се, че Джерард отдаваше прекалено значение на дребното откритие, че то не би могло да е толкова важно, тъй като Гай изобщо не се бе виждал с Чарлс през следващите шест месеца.

— Не и по този въпрос — нехайно вметна Джерард и отново седна. — Не, смятам, че Чарлс е разговарял със съпруга ви във влака, разказал му е, че иска баща му да умре, дори може да му е разкрил как смята да действа...

— Не мога да си представя Гай да изслуша подобно нещо — прекъсна го Ан.

— Може и да сте права — любезно се съгласи Джерард. — Аз обаче имам сериозни подозрения, че Чарлс е знаел за убийството на баща си и може би през онази нощ е споделил със съпруга ви. Чарлс е от този тип младежи. А според мен съпругът ви е от онзи тип хора, които биха си замълчали и оттогава насетне биха се стремили да го отбягват. Не смятате ли?

Ан си помисли, че това би могло да обясни много неща.

Ала така Гай би се превърнал в нещо като съучастник. Джерард сякаш искаше да го изкара съучастник.

— Убедена съм, че съпругът ми не би изтърпял Чарлс дори дотолкова — твърдо отсече тя. — В случай, че Чарлс му е разказал нещо подобно.

— Много добър аргумент. И все пак... — Джерард замълча двусмислено, сякаш бе загубил нишката на собствените си забавени разсъждения.

Беше ѝ противно да гледа олисялото му, покрито с лунички теме, затова впери поглед в керамичната кутия за цигари върху малката масичка и накрая посегна за цигара.

— Дали съпругът ви подозира някого за убийството на жена си, мисис Хейнс?

Ан предизвикателно издуха дима от цигарата.

— Определено смятам, че не...

— Знаете ли, ако онази нощ във влака е навлязъл в темата за убийствата, Чарлс я е разисквал изчерпателно. А ако съпругът ви е имал някаква причина да смята, че животът на жена му е застрашен, и го е споменал пред Чарлс... ами в такъв случай ги свързва някаква обща тайна, дори обща опасност. Това е само предположение — побърза да добави той, — ала когато се води разследване, винаги трябва да се градят предположения.

— Убедена съм, че съпругът ми не би могъл да спомене нищо свързано с евентуална опасност за живота ѝ. Когато му съобщиха, бяхме заедно в Мексико Сити, бяхме заедно и в дните преди това в Ню Йорк.

— А през март тази година? — попита със същия равен глас Джерард. Пресегна се да вземе празната чаша и я подаде на Ан да му я напълни с уиски.

Ан застана гърбом към него до барчето; припомни си март, когато е бил убит бащата на Чарлс, припомни си колко нервен беше Гай тогава. През февруари или през март се би с онзи? Дали не се е бил с Чарлс Бруно?

— Допускате ли, че съпругът ви може да се е срещал с Чарлс сегиз-тогиз приблизително по онова време, без вие да го знаете?

Тя си помисли, че това, разбира се, би могло да обясни нещата: Гай е знаел за намерението на Чарлс да убие баща си и се е опитал да го възпре, бил се е с него в някакъв бар.

— Може и да се е срещал — неуверено промълви тя. — Не зная.

— Как ви се струваше мъжът ви в този период, мисис Хейнс? Можете ли да си спомните?

— Беше нервен. Мисля, че зная причините.

— Какви причини?

— Работата му... — Някак си не можеше да си позволи да каже нещо повече за Гай. Чувствуваше, че Джерард ще вложи всичко, което казва, в мъгливата представа, която градеше и в която се силеше да напъха и Гай. Замълча, но и Джерард мълчеше, сякаш се надпреварваше с нея кой ще наруши мълчанието пръв. Накрая той загаси пурата и рече:

— В случай, че се сетите нещо за Чарлс през онзи период, нали непременно ще ми се обадите? Денем и нощем, по всяко време. Винаги има човек на телефона. — Написа някакво име на визитната си картичка и я подаде на Ан.

Щом го изпрати, Ан се запъти прано към масичката да изнесе чашата му. Мярна го през предния прозорец — седеше в колата, навел глава, сякаш спеше, макар че навярно си попълваше бележките. В този миг нещо я прободде, като си представи как Джерард записва, че Гай може да се е виждал с Чарлс през март, без тя да е знаела. Защо му го бе казала? Нали знаеше със сигурност от Гай, че от декември до сватбата не са се виждали с Чарлс?

Когато Гай се прибра след около час, Ан беше в кухнята и наглеждаше почти готовото ядене във фурната. Видя го как вдигна глава да подуши въздуха.

— Скариди на фурна — помогна му Ан. — Май трябва да пусна аспиратора.

— Джерард ли е идвал?

— Да. Знаеше ли, че ще дойде?

— Пури — лаконично уточни той. Джерард сигурно не беше пропуснал да ѝ спомене за срещата във влака. — Този път какво искаше?

— Искаше да научи нещо повече за Чарлс Бруно. — Ан му хвърли бегъл поглед от прозореца. — Дали не си ми споменава, че в нещо го подозираш. Освен това искаше да му разкажа за месец март.

— За март? — Гай стъпи върху издигнатата част от пода, където бе застанала Ан.

Спря пред нея и Ан съзря как зениците му внезапно се свиха. Под окото му личаха няколко тънки като косъм белега от онази нощ през март или февруари.

— Искаше да знае дали си подозирал за намеренията на Чарлс баща му да бъде убит през този месец. — Ала Гай само я гледаше втренчено, стиснал устни по познатия начин, без паника и без вина. Тя пристъпи встрани и се отдалечи към средата на стаята. — Колко ужасно нещо е убийството, нали? — промълви тя.

Гай чукна нова цигара върху циферблата на часовника си. Заболя го, като я чу да произнася „убийство“. Да можеше да изличи всякакъв спомен за Бруно от съзнанието ѝ!

— Не знаеше, нали, Гай... през март?

— Не, Ан. Какво каза на Джерард?

— Вярваш ли Чарлс да е искал баща му да бъде убит?

— Не зная. Допускам го. Ала то не ни засяга. — Минаха секунди, без да си даде сметка, че това е лъжа.

— Точно така. Това не ни засяга. — Тя отново го погледна. — Джерард спомена още, че с Чарлс сте се запознали през миналия юни във влака.

— Да, вярно е.

— Е... има ли значение?

— Не зная.

— Дали заради нещо, което Чарлс е казал тогава... Заради това ли Чарлс ти е противен?

Гай мушна по-дълбоко ръцете си в джобовете на сакото.

Ненадейно му се допи коняк. Знаеше, че се издава, но повече не можеше да се крие от Ан:

— Виж какво, Ан — припряно започна той, — Бруно ми каза във влака, че би желал баща му да умре. Не спомена за никакви планове, не спомена никакви имена. Противен ми стана начинът, по който ми го каза, а после и той ми стана противен. Не желая да споделям тези неща с Джерард, понеже не зная дали Бруно е спомогнал баща му да бъде убит, или не. Това е работа на полицията. Невинни са увиснали на бесилото, защото някой е съобщавал, че са казали нещо подобно.

Мина му през ума, че нямаше значение дали тя ще му повярва, или не, с него беше свършено. Имаше чувството, че е изрекъл най-гнусната лъжа в живота си — да прехвърли собствената си вина върху друг. Дори Бруно не би излъгал по този начин, не би излъгал, за да му навреди. Усещаше се напълно безчестен, безсъвестен. Запрати цигарата в камината и закри лицето си с ръце.

— Гай, абсолютно убедена съм, че вършиш каквото трябва — чу Ан да казва с мил глас.

Лицето му бе една лъжа, лъжа бяха честните му очи, решителната му уста, чувствителните му ръце. Рязко дръпна ръце от лицето си и ги напъха в джобовете.

— Бих пийнал един коняк.

— Не беше ли Чарлс онзи, с когото се би през март? — попита Ан, заставайки край барчето.

— Не, Ан. — Кой знае защо, за това не можа да я излъже. От косия ѝ бегъл поглед обаче му стана ясно, че не му повярва. Навярно смяташе, че се е бил с Бруно, за да го възпре. Навярно се гордееше с него! Трябваше ли винаги да го защитават по този начин дори когато той не желаете? Трябваше ли винаги всичко да му се подрежда толкова лесно? Ан обаче нямаше да се задоволи с този отговор. Щеше отново и отново да се връща към въпроса си, докато не ѝ признаеше.

За първи път същата вечер Гай запали огън в камината — първия в новата им къща. Ан се бе изтегнала на дългата плоча отпред, облегла глава на една възглавница от дивана. Въздухът, наситен с носталгия от хладния полъх на есента, го изпълваше с тъга, но и с жажда за действия. Ала това не бе веселата жажда за действие от есенните месеци на младостта му. Под жаждата сега избиваха ярост и отчаяние, сякаш животът му постепенно гаснеше и това би могло да бъде последният изблик на енергия. Нуждаеше ли се от по-голямо доказателство, че животът му гаснеше, от факта, че не изпитваше

страх от предстоящото? Нима Джерард вече не се досещаше, знаейки, че с Бруно са се запознали във влака? Нямах ли тази мисъл да го осени някой ден, някоя нощ, в мига, когато с дебелите си пръсти посягаше да пъхне пура в устата си? Какво чакаха — и Джерард, и полицията? Понякога му се струваше, че Джерард иска да се добере и до най-дребния уличаващ факт, до всяка частица от доказателство срещу двамата, след което внезапно да ги стовари върху им и да ги унищожи. Ала дори и да го унищожат, сградите му щяха да останат. И той отново почувствува духа си странно и самотно отделен от плътта, та дори от ума си.

Ами ако никога не откриеха общата им тайна с Бруно? Все още от време на време ужасът от извършеното бе примесен с пълно униние, защото му се струваше, че тайната им като по чудо ще остане неразгадана. Навярно затова не се страхуваше от Джерард и от полицията, понеже продължаваше да вярва в неприкосновеността ѝ. Щом никой досега не се бе сетил, въпреки цялата им небрежност, въпреки всички намеци на Бруно, вероятно имаше нещо, което я правеше непробиваема?

Ан беше заспала. Той се загледа в гладката извивка на челото ѝ със сребристи отблясъци от горящия огън. След това се приведе и я целуна съвсем нежно, за да не би да я събуди. Болката, която го глождеше, избликна в думите: „Прощавам ти.“ Искаше да ги чуе от Ан, само от нея.

В съзнанието му везните бяха безнадеждно наклонени към вината му, тя вече не можеше да бъде измерена; въпреки това върху другото блюдо на везните Гай все така трупаше доводите в своя защита — те пък безнадеждно леки. Бе извършил престъплението като акт на самозащита. Ала не можеше да убеди напълно дори себе си. Вярваше ли, че злото е неразделна част от същността му, трябваше да повярва и в естествения подтик да я прояви. Затова често се чудеше дали не бе изпитал някаква наслада от престъплението, някакво първично удоволствие — как иначе освен с първичната наслада да убиваш би могъл да обясни факта, че човечеството открай време допускаше да има войни и всеки път, когато избухваха, бе обземано от неизчерпаем ентузиазъм. И тъй като толкова често се чудеше, накрая реши, че наистина е изпитал наслада.

Областният прокурор Фил Хауланд, кльощав, безукорно облечен, с остър профил за разлика от пухкавия Джерард, се усмихна търпеливо през цигарения дим.

— Защо не оставиш момчето на мира? Съгласен съм с теб, отначало имаше известни основания за подозрение. Разпитахме и приятелите му. Е, нищо няма, Джерард. А не можеш да арестуващ човек заради характера му.

Джерард прекръстоса крака и си разреши една благосклонна усмивка. Настанал бе неговият час. Насладата му беше още по-голяма поради това, че сега седеше тук и се усмихваше така, както при предишни, не толкова важни разговори.

С връхчетата на пръстите си Хауланд избута към ръба на бюрото изписан на машина лист.

— Още дванайсет имена, ако те интересуват. Приятелите на покойния мистър Самюъл — застрахователните компании ни ги предоставиха — спокойно и отегчено каза той и Джерард усети, че се преструваше на особено отегчен, понеже като областен прокурор имаше стотици хора на разположение и можеше да разпъва много по-фини мрежи с много по-голям размах.

— Можеш да ги скъсаш — заяви Джерард.

Хауланд прикри изненадата си с усмивка, ала не можа да прикрие внезапното любопитство в тъмните си широко отворени очи.

— Предполагам, че убиецът е в ръцете ти. Чарлс Бруно, разбира се.

— Разбира се — захихика Джерард. — Само дето е в ръцете ми заради друго убийство.

— Само заради едно? Винаги си твърдял, че е способен на четири-пет.

— Никога не съм го твърдял — спокойно отрече Джерард. Разгъваше върху коленете си листове, сгънати на три като писма.

— И кого е убил?

— Любопитствуваш? Не знаещ ли? — Джерард се усмихна, с пура между зъбите. Придърпа стол с права облегалка до себе си и започна да трупа документи върху него. Никога не използваше бюрото на Хауланд независимо от броя на документите — Хауланд вече го знаеше и не си правеше труда да му го предлага. Джерард знаеше, че Хауланд изпитва лична и професионална неприязън към него. Обвиняваше го, че не сътрудничи на полицията. На него полицията никога не му бе оказвала ни най-малко съдействие, ала независимо от спънките, които му създаваха, през изминалите десет години Джерард бе разкрил внушителен брой престъпления, с които полицията доникъде не бе стигнала.

Хауланд се изправи и бавно раздвижи дългите си слаби крака към Джерард, после се поколеба и се облегна на бюрото си.

— Събраното тук хвърля ли някаква светлина върху нашия случай?

— Бедата на полицията е, че мисли в една посока — обяви Джерард. — И при този случай, както при много други, е необходимо мислене в две посоки. Просто не би могъл да бъде разнищен без мислене в две посоки.

— Кого и кога? — въздъхна Хауланд.

— Да си чувал за Гай Хейнс?

— Разбира се. Миналата седмица го разпитвахме.

— Жена му. На единайсети юни миналата година в Меткалф, Тексас. Удушена беше, помниш ли? Полицията не разкри нищо.

— Чарлс Бруно? — Хауланд се навъси.

— Знаеше ли, че Чарлс Бруно и Гай Хейнс са пътували в един и същ влак в южна посока на първи юни? Десет дни преди убийството на съпругата на Хейнс. Е, какъв извод правиш от това?

— Искаш да кажеш, че са се познавали преди юни миналата година?

— Не, искам да кажа, че са се запознали във влака. Можеш ли да навържеш останалото? Давам ти липсващата брънка.

Областният прокурор се усмихна едва-едва.

— Твърдиш, че Чарлс Бруно е убил съпругата на Гай Хейнс?

— Зная го с положителност — Джерард вдигна поглед от документите си — беше приключил. Следващият въпрос е, какви доказателства имам? Ето ги. Всичко, от което се нуждаеш. — Посочи

към наредените един над друг като карти на пасианс документи. — Чети ги от долу на горе.

Докато Хауланд четеше, Джерард си наля вода от съда в ъгъла и припали нова пура от тази, която пушеше. Последното свидетелско показание от таксиметровия шофьор, който бе возил Чарлс в Меткалф, беше пристигнало сутринта. Още не беше пийнал по този повод, но щом излезеше оттук, щеше да изпие три-четири чашки в барчето на влака за Айова.

Документите съдържаха подписани свидетелски показания от персонала в хотел „Ла Фонда“, от някой си Едуард Уилсън, който видял Чарлс да се качва на влак в източна посока от гарата в Санта Фе в деня, когато бе убита Мириам Хейнс, от местния таксиметров шофьор, който закарал Чарлс в увеселителния парк при езерото Меткалф, от бармана на крайпътната кръчма, където Чарлс бе поискал алкохол, както и сметки за междуградски телефонни разговори с Меткалф.

— Няма съмнение обаче, че тези неща вече са ви известни — отбеляза Джерард.

— Да, повечето — спокойно отвърна Хауланд, като продължи да чете.

— Знаехте и това, че същия ден е предприел двайсет и четири часово пътешествие до Меткалф, нали? — попита Джерард, ала беше в твърде приповдигнато настроение, за да бъде саркастичен. — Наистина доста се потрудох, докато открия шофьора. Трябваше да вървя по следите му чак до Сиатъл, ала щом го открихме, изобщо не стана нужда да го раздрусваме, за да си припомним. Хората не забравят такъв младеж като Чарлс Бруно.

— Значи твърдиш, че Чарлс Бруно толкова си пада по убийствата — развеселено вметна Хауланд, — че убива жената на човека, с когото се е запознал във влака само седмица преди това? Която дори не е виждал? Или я е виждал?

— Разбира се, че не. Моят Чарлс е имал план. — „Моят“ му се изплъзна неволно, ала това не го интересуваше. — Не можеш ли да го проумееш? Ясно е като бял ден! И това е само половината.

— Седни, Джерард, ще си докараш сърдечна криза.

— Не можеш да го проумееш. Понеже не познаваше и не познаваш характера на Чарлс. Не те интересува фактът, че посвещава

повечето от времето си да съставя планове за какви ли не идеални престъпления.

— Добре, каква е другата част на теорията ти?

— Че Гай Хейнс е убил Самюъл Бруно.

— Оо! — изпъшка Хауланд.

Джерард му върна усмивката, с която Хауланд му се бе надсмял първия път, когато Джерард бе допуснал грешка по едно отдавнашно дело.

— Още не съм приключил изцяло с разследванията за Гай Хейнс — отбеляза той с пресметнато простодушие, издухвайки дима от пурата си. — Искам да не прибързвам и тъкмо затова съм дошъл да те убедя да не прибързваме. Все си мислех, че с насъбрания материал против него моментално ще решите да заловите Чарлс.

Хауланд поглади черните си мустаци.

— Трябваше да се пенсионираш преди петнайсетина години — това, което разправи току-що, потвърждава мнението ми.

— Само че през тези петнайсет години разкрих някое и друго престъпление.

— Но човек като Гай Хейнс? — Хауланд отново се засмя.

— Срещу приятелчето Чарлс? Имай предвид, че не твърдя Гай Хейнс да го е извършил по собствена воля. Бил е принуден да го извърши като отплата за услугата на Чарлс, който го е отгървал от жена му, без той да желае тази услуга. Чарлс мрази жените — отбеляза между другото Джерард. — Ето какъв е бил планът на Чарлс: размяна. Никакви улики, нали разбираш. Никакви подбуди. О, сякаш го чувам с ушите си! Ала дори Чарлс има човешки слабости. Проявил е прекомерен интерес към Гай Хейнс и не го е оставил на мира след това. А Гай Хейнс е изпитвал прекомерен страх и не е предприел нищо. Да... — Джерард тръсна глава, за да подчертае казаното, и бузите му се раздрусаха... — Хейнс е бил заставен. Навярно никой никога няма да узнае колко ужасно е било това.

— Хммм! — Усмивката на Хауланд моментално се изпари, докато слушаше сериозният Джерард. Казаното бе съвсем малко вероятно, ала вероятност все пак имаше.

— Освен ако той не ни го каже — добави Джерард.

— И как предлагаш да го накараме?

— А, има време, може да си признае. Натискът го съсипва. Другото е да го изправим пред фактите. Които моите хора събират. Да те предупредя, Хауланд... — Джерард втична пръста си в документите върху стола. — Когато тръгнете с своята... своята армия от добичета да проверявате тези показания, недейте да разпитвате майката на Гай Хейнс. Не искам Хейнс да предусети нещо.

— Аа. Значи с него ще си играем на криеница. — Хауланд се усмихна. Извърна се да се обади по телефона за нещо маловажно и Джерард зачака, ядосан, че трябваше да предаде събрания материал на Хауланд, че трябваше да се откаже от зрелището Чарлс — Гай Хейнс. — Та значи... — Хауланд изпусна една дълга въздишка — какво искаш да направя, да обработя момченцето ти с тези данни? Мислиш, че няма да издържи и ще ни разкрие блестящия си план с Гай Хейнс, прочутия архитект?

— Не, не искам да го обработвате. Обичам да се работи чисто. Имам нужда от още няколко дни или може би седмици, за да приключа с разследванията за Хейнс, а после ще се заема и с двамата. Предавам ти материалите за Чарлс, понеже отсега нататък лично не участвувам в делото — поне те трябва да си мислят така. Отивам да си почина в Айова — наистина отивам — и ще го съобщя на Чарлс. — На лицето му цъфна широка усмивка.

— Ще бъде трудно да удържа момчетата — със съжаление промълви Хауланд, — особено като се има предвид колко време ще ти бъде необходимо, докато събереш доказателства срещу Гай Хейнс.

— Между другото... — Джерард взе шапката си и я размаха пред Хауланд. — Ти не би могъл да накараш Чарлс да си признае с целия насъбран материал, ала аз бих могъл да накарам Гай Хейнс веднага да си признае, и то с това, с което разполагам.

— Аа, искаш да кажеш, че ние не бихме могли да накараме Гай Хейнс да си признае?

Джерард го погледна с явно презрение.

— Та теб не те интересува дали той ще си признае, нали? Нали не смяташ, че е виновен.

— Иди си почини, Джерард!

Джерард методично събра документите си и се залови да ги пъха по джобовете.

— Мислех, че ще ни ги оставиш.

— Е, щом смяташ, че ще са ти необходими. — Джерард любезно му ги подаде и се извърна към вратата.

— Би ли ми казал какво според теб би накарало Гай Хейнс да си признае?

Джерард презрително подсмъркна.

— Мъчи го чувство за вина — отвърна той и излезе от стаята.

— Да ти призная, никъде другаде — промълви Бруно и сълзи напълниха очите му, та трябваше да сведе поглед към дългата плоча пред камината, на която бе стъпил, — тази вечер не бих искал да съм никъде другаде, Ан. — И наперено опря лакът върху високата камина.

— Много мило го каза — усмихна се Ан и постави чинията с разтопено сирене и препечени филийки с аншоа върху плота за рязане. — Хапни си една, докато са топли.

Бруно взе една, макар да знаеше, че няма да може да я преглътне. Масата изглеждаше великолепно, с прибори за двама, със сива ленена покривка и големи сиви чинии. Джерард бе отишъл на почивка. Бяха го надхитрили — те двамата с Гай, и сега най-сетне можеше да си откъдне! Мина му през ума, че може би щеше да се опита да целуне Ан, ако тя не принадлежеше на Гай. Изпъна се и оправи ръкавелите си. Гордееше се, че се държи като безукорен джентълмен с Ан.

— Значи Гай смята, че там ще му хареса? — попита той.

Гай бе в Канада, работеше по големия язовир край Албърта.

— Радвам се, че всичките тези глупави разпити свършиха, така че няма за какво да се тревожи, докато строи язовира. Можеш да си представиш как се чувствавам. Като на празник! — Той се засмя главно заради недоизказаната истина.

Ан впери поглед във високата неспокойна фигура до камината и се замисли дали и Гай, независимо от омразата си, изпитваше такова привличане. Във всеки случай тя още не можеше да реши дали Чарлс Бруно би бил способен да организира убийството на баща си, а бе прекарала целия ден с него, за да го прецени. От някои въпроси той се измъкваше с шеги, старателно и сериозно премисляше как ще отговори на други. Мразеше Мириам, сякаш я бе познавал. Ан доста се учуди, като разбра колко много му бе разказвал Гай за нея.

— Защо не искаше да кажеш на никого, че с Гай сте се запознали във влака? — попита Ан.

— Беше ми все едно. Отначало просто сбърках, като разправих на шега, че сме се запознали в института. После започнаха всички тези разпити и Джерард взе да прави големите изводи. Предполагам, че го премълчах, защото би изглеждало подозрително. Мириам бе убита толкова скоро след това, нали разбираш. Според мен Гай постъпи мъжки, като не въвлече човек, когото случайно бе срещнал, в следствието за смъртта на Мириам. — Изсмя се кратко, сякаш изръкопляска, и се тръшна в едно кресло. — Не че съм подозрителен тип, в никакъв случай.

— Ала това нямаше нищо общо с разпитите, свързани със смъртта на баща ти.

— Разбира се. Джерард обаче не обръща никакво внимание на логиката. Би трябвало да стане изобретател!

Ан се навъси. Не можеше да повярва, че Гай би подкрепил версията на Чарлс само защото казаното би прозвучало подозрително — дори и заради това, че във влака Чарлс му е признал как мрази баща си. Трябваше отново да попита Гай. Трябваше да го попита за доста неща. Да кажем, за враждебността на Чарлс към Мириам, макар че никога не я бе виждал. Ан отиде в кухнята.

Бруно се приближи към предния прозорец с чаша в ръка и се загледа в самолета, който мигаше с червени и зелени светлилки в черния небосвод. Заприлича му на човек, който прави гимнастика, допира рамене с върха на пръстите, после отново разтяга ръце. Как му се искаше Гай да е в този самолет на път към дома. Погледна опушения розов циферблат на новия си ръчен часовник и отново си помисли още преди да види колко часа показват изящните златни цифри, че Гай навярно би харесал такъв часовник заради модерния му дизайн. След още три часа щеше да е прекарал цели двадесет и четири часа заедно с Ан, един цял ден. Беше дошъл направо с колата, без да се обади, и бе останал до толкова късно, че Ан го покани да пренощува. Беше спал в гостната, където го бяха настанили онази вечер на тържеството, и Ан му бе донесла малко горещ бульон преди сън. Ан бе страшно мила с него и той наистина я обичаше! Завъртя се на пета и я видя да идва от кухнята с чиниите за тях двамата.

— Нали знаеш колко те обича Гай — промълви Ан по време на вечерята.

Бруно я погледна, вече бе забравил за какво разговаряха.

— Няма нещо, което не бих направил за него! Чувствам се страхотно свързан с него, все едно ми е брат. Може би защото всичко започна да му се случва, след като се запознахме във влака. — И макар че подхвана весело, дори на смях, истинското му чувство към Гай беше толкова дълбоко, че надделя. Порови се из лулите на Гай, сложени наблизко върху една странична масичка. Сърцето му силно биеше. Пълненият картоф беше прекрасен, ала не смееше да преглътне следващата хапка. Нито пък глътка от червеното вино. Искаше му се да направи така, та да остане и тази нощ. Дали не би могъл да остане и тази нощ, ако не се чувствава добре? Ан не предполагаше, че новата му къща е толкова близо. В събота щяха да отпразнуват завършването ѝ.

— Сигурна ли си, че Гай ще се върне в края на седмицата? — попита той.

— Така каза. — Ан умислено ядеше от зелената салата. — Макар че не знам дали ще му се иска да ходи на гости. Когато работи продължително, по принцип не обича да се отвлича с нищо повече от една морска разходка.

— И аз предпочитам морската разходка. Ако не би имала нещо против да дойда.

— Заповядай. — В този миг се сети, че Чарлс вече се бе разхождал на „Индия“ с Гай, беше се самопоканил, беше ударил планшира. И отведнъж се усети объркана, изиграна — сякаш нещо ѝ бе попречило да се сети досега. Улови се да мисли, че навярно Чарлс би могъл да направи каквото си поиска, какви ли не ужасни неща, да изиграе всеки с тази своя предразполагаща наивност, с тази своя срамежлива усмивка. С изключение на Джерард. Да, той би могъл да организира убийството на баща си. Джерард не би го допуснал, ако не беше възможно. Може би сега тя седеше срещу един убиец. Испита тръпка на ужас и се изправи, но някак прекалено рязко, сякаш бягаше, за да отнесе чиниите от вечерята. И с какво зловец, безмилостно задоволен говореше Чарлс за омразата си към Мириам! Ан си помисли, че би изпитал удоволствие, ако я убие. В главата ѝ се прокрадна подозрението, че навярно той я е убил, но мисълта бързо отлетя като духнат от вятъра изсъхнал лист.

— Значи отиде в Санта Фе, след като се запозна с Гай? — обади се, почти заеквайки, от кухнята.

— Аха. — Бруно отново се бе тръснал в големия зелен фотьойл.

Ан изпусна една мъничка лъжичка върху плочите и тя оглушително изтрака. Странното при Чарлс бе, че сякаш нямаше значение какво му казваш или питаш. Нищо не би могло да го поразии. Ала вместо да улесни разговора им, именно това негово качество я смуцаваше и отблъскваше.

— Ходил ли си някога в Меткалф? — чу собствения си глас иззад преградата.

— Не — отвърна Бруно. — Не, но отдавна ми се иска. А ти?

Бруно сърбаше кафето си до камината. Ан седеше върху канапетото с леко отметната глава и извивката на шията ѝ над набраната якичка на роклята бе най-светлото петно във фигурата ѝ. „Ан е сякаш светлина за мен“, така бе казал веднъж Гай. Ако можеше да удуши и Ан, тогава двамата с Гай щяха наистина да са заедно. Бруно се начумери при тази мисъл, после се засмя и размърда крака.

— Какво смешно има?

— Просто се сетих. — Той се усмихна. — Сетих се какво разправя Гай за двойствеността на нещата. Нали разбираш — положителното и отрицателното, едно до друго. Всеки довод има контрадовод. — Внезапно забеляза, че диша трудно.

— Искаш да кажеш, че всяко нещо има две страни?

— О, не, това е прекалено опростено! — Понякога жените наистина бяха толкова грубовати! — Хора, чувства, всичко! Двойно! Двама души в един човек. Някъде по света има някой, който е твоята абсолютна противоположност, като невидима част от теб, и дебне из засада. — Възбуждаше се, повтаряйки думите на Гай, макар да си спомни, че не ги бе харесал, когато ги чу, защото Гай бе заявил, че тези двама души са и смъртни врагове, и бе имал предвид себе си и него. Ан бавно повдигна глава от облегалката на дивана. Сякаш говореше Гай, при все че той никога не ѝ бе доверявал такова нещо. Спомни си анонимното писмо от миналата пролет. Сигурно Чарлс го бе писал. Когато говореше за засада, Гай сигурно бе имал предвид Чарлс. Никой освен Чарлс не предизвикваше такива бурни реакции у Гай. Та нали у Чарлс се редуваха омраза с преданост.

— Не е нито само добро, нито само зло, макар това да се изявява най-добре в действие — оживено продължи Бруно. — Между другото да не забравя да разкажа на Гай как дадох хилядата долара на един

просяк. Открай време бях решил да дам хилядарка на някой просяк, когато разполагам със собствени пари. Е, дадох му, ама мислиш ли, че ми беше благодарен? Трябваше двайсет минути да му доказвам, че парите са истински! Трябваше да разваля една стотачка в банката, та да се увери! След това се държа така, сякаш не съм с всичкия си! — Бруно сведе поглед и поклати глава. Беше се надявал, че това ще се превърне в паметно събитие, ала следващия път, когато го бе зърнал — проклетникът просеше на ъгъла на същата улица както винаги, — оня го бе изгледал с нескрито възмущение, понеже не му бе донесъл още една хилядарка! — Та какво ти разправях...

— За доброто и злото — припомни му Ан. Мразеше го. Вече й бе ясно какво изпитваше към него Гай. Ала все още не бе наясно защо Гай го търпеше.

— Ааа. Та значи тези неща се изявяват в действия. Ала да вземем убийците. Гай твърди, че няма да станат по-добри от наказанието на закона. Всеки човек носи закона у себе си и достатъчно се самонаказва. Всъщност за него всеки човек означава безкрайно много. — Засмя се. Така се беше натряскал, че вече едва можеше да различи лицето й, ала искаше да й разкаже всичко, за което бяха приказвали с Гай, чак до последната им малка тайна, която не можеше да сподели с нея.

— Онези, които нямат съвест, не се самонаказват, нали? — попита тя.

Бруно погледна към тавана.

— Вярно е. Някои хора са толкова тъпи, че за съвест не може да става въпрос, други са прекалено зли. Тъпите обикновено ги залавят. Да вземем обаче двамата убийци на жената на Гай и на баща ми. — Бруно се насили да си придаде сериозен вид. — И двамата сигурно са били доста блестящи умове, не мислиш ли?

— Значи имат съвест и не заслужават да бъдат заловени?

— А, не твърдя такова нещо. Разбира се, че не е така! Ала недей да смяташ, че не страдат мъничко. По свой начин! — Отново се засмя, понеже така се беше натряскал, че не бе съвсем наясно какво цели. — Не са били просто смахнати, както твърдяха за убиеца на жената на Гай. Личи си колко малко отбират от криминология органите на властта. За такова престъпление е била необходима подготовка. — Неочаквано се сети, че изобщо не беше планирал това престъпление,

ала определено бе подготвил убийството на баща си, което съвсем точно изясняваше гледната му точка. — Какво има?

Ан допря изстиналите си пръсти до челото.

— Нищо.

Бруно й наля уиски със сода на барчето, което Гай бе вградил встрани на камината. Бруно желаше точно такъв бар за собствената си къща.

— Къде си беше изподрал лицето Гай през март миналата година?

— Лицето ли? — Бруно се извърна към нея. Гай му беше казал, че не е забелязала драскотините.

— Дори нещо повече. Беше се изпорязал. И имаше рана на главата.

— Не съм забелязал.

— С теб се би, нали? — Чарлс я зяпна със странен розовеещ блясък в погледа. Тъй като не умееше да лъже, тя вече не се усмихваше. Сега беше сигурна. Усети, че Чарлс всеки момент ще прекоси стаята и ще я удари, ала не свалеше очи от него. Мина й през ума, че ако съобщеше на Джерард, сбиването щеше да бъде доказателство, че Чарлс е знаел за убийството. Но в този момент го видя как отново колебливо се усмихна.

— Не! — засмя се той и седна. — А той каза ли ти къде се е изподрал? Както и да е, не съм го виждал през март. Тогава ме нямаше тук. — Пак се изправи. Внезапно го присви стомах, не беше от въпросите, просто стомахът го заболя. Ами ако това предвещаваше нова криза сега? Или утре сутринта? Не трябва да припада, не трябва да допусне Ан да го види припаднал утре сутринта. — Май вече е време да си тръгвам — промърмори той.

— Какво има? Не си ли добре? Пребледнял си малко.

В гласа й нямаше съчувствие. Усети го. Та коя жена бе проявявала съчувствие към него, с изключение на майка му?

— Много ти благодаря, Ан, за... целия ден.

Подаде му палтото, той неуверено излезе навън и се запрепъва по дългия път към колата си до тротоара, като скърцаше със зъби.

Къщата не светеше, когато Гай се прибра след няколко часа. Обиколи всекидневната, видя угарката от цигара, стъпкана пред камината, накриво сложената поставка за пури на масичката,

вдлъбнатината в малката възглавничка на канапето. Имаше някакъв странен безпорядък, който не биха могли да сътворят нито Ан, нито Теди, нито пък Крис или Хелън Хейбърн. Нима не го бе предчувствувал?

Изтича до стаята за гости. Бруно не беше там, ала зърна отмъстително смазан на топка вестник върху нощната масичка, а до него свойски се мъдреха монета от десет цента и две пенита. Зората нахълтваше през прозореца както тогава. Загърби прозореца и въздъхна, сякаш изхълца. Какво искаше да му покаже Ан с тази своя постъпка? Точно сега, когато беше наистина непоносимо — когато едната му половина беше в Канада, а другата тук и Бруно непрекъснато я стягаше като в клещи; Бруно, когото полицията вече не преследваше. Полицията го бе оставила да си отдъхне! Ала той вече бе преминал всякаква граница. На това не можеше да се издържи още дълго.

Влезе в спалнята, коленичи до леглото ѝ и я събуди с целувка — уплашено, грубо, докато не усети ръцете ѝ около врата си. Зарови лице в безразборно натрупаните меки чаршафи над гърдите ѝ. Сякаш всичко трещеше и се люлееше наоколо, около двамата — и само Ан стоеше непоклатимо в центъра, а ритмичното ѝ дишане бе единственият признак за нормално съществуване в един нормален свят. Съблече се със затворени очи.

— Липсваше ми. — Това бяха първите ѝ думи.

Гай застана до долния край на леглото, стиснал юмруци в джобовете на халата си. Напрежението не го напускаше, сякаш бурята вече бушуваше вътре в него.

— Ще остана три дни. Липсвах ли ти?

Ан леко се понадигна в леглото.

— Защо ме гледаш така?

Гай не каза нищо.

— Видях го само веднъж, Гай.

— Защо трябваше изобщо да го виждаш?

— Защото... — Гай забеляза, че бузите ѝ почервеняха като петното на рамото ѝ. Беше я одраскал по рамото с брадата си. Никога не ѝ бе говорил по този начин. И фактът, че тя търсеше разумен отговор, сякаш разпалваше още по-силно гнева му. — Защото се отби...

— Той винаги се отбива. Винаги телефонира.

— Е, и какво...

— Спал е тук! — избухна Гай и в този миг забеляза как Ан се сви — главата ѝ незабележимо се повдигна, миглите ѝ потрепнаха.

— Да. Предната нощ — отговори му твърдо и предизвикателно.

— Отби се късно и го поканих да остане да пренощува.

В Канада му беше минало през ума, че Бруно може би ще я ухажва само защото Ан беше негова и че Ан може да го поощри само защото искаше да научи онова, което Гай не ѝ бе доверил. Не че Бруно би си позволил нещо повече, ала допирът на ръцете им, мисълта, че Ан би позволила такова нещо и причината да го позволи, го измъчваше.

— И снощи ли е бил тук?

— Защо се притесняваш толкова от това?

— Защото е опасен. Не е съвсем с всичкия си.

— Не смятам, че те притеснява поради тази причина — изрече бавно тя с предишния твърд глас. — Не разбирам защо го защитаваш, Гай. Не разбирам защо не си признаваш, че именно той ми прати онова писмо и именно той почти те изкара от равновесие през март.

Гай се смръзна виновно, отбранително. Защо защитаваше Бруно, защо все трябваше да защитава Бруно! Сигурен бе, че Бруно не си бе признал за писмото до Ан. Просто тя, както и Джерард, навързваше нещата, използвайки различни факти. Джерард се беше отказал, ала Ан никога нямаше да се откаже. Ан разполагаше с неуловимите късчета и именно те щяха да оформят картината. Ала тя все още не се беше оформила. Щеше да отнеме време, още малко време — а през това време мъчението му щеше да продължи! Извърна се към прозореца с унило уморено движение — беше твърде сломен дори да закрие лице или да наведе глава. Нямаше смисъл да пита Ан за какво са си говорили вчера с Бруно. Някак си чувствуваше какво точно си бяха казали, още колко неща бе научила Ан. Изведнъж усети, че агонията на отсрочката ще продължи само определен период от време. Беше продължила по-дълго от всякакви логични предвиждания, както понякога животът продължава въпреки неизлечимо заболяване, това бе всичко.

— Кажи ми, Гай — тихо промълви Ан — вече не го молеше, гласът ѝ просто отмерваше времето като камбана. — Кажи ми, защо не ми казваш?

— Ще ти кажа — отвърна той, без да отмести поглед от прозореца, ала вече се чуваше да го изрича, вярваше си. Изпълни го такава лекота, та бе убеден, че Ан непременно я вижда в обърнатата към нея половина на лицето му, в цялото му същество, и първата му мисъл беше да я сподели с нея, макар че за момент не бе в състояние да отмести погледа си от слънчевата светлина на перваза. Лекота, каза си той, отпадат мракът и теглото; безтегловност. Щеше да признае на Ан.

— Гай, ела тук. — Тя разтвори ръце за прегръдка и той приседна до нея, обгърна я и здраво я притисна към себе си. — Ще си имаме бебе — промълви тя. — Нека бъдем щастливи. Ще бъдеш ли щастлив, Гай?

Погледна я, внезапно му се прииска да се засмее от щастие, от изненада, от стеснителността ѝ.

— Дете! — прошепна той.

— Какво ще правим през дните, докато си тук?

— Кога, Ан?

— Ами... не след дълго. През май, така смятам. Какво ще правим утре?

— Непременно ще излезем с лодката. Ако не е много бурно. — И глупавото, заговорническо шепнене в гласа му го накара да се разсмее високо.

— О, Гай!

— Плачеш ли?

— Толкова приятно е да те чуя как се смееш!

В събота сутринта Бруно се обади да поздрави Гай по повод назначението му в Канада и да попита дали двамата с Ан ще дойдат на тържеството у дома му вечерта. Увещаваеше го да празнуват с безразсъдния си, приповдигнат тон.

— Никой не ме подслушва, Гай. Джерард си е заминал за Айова. Хайде, искам да видиш новата ми къща. — И след миг: — Дай ми да говоря с Ан.

— Точно в момента Ан не е тук.

Гай знаеше, че разследването е приключило. Бяха му го съобщили от полицията, бе му го казал и Джерард, и му бяха благодарили.

Върна се във всекидневната, където двамата с Боб Трийчър привършваха късната си закуска. Боб беше долетял в Ню Йорк един ден преди него и Гай го беше поканил да прекарат заедно края на седмицата. Разговаряха за Албърта, за хората, с които работеха заедно, за терена, за риболов — за каквото им дойдеше наум. Гай се разсмя на един виц, който Боб разказа на канадско-френски диалект. Ноемврийската сутрин беше свежа и слънчева и когато Ан се върнеше от пазар, щяха да отидат с колата до Лонг Айланд и оттам да направят една разходка по море. В присъствието на Боб Гай се чувствуваше по момчешки, празнично настроен. Боб символизираше Канада и работата там — дейност, с която бе навлязъл в друга, по-обширна своя територия, където Бруно не можеше да го последва. А тайната за очакваната рожба го изпълваше с чувство за безпристрастно великодушие, за чудотворно преимущество.

Ан тъкмо влизаше, когато телефонът отново иззвъня. Гай стана, но Ан вдигна слушалката. Мина му смътната мисъл, че Бруно винаги улучваше момента кога да се обади. Гай поразен се вслуша и разговора, който се насочи към следобедната разходка.

— Е, добре, ела тогава — каза Ан. — Ами ако трябва да носиш нещо, бира никак не би било зле.

Гай забеляза, че Боб скептично го наблюдава.

— Какво става? — попита Боб.

— Нищо. — Гай отново седна.

— Чарлс беше. Няма да ти е много неприятно, ако дойде, нали, Гай? — Ан пъргаво прекоси стаята с торбата с продукти. — В четвъртък спомена, че би желал да дойде с нас и аз фактически го поканих.

— Нямам нищо против — отвърна Гай, продължавайки да я гледа. Тази сутрин Ан беше във весело, приповдигнато настроение и човек трудно би могъл да си представи, че можеше да откаже каквото и да е някому, ала Гай знаеше, че в поканата ѝ към Бруно имаше нещо повече. Искаше да ги види още веднъж заедно. Не можеше да почака, дори и днес. Усети прилив на гняв и бързешком си каза: тя не проумява, не може да проумее и във всеки случай вината за цялата безнадеждна бъркотия е само твоя. Затова сподави гнева си, дори си наложи да не мисли за ненавистта, с която Бруно щеше да го изпълва цял следобед. Реши, че до края на деня ще трябва все така да се владее.

— Май трябва малко да си щадиш нервите, приятелю — посъветва го Боб. Надигна чашката с кафе и я пресуши с удоволствие. — Е, поне не си толкова пристрастен към кафето, както по-рано. Колко бяха, десет чаши на ден?

— Горедолу толкова. — Не, вече изобщо не пиеше кафе, за да може да спи, и дори го мразеше.

Спряха в Манхатън да вземат Хелън Хейбърн, после минаха по моста Триборо към Лонг Айланд. Зимното слънце светеше ясно и студено по брега, оскъдно огряваше бледата крайбрежна ивица и нервно проблясваше върху неспокойната вода. „Индия“ му заприлича на закотвен айсберг, а по-рано белотата ѝ символизираше за него лятото. Като завиваше, за да влезе в паркинга, мярна му се продълговатая яркосиня кола на Бруно. Спомни си как веднъж Бруно му бе казал, че конят, който яздил на въртележката, бил яркосин, и заради това купил колата. Видя го да стои под навеса на пристанището, видя го целия, с изключение на главата — дългия черен балтон и малките обувки, ръкавите и ръцете, пъхнати в джобовете, познатата поза на напрегнато очакване.

Бруно вдигна торбата с бирата и закрачи със срамежлива усмивка към колата, ала дори отдалеч Гай успя да забележи едва

сдържаната му възбуда. Преметнал бе яркосин шал, досущ като цвета на колата му.

— Здравсти, здрасти, Гай. Така ми се искаше да те видя, докато си тук. — И с очи потърси подкрепа от Ан.

— Радвам се, че те виждам! — обърна се тя към него. — Запознай се с мистър Трийчър. Мистър Бруно.

Бруно поздрави.

— Не би ли могъл да си подредиш нещата така, че да дойдеш довечера за тържеството, Гай? Ще има доста хора. И вие също, всичките? — Отправи изпълнена с надежда усмивка и към Хелън и Боб.

Хелън отвърна, че е заета, иначе с удоволствие би отишла. Гай погледна към нея, докато заключваше колата, и видя, че се бе опряла на ръката на Бруно, докато се преобуваше в мокасини. Бруно подаде торбата с бира на Ан, сякаш се канеше да си тръгва. Русите вежди на Хелън се сбърчиха разтревожено.

— Идвате с нас, нали?

— Не съм подходящо облечен — слабо се възпротиви Бруно.

— А, в яхтата има мушамы колкото искаш — успокои го Ан.

Трябваше да наемат лодка с гребла от пристанището. Гай и Бруно заспориха любезно, ала настойчиво кой от двамата да гребе, докато накрая Хелън предложи да гребат заедно. Гай загребваше със замах, мощно, а Бруно внимателно спазваше ритъма, седнал до него на седалката в центъра. Гай усещаше, че докато се приближаваха към „Индия“, възбудата на Бруно ставаше все по-трескава и неудържима. Шапката му на два пъти отхвърква, докато най-после той се изправи й демонстративно я запрати в морето.

— И без това мразя шапки! — издума той и погледна към Гай.

Бруно отказа да се наметне с мушамы, макар че от време на време пръски се сипеха над навеса. Вятърът бе прекалено силен за платна. „Индия“ навлезе в пролива със запален мотор. Боб управляваше.

— Пия за Гай! — извика Бруно, ала гласът му бе някак странно насечен, сподавен и нечленоразделен, както Гай сутринта бе забелязал още щом Бруно заговори. — Поздравления, приветствия! — Кой знае откъде измъкна красивата, украсена с плодове сребърна бутилка и я поднесе към Ан. Приличаше на могъща тровава машина, която не

можеше да включи на съответните обороти. — Коняк „Наполеон“. Пет звезди.

Ан не пожела, ала Хелън отпи, понеже била позамръзнала, Боб също. Под брезента Гай държеше Ан за облечената в ръкавица ръка и се мъчеше да не мисли за нищо — нито за Бруно, нито за язовира, нито за морето. Непоносимо му беше да наблюдава как Хелън насърчава Бруно, да вижда любезната, леко смутена усмивка на Боб, загледан напред към руля.

— Някой да знае „Сутрешна мъглица росна“? — попита Бруно и придирчиво почисти ръкава си от пяна. С глътката от сребърната бутилка бе преминал границата, която го делеше от пианството.

Бруно бе озадачен, че никой не желае повече от специално избраната напитка и никой не желае да запее. Срази го и забележката на Хелън, че „Сутрешна мъглица росна“ била тягостна. Той обичаше „Сутрешна мъглица росна“. Искаше му се да пее или да вика — изобщо да направи нещо. Кога друг път биха се събрали отново така? Той и Гай. Ан. Хелън. И приятелят на Гай. Мъчително се изви и от мястото си в ъгъла хвърли поглед наоколо, към тънката линия на хоризонта, която ту се появяваше, ту изчезваше зад вълните, към сушата, която се смалчаваше зад тях, към вимпела на върха на мачтата, ала мачтата се клатушкаше и му се зави свят.

— Някой ден с Гай ще обиколим света, все едно, че е топка от желатин, и ще му вържем панделка! — обяви той, ала никой не му обърна внимание.

Хелън разговаряше с Ан и окръгляше ръце, сякаш изобразяваше топка, а Гай обясняваше нещо по мотора на Боб. Когато Гай се наведе, Бруно забеляза, че бръчките по челото му изглеждаха по-дълбоки, а погледът му беше тъжен както винаги.

— Нищо ли не разбираш! — Бруно го раздруса за рамото. — Защо трябва да си толкова сериозен днес?

Хелън взе да обяснява, че Гай открай време си е сериозен, ала Бруно гръмогласно я накара да млъкне — та тя изобщо нямаше представа защо и за какво бе сериозен Гай. Ан му се усмихна и той ѝ отвърна с благодарност, след което отново измъкна бутилката.

Ан отново не поиска да пийне. Гай също.

— Специално за теб я донесох, Гай. Мислех, че ще ти хареса — обидено рече Бруно.

— Пийни, Гай — подкани го Ан.

Гай пое бутилката и отпи малко.

— За Гай! Гений, приятел и съратник! — произнесе Бруно и надигна шишето след него. — Гай е, *гений*. Ясно ли ви е? — Той се огледа и внезапно му се прииска да ги нарече банда дръвници.

— Разбира се — любезно се съгласи Боб.

— Тъй като сте стар приятел на Гай — Бруно вдигна бутилката, — и вас ви поздравявам!

— Благодаря. Много стари приятели сме. Колко години вече...

— По-точно? — предизвикателно подхвърли Бруно.

Боб погледна към Гай и се усмихна.

— Ами десетина.

Бруно се навъси.

— С Гай се познаваме открай време — тихо, заплашително заяви той. — Попитайте го.

Гай усети как Ан насила издърпа ръката си от неговата. Забеляза как Боб неловко захихика. Челото му се вледени от избилата пот. Както винаги спокойствието му се бе изпарило без остатък. Защо все се заблуждаваше, че следващия път ще може да изтърпи Бруно?

— Хайде, Гай, кажи му, че аз съм най-близкият ти приятел.

— Да — отвърна Гай. Без да пророни нито дума, Ан се усмихна едва доловимо, напрегнато. Не беше ли вече съвсем наясно? Не ги ли изчакваше просто в следващия момент да изречат неизреченото? И отведнъж му се стори, както в оня следобеден миг преди петъчната вечер, че вече е разказал на Ан всичко, което се кани да извърши. Спомни си, че се канеше да ѝ го разкаже. Ала фактът, че все още се бавеше, че Бруно отново се въртеше наоколо, сякаш бе последното отредено му мъчение.

— Разбира се, луд съм! — провикна се Бруно към Хелън, която малко по малко се отдръпваше от него. — С моята лудост ще се изправа срещу всички и ще ги помета! Ще се разправам насаме с онзи, който мисли обратното! — Разсмя се и видя как смехът му само обърка размазаните, глупави физиономии наоколо, подмами ги и те да се разсмеят. — Маймуни! — весело подхвърли той.

— Кой е този? — Боб шепнешком се обърна към Гай.

— Гай и аз сме супермени! — рече Бруно.

— Ти къркаш като супермен — отбеляза Хелън.

— Не е истина! — Бруно с мъка се извъртя, опирайки се на коляно.

— Чарлс, успокой се! — настоя Ан, ала и тя се усмихваше и Бруно ѝ отвърна с по-широка усмивка.

— Не съм съгласен, дето каза, че съм се накъркал!

— Какви ги дрънка тоя? — попита Хелън. — Да не би да сте направили удар на борсата?

— Борсата, майна... — Бруно не продължи, сети се за баща си. — Ииихууу! Аз съм от Тексас! Някога да си се возил на въртележката в Меткалф, Гай?

Краката му се подкосиха, но Гай не се изправи, дори не обърна поглед към Бруно.

— Добре, ще седна — обърна се Бруно към него. — Ти обаче ме разочароваш. Страшно ме разочароваш! — разклати празната бутилка и несръчно я запрати в морето.

— Сега пък плаче — каза Хелън.

Бруно се изправи и се измъкна на палубата. Искаше да се поразходи далеч от компанията, дори от Гай.

— Накъде се запъти? — попита Ан.

— Остави го — промърмори Гай, мъчейки се да запали цигара.

В този миг се чу плясък и Гай разбра, че Бруно е паднал във водата. Изскочи навън, преди някой да успее да си отвори устата.

Затича към кърмата, мъчейки се да се освободи от палтото. Изведнъж усети как някой здраво го хвана отзад за ръцете. Обърна се и удари Боб с юмрук по лицето, после се хвърли във водата. Гласовете и люлеенето замряха, настана миг на мъчителна тишина, преди тялото му да изплува на повърхността. Бавно се измъкна от палтото, сякаш вече се бе вкочанил от леденостудената вода, която усещаше единствено като болка. Скочи нагоре и забеляза главата на Бруно невероятно далеч — като покрит с мъх камък, до половина във водата.

— Не можеш да го стигнеш! — прогърмя гласът на Боб, ала плисналата в ухото му вода го заглуши.

— Гай! — Гласът на Бруно долетя като предсмъртен вопъл.

Гай изруга. Можеше да го стигне. При десетото загребване отново подскочи.

— Бруно! — Вече не го виждаше.

— Там, Гай! — Ан сочеше от кърмата на „Индия“.

Гай не го видя, ала се устреми към мястото, където бе зърнал главата му, гмурна се и заопипва, разперил ръце, разтворил широко длани, с опънати до изнемога пръсти. Водата забавяше движенията му. Сякаш се мятеше в кошмар. Както тогава, на моравата издигна се под една вълна и нагълта вода. „Индия“ си беше променила местоположението, завиваше. Защо не му казваха накъде да плува? Впрочем тях изобщо не ги беше грижа!

— Бруно!

Навярно бе зад някоя от въргалящите се планини. Зацепи напред, осъзна, че се движи напосоки. Една вълна го блъсна отстриани по главата. Изруга гигантското, отблъскващо туловище на морето. Къде беше неговият приятел, неговият брат?

Отново се гмурна, доколкото може, нелепо разпъвайки крайници. Ала наоколо сякаш вече нямаше нищо освен смълчаната сива бездна, в която той бе единствената искрица съзнание. Внезапната непоносима самота го притисна още по-силно, заплашвайки да погълне и неговия живот. Отчаяно напрегна поглед. Сивотата се превърна в кафяво ръбесто дъно.

— Намерихте ли го? — избъбра Гай и се надигна. — Колко е часът?

— Стой спокойно, Гай — чу да казва Боб.

— Той потъна, Гай — издума Ан. — Видяхме го.

Гай затвори очи и заплака.

Усети ги как излязоха от каютата и го оставиха сам. Дори и Ан.

Като внимаваше да не събуди Ан, Гай се измъкна от леглото и пое по стълбите към всекидневната. Дръпна завесите и запали лампите, макар да бе наясно, че не би могъл да възпре зората, която сега проникваше под щорите между зелените завеси като безформена, сребристоморава риба. Лежейки буден в нощния мрак, беше чакал утрото — знаеше, че то неизбежно ще го пресрещне в долния край на леглото, — защото сега повече отвсякога се страхуваше от безпощадния механизъм, който се задвижваше на разсъмване, тъй като бе осъзнал, че Бруно бе носил половината от вината му. Как щеше да носи сам бремето ѝ, което и преди бе почти непоносимо? Сигурен бе, че няма да може.

Завиждаше на Бруно, умрял така внезапно; толкова безшумно, толкова жестоко, така млад. И без никакво усилие, както винаги без усилие бе постигал всичко. Гай потръпна. Седна вдървено в креслото — целият бе напрегнат и скован под тънката пижама както в онези първи утрини. А после както винаги тялото му конвулсивно се отпусна. Изправи се и се запъти към студиото, без сам да си дава сметка какво всъщност смята да прави. Погледна гладките четири-пет листа чертожна хартия върху работната маса — лежаха, както ги бе оставил, след като бе скицирал нещо за Боб. После седна и захвана да пише от горния ляв ъгъл косо по листа — отначало бавно, после все по-припряно. Писа за Мириам и за влака, за телефонните разговори, за Бруно в Меткалф, за писмата, за пистолета и за начина, по който се бе освободил от него, за петъчната нощ. Описа и най-малката подробност, която според него би могла да допринесе да се проумее същността на Бруно, сякаш Бруно бе все още жив. Изписа плътно четири големи листа. Сгъна ги, пъкна ги в един голям плик и го запечата. Дълго съзерцава плика с някакво радостно облекчение, учуден от факта, че вече съществува отделно от него. Неведнъж беше писал пламенни самопризнания, ала с мисълта, че никой никога нямаше да се добере до тях — затова в действителност те никога не се бяха отделяли от него.

Написаното сега бе за Ан. Ан щеше да се докосне до плика. Щеше да държи листовите в ръце, щеше да разчита думите една по една.

Възпалените му очи го боляха и той положи длани отгоре им. Дългото писане го бе изтощило, почти му се доспа. Мислите му се понесоха без опорна точка и хората, за които бе писал — Бруно, Мириам, Оуен Маркман, Самюъл Бруно, Артър Джерард, мисис Макаусланд, Ан, — хората и имената затанцуваха на ръба на съзнанието му. Мириам. Странно, че сега повече отвсякога си я представяше като личност. Беше се помъчил да я опише пред Ан, да я оцени. Беше се насилил да я оцени пред себе си. Помисли си, че нямаше кой знае каква стойност като личност, ако я оценяваше Ан или който и да било друг. Ала тя беше човешко същество. И Самюъл Бруно не представляваше кой знае какво — безмилостен, алчен печалбар, омразен баща, нелюбим съпруг. Кой го бе обичал истински? Кой бе изпитал истинска болка от смъртта на Мириам или на Самюъл Бруно? Дали имаше такъв човек — може би семейството на Мириам? Спомни си брат й, докато даваше показания по време на следствието, очичките, в които не се четеше нищо друго освен злонамерена, жестока ненавист, никаква скръб. И майка й — с нейната отмъстителност и злобен дух, равнодушна върху кого ще стоварят вината — важното бе да има виновен, — непоклатима, недокосната от скръбта. Дори и да искаше, имаше ли някакъв смисъл да отиде при тях и да им предостави обект за тяхната ненавист? Биха ли се чувствували по-добре, ако отидеше? А той самият?

Не му се вярваше. Ако някой наистина бе обичал Мириам, то това бе Оуен Маркман.

Гай свали ръце от очите си. Името бе изплувало машинално в ума му. Преди да напише писмото, изобщо не се бе сещал за Оуен. Оуен бе присъствувал смътно някъде назад. Като личност за него той имаше по-малка стойност дори от Мириам. Ала Оуен сигурно я е обичал. Та нали бе възнамерявал да се ожени за нея. Тя бе носила дете от него. Ами ако е била единствената му надежда да бъде щастлив? Ами ако в последвалите месеци е изпитал същата мъка, която бе изпитал Гай, след като Мириам умря заради него в Чикаго? Насили се да си припомни всички подробности около Оуен Маркман по време на следствието. Спомни си гузното му държане, спокойните му прями

отговори до момента, когато го обвини в ревност. Не би могъл да каже какво всъщност се е въртяло в главата му.

— Оуен — произнесе Гай.

Бавно се изправи. Докато се мъчеше да си спомни нещо повече за Оуен Маркман от продълговатото тъмно лице и високата прегърбена фигура, в главата му почна да се оформя план. Щеше да потърси Маркман, за да си поговорят, щеше да му разкаже всичко. Ако дължеше обяснение някому, този човек бе Маркман. Нека го убие, ако иска, да повика полиция, каквото и да е. Ала щеше да му го е казал честно, очи в очи. Внезапно това се превърна в неотложна необходимост. Разбира се. Единствената правилна стъпка. После, след като лично се издължеше, щеше да поеме цялото наказание, което законът повеляваше. Тогава щеше да бъде готов. Можеше да хване влак днес, след като отговорят на въпросите, които щяха да им зададат относно Бруно — тази сутрин двамата с Ан ги викаха в полицията. Ако късметът му проработеше, можеше да хване самолет още днес следобед. Закъде всъщност? За Хюстън. В случай че Оуен все още бе там. Не трябваше да допусне Ан да го придружи до летището. Нека си мисли, че заминава за Канада, както бе възнамерявал. Още не искаше Ан да узнае. Срещата с Оуен беше по-належаща.

Сякаш коренно се промени. Сякаш се освободи от старо, износено палто. Чувствуваше се гол, ала вече не се страхуваше.

Гай седеше на една от допълнителните странични седалки в самолета за Хюстън. Беше потиснат и нервен, чувствуваше се някак не на място в тази обстановка, също като тясната седалка под него, която запушваше прохода и нарушаваше симетрията на интериора. Не на място, излишен — и все пак беше убеден, че онова, което вършеше, бе необходимо. Трудностите, които бе преодолял, за да стигне дотук, бяха затвърдили още повече намерението му.

На следствието в полицейския участък по повод смъртта на Бруно присъствуваше и Джерард. Каза, че бил пристигнал със самолет от Айова. Колко неприятно, Чарлс да свърши така, ала Чарлс никога в нищо не е проявявал внимание. Колко неприятно да се случи тъкмо на яхтата на Гай. Гай беше съумял да отговори съвсем хладнокръвно на въпросите. Подробностите около злополуката изглеждаха наистина толкова незначителни! Гай бе изпитал по-голямо смущение от присъствието на Джерард. Не искаше Джерард да тръгне подире му към Тексас. За да бъде двойно по-сигурен, дори не си бе върнал билета за самолета за Канада, който бе излетял рано следобед. После бе останал да чака с часове на летището този самолет. Затова пък сега се чувствуваше в безопасност. Джерард беше обявил, че се връща със следобедния влак в Айова.

Въпреки това още веднъж огледа пътниците около себе си, този път по-обстойно и по-бавно, отколкото се бе осмелил в началото. Сякаш изобщо не го забелязваха, никой не се интересуваше от него.

Дебелото писмо изпука във вътрешния му джоб, щом се наведе над документите в скута си. Боб му бе дал отчетите за отделните етапи по строежа на язовира. Гай не би могъл да чете списание в момента, не искаше да гледа навън през прозореца, ала знаеше, че го бива да запамети механично и експедитивно онези подробности от отчетите, които би трябвало да се запаметят. Между изкараните на ксерокс листове бе пъхната откъсната страница от английско архитектурно списание. Боб беше оградил един параграф с червен молив:

Гай Даниъл Хейнс е най-забележителният архитект, който американският Юг ни е дал. С първата си самостоятелна работа на двацет и седем годишна възраст — двуетажна сграда с изчистена форма, станала прочута като и магазинът в Питсбърг, Хейнс утвърждава принципите на изящността и функционалността, към които неотклонно се придържа и чрез които изкуството му достига сегашните си върхове. Ако се помъчим да определим своеобразното му дарование, трябва да се опрем преди всичко на това трудно определяемо понятие „изящност“, което до неговата поява не бе отличителна черта на „модерната“ архитектура. Негова е заслугата собствената му представа за изящност да стане класическа в нашата епоха. Централната сграда на широко известния клуб „Палмира“ в Палм Бийч, Флорида, е негово дело. Наричат я „американският Партенон“...

В края на страницата бе отбелязано със звездичка:

След написването на тази статия мистър Хейнс бе определен за член на Експертния съвет за новия язовир в Албърта, Канада. Мистър Хейнс твърди, че мостовете го интересуват открай време. По неговите думи тази работа ще изпълва с радост следващите три години от живота му.

— С радост — повтори Гай. Как им бе дошло наум да използват тази дума?

Когато пресече с такси главната улица на Хюстън, удари девет часът. Беше намерил името на Оуен Маркман в телефонния указател на летището, беше предал саковете си на багаж и бе взел такси. Помисли си, че няма да е много лесно. Не можеше да пристигнеш ей така, в девет вечерта, да го завариш у дома му, сам, и той да се съгласи да изслуша някакъв непознат. Няма да си е у дома или пък няма да е

вече на този адрес, или може би дори вече не живее в Хюстън. Търсенето би могло да продължи с дни.

— Спри пред този хотел — каза Гай.

Влезе и си нае стая. Почувствува се по-добре от тази елементарна проява на предвидливост.

Оуен Маркман не живееше на адреса на улица Клийбърн. Беше малка жилищна сграда. Хората долу в коридора — сред тях бе и управителят — го изгледаха много подозрително и твърде лаконично отговориха на въпросите му. Никой не знаеше къде е Оуен Маркман.

— Не сте от полицията, нали? — попита накрая управителят.

— Не. — Гай неволно се усмихна.

По стълбите надолу го спря някакъв човек и неохотно и предпазливо като останалите му съобща, че има шанс да намери Маркман в еди-кое си кафене в центъра.

Накрая го откри в една дрогерия — седеше на бара с две жени, с които не го запозна. Оуен Маркман просто се изхлузи от столчето и застана прав, с малко ококорени кафяви очи. Лицето му бе натежало и не така привлекателно, както Гай го помнеше. С изострено внимание мушна големите си ръце в страничните джобове на късото кожено яке.

— Спомняте си за мен — подхвана Гай.

— Така мисля.

— Имате ли нещо против да си поприказваме? Само за малко. — Гай се огледа. Предположи, че най-добре би било да го покани в хотелската си стая. — Имам стая тук, в хотел „Райе“.

Маркман още веднъж бавно го измери с поглед, дълго мълча и накрая рече:

— Дадено.

Минаха покрай касата и Гай зърна бутилките с алкохол по рафтовете. Може би щеше да го предразположи с нещо за пиене.

— Обичате ли уиски?

Маркман се поотпусна, докато Гай плащаше.

— С кока-кола е добре, ама вкусът става друг, като му добавиш нещичко.

Гай взе и няколко бутилки кока-кола.

До хотела пътуваха, без да продумат, без да продумат, се изкачиха с асансьора и влязоха в стаята. Гай се чудеше как да започне. Имаше няколко възможности. Отхвърли ги до една.

Оуен се отпусна в креслото. Ту го гледаше безучастно под око, ту отпиваше с наслада от високата чаша с уиски и кока-кола.

— Какво... — подхвана Гай със запъване.

— Какво? — попита Оуен.

— Какво бихте направили, ако знаехте кой е убил Мириам?

Кракът на Маркман глухо тупна по пода и той се изправи в креслото. Черните му вежди се сбърчиха напрегнато и образуваха плътна черта над очите му.

— Ти ли?

— Не, но зная кой е.

— Кой?

Гай се питаше какво ли чувства Маркман, седнал така навъсен насреща му. Омраза? Негодувание? Гняв?

— Зная, а и полицията много скоро ще го узнае. — Гай се поколеба. — Един мъж от Ню Йорк, казваше се Чарлс Бруно. Вчера загина. Удави се.

Оуен се дръпна назад и отпи.

— Откъде знаеш? Оня призна ли?

— Зная. От известно време. Затова смятах, че имам вина. Задето не съм го издал. — Облиза устни. Всяка сричка му струваше усилие. И защо се разкриваше толкова предпазливо, сантиметър по сантиметър? Къде останаха фантазиите му — нали си бе представял как ще го изрече наведнъж, с наслада и облекчение? — Тъкмо затова се обвинявам. Аз... — Замълча, като видя Оуен да вдига рамене. Изчака го да си допие чашата, после машинално стана да му налее още. — Тъкмо затова се обвинявам — повтори той. — Трябва да ти разкажа как стана. Беше доста заплетено. Та значи с Чарлс Бруно се запознах във влака, на път за Меткалф. Във влака, през юни, тъкмо преди убийството. Идвах от Ню Йорк заради развода. — Гай преглътна. Ето нà, това бяха думите, които не бе споделял с никого досега, изговаряше ги без принуда, а те му се струваха обикновени, дори унизителни. Гърлото му пресъхна, не можеше да преглътне. Изпитателно загледа продълговатото, мургаво лице пред себе си. Оуен вече не беше толкова начумерен. Пак бе праметнал крак и Гай внезапно си спомни обувките от сиво шедро, които носеше на следствието. Този път бе с обикновени кафяви обувки със залепващи се каишки отстрани. — Освен това...

— Тъй значи — подкани го Оуен.

— Съобщих му името ѝ. Съобщих му, че мразя Мириам. На Бруно му хрумна идеята за убийство. Двойно убийство.

— Господи! — прошепна Оуен.

Това „господи“ му напомни за Бруно. Неочаквано му хрумна ужасяващата, непоносимо ужасяваща мисъл, че може би впримчваше Оуен в същия капан, в който го бе вкарал Бруно, че Оуен на свой ред щеше да впримчи някой непознат, който щеше да впримчи друг, и още, и още, в едно безкрайно шествие на преследвани и преследвачи. Побиха го тръпки и стисна юмруци.

— Грешката ми беше, че говорих с него. Грешката ми беше, че разговарях с непознат за мои лични работи.

— Каза ли ти, че има намерение да я убие?

— Не, разбира се, че не. Просто така му хрумна. Беше смахнат. Психопат. Казах му да млъкне и да върви по дяволите. Отървах се от него! — Отново беше в онова купе. Готвеше се да слезе на перона. Чу как се затръшна масивната врата на влака. „Отървах се“, така си помисли тогава!

— Не си му казал да го извърши.

— Не. Той не каза, че има такива намерения.

— Защо не му удариш едно чисто? Защо не седнеш? — Стаята престана да се клати от бавния стържещ глас на Маркман. Гласът му наподобяваше грозна, здраво вкопана в сухата пръст скала.

Гай не искаше да сяда, не искаше и да пие. Без да иска, беше пил онова уиски в купето на Бруно. Това беше крайт и не искаше да бъде като началото. Само от учтивост допря устни до чашата, в която си бе налял уиски с вода. Когато се обърна, Оуен си наливаше от бутилката и продължи да си налива, сякаш за да му покаже, че не се бе опитал да го прави скришно от него.

— Та значи — повлече Оуен, — ако оня е бил откачен, както казваш... Накрая така решиха и в съда, нали, че сигурно е бил луд?

— Да.

— Така де, мога да разбера какво ти е било след това, разбира се, но ако само сте говорили, както казваш, не ми е ясно защо трябва чак толкова да се обвиняваш.

Гай го гледаше втренчено, невярващо. Нима всичко това не го засяга по-дълбоко? Навярно не разбираше докрай.

— Но нали ти казвам...

— Кога научи истината? — Кафявите очи се бяха замъглили.

— Около три месеца след станалото. Но нали ти казвам, ако не бях се разприказвал, Мириам щеше да е жива сега. — Загледа го как отново долепи устни към чашата. Сякаш усещаше вкуса на противната комбинация от кока-кола и уиски, която се изливаше в голямата уста на Оуен. Какво щеше да направи Оуен? Внезапно да скочи, да запрати чашата на земята и да го удуши, както Бруно бе удушил Мириам? Не можеше да си представи, че Оуен ще продължи да седи така, ала секундите се точеха, а Оуен не помръдваше. — Трябваше да ти го кажа, нали разбираш — упорствуваше Гай. — Смятах, че може би ти си единственият човек, който съм наранил, единственият, който е страдал. Носила е дете от теб. Ти щеше да се ожениш за нея. Обичаше я. Именно ти...

— Не я обичах, по дяволите! — Оуен го погледна. Изразът на лицето му изобщо не се измени.

Гай се опули насреща му. Не я е обичал, не я е обичал! Мисълта му се заклатушка назад, мъчеше се да сложи в порядък всички предишни доводи, които се бяха оказали неверни.

— Не си я обичал? — промълви той.

— Не. Поне не така, както ти се струва на теб. Разбира се, не исках да умре... е да, бих направил всичко, за да не се случи, бях доста доволен обаче, че не се наложи да се ожения за нея. Това с женитбата беше нейна идея. Затова беше и детето. Тези работи не стават по вина на мъжа, мен ако питаш. Не е ли така? — Оуен го гледаше с пиянска настойчивост, голямата му уста бе здраво стисната, несиметрично изтеглена; както тогава, на свидетелската скамейка, изчакваше Гай да каже нещо, да прецени отношението му към Мириам.

Гай се извърна леко раздразнен. Не можеше да сложи в порядък доводите. Не можеше да открие и зрънце смисъл, само ирония. Нямаше смисъл, а само ирония в това да стои тук в момента, нямаше смисъл, а само ирония в това да се поти и болезнено да се самоизмъчва в тази хотелска стая заради някакъв непознат човек, комуто бе безразлично.

— Ти как смяташ? — продължи Оуен и посегна към бутилката на масата до него.

Гай не би могъл да се насили да произнесе нито дума. Бе онемял от душещия го гняв. Издърпа вратовръзката си надолу и разтвори

ризата си. Погледна към отворените прозорци да види дали има климатична инсталация.

Оуен вдигна рамене. Изглеждаше доста доволен с ризата си с разтворена яка и с незакопчаното си кожено яке. Гай бе обзет от абсолютно безразсъдно желание да натъпче нещо в гърлото му, да го пребие, да го смаже и най-вече да взриви самодоволството му.

— Виж какво — тихо започна Гай. — Аз съм един...

Ала точно в същия миг Оуен се отприщи и продължи да говори монотонно, без да гледа към Гай, който стоеше по средата на стаята, все още отворил уста.

— ... втория път. Ожених се два месеца, след като се разведох и скандалите почнаха от първия ден. Не знам дали с Мириам щеше да е другояче, но според мен с нея щеше да е още по-зле. Луиза си събра багажа преди два месеца, след като едва не подпали къщата, една голяма жилищна сграда. — Продължи със същия равен глас, наливайки си още уиски от опряната на коляното му бутилка. По начина, по който се черпеше, Гай усети, че Оуен проявява подчертано обидно, пренебрежително отношение към него. Спомни си колко безлично се бе държал самият той на следствието, да не кажем нещо повече, като съпруг на жертвата. Тогава защо Оуен да го уважава? — Ужасното е, че мъжът обира последствията, понеже жените повече ги бива да приказват. Например Луиза — може да се върне в оная къща, където ще я приемат на драго сърце, ама аз, само да се мярна...

— Виж какво! — пресече го Гай, неспособен да слуша повече. — Аз... и аз убих един човек! И аз съм убиец!

Краката на Оуен отново глухо тупнаха на пода; отново се изправи в креслото, дори измери с поглед разстоянието от Гай до прозореца, сякаш премисляше начини да избяга или да се отбранява, ала изненадата и уплахата в размътения му поглед бяха толкова нищожни, апатията толкова явна, че приличаха на присмех, сякаш се присмиваше на Гай заради сериозността му. Оуен понечи да остави чашата на масата, но се отказа.

— Как така? — попита той.

— Виж какво! — кресна отново Гай. — Виж какво, с мен е свършено! Все едно, че вече съм умрял, тъй като смятам да се предам. Незабавно! Понеже убих един човек, разбираш ли? Не гледай с такова безразличие и недей да се облягаш така на стола си!

— Защо да не се облягам назад? — Оуен току-що си бе налял кока-кола и уиски и държеше чашата с две ръце.

— Това, че съм убиец, че съм отнел живота на човек, което никое човешко същество няма правото да извърши, не означава ли нищо за теб?

Оуен навярно бе кимнал, а може би не, но във всеки случай отново бавно отпи.

Гай впери поглед в него. Думите, които не можеха да бъдат изречени — стотици и хиляди заплетени кълба от думи сякаш издуваха кръвоносните му съдове, предизвикваха горещи вълни, които пълзяха от свитите юмруци нагоре по ръцете му. Думите — ругатни по адрес на Оуен, думи и фрази от признанието, което бе написал сутринта — вече се объркваха в главата му, защото този пиян идиот отсреща не искаше да го изслуша. Пияният идиот беше решил да бъде безучастен. По всяка вероятност Гай не му приличаше на убиец с чистата си бяла риза с копринена връзка, с тъмносините си панталони и дори с това изопнато лице — нито на него, нито на когото и да е.

— Там е грешката — изрече високо Гай, — че никой не знае как изглежда един убиец. Убиецът изглежда като всички останали! — Допря опакото на юмука до челото си, после го отдръпна; предусещаше, че ще изрече тези думи, а не бе в състояние да се спре. Бруно беше казал същото.

Ненадейно се пресегна към бутилката, наля си три пръста, без да го разрежда, и го пресуши.

— Доволен съм, че си имам компания за пиене — изломоти Оуен.

Гай седна на оправеното, застлано със зелено легло насреща му. Отведнъж се бе почувствувал уморен.

— Това не означава нищо — отново заговори той, — нищо не означава за теб, нали?

— Не си единственият в живота ми, който е убил човек. Нито пък единствената жена. — Оуен захихика. — Май че жените по-често се измъкват и остават на свобода.

— Няма да остана на свобода. Не съм свободен. Извърших го хладнокръвно. Без причина. Не разбираш ли, че това може би е полшото? Извърших го заради... — Искаше му се да каже, че го е извършил, защото е бил достатъчно покварен, за да го извърши, че го е

извършил, защото е бил способен на това, ала бе наясно, че Оуен няма да разбере, понеже Оуен бе земен човек. Бе толкова земен, че не би посегнал нито да го удари, нито да побегне, нито да повика полицията, понеже му беше по-добре да си седи на стола.

Оуен поклати глава, сякаш наистина премисляше казаното от Гай. Клепачите му бяха полуспуснати. Извъртя се и посегна да извади нещо от задния си джоб — торбичка с тютюн. Измъкна цигарени хартийки от джоба на ризата си.

Гай наблюдаваше движенията му, които сякаш отнеха часове. После му предложи от собствените си цигари.

— Заповядай.

— Какви са? — Оуен ги погледна подозрително.

— Канадски. Никак не са лоши. Вземи си.

— Благодаря, аз... — Оуен стегна торбичката със зъби — предпочитам от моите. — Минаха почти три минути, докато си свие цигара.

— Сякаш измъкнах пистолет срещу някого в обществен парк и го застрелях, точно така беше — продължи Гай, решил да не спира, макар да имаше усещането, че говори на неодушевен предмет като диктофон, поставен на стола, с тази разлика, че думите му изобщо не оставяха следа. А може би Оуен ще си помисли, че Гай може да измъкне пистолет насреща му в тази хотелска стая. — Бях заставен да го извърша — изрече Гай. — Така ще съобщя в полицията, ала това няма да промени нещата — важното е, че съм го извършил. Разбираш ли, трябва да ти разкажа за идеята на Бруно. — В момента Оуен поне го гледаше, но погледът му съвсем не беше съсредоточен. Лицето му сякаш бе надянало маската на приветливото, любезно внимание на пийнал човек. Гай не допусна това да го възпре. — Идеята на Бруно бе всеки да убие вместо другия — той да убие Мириам, а аз — баща му. След което дойде в Тексас и уби Мириам, зад гърба ми. Без да зная, без да съм съгласен, разбираш ли? — Звучеше отвратително, но Оуен поне го слушаше. Думите поне излизаха навън. — Не знаех, дори и не подозирах... не съвсем. Докато не минаха няколко месеца. Тогава Бруно започна да ме преследва. Започна да ми разправя, че ще стовари вината за смъртта на Мириам върху мен, ако не изпълня другата част от пъкления му план, разбираш ли? А тя беше убийството на баща му. Цялата идея се основаваше върху липсата на причина за убийствата.

Никакви лични мотиви. Поради което не биха могли да тръгнат по следите нито на единия, нито на другия. При условие, че не се виждаме. Ала това е друг въпрос. Въпросът е, че аз наистина го убих. Капитулирах. Бруно пращаше писма, изнудваше ме, не можех да спя — и капитулирах. Той направо ме влуди. И да ти кажа, според мен всеки може да капитулира. Бих могъл да те накарам да капитулираш. При същите обстоятелства бих могъл да те накарам да капитулираш и да убиеш някого. Може би ще са нужни други методи, различни от методите, които Бруно приложи спрямо мен, ала би могло да стане. Впрочем ти замислял ли си се някога над подобни неща, Оуен? Във всеки случай това именно ще разкажа в полицията, ала няма да има значение, защото ще ми отговорят, че не е трябвало да капитулирам. Няма да има значение, защото ще кажат, че съм бил слаб. Вече не давам пет пари, разбираш ли? Вече мога да погледна всеки в лицето, разбираш ли? — Наведе се и се взря в лицето му, но Оуен сякаш едва го виждаше. Главата му се бе килнала настрани, опряна върху ръката му. Гай се изправи. Не можеше да накара Оуен да разбере, чувствуваше, че Оуен изобщо не проумява главното, но и това беше без значение. — Ще, приема наказанието, каквото и да е то. Утре ще кажа същото в полицията.

— Можеш ли да го докажеш? — попита Оуен.

— Какво да докажа? Какво има да се доказва, когато съм убил човек?

Шишето се изхлузи изпод пръстите на Оуен и падна на пода, ала вътре беше останало толкова малко, че почти нищо не се изля.

— Ти си архитект, нали? — попита той. — Сега си спомням. — Изправи несръчно шишето, без на го вдига.

— Какво значение има това?

— Чудех се.

— За какво се чудеше? — нетърпеливо попита Гай.

— Защото май че малко си мръднал — ако искаш да ти кажа честно. Не казвам, че наистина си откачил. — Погледът му бе замъглен, но очевидно бе нащрек да не би Гай да направи крачка и да го халоса след тези думи. Като видя, че Гай не помръдна, отново се облегна назад и още повече се отпусна.

Гай се замисли как и с какво да прикове вниманието му. Не искаше слушателят му да се изплъзне, колкото и безучастен да беше.

— А ти какви чувства изпитваш към онези, за които знаеш, че са пречукали някого? Как се отнасяш с тях? Как се държиш с тях? По същия начин ли прекарваш времето си с тях, както и с всеки друг?

Оуен наистина сякаш се напъваше да мисли под втренчения му поглед. Накрая, мигайки с очи, безгрижно и усмихнато произнесе:

— Живей и остави другите да живеят.

Отново го обзе гняв. Сякаш парещо менгеме бе стегнало тялото и мозъка му. Нямаше думи, за да го изрази. Или пък думите поначало бяха прекалено много. Думата сама се появи и изплющя между зъбите му:

— Тъпак!

Оуен се поразмърда на стола, ала невъзмутимостта му надделя. Сякаш не можеше да реши дали да се усмихне, или да се намръщи. Сетне попита твърдо:

— Какво ми влиза на мен в работата?

— Как какво? Та ти... ти си част от обществото!

— Ами значи това е работа на обществото — отвърна Оуен и махна лениво с ръка. Гледаше бутилката, в която бе останало само един пръст уиски.

Замисли се — дали Оуен наистина смяташе така, или беше пиян? Сигурно така смяташе. Вече нямаше причина да лъже. В този момент си спомни, че и той мислеше така, когато заподозря Бруно, преди Бруно да почне да го преследва. Така ли мислеха повечето хора? И в такъв случай кой беше обществото?

Гай се обърна с гръб към Оуен. Беше съвсем наясно кой беше обществото. Ала осъзна, че когато ставаше въпрос за него самия, обществото, което имаше предвид, бе законът, неумолимите правила. Обществото бяха хора като Оуен, хора като него, хора като... да кажем, Брилхарт в Палм Бийч. Брилхарт би ли го издал? Не. Не можеше да си представи Брилхарт да го издаде. Всеки би оставил това на някой друг, другият би го оставил на трети и никой не би го извършил. Дали го бе грижа за обществените норми? Не го ли беше държала обвързан с Мириам една от тези норми? А убитият бе човек — следователно именно хората имаха значение, нали? Ако хората — от Оуен до Брилхарт — не ги бе грижа дотам, че да го предадат, трябваше ли той да продължава да се безпокои? Защо тази сутрин си бе въобразил, че иска да се предаде на полицията? Що за мазохизъм бе това? Нямаше да

се предаде. Какво конкретно тежеше на съвестта му сега? Кое човешко същество би го издало?

— Освен някой доносник. Някой доносник би ме издал вероятно.

— Точно така — съгласи се Оуен. — Гаден, гнусен доносник. — Изсмя се гръмко, с облекчение.

Гай навъсено бе вперил поглед в пространството. Търсеше твърда почва под краката си, за да поеме към нещо, което сякаш му бе просветнало в далечината. Първо, законът не беше обществото. Обществото бяха хора като него и Оуен, и Брилхарт, които нямаха правото да отнемат живота на друг член на обществото. А пък законът постъпваше точно така.

— А пък се смята, че законът е най-малкото изразител на волята на обществото. Дори и това не е. Или навярно е, но на колективната воля — добави той, увъртайки както винаги, преди да е стигнал до същественото, усложнявайки нещата до крайна степен в стремежа си да ги изясни.

— Хммм? — промърмори Оуен. Беше облегнал глава на стола, косата на челото му бе разрошена, а очите полупритворени.

— Не, тълпата може да линчува един убиец, ала законът е тъкмо за да взема мерки това да не се случва.

— Никога не съм одобрявал линчуването — каза Оуен. — Не е вярно! Създава лоша репутация на Юга... излишно.

— Искам да кажа, че ако обществото няма правото да отнема човешки живот, то и законът няма. Като се има предвид, че законът е сбор от правила, предавани от поколение на поколение, според мен никой не може да се намесва, нито едно човешко същество не може да го досяга... Ала в последна сметка законът е създаден за човешки същества. Говоря за хора като теб и мен. И по-точно за хора като мен. Сега имам предвид само себе си. Ала това е просто логика. Знаеш ли какво, Оуен? Когато става въпрос за хора, невинаги всичко върви според логиката. Когато градиш къща, всичко е наред, материалът няма да те подведе, обаче... — Доводите му отидоха на вятъра. Непреодолима преграда му попречи да продължи просто защото не бе в състояние да разсъждава повече. Беше говорил високо и отчетливо, ала бе убеден, че Оуен не го бе чул, дори и да се напъваше да слуша. И въпреки това преди пет минути Оуен бе напълно безразличен относно

вината му. — А какво всъщност са съдебните заседатели? — замислено продължи Гай.

— Какви съдебни заседатели?

— Дали са дванайсет човешки същества или сбор от закони? Ето един интересен въпрос. Предполагам, че този въпрос е интересен открай време. — Наля си остатъка от бутилката в чашата и я пресуши. — Май не ти е интересно, а, Оуен? Какво ти е интересно?

Оуен остана безмълвен и неподвижен.

— Нищо не те интересува, нали? — Хвърли поглед към големите му, вяло отпуснати върху килима протрити кафяви обувки с извърнати навътре носове, понеже се опираха на токовете. Внезапно му се стори, че непробиваемата им, отпусната и безсрамна тъпота възплащава цялата човешка тъпота. Чувството моментално се превърна в отдавнашната му непримиримост към пасивната тъпота на онези, които пречеха на работата му, и преди да разбере как и защо, злобно ритна Оуен отстрани по обувката. Ала Оуен не се помръдна. Гай изведнъж си спомни за работата си. Да, щеше здраво да се залови за работа. Ще мисли след това, след това ще премисли, ала сега трябваше да се залови за работа.

Погледна часовника си. Дванадесет и четвърт. Не искаше да спи тук. Дали би могъл да вземе самолет още тази нощ? Сигурно да. Или влак. Разтърси Оуен.

— Оуен, събуди се, Оуен!

Оуен избъбри някакъв въпрос.

— По-добре ще спиш у дома.

Оуен се изправи и ясно изрече:

— Съмнявам се.

Гай взе връхната си дреха от леглото. Огледа се, ала нищо не бе забравил, понеже нищо не беше донесъл. Мина му през ума, че може би ще е по-разумно да телефонира веднага на летището.

— Къде е клозетът? — Оуен се изправи. — Не съм съвсем наред.

Гай не можа да намери телефона. А имаше жица покрай нощната масичка. Проследи я под леглото. Телефонът не стоеше на поставката, а на пода и Гай моментално осъзна, че не бе паднал, защото и двете му части бяха издърпани близо до долния край на леглото, слушалката бе зловещо насочена към креслото, където седеше Оуен. Гай бавно придърпа телефона към себе си.

— Ей, няма ли клозет някъде? — Оуен отваряше врата на гардероб.

— Сигурно е в дъното на коридора. — В гласа му прозвуча тръпка на ужас. Държеше слушалката, сякаш щеше да се обажда, и я приближи до ухото си. Отсреща някой мълчеше. — Ало? — отрони Гай.

— Добър вечер, мистър Хейнс. — Гласът бе плътен, вежлив, но и едва забележимо безцеремонен.

Ръката на Гай напразно понечи да затвори телефона, а после безмълвно се предаде. Сякаш крепост рухваше, сякаш голяма сграда се срутваше в съзнанието му; сриваше се и тихо се стелеше като прах.

— Нямахме време за диктофон. Стоях обаче точно пред вратата ви и чух по-голямата част от разговора. Мога ли да вляза?

Джерард сигурно бе пуснал агентите си на летището в Ню Йорк, откъдето го бяха проследили. Навярно бе така. И ето ти сега... А той бе проявил глупостта да се запише в хотела със собственото си име.

— Влезте — като ехо отвърна Гай. Затвори телефона и се изправи вдървено, вперил очи във вратата. Сърцето му биеше като никога — толкова припряно и мъчително, та реши, че сигурно прекрочва прага на смъртта. Бягай, мина му през ума. Скочи, хвърли се отгоре му, щом влезе. Това е последният ти шанс. Ала не се помръдна. Като в просъница чу, че Оуен повръща в един леген в ъгъла зад него. В този момент на вратата се почука и той тръгна натам, мислейки си — може би трябваше да се случи точно по този начин, ненадейно, в присъствието на някого, някакъв непознат, който нищо не разбираше, който и свръщаше в ъгъла на стаята в един леген.

А неговите мисли се блъскаха хаотично и още по-лошо — вече бе изрекъл половината от тях. Гай отвори вратата.

— Добър вечер — поздрави Джерард и влезе, с шапка на главата и с отпуснати ръце както винаги.

— Кой е този? — попита Оуен.

— Приятел на мистър Хейнс — непринудено отвърна Джерард. Погледна Гай с предишния сериозен израз на кръглото си лице и му намигна. — Предполагам, че искате да заминете за Ню Йорк още тази нощ, нали?

Гай бе вперил поглед в познатата му физиономия с голямата бенка на бузата, в интеллигентното, будно око, което му бе намигнало,

наистина му бе намигнало. Джерард също представляваше законът. Джерард бе на негова страна като никой друг, понеже познаваше Бруно. Гай вече го знаеше, сякаш това му бе известно от самото начало, макар че никога досега не му бе хрумвало. Знаеше и това, че рано или късно щеше да се изправи срещу Джерард. То открай време беше част от сценария. Неизбежно и предопределено като въртенето на земното кълбо и нямаше хитрост, с която да го избегне.

— Е? — подкани го Джерард.

Гай понечи да отговори, но изрече нещо съвсем различно от онова, което бе намислил:

— Водете ме.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.